

॥ अहम् ॥

॥ जगत्पूज्य-गुरुदेव-श्रीविजयधर्मसूरिभ्यो नमः ॥

विहार-वर्णन.

(पण्यपाद गुरुदेव श्रीमद्विजयधर्मसूरीश्वरजी महाराज अने तेओश्रीना शिष्य-
समुदायनो केटलोक विहार.)

लेखक

मुनिराज श्रीजयन्तविजयजी.

प्रकाशक

फूलचंद बैद

सेक्रेटरी श्रीयशोविजय जैनग्रंथमाला

भावनगर.

वीर संवत् २४९२]

विक्रम संवत् १९८२

[धर्म संवत् ४

વડોદરા-શિયાપુરામાં થી લુહાણામિત્ર સ્ટીમ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં ઠક્કર અંબાલાલ વિઠ્ઠલભાઈ
પ્રકાશક માટે છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યું. તા. ૨૦-૧૦-૨૫.

किञ्चिद्-वक्तव्य

प्रारंभ—

मुसाफरीनां वृत्तान्तो लखवानो रिवाज आजनो नहि, परन्तु बहु लांबा काळयी चाल्यो आवे छे. जूना भंडारोनुं निरीक्षण करतां आवां मुसाफरीनां वृत्तान्तोवाळां सेंकडो पुस्तको उपलब्ध थाय छे. प्राचीन तीर्थमाळाओ ए पण शुं छे ? ए पण मुसाफरीनां वृत्तान्तोज छे. पछी ते वृत्तान्तो गद्यमां लखेलां होय के पद्यमां. जैनमुनिराजोना हाथे प्राचीन समयमां लखायेलां जे वृत्तान्तो मळे छे, ए घणे भागे पद्यमां लखेलां मळे छे. आवी रीतनां वृत्तान्तो लखवानो रिवाज भारतवर्षना लोकोमांज प्रचलित हतो, एम कंड नथी. मेगस्थानिस, हुएनसंग विगेरे चीन अने यूरोपना मुसाफरोए पण पोतानी यात्रानां वर्णनो लख्यां छे; ते उपरथी ए स्पष्ट जणाय छे के तमाम देशना मुसाफरो एवां वृत्तान्तो लखता हता.

आवां वृत्तान्तो जो प्रकाशित करवाना—छपाववाना इरादाथी लखातां होय तो ते जरा जूदीज ढबे—बहु सावधानता अने बारीकाइ पूर्वक लखाय छे; परन्तु केवल एक नोंध राखवानी खातरज पोतानी मुसाफरीनी जो कोइ नोंध—टांचन राखे, तो तेमां विशेष हकीकत नज होय.

मारा आ विहारवर्णनमां पण एमज थयेलुं छे. सं. १९७१ नी सालमां उदयपुरमां में दीक्षा लीधी, तयारथी स्वर्गस्थ गुरुदेव श्रीविजयधर्मसूरीश्वरजी महाराजना विहारनी नोंध में लखवी शरु करेली; परन्तु ते वखते मने स्वप्नेये ख्याल न्होतो के मारी आ नोंध बीजाओने पण उपयोगी थशे अथवा आ नोंध छपाववानो प्रसंग प्राप्त थशे. अने तेथी संक्षेपमां नोंध राखवी शरु करेली. परन्तु वखतना व्हेवा साथे मारी ए टूकी नोंधनो संग्रह पण सारो थतो गयो. अने तेथी अमारो—अमारा गुरुभाइओनो एवो विचार थयो के—आपणा तरफथी गुरुमहाराजना विहारनुं एक पुस्तक बहार पाडवुं. आ विचार नक्की थतां में मारी नोंध वधारे विस्तारथी लखवी शरु करी; बल्के छेवटना भागमां तो दरेक गाममांथी उपयोगी हकीकत नोंधी लेवा एक फार्म पण तैयार कर्युं, के जेनी नकल आ पुस्तकनी अंतमां आपेल छे. आम एक तरफथी विहारनुं वर्णन कंडक विस्तारथी लखवुं शरु कर्युं; ज्यारे बीजी तरफथी गुरुमहाराजना १९७१ नी साल पहेलांना विहारनी नोंधो

માટે તપાસ કાઢી શરૂ કરી. પરિણામે મને ગુરુમહારાજના કેટલાક વિહારની, પૂરેપૂરી હકીકતો નહિ, તો કમમાં કમ મુસાફરીનાં ગામો વિગેરે હકીકતો તો જરૂર ઉપલબ્ધ થઈ. અને તેથી ઘણા વર્ષોના એ બધા પ્રયત્નના પરિણામેજ ગુરુદેવની કૃપાથી આજે આ પુસ્તક હું જનસમાજની સમક્ષ ઉપસ્થિત કરવા માગ્યશાહી થઈ શક્યો છું.

વર્ણન—

આ પુસ્તકમાં સ્વર્ગસ્થ ગુરુદેવે સ્વયં કરેલા વિહાર ઉપરાન્ત ગુરુદેવના શિષ્યોએ પણ જ્યાં જ્યાં વિહાર કર્યો, ત્યાં ત્યાંના વિહારની—માર્ગ વિગેરેની—હકીકતો જેટલી મળી તેટલી મેલવીને આપવામાં આવી છે. અને તેથી ગુજરાત, કાઠીયાવાડ, મારવાડ, મેવાડ, માલવા, બુંદેલખંડ, સંયુક્તપ્રાંત, મગધ, બંગાળ, શાનદેશ, વરાહ, મહારાષ્ટ્ર અને (નિજામ) હૈદરાબાદ સુધીનું પણ વર્ણન આપી શકાયું છે. એકંદર રીતે આ પુસ્તકમાં ૧૪૬૮ ગામોનું વર્ણન છે જેમાં ૭૪૯ ગામો જૈન વસ્તીવાળાં છે, ૯૮ જૈનતીર્થો છે, અને ૩૭૧ ગામો ઉપર વિસ્તારથી નોંધો આપેલી છે.

ઉપયોગિતા—

મારું નમ્ર મન્ય છે કે આ પુસ્તક ન કેવલ જૈન શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક સાધુઓનેજ ઉપયોગી છે; બલકે એવા કોઈ પણ સાધુઓ (સ્થાનકવાસી—તેરાપંથી વિગેરે), કે જેઓ હમેશાં પૈદલજ વિહાર કરે છે, તે બધાઓને માટે ઉપયોગી છે. એટલુંજ નહિ પરન્તુ તેથી આગલ વધીને તપાસીએ તો કોઈપણ ઇતિહાસ પ્રેમી કે ડીરેક્ટરી તૈયાર કરવાની ઇચ્છા રાખનારને પણ આ પુસ્તક ઉપયોગી થઈ પડશે. આવીજ રીતે હાંઓ વિહાર કરનાર મુનિરાજો જો જુદા જુદા દેશના પોતાનાં વિહારવર્ણનો તૈયાર કરે, તો થોડાજ પરિશ્રમમાં આવા હિંદુસ્થાનના તમામ જૈનોની ડીરેક્ટરી આસાનીથી તૈયાર થઈ શકે. જોકે આવી રીતે જુદાં જુદાં વર્ણનો અસ્તવ્યસ્ત જરૂર દેખાય, પરન્તુ કોઈપણ સંસ્થા કે વ્યક્તિ આવી નોંધોને એકઠી કરી, તે ઉપરથી ડીરેક્ટરીની રીતિએ ગોઠવી તે હકીકતોને સંકલિત કરે, તો જરૂર કેટલેક અંશે તેની પૂર્તિ થઈ શકે.

અનુભવ—

ચોક્કસ ગામોમાં કે ચોક્કસ દેશોમાં વિચરનારાઓ વિશાળ અનુભવથી વંચિત રહે છે, એ ખુલ્લી હકીકત છે. અમારા જુદા જુદા દેશોના વિહારથી અમને નાના પ્રકારની સ્થિતિયોનો અનુભવ થયો છે. આ અનુભવના પ્રસંગો એટલા બધા છે કે જેના ઉપર એક વાસ્તુ પુસ્તક લખી શકાય, તેમ છતાં થોડા અનુભવો આ પ્રસંગે ટાંકવા સમુચિત સમજું છું.

૧ નાશિક, પૂર્વઘાનદેશ અને પશ્ચિમઘાનદેશના જીલ્લાઓમાં એવા સેકડો જૈનો છે, કે જેઓ પહેલાં મૂર્તિપૂજક હતા, પરંતુ સંવેગી સાધુઓના વિહારના અભાવે તેઓ સ્થાનકવાસી થઈ ગયા છે. આવીજ સ્થિતિ મેવાડ, મારવાડ અને માલવાનાં ગામોમાં—નહાનાં નહાનાં ગામોમાં પણ થઈ ગઈ છે. વાત ધરીજ છે કે ફરે તે ચરે. જોકે એ નહાનાં નહાનાં ગામોના લોકો સ્વભાવે સરલ અને કદાગ્રહ વિનાના હોય છે, અને તેથી તેવા લોકોને સાધુઓનો સમાગમ થાય, અને સત્ય ઉપદેશ મળે તો તેઓ જલ્દી રસ્તા ઉપર આવી શકે તેમ છે.

૨ મારા ધારવા પ્રમાણે સ્થાનકવાસી મુનિઓ પોતાનો પ્રભાવ ગામડામાં રહેનારા મદ્રિક શ્વે. મૂર્તિપૂજક ઉપરજ કંડક પાડી શકે છે. અન્ય દર્શનિયોને જૈન બનાવવાની વાતતો દૂર રહી, પરંતુ દિગંમ્બર જૈનો ઉપર પણ પોતાનો પ્રભાવ પાડી શકતા નથી. અને તેને લઈનેજ બુંદેલખંડ અને સંયુક્તપ્રાંતોમાં દિગંમ્બરોની ઘણી વસ્તી હોવા છતાં તે તે દેશોમાં હજુ સુધી તેઓ પ્રવેશ કરી શક્યા નથી.

૩ આગરા જીલ્લામાં પહ્લીવાલ જૈનોની વસ્તી ઘણી છે, તેઓ મૂલ શ્વેતામ્બર જૈનો હતા. (તેઓમાંના ઘણાંસરા અત્યારે પણ કહે છે કે અમે શ્વેતામ્બર હતા) પણ સંવેગી મુનિરાજોના વિહારના અભાવે કેટલાક સ્થાનકવાસી આમ્નાયને અને કેટલાક દિગંમ્બર આમ્નાયને માનવા લાગી ગયા છે. એ તરફનાં નહાનાં મ્હોટાં ગામોમાં મુનિરાજો વિચરે તો ઘણો લાભ થાય તેમ છે.

૪ બુંદેલખંડ અને સંયુક્તપ્રાંતમાં દિગંમ્બરભાઈઓની વસ્તી સારી છે, તેઓ મદ્રિક હોઈ સંવેગી સાધુઓને ગોચરીપાળી વ્હોરાવે છે. તેથી આ પ્રાંતોમાં વિહાર કરવામાં વધારે મુશ્કેલી પડતી નથી.

૫ બંગાલ અને મગધના લોકોમાં માંસાહાર કરનારા વધારે છે. પરંતુ તેઓ મક્તિવાલા અને બુદ્ધિશાળી હોવાથી તેમના ઉપર ઉપદેશની અસર સારી થાય છે. તેઓ યુક્તિમાં નિરુત્તર બને છે, કે તત્કાલ માંસાહારનો ત્યાગ કરે છે. ઉપદેશકોનો પ્રચાર થાય, તો આ દેશોમાં હજારો મનુષ્યો માંસાહાર છોડે અને જૈનધર્મના અનુરાગી બને તેમ છે.

૬ મોટી મારવાડ અને મેવાડમાં તેરાપંથીઓનું જોર વધારે છે. તેરાપંથીના શ્રાવકો દુરાગ્રહી વધારે છે. સંવેગી અને સ્થાનકવાસી સાધુઓને ગોચરી વ્હોરાવવામાં પણ

અધર્મ સમજે છે “ જીવોને બચાવવામાં અઢાર પાપ ” સમજનાર એવા હોય એમાં નવાંડ જેવું કંઈજ નથી અને તેથી તેરાપંથીયોની વસ્તીવાળા પ્રદેશમાં વિચરતાં સંવેગી સાધુઓને વધારે મુશ્કેલી નડે છે.

૭ માઝવા અને મારવાડના કેટલાક ભાગોમાં ત્રણ થુડના આમ્નાયવાળા જોવામાં આવે છે. ત્રણ વર્ષ ઉપર રતલામમાં ઝવડો થયા પછી માઝવાના ત્રણ થુડ—ચાર થુડવાળા—ઓમાં વૈમનસ્ય વધુ ફેલાયું છે.

૮ માઝવા કે મારવાડથી આગળ બુંદેલખંડ, સંયુક્તપ્રાન્ત, બંગાલ, મગધ, સિંધ, મહારાષ્ટ્ર, વરાહ, હૈદરાબાદ, અને મદ્રાસ આદિ દૂરના પ્રાન્તોમાં તેવાજ સાધુઓ વિચરવું જોઈ છે કે જેઓ વિદ્વાન્ હોય, સમયજ્ઞ હોય, અને ઠેકાણે ઠેકાણે જાહેર ભાષણો આપી લોકોપકાર કરવાની ઉત્કંઠા અને શક્તિ ધરાવતા હોય, તેમ સાથે સાથે પરધર્મ-સહિષ્ણુતા અને શારીરિક કષ્ટોને પણ સહન કરવાની તાકાત હોય. કેવળ દેશો, શહેરો કે નગરો જોવાની ભાવનાથી અથવા યાત્રાઓના નિમિત્તથી સામાન્ય સાધુઓએ અપવાદો સેવી—ચારિત્રને દૂષિત કરવા માટે એટલે દૂર દૂર જવાની આવશ્યકતા હું જોતો નથી. મારા નમ્ર મત પ્રમાણે તેવા સામાન્ય અને ખાલી રેપો કરનારા સાધુ—સાધ્વીઓ તેવા દેશોમાં જઈને ચારિત્રને દૂષિત કરવા સાથે લોકોને અધર્મ પમાડવા સિવાય કંઈપણ લાભ લઈ આવતા નથી. એવા સાધુ—સાધ્વીઓતો ગુજરાત, કાઠિયાવાડ, કચ્છ અને મારવાડમાં વિચરી યથાશક્તિ લોકોને સન્માર્ગ પર જોડવા અને ધર્મમાં ટઠ રાખવા પ્રયત્ન કરે, એટલુંજ બસ છે. જે સાધુઓ જાહેર ભાષણો અને વ્યાખ્યાનો દ્વારા લોકોને ઉપદેશ આપી શકે છે; પોતાના સચ્ચારિત્રથી અન્ય દર્શનિયો ઉપર સારી છાપ પાડી શકે છે; અને ષડ્દર્શનના જ્ઞાનપૂર્વક અન્યદર્શનીય વિદ્વાનો સાથે શાન્તિપૂર્વક ધર્મચર્ચા કર તેઓને સંતોષકારક ઉત્તરો આપી સદ્ગુણાનુરાગી બનાવી શકે છે; એવા સાધુઓ કષ્ટ સહન કરીને અને કિંચિત્ અપવાદને સેવીને પણ ઉપર્યુક્ત દેશોમાં વિચરે તો જરૂર તીર્થયાત્રા સાથે શાસનોન્નતિનો અર્પૂ લાભ મેળવી શકે.

આ પ્રમાણે જુદા જુદા પ્રાન્તોમાં વિચરવાથી અમને જે અનુભવ થયો છે, અમારા વિચારો બંધાયા છે, તે સંક્ષેપમાં ઉપર જણાવેલ છે, આશા છે કે આ પુસ્તકના વાંચનારા—આ પુસ્તકને ઉપયોગમાં લેનારા મહાનુભાવો જરૂર ઉપરની બાબતોને લક્ષમાં લેશે.

ઉપકાર—

આ ‘વિહારવર્ણન’ ને તૈયાર કરવામાં હું અનેક મહાનુભાવોનો ઋણિ બન્યો

હું. તેઓમાં જેઓની નોટો ઊપરથી જુદા જુદા પ્રાન્તોના 'વિહારો' મેં આ બુકમાં આપ્યા છે, તે સર્વનો આ સ્થળે આભાર માનું છું. જેમની જેમની નોટો ઊપરથી મેં વિહારો આપ્યા છે, તેઓનાં નામો મેં તે તે સ્થળે આપેલાં છે, એટલે આ સ્થળે પુનઃ આપવાની આવશ્યકતા જોતો નથી. ઊપરાન્ત આ પુસ્તકને છપાવવા માટે પ્રેરણા કરનાર; સુસંગઠિત રીતે ગોઠવવામાં, શુદ્ધ કરવામાં, પુષ્કો સુધારવામાં અને એવી બીજી બીજી રીતે પણ મદદ કરનાર પૂજ્યપાદ ઇતિહાસતત્ત્વમહોદયે આચાર્ય શ્રીવિજયેન્દ્રસૂરિજી મહારાજ, ન્યાયતીર્થ—ન્યાયવિશારદ ઉપાધ્યાયજી શ્રીમંગલવિજયજી મહારાજ અને શાસનદીપક મુનિરાજ શ્રીવિદ્યાવિજયજી મહારાજનો પણ અંતઃકરણથી ઉપકાર માનું છું.

છેવટે—“ મુનિરાજોને જુદા જુદા દેશોનો વિહાર કરવામાં અને ઇતિહાસ પ્રેમી-ઓને ઇતિહાસને અંગે પણ યત્નિકચિત્ અંશે ઉપયોગી થાય ” એ ઇરાદાથી લખેલા આ પુસ્તકનો જનતા થોડે ઘણે અંશે પણ લાભ લેશે તો મારા પરિશ્રમની સાર્થકતા સમજીશ.

પ્રાન્તે—આ પુસ્તકના વાંચનારાઓને નિવેદન કરવું આવશ્યક સમજું છું કે આ પુસ્તકની અંદર જે જે હકીકત આપી છે, તેમાં કાંઈપણ ન્હાનો—મોટો ફેરફાર જણાય તો તે આ પુસ્તકના પ્રકાશકને પત્રદ્વારા જણાવવા તેઓ અનુગ્રહ કરશે કે જેથી બીજી આવૃત્તિમાં સુધારી લેવા પ્રયત્ન કરવામાં આવે. બસ, આટલા નિવેદન સાથે આ વક્તવ્યને અર્હિજ સમાપ્ત કરું છું.

સ્ત્રીવાળદી (મારવાડ)
બેસતું વર્ષ, વીર સં. ૨૪૯૨.
ધર્મ સં ૪

જયન્તવિજય.

सांकेतिकवर्णोंनो खुलासो.

आ.=आशरे.

आ. रो.=आगरा रोड.

आ. गृ.=आगेवान गृहस्थ.

आ. क.=आणंदजी कल्याणजी.

आ. पु.=आणंदजी पुरुषोत्तम.

उ., उपा.=उपाश्रय.

उ.=उतर्या.

ओ., ओस.=ओसवाल.

क.=कच्छी.

का.=काठीयावाडी.

गु.=गुजराती.

जु., जू.=जूओ.

जी.=जील्लो.

ता.=तालुको.

दि., दिगं.=दिगंबर.

दी. क.=दील्ली कलकत्ता.

दी. क. रो.=दील्ली कलकत्ता रोड.

ना.=नामदार.

दे., देरा.=देरासर.

नो. नं.=नोट नंबर.

नं.=नंबर.

न्या. वि.=न्याय विशारद.

न्या. ती.=न्यायतीर्थ.

प.=पश्चिम.

पृ.=पृष्ठ.

बा.=बाबु,

म.=महाराज.

मा.=माइल.

मा. नं.=माइल नंबर.

मा., मार.=मारवाडी.

मू.=मूलनायक.

मू.=मूर्तिपूजक.

मुं.=मुंबई.

म्यु.=म्युनिसिपालीटी.

रो.=रोड.

ल., लग.=लगभग.

वि. ह.=विशेष हकीकत.

वि.=विहार.

व.=वर्णन.

शा. वि. जै =शास्त्र विशारद जैनाचार्य.

श्रा. घ., श्रा. घर =श्रावकनां घर.

श्वे., श्वेतां.=श्वेतांबर.

स्था, वा.=स्थानकवासी.

हे÷धा.=हेमचंद धारशी.

है.=हैद्राबाद.

સાંકેતિક ચિહ્નોની ઓલખાણ.

- (૦) આ નિશાનીવાળા ગામોમાં સામૈયાની ઘણીજ ધામધૂમ; માંડવા તથા દરવાજાની રચના; ધ્વજા-પતાકા અને બજાર શણગારવી વિગેરે થયેલ સમજવું.
- (૦૦) આ નિશાનીવાળા ગામોમાં સામૈયાની મધ્યમ ધામધૂમ; ધ્વજા-પતાકા અને દરવાજાની રચના વિગેરે થયેલ સમજવું.
- (૦૦૦) આ નિશાનીવાળા ગામોમાં સામૈયાની ધ્વજા-પતાકાદિથી રહિત મધ્યમ ધામધૂમ થયેલ સમજવી.

નોટ—આ નિશાનીઓથી બાહ્ય ધામધૂમનું માપ જાણી શકાય છે પરંતુ આંતરિક ભક્તિ-ઉત્સાહનું માપ જાણી શકાય નહિં. ઘણા ગામોમાં બાહ્ય આડંબર થોડો પણ આંતરિક ઉત્સાહ ઘણો દેખાતો હતો અને કેટલાક ગામોમાં રાજ્ય વિગેરેના શોકાદિ કારણોથી બાહ્ય ધામધૂમ થઈ નહોતી.

- (-) આ નિશાનીવાળા ગામોમાં પૂજ્ય ગુરુમહારાજશ્રીએ એક જાહેર ભાષણ આપેલું સમજવું.
- (=) આ નિશાનીવાળા ગામોમાં પૂજ્યપાદ ગુરુમહારાજશ્રીએ અનેક જાહેર ભાષણો આપેલાં સમજવાં.

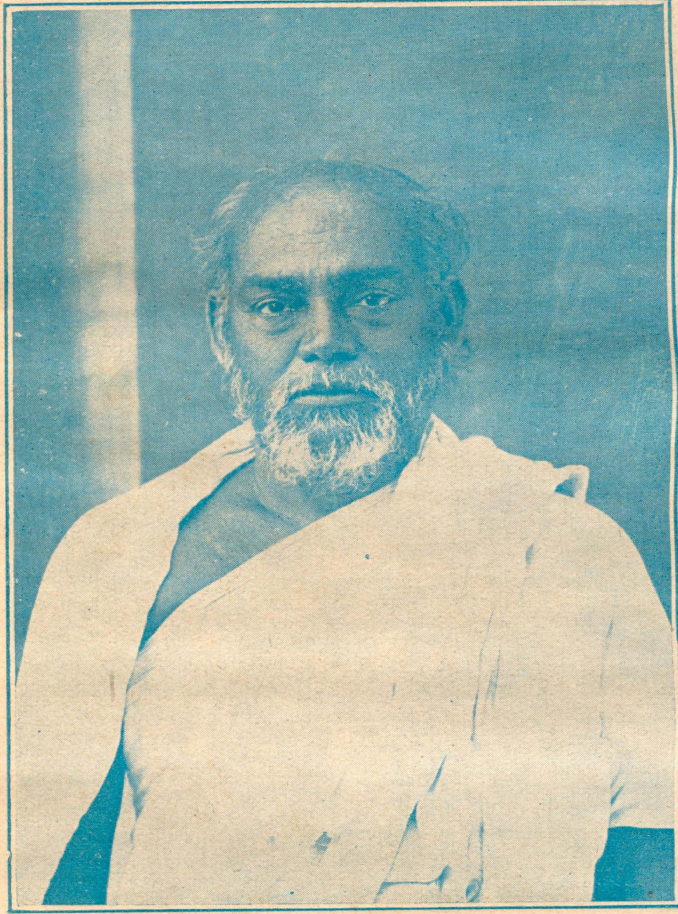
નોટ—જે ગામમાં ઉતરવાના સ્થાનથી અન્ય સ્થાનમાં જઈ, ઉભા થઈને, ભાષણની પદ્ધતિ પ્રમાણે ભાષણો આપેલાં તેના ઉપરજ નિશાની કરેલી છે. બાકી મંગલાચરણ, વ્યાખ્યાન, ઉપદેશાદિ તો થયાજ કરે, તેની ગણતરી થઈ શકે નહીં.

- (*) આ નિશાનીવાળા ગામોમાં અમે ગયા નથી, અથવા રોકાયા નથી.
- (ઈ) કોઈ ગામ જવાના બે રસ્તા આપ્યા છે તેમાંથી એક રસ્તા ઉપર આવી નિશાની આપી છે, અને મૂળ રસ્તાને છોડીને જાસ ફરવા માટે ગયા હશું તેવાં ગામો ઉપર પણ યથાસાધ્ય આવી નિશાની આપેલી છે.

સમજુતી.

- ૧ વિહાર-વર્ણનના ચાર खंड पाडवामां आवेला छे तेमां पहिला खंडमां खास में मारा अनुभवथी विहारनी यादी लखेली ते दाखल करी छे, बीजा खंडमां अन्य मुनिराजोनी बुको ऊपरथी मळेळी यादी दाखल करी छे, त्रीजा खंडमां प्रथमना बंने खंडना गामोनी विशेष हकीकत माटे नोटो आपेली छे अने चोथा खंडमां आ बुकमां आवेल जैनतीर्थो, मोटां मोटां गामोनुं अन्तर अने पाकी सडको विगैरे आपेल छे.
- २ विहार-वर्णनमां जे माइलनी संख्या अने मा० नं० आपेला छे, ते मुंबई पछीना विहारमां एक गाममां अमारा उतरवाना स्थानथी बीजा गाममां ठेठ उतरवाना स्थान सुधीना लखेला छे.
- ३ श्रावकनां घरना खानामां खास जैन श्वेतांबर मूर्त्तिपूजक श्रावकोनीज संख्या आपेली छे. बीजा फीरकानी संख्या जाणवामां आवी ते विशेष हकीकतमां अने नोटोमां आपेली छे. श्रावकना घरनी संख्या जो के चोकसाइ माटे बनती काळजी राखी छे छतां आशरे (लोकोने पूछीने) लखेली छे, तेथी तेमां वधारे ओछी होवानो संभव होइ शके.
- ४ देरासरना खानामां मुख्य अने पंचायती देरासरोनी संख्या लखेली छे, अने ते संख्या चोक्कसज हशे. घरदेरासरोनी संख्या भेगी गणेली नथी.
- ५ उपाश्रयना खानामां साधु-मुनिराजोने उतरवा योग्य स्थान (पछी तेने उपाश्रय, धर्मशाला, ज्ञानशाला के जिनशाला, गमे ते कहेता होय) नीज संख्या लखी छे ते सिवाय नानी धर्मशालाओ के नाना उपाश्रयोनी संख्या तेमां आपी नथी.
- ६ वि. ह. ना खानामां ज्यां उपाश्रय न होय त्यांनुं उतरवानुं स्थान, आ. गृ. नां नामो विगैरे जे जे विशेष हकीकत जाणवामां आवी ते आपी छे.
- ७ जे खानामां (-) आवी निशानी आपी छे ते खानानी अथवा ते गामनी हकीकत पहिलां आवी गइ छे, तेम समजी बीजे ठेकाणे ज्यां ते गामनुं नाम होय त्यां जोइ लेवी.
- ८ जे खानां खाली राखवामां आवेल छे, तेनी हकीकत मारा जाणवामां आवी नथी, अथवा निश्चय थइ शक्यो नथी, तेथी लखी नथी तेम समजवुं.

जगत्पूज्य स्वर्गस्थ शास्त्रविशारद—जैनाचार्य
श्रीविजयधर्मसूरि महाराज.

जन्म सं. १९२४

आचार्यपद सं. १९६४

दीक्षा सं. १९४३

निर्वाण सं. १९७८

उत्सर्ग.

नवयुगप्रवर्तक, जैनधर्मोद्धारक, जगत्पूज्य,
स्वर्गस्थ-गुरुदेव

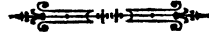
शास्त्रविशारद-जैनाचार्य-श्रीविजयधर्मसूरिजी

महाराजना

स्वर्गीय आत्मा समीपे

सादर समर्पित.

अनुक्रमणिका.

(प्रथम खंड)

- १ श्रीउदयपुर (मेवाड) थी केशरीयाजी, ईडर, अमदावाद, पानसर, लींच, भोयणी, वीरमगाम, उपरीआला, मांडल, बजाणा, वढवाण, लींबडी, राणपुर, बोटाद अने वळा थइने पालीताणा. (सं. १९७२). १- ४
- २ पालीताणाथी भावनगर, महुवा, कुंडला, अमरेली थइने राजकोट. (सं. १९७३). ४- ६
- ३ अमरेलीथी जूनागढ, वेरावळ, मांगरोळ, पोरबंदर, धोराजी, जेतपुर, गोंडल, राजकोट थइने जामनगर. (सं. १९७४). ६- ९
- ४ बरेज पार्श्वनाथजीथी धोराजी. (सं. १९७४). ९
- ५ जामनगरथी मोरबी, वांकानेर, राणपुर, धोलेरा, खंभात, मरुच, सुरत थइने मुंबई. (सं. १९७५). ९-१५
- ६ मुंबईथी ठाणा, शाहापुर, नाशिक, मालेगांव, धुलीया, शिरपुर, मांडवगढ, इंदोर, देवास, मकसी, गुणा, शिवपुरी, लश्कर थइने आगरा. (सं. १९७७-७८). १५-२१
- ७ आगराथी मथुरा थइ वृन्दावन. (सं. १९८०). २१-२२
- ८ शिवपुरी (सीपरी) थी झांसी, कालपी, कानपुर, अल्हाबाद थइने बनारस. (सं. १९७८-७९). २२-२५
- ९ धुलीआथी अमलनेर. (सं. १९७७). २६
- १० शिरपुर (वाघारी) थी अमलनेर. , २६
- ११ अमलनेरथी पारोला थइने बादरपुर. ,, २७
- १२ इंदोरथी मांडवगढ. (सं. १९७८). २७
- १३ अल्हाबादथी माणिकपुर जंकशन, चित्रकूट, बांदा, महोबा, मउ-राणीपुर थइने झांसी. (सं. १९७९). २८-३०

(प्रथम खंडनुं अनुसंधान)

- १४ पेंच-मुरेनाथी शौरीपुर. (सं. १९८१). १२३

- ૧૧ બજરંગઢ અને રાઘોગઢ (સં. ૧૯૮૧). ૧૨૪
 ૧૬ મકસીથી ડઝૈન, બઢનગર, બઢનાવર, રતલમ, સેમલીયા, જાવરા,
 મંદસોર, પ્રતાપગઢ, બઢ, છોટીસાઢરી, કરેઢા, કાંકરોલી, ઢેસૂરી, ઘાણેરાવ,
 સાઢરી, રાણપુરજી, બાલી યઢને લીવાણઢી. (સં. ૧૯૮૧). ૧૨૪-૧૨૭

(ઢ્વિતીય લંઢ)

- ૧૭ અમઢાવાઢથી ઈંઢર, કેશરીયાજી, ડઢયપુર યઢને રાણ(ક)પુર.
 (આશરે સં. ૧૯૭૦). ૩૧-૩૨
 ૧૮ પાલણપુરથી આલૂ , ૩૩
 ૧૯ મુંબઢથી નાશિક, અંતરિક્ષજી, માંઢકજી, કુલ્પાકજી, (નિજામ) હૈઢ્રાબાઢ,
 પુના, શાહાપુર યઢને મુંબઢ. (સં. ૧૯૭૨ થી ૧૯૭૬). ૩૩-૪૨
 ૨૦ (નિજામ) હૈઢ્રાબાઢથી જાલના, મુસાવઢ, લંઢવા યઢને માંઢવગઢ.
 (સં. ૧૯૭૯-૮૦). ૪૨-૪૬
 ૨૧ ઈંઢોરથી ડઝૈન યઢને ઢેવાસ. , ૪૬
 ૨૨ બરોરાથી નાગપુર. , ૪૬
 ૨૩ બનારસથી અલ્હાબાઢ, કાનપુર, મૈનપુરી, આગરા, જયપુર, અજમેર,
 બ્યાવર (નયાશહેર) યઢને પાલી. (આશરે સં. ૧૯૬૬ થી ૧૯૬૮). ૪૬-૪૯
 ૨૪ શિકોહાબાઢથી ઈટાવા, કાનપુર, ફતેહપુર, અલ્હાબાઢ, મીરજાપુર યઢને
 બનારસ. (આશરે સં. ૧૯૬૬ થી ૧૯૬૮). ૪૯-૬૦
 ૨૬ વીરમગામથી કપઢવંજ, ગોધરા, ડઝૈન, ગુણા, શિવપુરી, જ્ઞાંસી, કાનપુર,
 અલ્હાબાઢ યઢને બનારસ. (સં. ૧૯૬૯). ૬૦-૬૨
 ૨૬ બનારસથી પટ્ટા, બિહાર, પાવાપુરી વિગેરે નગરીઓ, સમ્મેતશિલ્લરજી
 યઢને કલકત્તા. (સં. ૧૯૬૩). ૬૨-૬૪
 ૨૭ જોઢપુરથી પાલી. ૬૪
 ૨૮ બનારસથી અયોઢ્યા યઢને લલ્લનૌ. (સં. ૧૯૬૮). ૬૪-૬૬
 ૨૯ બ્યાવરા (માલ્લા) થી જ્ઞાલરા પાટણ. (સં. ૧૯૮૧). ૬૬-૬૬
 ૩૦ ઈંઢોરથી હાટપીપઢીયા યઢને બાગલી. , ૬૬

(તૃતીય ઁંડ)

૩૧ પ્રથમ ઁંડ અને દ્વિતીય ઁંડમાં આવેલાં ગામો ઉપર નોંડો.

૧૭-૧૨૨

(ચતુર્થ ઁંડ)

૩૨ આ પુસ્તકમાં આવેલા જૈનતીર્થોનો અકારાદિ અનુક્રમ.

૧૨૮-૧૨૯

૩૩ આ પુસ્તકમાં આવેલાં મુંબઈ આદિ મોટાં મોટાં ગામોનું અન્તર
જળાવનારું પત્રક.

૧૩૦-૧૩૧

૩૪ આ પુસ્તકમાં આવેલી પાકી સડકો.

૧૩૬-૧૪૦

૩૫ શુદ્ધિપત્રક.

૩૬ વિહારનું વર્ણન લખવા માટે તૈયાર કરેલું પત્રક.

કેટલાક શબ્દોનો ભાવાર્થ.

ચૈત્યાલય=દિગંબર સંપ્રદાયમાં ઘરદેરાસરને ચૈત્યાલય કહે છે તેમજ દિગંબર સંપ્રદાયના તારણપંથી (મૂર્તિને નહીં માનનારા) લોકો દેરાસરમાં મૂર્તિને સ્થાને જ્ઞાન પધરાવે છે તેવા મંદિરોને તેઓ ચૈત્યાલય કહે છે.

નાલ=બન્ને બાજુએ પહાડની શ્રેણિઓની વચ્ચેથી પહાડીપ્રદેશ ઉહંધન કરવાના સાંકડા માર્ગને નાલ કહે છે. આવી નાલો મારવાડ-મેવાડમાં પ્રસિદ્ધ છે.

કચેરી=નાના ગામોમાં અમલદારોને ઉતરવાના સ્થાન(જેમાં મુસાફરો પણ ઉતરી શકે છે) ને માલ્વા અને મેવાડાદિ દેશોમાં કચેરી કહે છે.

સરાઈ=મુસાફરોને ઉતરવાના સ્થાન(ધર્મશાલા)ને પૂર્વદેશમાં સરાઈ કહે છે.

ચાવડી=મુસાફરોને ઉતરવાના સ્થાન(ધર્મશાલા)ને દક્ષિણદેશમાં ચાવડી કહે છે.

ચોપાડ=મુસાફરોને ઉતરવાના સ્થાનને બુદેલઁંડ અને તવરઘાર જીલ્લામાં ચોપાડ પણ કહે છે.

તીબારી=મુસાફરોને ઉતરવા લાયક ંક તરફથી ખુલ્લા ત્રણ દરવાજાવાળી ંશરીને પૂર્વ-દેશમાં તીબારી કહે છે.

બોરા=તવરઘાર જીલ્લા તરફ ‘ગામમાં કોઈ સુખી અને ધનાઢ્ય હોય’ તેને બોરા કહે છે.

विहार-वर्णन.

जगत्पूज्यश्रीविजयधर्मसूरीश्वरगुरुभ्यो नमः ।

विहारवर्णन.

(प्रथम खंड).

श्रीउदयपुर (मेवाड) थी केशरीयाजी, ईडर, अमदावाद, पानसर, लींच, भोयणी, वीरमगाम, उपरीआला, मांडल, बजाणा, वढवाण, लींबडी, बोटाद अने वळा थडने श्रीपालीताणा सुधीना विहारनी यादी.
(संवत् १९७२).

माइल.	गामनां नामो.	श्रावकनां घर.	देरासर	उपा-श्रय.	विशेष हकीकत.
	उदयपुरथी	२९०	३४	२	जू. नो. नं. १
३	गोरधनविलास	०	०	०	सरकारी कोटडीमां रात रह्या.
७	काया	०	०	०	जू. नो. नं. २
१०	टीडी	०	०	०	सराइमां उतर्या.
१०	परसाद	०	०	०	धर्मशाला सारीछे, दिगंबरोना घर ३०छे.
८	धुलेवाजी ०००=	०	२	१	श्रीकेशरीयाजी तीर्थ, जू. नो. नं. ३
१०	खेरवाडा	१०	१	०	सरकारी धर्मशाला छे पण उदयपुरना महाराणाना मकानमां उतर्या.
१०	कणबाइ	०	०	०	ईसाइनी स्कूलमां उतर्या. काचो रस्तो
१०	पाल	१	०	०	श्रावकना घरमां उतर्या. ,,

માઈલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.	ઘર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
૧૦	ટાંકાટુંકા	૦	૦	૦	સરાઈમાં ઉતર્યા.	કાચો રસ્તો
૧૦	મુઢેટી	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૪	„
૨		૦	૦	૦	ચોરામાં ઉતર્યા.	„
૧૦	વઢાલી-	૨૦૦	૩	૨	જૈનપાઠશાળા વિગેરે છે.	„
{	૬	લેડબ્રહ્મા	૩૦	૨	૧	„
	૪		૦	૧	૦	દિગં ૮-૧૦ ઘર અને દેરાસર બે છે.
	૬	વઢાલી-	૨૦૦	૩	૨	સડક
	૬	ઈંડર ૦૦૦-	૧૫૦	૬	૧	તીર્થ. જૂ. નો. નં. ૫
૪	કુકડીયા	૫	૧	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા.	કાચો રસ્તો
૪	પોસીના	૦	૧	૧	તીર્થ છે. જૂ. નો. નં. ૬	„
૪	સાબલી	૭	૩	૧		„
૬	જામલા	૭	૧	૧		„
૨	વક્તાપર	૧૦	૧	૧		„
૪	અમનગર (હિંમતનગર)	૫૦	૩	૧	શ્રાવકોના ઘરમાં પુરુષો તથા છોકરા બહુજ થોડા છે.	„
૧૦	સલાર	૭	૦	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા.	„
૫	પ્રાંતિજ ૦૦=	૧૦૦	૧	૨	સ્થાનકવાસીના ઘર ૧૦૦ છે.	„
{	૪	વાઘપુર ૦૦૦	૨૦	૧	૧	„
	૪	સંઘપુર ૦૦	૩૦	૧	૧	આંતીયી ૧ માઈલ દૂર જુના શંગ- પુરમાં જુનું દેરાસર ૧ છે.
	૨	મહુડી ૦૦૦	૨૫	૧	૧	„
	૬	પ્રાંતિજ ૦૦=	૧૦૦	૧	૨	„
<	ઘડકળ	૨૫	૧	૧		કાચી સડક
<	ધારાસળ	૦	૦	૦		„
<	દેહગામ ૦=	૧૫૦	૧	૨		„
૪	હમોડા ૦૦૦	૫૦	૧	૧		„
<	નરોડા ૦૦૦	૫૦	૧	૧		„
૫	અમદાવાદ ૦=				જૈનપુરી કહેવાય છે.	„

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	वि. ह.	
८	ओगणोज	२९				काचो रस्तो
८	कलोल	०००	१०	१	१	"
४	पानसर	०००	९	१	१	तीर्थ छे. जू. नो. नं. ७ "
८	कीओल	२९	१	१		"
८	लींच	००=	८०	१	१	पांजरापोल मोटी छे. "
३	अंबासण	०००	२०	१	१	"
३	जोटाणा	०००	१००	१	१	देरासरनो जीर्णोद्धार थाय छे. "
८	भोयणी	०००	०	१	१	तीर्थ छे. जू. नो. नं. ८ "
१०	रामपुरा	०००	९०	१	१	"
१२	वीरमगाम	०-	४००	६	२	जू. नो. नं. ९ सडक
८	गोरइया	१९	१	१		काचो रस्तो
४	उपरीआळा	०००=	०	१	१	तीर्थ छे. जू. नो. नं. १० "
१०	मांडल	०=	३००	४	३	जैन संस्कृतपाठशाला सारी चालेछे. "
६	दसाडा	०००=	९०	१	१	"
६	गोरीयावाडा	०००-	१	०	०	दरबारी मकानमां उतर्या. "
४	पाटडी	०००=	१००	२	२	जैन पाठशाला छे. "
९	बजाणा	०००-	३०	१	१	जूओ नोट नंबर ११ "
१०	अंकेवाळीया	२०	०	१		"
९	वणा	२९	१	१		जूओ नो. नं. १२
१०	राजपर	२०	१	१		
४	वढवाण केंप	२००	१	१		धर्मशाला, ज्ञानमंदिर, हुन्नरशाला, जैनपाठशाला छे.
३	वढवाण शहर	३००	२	१		जैनपाठशाला छे, गाम बहार १ देरी छे. सडक.
१०	अंकेवाळीया	--	०	०	०	स्थानकवासीनां घर छे, स्थानकमां उतर्या. सडक.
४	लींबडी	००=	१००	२	१	जू. नो. नं. १३ "
६	कारोल	०००	१०	१	१	"

(૪)

માહલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ઘર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
૨	મહકવા	૧	૦	૧	”
૧૦	રાણપુર	૦૦= ૧૦૦	૧	૧	કન્યાશાળા, પાઠશાળા, સડક
૧૦	અલાઉ	૦૦૦ ૧૦	૧	૧	”
૧	બોટાદ	૦= ૨૦૦	૧	૧	જૈનપાઠશાળા છે. ”
૮	લાઠીદહ	૦૦૦ ૨૧	૧	૧	
૬	લાલેખી	૦૦૦ ૧૧	૧	૧	જૂઓ નો. નં ૧૪ કાચો રસ્તો
૧૦	પછેગામ	૦૦- ૨૧	૧	૧	જૈન પાઠશાળા છે. ”
૨	વઝા	૦= ૧૦૦	૧	૧	તીર્થ છે. જૂઓ નો. નં. ૧૧ ”
૪	ચમારડી	- ૨	૦	૧	સ્કૂલમાં ઉતર્યા. સડક
૧	પાલડી	૦૦૦- ૨૧	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા. ઘર દેરાસર નાનું છે. કાચો રસ્તો
૧	સોનગઢ	૦૦૦ ૧૦	૦	૦	આણંદજી કલ્યાણજીની ધર્મ-શાળામાં ઉતર્યા. ”
૧૦	મોલકા	૨૦	૧	૦	દરબારી મકાનમાં ઉતર્યા. સડક
૪	પાલીતાણા	૦૦= ૪૦૦	૨		તીર્થ છે જૂઓ નોટ નંબર ૧૬ ”

શ્રી પાલીતાણાથી ભાવનગર, મહુવા, કુંડલા, અમરેલી થઈને રાજકોટ.

(સંવત્ ૧૯૭૩).

	પાલીતાણા	૪૦૦	૨		જૂઓ નોટ નં. ૧૬
૮	મહુવા	૦૦૦- ૧૦	૦	૧	ઘર દેરાસર છે. કાચો રસ્તો
૮	શીહોર	૦૦૦= ૨૧૦	૨	૧	ધર્મશાળા મોટી છે જૈનપાઠશાળા છે. ”
૮	વરતેજ	૦૦૦- ૪૦	૧	૨	સડક
૬	ભાવનગર	૦૦૦= ૧૦૦૦	૪	૧	જૂઓ નોટ નંબર ૧૭ ”
૪	અકવાડા	૧	૦	૦	આ. પુ. ની બંધાવેલી ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. ”
૭	મોઘા	૦૦- ૧૦૦	૩	૧	નવલંડાપાર્શ્વનાથતીર્થ. ”
					જૂ. નો. નં ૧૮

माइल.	गामनां नामो.	श्रा. घर.	देरा.	उपा.	वि. ह	
६	कोलीआक	००	२०	१	१	काचो रस्तो
४	खरसलीया	*	७	०	०	"
६	जशपरा	*	३९	१	१	"
८	त्रापज	०००	३९	१	१	"
१०	वावडी	०००—	१	०	०	दरबारी उतारामां उतर्या. सडक
२	तणसा	०००	३९	१	१	"
६	त्रापज	०००	३९	१	१	"
६	तलाजा	००=	७९	१	१	तालध्वजतीर्थ. जू. नो. नं. १९ "
७	उंचडी	०००—	८	०	०	दरबारी उतारामां उतर्या. काचो रस्तो
७	दाठा	००—	१००	१	१	"
४	राणीवाडा	०००	८	०	०	श्रावकना घरमां उतर्या. "
८	भादरोड	०००—	१०	०	०	उपाश्रय नवो थायछे. घर देरासरछे. "
४	महुवा बंदर	०=	२९०	१	२	तीर्थ छे. जू. नो. नं. २० "
६	कुंभण	०००	१२	०	०	जू. नो. नं. २१
४	मोटा खुंटवडा	००—	२९	१	१	धर्मशाला छे.
७	वडाल	०००	९	०	०	श्रावकना घरमां उतर्या.
३	हाडीडा		३	०	०	श्रावकना घरमां उतर्या.
९	गाधकडा	०००—	२०	१	१	
८	कुंडला	०=	१२९	१	१	पूज्यपाद गुरुवर्यना उपदेशथी श्राविका उद्योगशालानी स्थापना थई.
६	मुवा	०००	८	०	०	कणबीना घरमां उतर्या काचो रस्तो
६	आंबा	००—	२०	०	०	जू. नो. नं. २२
६	भंभोदरा	—	९	०	०	कणबीना घरमां उतर्या. "
३	जीरा	०००—	१९	०	१	सिद्धचक्र पूजानी ओरडी छे. "
४	भेशवडी	०००	७	०	०	"
३	आंबा	००—	२०	०	०	जू. नो. नं. २२ "
१०	अमरेली	००=	६०	१	२	जू. नो. नं. २३ "
६	मांचीआळा		३	०	०	श्रावकना घरमां उतर्या.

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	वि. ह.
५	चीतल ०००	२०	१	१	जू. नो. नं. २४
९	पीपरीया —	०	०	०	जू. नो. नं. २५
५	पानसडा	०	०	०	चोरामां उतर्या. स्था० वा० नां २ घर छे.
६	आटकोट —	०	०	०	स्थानकमां उतर्या. स्था० वा० नां २५ घर छे.
३	समदीआळा	१०	०	१	उपाश्रय नवो थयो छे. भगवान्ना फोटानी ओरडी छे.
५	हळंडा	०	०	०	दरबारी उतारामां उतर्या. स्थानक नवुं थयुं छे. स्था० वा० नां १० घर छे.
६	सरधार ०००	२५	१	२	राजकोटवाळा हे+धा० ए उपाश्रय १ नवो कराव्यो छे.
४	समदीआळा	०	०	०	चोरामां उतर्या. दरबार शिवुभा लायक माणस छे.
४	अंबा	०	०	०	दरबारी उतारामां उतर्या.
६	थोराळा	०	०	०	” ”
३	राजकोट ००	३००	१	१	जू. नो. नं. २६

श्रीअमरेलीथी जूनागढ, वेरावल, मांगरोळ, पोरबंदर, थोराजी, जेतपुर, गोंडळ, राजकोट थइने जामनगर. (संवत् १९७४).

अमरेली	००=	६०	१	२	अहींथी वडाळ सुधी काचो रस्तो छे. जूओ नो. नं. २३
४	खीजडीया	१	०	०	दरबारी उतारामां उतर्या.
४	भंडारीया	०	०	०	” ”
६	मांडवडा	०	०	०	” ”
५	बगसरा =	५०	१	१	उपाश्रय नानो होवाथी श्रावकना घरमां उतर्या.
६	मावझीझवा	६	०	१	उपाश्रयनी एक ओरडीमां धातुनां प्रतिमाजी राखेल छे.

માફલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ધર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
૪	હડમતીયા	૦	૦	૦	દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા. સ્થા. ૦ વા. ૩ ઘર છે.
૪	ગલ્લય	૭	૦	૧	પૂજાની ઓરડી છે.
૬	રાણપર ૦૦૦—	૧૦	૧	૧	ધાતુનાં પ્રતિમાજી છે.
૨	સ્વારચીયા ૦૦૦	૧૬	૦	૧	ભગવાનની પૂજાની ઓરડી છે.
૪	હડમતીયા (વિશલનું)	૦	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
૬	વડાલ	૮	૧	૧	જૂ. નો. નં. ૨૭
૭	જૂનાગઢ ૦૦૦=	૧૨૬	૨	૨	તીર્થ છે. જૂ. નો. નં. ૨૮ સડક
૭	શાપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯
૩	વંથલી	૭૬	૨	૨	શ્રી શીતલનાથ તીર્થ.
૮	મગરવાડા ૦૦૦	૬	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
૯	અજાબ —	૬	૧	૧	ધાતુના પ્રતિમાજી છે.
૮	માલીયા —	૧	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૩૦
૪	મંદુરી	૦	૦	૦	સ્કૂલમાં રાત રહ્યા.
૯	આદરી	૩	૧	૧	ધર્મશાળા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે.
૬	ઘેરાવલ ૦૦=	૨૬૦	૨	૨	જૂ. નો. નં. ૩૧
૨	પ્રભાસપાટણ ૦૦૦=	૭૬	૯	૧	તીર્થ. જૂ. નો. નં. ૩૨ સડક
૮	આદરી	૩	૧	૧	
૬	ચોરવાડથી	૧	૧	૧	
૬	આરણા	૦	૦	૦	આયરના ઘરમાં રાત રહ્યા. ધર્મશાળા થવાની છે.
૬	માંગરોલ ૦૦=	૨૬૦	૨	૨	તીર્થ. જૂ. નો. નં. ૩૩ કાચો રસ્તો
૬	લોહજથી	૦	૦	૦	કચરા શેઠની વંડીમાં ઉતર્યા. „
૨	સીલથી	૦	૦	૦	શ્રાવકોની ધર્મશાળા છે. „
૯	માધુપુર	૦	૦	૦	બ્રાહ્મણની ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. „
૧૦	બરેજ	૦	૧	૧	તીર્થ. જૂ. નો. નં. ૩૪ „
૮	નવી બંદર	૦	૦	૦	ગામ બહાર બાવાની ધર્મશા- લામાં ઉતર્યા. „

માઇલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
૧૨	હોઝદર	૦	૦	૦	માતાના મુવા સ્વારીના ઘરમાં ઉતર્યા. ,,
૬	પોરબંદર	૧૨૫	૩	૩	
૧૦	રાણાવાવ	૦	૦	૦	સેનેટેરીયમમાં ઉતર્યા.
૧૦	કંડોરણા	૦	૦	૦	ધર્મશાલામાં ઉતર્યા
૬	કુતીઆળા	૮	૧	૧	
૯	લીંબોડા	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૩૬
૮	સરદારગઢ	૧૨	૦	૦	અહીંથી ધોરાજી મુખી પાકી સડક છે.
૬	પાટણવાલ	૨૦	૧	૧	
૮	મોટી મારહ	૧૬	૧	૧	ઉપાશ્રય નવો પાકો થતો હતો તેથી શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા.
૬	ધોરાજી ૦૦૦—	૮૦	૧	૧	જૂ. નો નં. ૩૬
૩	ગુંદાલા	૧	૦	૦	ચોરામાં રાત રહ્યા.
૮	જેતપુર ૦૦૦—	૬૦	૧	૧	દેરાસરના દ્રવ્યથી ઉપાશ્રય નવો થયો છે.
૩	પીઠડીયા	૧	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૩૭
૪	વીરપુર	૧	૦	૦	જૂ. નો નં. ૩૮
૬	ચોરડી	૦	૦	૦	સ્થા. વા. ના ૩-૪ ઘર છે. સ્થા- નકમાં ઉતર્યા.
૬	ગોંડલ ૦૦=	૪૦	૧	૧	ધર્મશાલા છે. સ્થા. વા. ના ૮૦૦ ઘર છે.
૪	બીલીઆલા	૦	૦	૦	ચોરામાં રાત રહ્યા વાળીઆનું ૧ ઘર છે.
૮	રીબડા	૦	૦	૦	દરબારી થાળામાં ઉતર્યા. વાળીયાના ૩-૪ ઘર છે
૪	પાલડી	૦	૦	૦	ચોરામાં ઉતર્યા.
૮	રાજકોટ =	૩૦૦	૧	૧	જૂ. નો. નં. ૨૧
૮	વાવ	૦	૦	૦	ગામ નથી. વાવ તથા ધર્મશાલા છે તેમાં ઉતર્યા.
૭	પડધરી	૩	૦	૦	ધર્મશાલામાં રાત રહ્યા. સ્થાનકવાસીના ૨૬ ઘર તથા સ્થાનક છે.

(૨)

માહલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ઘર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
<	હડમતીયા	૬	૧	૧	જૂ. નો. નં. ૩૯
૧૦	જામવળથલી૦૦૦—	૧૦	૧	૨	વાળીયા વળથલી પળ કહેવાય છે.
<	અલીયા, બાડા	૧૦	૦	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. એક જૈન- શાળાની નાની બંગલી છે.
૬	ધુંવાવ	૧	૧	૧	જૂ. નો. નં. ૪૦
૪	જામનગર ૦૦૦=	૮૦૦	૯	૪	જૂ. નો. નં. ૪૧ સડક.

બરેજ પાર્શ્વનાથજીથી ધોરાજી. (સં. ૧૯૭૪)

બરેજ	૦	૧	૧	તીર્થ. આંહીથી માળાવદર સુધી કાચો રસ્તો. જૂ. નો. નં. ૩૪
< બગસરા (ધેડનું)	૦	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
૧૦ બાટવા	૧	૦	૦	એક શ્રાવકની સ્કૂલમાં ઉતર્યા
૨ લાંબલા	૧	૦	૦	સ્કૂલમાં રાત રહ્યા.
૨ માળાવદર *	૧	૦	૦	આંહીથી ધોરાજી સુધીની પાકી સડક છે.
૬ સરદારગઢ	૧૨	૦	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા આંહીથી સડકને રસ્તે ધોરાજી માટે જૂ. પા. <
૪ છત્રાસા ૦૦૦	૨૧	૧	૧	આંહીથી સોરઠ વંથલી ૬ માહલ થાય છે. કાચો રસ્તો.
૩ કરાળા	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૪૨
૯ મારડ (મોટી)	૧૧	૧	૧	
૬ ધોરાજી ૦૦૦—	૮૦	૧	૧	જૂ. નો. નં. ૩૬

શ્રીજામનગરથી મોરબી, વાંકાનેર, રાણપુર, ધોલેરા, લંબાત, મરુચ, સુરત થઈને
મુંબઈ સુધીના વિહારની યાદી. (સંવત્ ૧૯૭૫)

જામનગર૦૦૦= ૮૦૦ ૯ ૪ જૂઓ નોટ નંબર ૪૧

માઈલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ધર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
૪	ધુંવાવ	૧	૧	૧	સ્થાનકમાં ઉતર્યા. જૂ. નો. નં. ૪૦
૧૥	બાણુગાર	૧	૦	૦	દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા.
૧૥	ફલા	૩	૦	૧	„ „ „ ઉપાશ્રય નવો થયો છે.
૭	ધ્રોલ	=	૧૦	૧ ૨	આંહીથી જામનગર તથા રાજકોટની પાકી સડકો છે.
૪	વાગુદડ	૩	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા. સોનીનું ૧ ઘર છે.
૪	લતીપુર	=	૩૧	૧ ૨	ધ્રોલથી સીધેરસ્તે લતીપુર ૭ મા. છે.
{ ૧૦	૪ બંગાવહી	૦	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
	૮ ટંકારા	૦૦૦=	૨૦	૧ ૧	
	લતીપુરથી				
૪	રસ્ના	*	૧	૦ ૦	
૪	ધુંવડા	*	૩	૦ ૦	
૬	ટંકારા	૦૦૦=	૨૦	૧ ૧	
૧	લજાઈ		૧	૦ ૦	દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા. સ્થા. વા. નાં ૧ ઘર છે.
૨	વીરપર		૧	૦ ૦	દુકાનમાં ઉતર્યા. સ્થા. વા. નાં ૧ ઘર છે.
૬	મોરબી	૦૦૦=	૧૧૦	૧ ૨	જૂ. નો. નં. ૪૩
૪	પીપરી		૨	૦ ૦	
૩	બેલા	૦૦=	૧૪	૧ ૨	
૨	રંગપર	૦૦=	૮	૦ ૦	ગરાસીયાના ઘરમાં ઉતર્યા. પૂજાની ઓરંદી છે.
૬	વાંકડુ		૦	૦ ૦	
૧	આંદરણા	૦૦=	૧	૦ ૦	કળબીના ઘરમાં ઉતર્યા.
૨	રાતાગેર		૦	૦ ૦	બ્રાહ્મણની ધર્મશાલામાં રાત રહ્યા.
૮	માટેલ		૦	૦ ૦	ફોજદારના મકાનમાં ઉતર્યા.
૪	જાંબુડીયા		૨	૦ ૦	દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા.
૬	વાંકાનેર	૦૦૦=	૧૦૦	૨ ૨	જૂ. નો. નં. ૪૪

માહલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
૨	વાંકાનેર સ્ટેશન	૨	૦	૦	સ્થાનકમાં ઉતર્યા સ્થા. વા. નાં ૬ ઘર છે.
૯	દલડી	૨	૦	૦	દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા.
૯	યાન	= ૨૦	૧	૨	સ્થાનકમાં ઉતર્યા. સ્થા. વા. નાં ઘર ૬૦ છે.
૯	ચોરવીરડા	૬	૦	૧	સ્થા. વા. નાં ઘર ૬ છે.
૬	માહુકા	૨	૦	૦	શ્રાવકનાં ઘરમાં ઉતર્યા.
૬	સાયલા	૦૦૦= ૬૦	૧	૨	સ્થા. વા. નાં ઘર ૧૦૦ છે.
૯	ચોકડી	૬	૧	૧	સ્થા. વા. નાં ઘર ૪ છે.
૪	કુહલા	૩	૦	૧	„ „
૮	રાણપુર	૦૦૦= ૧૦૦	૧	૧	પુસ્તકાલય છે. આંહીથી ધંધુકા સુધી સડક છે. જૂ. પૃ. ૪
૪	નાગનેશ	*	૦	૦	૦ સ્થા. વા. ભાવસારનાં ૩૦ ઘર છે.
૩	દેવલીયા	૦	૦	૦	ચોરામાં ઉતર્યા. સ્થા.વા.નાં ૨ ઘર છે.
૪	વાગડ	૦	૦	૦	ઠાકર મંદિરમાં ઉતર્યા. „ „ ૧૦ „
૭	ધંધુકા	૦૦૦- ૨૬	૧	૧	ઉપાશ્રયમાં શ્રીહેમચંદ્રાચાર્યજીની મૂર્તિ છે.
૪	રોજકા	૨	૦	૧	સ્થા. વા. નાં ૪ ઘર છે.
૧૦	મહીયાદ	૧	૧	૧	„ „ ૧૬ „ સ્થાનકમાં ઉતર્યા.
૩	ધોલેરા	૦= ૧૦૦	૨	૧	જૂ. નો. નં. ૪૬ કાચો રસ્તો.
૭	કામા તલાવ	૦	૦	૦	સરકારી ઉતારામાં ઉતર્યા. „
૧૦	તરકપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૪૬ „
૩	પાનડ	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૪૭ „
૪	આલ્હોલ (નવી)	૧	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૪૮ „
૮	ખંભાત	૦૦= ૭૦૦	૬૯		તીર્થ છે. જૂ. નો. નં. ૪૯ „
૪	રાઠજ	૪	૧	૧	ધર્મશાળા છે. „
૭	ધુવારણ	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૫૦ „
૮	કાવી	૨	૨	૧	તીર્થ છે. જૂ. નો. નં. ૫૧ „
૮	કાવલી	૧	૧	૧	દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા. કાચો રસ્તો. „

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	वि. ह.
९	जंबूसर ००=	२५	२	२	बीजां बे घरदेरासर छे श्रावको भक्तिवाला छे. काचो रस्तो.
६	आमोद ०००—	८०	३	२	धर्मशाला छे. सडक
१०	समनी ००—	१०	१	१	”
७	देरोल	०	०	०	देवीना मकानमां उतर्या. ”
७	भरुच ००=	५०	९	३	तीर्थ छे. जू. नो. नं. ५२ ”
	भरुच—वेजलपोर ००—	८०	१	१	”
	भरुच—कबीरपुरा	१०	१	१	राधनपुरा जैन बोर्डिंग छे. ”
६	मांडवा	४	०	०	श्रावकनां घरमां उतर्या. काचो रस्तो.
८	झघडीया ०००—	४	१	१	तीर्थ छे. जू. नो. नं. ५३ ”
५	तलोदरा	४	०	०	श्रावकना घरमां उतर्या. ”
३	लीमेट	५	०	०	” ” ”
२	वालीया *	४	०	०	”
४	डुंगरी *	२	०	०	”
३	मांगरोळ	१५	०	०	जू. नो. नं. ५४ ”
{ १०	तडकेश्वर	१५	१	१	”
{ १०	कठोर	३०	२	२	”
	मांगरोळथी				
६	सीमोदरा *	४	०	०	”
१०	करंज *	५	०	०	”
६	कठोर	३०	२	२	”
५	वराछा	३	०	०	श्रावकना घरमां उतर्या.
३	कतारगाम	१	२	१	धर्मशाला छे.
२	सुरत (गोपीपुरा) ०=				जू. नो. नं. ५५
२	उधना	०	०	०	सवरामपुरावाला छोटुभाइना मकानमां रात रह्या.
३	भैसताण *	२	०	०	

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	वि. ह.
२॥	पालडी *	२	०	०	
०॥	सचीन *	२	०	०	श्रावको भक्तिवाळा छे, रेल्वे रस्ते.
३	मरोली *	२	०	०	स्टेशन उपर श्रावकना जीन मां उतराय छे. "
६	नवसारी ०००— भैसताणथी	५०	१	२	"
३	वांझ	१५	१	१	जू. नो. नं. ५६ काचो रस्तो.
५	डामेल	१५	१	०	जू. नो. नं. ५७ "
७	नवसारी ०००— नवसारीथी कालीया- वाडी मा. १	५०	१	२	जू. नो. नं. ५८ सडक. "
	नवसारीथी जलाल- पुर मा. २ *	५०	१	१	"
६	वेडछा *	३	०	०	स्टेशन उपर श्रावकना रेल्वे सडक. जीनमां उतराय छे.
४॥	अमलसाड	१५	१	१	उपाश्रय नानो होवाथी श्राव- कोना घरमां उतर्या. "
३॥	बीलीमोरा	५५	१	१	जैन लाइब्रेरी छे. "
६	डुंगरी स्टेशन	२	०	०	धर्मशाळामां उतराय छे.
५॥	वलसाड ०००=	५०	१	२	जू. नो. नं. ५९ "
८	पारडी ०००—	७	१	१	
८	बगवाडा ००—	१५	१	१	
४	वापी —	२०	१	१	
८	सरिगाम ०००	८	०	०	घर देरासर छे.श्रावकना घरमां उतर्या.
	बगवाडाथी				
५	दमण	१७	१	१	जू. नो. नं. ६० काचो रस्तो.
८	सरिगाम ०००	८	०	०	"

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	वि. ह.
८	संजाण	४	०	०	जू. नो. नं. ६१
४	उंबरगाम रोड स्टेशन	३	०	०	जू. नो. नं. ६२ रेल्वे सडक.
६	गोलवड	१२	०	०	मारवाडी धनाराजाना बंगलामां उतर्या. ”
२॥	चीकला	३	०	०	थोडी विश्रांति लीधी. काचो रस्तो.
९	देणु —	२०	१	१	धर्मशाला छे. ”
२	देणु स्टेशन	२	०	०	धर्मशालामां रात रह्या.
८	वानगाम	०	०	०	जू. नो. नं. ६३ रेल्वे सडक.
९॥	बोइसर	०	०	०	स्टेशन उपर धर्मशालामां रात रह्या.,,
७	पालघर	२	०	०	जू. नो. नं. ६४
९	केरवा	०	०	०	जू. नो. नं. ६५ ”
४	सोफाला	१	०	०	स्टेशन सामेनी धर्मशालामां उतर्या.,,
४	देहिसर	०	०	०	जू. नो. नं. ६६
९॥	वीरार	१	०	०	जू. नो. नं. ६७ ”
९	वसइरोड	०	०	०	जू. नो. नं. ६८ ”
६	भइंदर	८	१	१	जू. नो. नं. ६९ ”
९॥	बरोली	१०	०	०	जू. नो. नं. ७० ”
४	मलाड	१९	१	१	जू. नो. नं. ७१ पाकी सडक.
४	अंधेरी	२०	१	१	जू. नो. नं. ७२ ”
२	वीलेपारले	१९	१	०	जू. नो. नं. ७३ ”
१॥	शांटाकुझ	२०	०	०	जू. नो. नं. ७४ ”
२	वांदरा	२९	१	१	जू. नो. नं. ७५ ”
१	माहिम	८०	१	१	जू. नो. नं. ७६ ”
१॥	दादर	१००	१	१	जू. नो. नं. ७७ ”
३॥	भायखाला	२९	१	१	जू. नो. नं. ७८ ”
१॥	मुंबइ-पायधुनी	७९००	९	३	जू. नो. नं. ७९ ”
	पायधुनीथी को-				
	लाबा मा. २॥	२९	१	०	”

માઇલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ધર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.	
	પાયધુનીથી કોટ મા. ૧॥ ૩૦૦	૧	૧	જૂ. નો. નં. ૮૦	પાકી સડક.	
	„ થી વાલકેશ્વર મા. ૨॥ ૨૦	૩	૧	જૂ. નો. નં. ૮૧	„	
	„ થી માંડવી બં-					
	દર મા. ૦॥ ૧૦૦૦	૨	૨	જૂ. નો. નં. ૮૨	„	

શ્રીમુંબઈથી ઠાળા, શાહાપુર, નાશિક, માલેગામ, ધુલીયા, શિરપુર, માંડવગઢ, ઈંદોર, દેવાસ, મક્ષીજી, ગુણા, સીપરી, લશ્કર થઈને આગરા સુધીના વિહારની યાદી—(સંવત્ ૧૯૭૭-૧૯૭૮)

(મુંબઈથી આગ્રા સુધીની આગ્રારોડ અથવા ગ્રાંટરોડ નામની મોટી અને ચાલુ સડક છે તે રસ્તો લીધો)

માઇલ.	ગામનાં નામો.	શ્રાવકનાં	દેરા-	ઉપા-	જીલ્લો.	માઇલ	વિશેષ
		ધર.	સર.	શ્રય.		નંબર.	હકીકત.
	મુંબઈ-પાયધુની	—	—	—	મુંબઈ	ચર્ચ રસ્તા થી શરુ.	જૂ. નો. નં. ૭૯
૧॥	ભાયસ્વાલા	૨૧	૧	૧	„	૩	જૂ. નો. નં. ૭૮
૩॥	દાદર	૧૦૦	૧	૧	„	૭	જૂ. નો. નં. ૭૭
૩	કુરલા નવા	૨૦	૧	૧	ઠાળા	૧૦	જૂ. નો. નં. ૮૩
૩	ઘાટકોપર	—	૧૦૦	૧	„	૧૩	જૂ. નો. નં. ૮૪
		ગુ.ક.					
૬॥	માંડુપ	* ૧૬ગુ.ક.	૧	૧	„	૧૮-૪	જૂ. નો. નં. ૮૬
૨॥	મુલુંડ	૧૩ક.ગુ.	૦	૦	„	૨૦ થી	જૂ. નો. નં. ૮૬
૩	ઠાળા	૪૦ મા.	૧	૧	„	૨૩	જૂ. નો. નં. ૮૭
૧૦	મીમડી	૩૦ મા.	૧	૧	„	૩૩	જૂ. નો. નં. ૮૮
૯	પઢવા	૦	૦	૦	„	૪૨	બ્રાહ્મણના ઘરમાં ઉતર્યા.
૨	ડોળા	૦	૦	૦	„	૪૪	જૂ. નો. નં. ૮૯
૮॥	આસનગાંવ	૨ ગુ.	૦	૦	„	૬૨-૪	

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	जील्लो	मा. नं.	वि. ह.
१॥	शाहापुर	००	३० गु.	१	१	ठाणा ९४	जू. नो. नं. ९०
४	अटगांव		१ गु.	०	०	॥ ९८	जू. नो. नं. ९१
७॥	खरडी	०००	४ गु.	०	०	॥ ६९-२थी	जू. नो. नं. ९२
८॥	कसारा		९ गु.	०	०	॥ ७४-२	पानाचंद चेलाना म- कानमां उत्तर्या.
९॥	चोकी (दस्तुरनी)		०	०	०	॥ ७९-६	जू. नो. नं. ९३
६	इगतपुरी		०	०	०	नाशिक ८९-६	जू. नो. नं. ९४
४॥	घोटी		६गु.मा.	०	०	॥ ९०-४	जू. नो. नं. ९५
{	९ कावनाइ		८गु.मा.	१	०	॥ ९२-२थी	जू. नो. नं. ९६
	३ मुकणा *		०	०	०	॥ ०	जू. नो. नं. ९७
	४ वाडीवरा		०	०	०	॥ १०१-१थी	जू. नो. नं. ९८
	५। वील्होली		०	०	०	॥ १०६-६	जू. नो. नं. ९९
{	७॥ नाशिक ०००-		१९गु.मा.	२	१	॥ ११३ थी	जू. नो. नं. १००
	घोटीथी						
९	गोंदा *		०	०	०	॥ ९९ थी	जू. नो. नं. १०१
१२	भगुरकेंप(देवलाली)		०	०	०	॥ ०	जू. नो. नं. १०२
८	नाशिक ०००-		१९गु.मा.	२	१	॥ ११३ थी	जू. नो. नं. १००
९॥	आडगांव		०	०	०	॥ १२०-३	जू. नो. नं. १०३
६	ओझार *		०	०	०	॥ १२६-३	मेश्री वाणीयानां ९ घरछे.
७	पिंपळगांवसवंत ०००-		८गु.	१	१	॥ १३३-२	जू. नो. नं. १०४
११	वडालीभोइ		०	०	०	॥ १४४-२	जू. नो. नं. १०५
९॥	चांदवड ०००-		६मा.गु.	१	१	॥ १५३-४थी	जू. नो. नं. १०६
११	उंबराणे		०	०	०	॥ १६४-४थी	जू. नो. नं. १०७
४	संदाणे		०	०	०	॥ १६८-६	जू. नो. नं. १०८
९॥	मुंगसे		०	०	०	॥ १७४-२	चावडीमां उत्तर्या
६	माळेगांव ०००-		२६गु.मा	१	१	॥ १७९-९	जू. नो. नं. १०९.
८	चिखलवहाल		०	०	०	॥ १८८-२	सडक उपर सरकारी बंगलामां उत्तर्या.

(१७)

3

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	जीलो.	मा. नं.	वि. ह.
९	जलवाणीया *	०	०	०	बढवाणीस्टेट	७८-६	आंहींथी कुकशीनी पाकी सडक छे.
९	डेव	०	०	०	"	७३-६	जू. नो. नं. १२१
९	खुरमपुर	१ गु.	०	०	इंदोरस्टेट	६४-९	जू. नो. नं. १२२
९	लींवरनी	०	०	०	धारस्टेट	९९-९	जू. नो. नं. १२३
२॥	खलघाट	०	०	०	"	९३-२	जू. नो. नं. १२४
९	धमनुंड	०	०	०	"	४८-२	स्कूलमां उत्तर्या. दिगं. नुं १ घर छे.
८।	गुजरी	०	०	०	"	४०	जू. नो. नं. १२९
{ १०	मांडवगढ	०	१	१	"		जू. नो. नं. १२७
{ १०	गुजरी	०	०	०	"	४०	
६॥	ढाल	०	०	०	इंदोरस्टेट	३३-२	डाक बंगलामां उत्तर्या.
६।	मानपुर	१ मा.	१	१	गवर्नमेंटमालवा	२७	जू. नो. नं. १२७
४॥	कवाली	०	०	०	इंदोरस्टेट	२२-३	गल्लेदारनामकानमां उत्तर्या
९	पलासी *	०	०	०	"	१७-३	सडकथी०॥माईलदूरछे.
४	महुनी छावणी	४ का.मा.२	०	०	गवर्नमेंटमालवा	१४-४थी	जू. नो. नं. १२८
६॥	राव	२ मा.	०	०	इंदोरस्टेट	७	जू. नो. नं. १२९
७	इंदोर सीटी	००=१९०	९	२	"	४-३थी	जू. नो. नं. १३०
८।	तछावली *	०	०	०	"	६-९	
१॥	मांगल्या	०	०	०	"	८-१	जू. नो. नं. १३१
७	छीपरार *	०	०	०	"	१९	नदीने सामे कांठे पुल पासे धर्मशाला छे.
७।	देवास	१०	१	१	देवामस्टेट	२१-२थी	जू. नो. नं. १३२
६।	सीया *	९	१		"	२८	
९॥	टोंक	०	०	०	ग्वालियर स्टेट जी. उज्जैन	३३-९	डाक बंगला त तथा झाड नीचे पडावमां उत्तर्या.
४॥	पीपल्या *	०	०	०	"	३८-३	

माइल. गामनां नामो.	श्रा घर.	देरा.	उपा.	जील्लो.	मा. नं.	वि. ह.
२ आलरी *	०	०	०	"	४०-४	
३॥ मक्षीजी	२०	१	०	"	४३-९ तीर्थ छे.	जू. नो. नं. १३३
१० नेनावद *	०	०	०	इंदोरस्टेट	५३-३	
५॥ शाजापुर	३०	१	१	ग्वालियरस्टेट	५८-२थी	जू. नो. नं. १३४
				जी. उज्जैन		
७ सोनेरा *	०	०	०	"	६४-६	
३॥ पनवाडी *	०	०	०	"	६८-३	
७ सारंगपुर	७	१	१	देवासस्टेट	७४-९थी	ज. नो. नं. १३५
७॥ (छोटी)मउ *	०	०	०	"	८१-७	
९ उदनखेडी	०	०	०	"	८६-७	ज. नो. नं. १३६
७। पचोर *	०	०	०	नरसिंगगढ स्टेट	९४-२	आंहीथी शुजालपुरनी पाकी सडक छे.
८। करणवास	०	०	०	"	१०२-३	सडक उपर सराइमां उतर्या. सडकथी गाम वे फर्लांग दूर छे.
१० ब्यावरा	६	१	१	राजगढस्टेट	११२-४	जू. नो. नं. १३७
१०॥ घोडापछाड *	०	०	०	ग्वालियरस्टेट	१२३-२	जू. नो. नं. १३८
				जी. इसागढ		
४ कोटडा	२	०	०	"	२४९-४	जू. नो. नं. १३९
१। कीरवाला *	२	०	०	"	२४८-१	
०॥ पेंची	७	०	०	"	२४७-४	जू. नो. नं. १४०
४ बीनागंज	२	०	०	"	२४३-४	जू. नो. नं. १४१
८ चोकी *	०	०	०	"	२३५-४	
४॥ पार्वती	०	०	०	"	२३०-६	जू. नो. नं. १४२
१३॥ रुटीआइ	०	०	०	"	२१७	जू. नो. नं. १४३
४॥ चोकी *	०	०	०	"	२१२-४	गाम नथी.
८ गुणासीटी=	०	०	०	"	२०४-४	जू. नो. नं. १४४
११॥ भदोरा	०	०	०	"	१९२-६	डाक बंगलामां उतर्या,

માઈલ. ગામનાં નામો. [શ્રા. ધર. દેરા. ઉપા. જીલ્લો. મા. નં. વિ. હ.					
૧। મ્યાના	૦	૦	૦	„ ૧૮૭-૩	જૂ. નો. નં. ૧૪૫
૧।। (લજુરીની) ચોકી	૦	૦	૦	„ ૧૮૫-૫	કુવા પાસે પઢાવમાં રાત રહ્યા.
૭।। સમેલા *	૦	૦	૦	ગ્વાલિયરસ્ટેટ ૧૭૮	
				જી. સીપરી	
૨ બદરવાસ	૦	૦	૦	„ ૧૭૬	જૂ. નો. નં. ૧૪૬
૯। લક્ષ્મી *	૦	૦	૦	„ ૧૬૬-૬	દિગંબરીના ૫-૭ ઘરછે.
૨। દેહરદા *	૦	૦	૦	„ ૧૬૪-૪	આંહીથી હસાગઢ થઈ પચારની પાકી સડક છે.
૬।। કોલારસ	૦	૦	૦	„ ૧૫૮-૬થી	જૂ. નો. નં. ૧૪૭
૬।। સેસદી *	૦	૦	૦	„ ૧૫૧-૪	જૂ. નો. નં. ૧૪૮
૮ સીપરી(શિવપુરી) ૦૦=૨૦ ૧ ૨				„ ૧૪૩-૬થી	જૂ. નો. નં. ૧૪૯, ૧૭૬
૫।। મુરાલોહ *	૦	૦	૦	„ ૧૩૭-૬થી	જૂ. નો. નં. ૧૫૦
૪।। સતનવાડા	૦	૦	૦	„ ૧૩૩-૨	જૂ. નો. નં. ૧૫૧
૮।। ગાળાઘાટ	૦	૦	૦	„ ૧૨૪-૫	ગ્વાલીયર સ્ટેટનો શ્વાસ બંગલો તથા ચોકી છે ગામ નથી.
૪। ચોરપુરા	૦	૦	૦	„ ૧૨૦-૨	જૂ. નો. નં. ૧૫૨
૬। બાનગઢ સ્ટેશન *	૦	૦	૦	„ ૧૧૩-૭	આંહીથી ગામ ૦।। માઈલ દૂર છે.
૫ મોહના	૦	૦	૦	„ ૧૦૮-૬	જૂ. નો. નં. ૧૫૩
૭।। રેંટ-ચરાઈ	૦	૦	૦	ગ્વાલીયરસ્ટેટ ૧૦૧-૧	જૂ. નો. નં. ૧૫૪
				જી. લક્ષ્મી	
૮। ઘાટીગાંવ	૦	૦	૦	„ ૯૨-૬	ઢાક બંગલામાં ઉતર્યા. સ્ટેશન છે.
૭ પનીઆર *	૦	૦	૦	„ ૮૫-૫	સ્ટેશન છે.
૨।। નવાગાંવ	૦	૦	૦	„ ૮૩	ઢાક બંગલામાં ઉતર્યા. મા. નં ૮૦-૪ બેલાકી બાવડી નામનું સ્ટેશન છે.

माइल. गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	जीलो.	मा. नं.	वि. ह.
९। लडकर(सराफा)००=१००	२	३	॥	७४-४थी	जू. नो. नं. १९९	
सराफाथी ग्वालियर मा.३	०	२	१	॥	जू. नो. नं. १९६	
॥ मुरार मा. ९	२	१	१	॥	जू. नो. नं. १९७	
॥ ग्वालीयर स्टेशन मा.३०	०	०	०	॥	जू. नो. नं. १९८	
९ पुराणी छावणी	०	०	०	॥ ६९-६	जू. नो. नं. १९९	
९।।। वामोर	०	०	०	॥ ६४	जू. नो. नं. १६०	
९ तुराबाद	०	०	०	॥ ९९	जू. नो. नं. १६१	
९। छोंदा	०	०	०	॥ ९३-६	सडक उपर पोलीस चोकीमां उतर्या.	
३ जोरा	०	०	०	॥ ९०-६	जू. नो. नं. १६२	
३।।। देवरी	०	०	०	॥ ४७	एक अग्रवाल भक्त छे.	
४ बंधा *	०	०	०	॥ ४३		
४।।। भानपुर	०	०	०	॥ ३८-२	जू. नो. नं. १६३	
३ धौलपुर	०	०	०	॥ धौलपुरस्टेट ३६-२थी	जू. नो. नं. १६४	
८।।। मनीआ	०	०	०	॥ २६-४	जू. नो. नं. १६५	
१२।।। तेहराकाबाग	०	०	०	॥ आगरा १३-६	जू. नो. नं. १६६	
४।।। बाध	०	०	०	॥ ९	जू. नो. नं. १६७	
९ आगरा फोर्ट ०००=९०	९	१	॥	०	जू. नो. नं. १६८, १७०, २९४.	
बेलनगंज माइल १	१०	१	१	॥	जू. नो. नं. १६९	

आगराथी मथुरा-वृन्दावन सुधीना विहारनी यादी.

(संवत् १९८०) माइल ४२, पाकी सडक.

आगरा (बेलनगंज)	-	-	-	आगरा	०	जू. नो. नं. १७०, १६८, १६९, २९४.
३ सिकंदरा	०	०	०	,,	९-१	जू. नो. नं. १७१

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	जील्लो.	मा. नं.	वि. ह.
४।।।	रुणकटा	०	०	०	आगरा	९-७	जू. नो. नं. १७२
४।।।	रेपरा *	०	०	०	मथुरा	१४-१	पल्लीवाल जैनोनां २ घरछे. स्टेशन छे.
४।।।	फरा	०	०	०	"	१९-४	जू. नो. नं. १७३
४।।।	बरारी	०	०	०	"	२४-२	जमीदारना मंदिरमां तथा स्कूलमां उतर्या.
३।।।	बाद *	०	०	०	"	२८	स्टेशन छे.
२।।	नौरंगाबाद	०	०	०	"	३०-५	सरकारी स्कूलमां उतर्या बजार छे.
५।।	मथुरा	०	१	०	"	३५थी	तीर्थ. जू. नो. नं. १७४
६	वृन्दावन	१	०	०	"		जू. नो. नं. १७५

सीपरीथी झांसी, काल्पी, कानपुर, अल्हाबाद थइने बनारस सुधीना बिहारनी यादी.
(संवत् १९७८-७९)

सीपरी(शिवपुरी) ००=२० १ २ ग्वालियरस्टेट ०							जू. नो. नं. १७६, १४९
जी. शिवपुरी							
४।	घत्स्यारी	०	०	०	"	४-२	सरकारी मकानमां उतर्या.
३	भगोरा *	०	०	०	"	७-२	मोटुं तलाव बांधेलुं छे.
५।	सुरवाया	०	०	०	"	१२-४	जू. नो. नं. १७७
४	मीतलोनीकीखदान	१	०	०	"	१६-४	जू. नो. नं. १७८
३	अमोला	०	०	०	"	१९-४	सडक उपर थाणुं छे.
७।	सीरसौद	०	०	०	"	२६-६	जू. नो. नं. १७९
५।	करेरा	०	०	०	"	३२	जू. नो. नं. १८०
६।।	कालीपहाडी *	०	०	०	"	३८-४	सडक उपर गाम नथी.
६।।	दीनारा	०	०	०	"	४५	सरकारी थाणामां तथा डाक बंगलामां उतर्या,

માફલ. ગામનાં નામો.	શ્રા.ધર. દેરા. ઉપા. જીલ્લો.	મા. નં	વિ હ.
૨૥૥ સીકંદરા *	૦ ૦ ૦ ,	૪૭-૬	સડક ઉપર ચોકી છે, આંહીથી ગામ દૂર છે.
૧૥૥ રકસા *	૦ ૦ ૦ જાંસી	૧૩-૪	
૮૥૥ જાંસી	૨ ૧ ૦ ,	૧૯થી	જૂ. નો. નં. ૧૮૧, ૨૩૮
૭૥૥ બડાગાંવ	૦ ૦ ૦ ,	૧૭૯-૪	જૂ. નો. નં. ૧૮૨
૭૥૥ પારી *	૦ ૦ ૦ ,	૧૭૧-૬	
૧૥૥ ચીરગાંવ *	૦ ૦ ૦ ,	૧૭૦	જૂ. નો. નં. ૧૮૩
૧ કરગાંવ *	૦ ૦ ૦ ,	૧૬૧-૧	શિવાલયમાં ઉતર્યા.
૧ અમરા *	૦ ૦ ૦ ,	૧૬૦-૧	દિગંના ઘર ૧૦ તથા દેરાસર ૧ છે.
૪ મોઠ *	૦ ૦ ૦ ,	૧૧૬	જૂ. નો. નં. ૧૮૪
૬૧ લીલી	૦ ૦ ૦ ,	૧૪૯-૬	જૂ. નો. નં. ૧૮૫
૩૥૥ પુંછ *	૦ ૦ ૦ જાલોન	૧૪૬	જ. નો. નં. ૧૮૬
૮૧ જલોલી *	૦ ૦ ૦ ,	૧૩૭-૬	સડક ઉપર શિવાલય છે, ગામ ૨ ફર્લાંગ દૂર છે.
૪૧ ઐટ	૦ ૦ ૦ ,	૧૩૩-૪	જૂ. નો. નં. ૧૮૭
૩ સોમઈ *	૦ ૦ ૦ ,	૧૩૦-૪	ડાક બંગલો છે.
૭ બડાગાંવ *	૦ ૦ ૦ ,	૧૨૩-૪	
૪૥૥ ઓરઈ	૦ ૦ ૦ ,	૧૧૯-૧	જૂ. નો. નં. ૧૮૮
૧૦૥ આટા *	૦ ૦ ૦ ,	૧૦૮-૪	સડકથી ગામ ૨ ફર્લાંગ દૂર છે. સ્ટેશન અને ડાક બંગલો છે.
૪૧ ઓસરગાંવ	૦ ૦ ૦ ,	૧૦૪-૨	જૂ. નો. નં. ૧૮૯
૬૧ કાલ્પી	૨ વા. ૧ ૧ , ૨ ક.	૯૮	જૂ. નો. નં. ૧૯૦
૧૦ પોલગાયન	૦ ૦ ૦ કાનપુર	૮૮	જૂ. નો. નં. ૧૯૧
૧૦ લાલપુર *	૦ ૦ ૦ ,	૭૮-૧	સ્ટેશન છે.
૨૥૥ નવીપુર *	૦ ૦ ૦ ,	૭૧-૪	

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.देरा.उपा.	जील्लो.	मा. नं	वि. ह.
३॥	बारा	०	०	०	कानपुर ७२ जू. नो. नं. १९२
८	रायपुर *	०	०	०	" ६४
९	भौति	०	०	०	" ९८-७ सडक उपर शिवालयमां उतर्या.
२॥	पनकी स्टेशन	०	०	०	" ९६-५ सडक उपर धर्मशालामां रात रह्या.
७॥	कानपुर	३९	१	१	" ९०थी जू. नो. नं. १९३
	क.बा.गु.				
१०॥	रुमा	०	०	०	" ६१०-९ शिवालयमां उतर्या.
२	महाराजपुर *	०	०	०	" ६०८-४ डाक बंगलो छे.
४	सरसोल *	०	०	०	" ६०४-९ स्टेशन छे.
९	बडाहार	०	०	०	फतेहपुर ९९९-४ जू. नो. नं. १९४
	हसवां				
५	मौहार *	०	०	०	" ९९०-४ स्टेशन छे.
८॥	मलवां	०	०	०	" ९८२ जू. नो. नं. १९५
९	फतेहपुर हसवां *	०	०	०	" ९७३थी जू. नो. नं. १९६
६॥	बीलंदा	०	०	०	" ९६६-६ विश्रामभुवनमां उतर्या
४॥	उसरेणा *	०	०	०	" ९६२-३
३॥	ठरीयांव *	०	०	०	" ९५९ डाक बंगलो छे.
८॥	खागा	०	०	०	" ९५०-६थी जू. नो. नं. १९७
११॥	अजुवां *	०	०	०	अल्हाबाद ९४० सडक उपर मदरसा छे
२॥	हरसराइ	०	०	०	" ९३७-६ सराइमां उतर्या.
३	सयनी *	०	०	०	" ९३४-६ थाणुं छे. मा. नं. ९३२-४ कमासनमां डाक बंगलो छे.
९॥	ककोडा *	०	०	०	" ९२५
१॥	मलाका	०	०	०	" ९२३-४ सराइमां उतर्या.
४॥	मुरतगंज *	०	०	०	" ९१८-६ पाका तलाव उपर उतरवानी सगवड छे.

માહિ. ગામનાં નામો.	શ્રા.વર.દેરા.	ઉપા.	જીલ્લો.	મા. નં.	વિ. હ.
૧ મહગાંવ *	૦	૦	૦ અલ્હાબાદ	૧૧૩-૬	
૪ મુફતિકા પુરવા *	૦	૦	૦ ,,	૧૦૯-૨	
૨ તીવાંરીકા તલાવ	૦	૦	૦ ,,	૧૦૬-૬	સરાઈમાં ઉતર્યા.
૯ અલ્હાબાદ ૨ ક	૦	૦	૦ ,,	૪૯૭-૧ થી	જૂ. નો. નં. ૧૯૮, ૨૧૮
૪ ફૂસી	૦	૦	૦ ,,	૪૯૩-૪	જૂ. નો. નં. ૧૯૯
૭ હનુમાનગંજ *	૦	૦	૦ ,,	૪૮૬	સ્ટેશન અને બજાર છે.
૬ સૈદાબાદ	૦	૦	૦ ,,	૪૭૯-૭	ઢાક બંગલામાં અને સરાઈમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન છે.
૪ હડીયા *	૦	૦	૦ ,,	૪૭૧-૧	સ્ટેશન, તાલુકો અને બજાર છે.
૬ બરૌત	૦	૦	૦ ,,	૪૬૯-૪	શિવાલય અને ઢાક બંગલામાં ઉતર્યા. બજાર અને સ્ટેશન છે.
૧૦ ગોપીગંજ	૦	૦	૦ બનારસસ્ટેટ	૪૧૮-૭	જૂ. નો. નં. ૨૦૦
૬ માધોસિંગ *	૦	૦	૦ ,,	૪૧૨-૬	સડક ઉપર શિવાલય, સ્ટેશન અને બજાર છે.
૧ મહારાજગંજ	૦	૦	૦ ,,	૪૪૭-૧	જૂ. નો. નં. ૨૦૧
૧૦ મીરજામુરાદ	૦	૦	૦ બનારસ	૪૩૬-૪	સ્કૂલમાં ઉતર્યા ઢાક બંગલો, બજાર અને સ્ટેશન છે.
૪ રાજાકાતલાવ	૦	૦	૦ ,,	૪૩૧-૬	જૂ નો. નં. ૨૦૨
૮ મહવાડી	૦	૦	૦ ,,	૧-૩	જૂ. નો. નં. ૨૦૩
૨ બનારસ સીટી	૨૧	૧૩	૨ ,,	૦	જૂ નો. નં. ૨૦૪

ગુ.બા.મા.

કાશીતીર્થ.

શ્રી ધુલીયાથી અમલનેર સુધીના વિહારની યાદી.

(સંવત્ ૧૯૭૭) માઇલ ૨૨||, પાકી સડક.

માઇલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	ઉપા.	જીલ્લો.	મા. નં.	વિ. હ.
	ધુલીયાથી	—	—	—	પશ્ચિમ खानदेश	૦	જૂ. નો. નં. ૧૧૦
૪	ફાગળા	૦	૦	૦	„	૪	જૂ. નો. નં. ૨૦૬
૪	વની—આંબડા	૦	૦	૦	„	૮	જૂ. નો. નં. ૨૦૬
૩।	ચોપડા—કુંડાલા	૦	૦	૦	પૂર્વ खानदेश	૧૧-૨	જૂ. નો. નં. ૨૦૭
૩।।	જનવા	૦	૦	૦	„	૧૬	જૂ. નો. નં. ૨૦૮
૪।।	મંગરુલ	૦	૦	૦	„	૧૯-૪	સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
૩	અમલનેર	—	—	૦	„	૨૨-૪	જૂ. નો. નં. ૨૧૩

શ્રી શિરપુર (વાઘારી) થી અમલનેર સુધીના વિહારની યાદી. (સંવત્ ૧૯૭૭)

માઇલ ૨૮|| તેમાં પહેલાં માઇલ ૨૨ સુધી કાચો રસ્તો આવે છે

અને પછી ૬|| માઇલ પાકી સડક છે.

	શિરપુર (વાઘારી)થી	—	—	—	પશ્ચિમ खानदेश	જૂ. નો. નં. ૧૧૪
૬	કુરલ્લી	૦	૦	૦	„ કાચો રસ્તો	દોલત પટેલ તથા સુવહુ પટેલના મકા- નમાં ઉતર્યા.
૧।।	કમલેડા	૦	૦	૦	„ „	જૂ. નો. નં. ૨૦૯
૬	પાસટા *	૦	૦	૦	„ „	જૂ. નો. નં. ૨૧૦
૨	બેટાવડ	૬મા.	૦	૦	„ „	જૂ. નો. નં. ૨૧૧
૬	કલમસરા	૧૬મા.	૧	૦	પૂર્વ खानदेश „	જૂ. નો. નં. ૨૧૨

(૨૭)

માઇલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.વર.	દેરા.	ઉપા.	જીલ્લો.	મા. નં.	વિ. હ.
૯	અમલનેર ૦=	૬૦	૧	૨	પૂર્વ જ્ઞાનદેશ	જૂ. નો. નં. ૨૧૩	
૧	શિરસાલા	૧૧ગુ.	૧	૨	,,	કાચો રસ્તો. જૂ. નો. નં. ૨૧૪	

શ્રી અમલનેરથી પારોલા, બાદરપુર થઈ પાછા અમલનેર સુધીના વિહારની યાદી.
(સંવત્ ૧૯૭૭)

માઇલ ૩૦॥ તેમાં મા. ૨૫॥ પાકી સડક અને મા. ૫ કાચો રસ્તો છે.

	અમલનેરથી	—	—	—	પૂર્વ જ્ઞાનદેશ	૦	
૧	શ્રાવણ *	૧ક૦	૦	૦	,,	૪-૬	શિવજી થોમણ જૈન
૨	(રત્ના) પીપરી	૪	૦	૦	,,	૬-૪	જૂ. નો. નં. ૨૧૫
૧॥	પારોલા ૦૦૦	૧૬	૧	૧	,,	૧૨	જૂ. નો. નં. ૨૧૬
૩	બાદરપર—	૯ગુ.	૧	૧	,,	પાકી સડક.	જૂ. નો. નં. ૨૧૭
૫	(રત્ના) પીપરી	—	—	—	,,	કાચો રસ્તો.	
૭	અમલનેર	—	—	—	,,	પાકી સડક.	

ઈંદોરથી સીધે રસ્તે માંડવગઢ જવાના રસ્તાની યાદી. (સંવત્ ૧૯૭૮)

માઇલ ૪૮, તેમાં ઈંદોરથી બેટમા સુધી અને હુનેરાથી માંડવગઢ
સુધી પાકી સડક છે. બાકીનો વચલો રસ્તો કાચો છે.

	ઈંદોરથી	—	—	—	ઈંદોરસ્ટેટ	પાકી સડક.	જૂ. નો. નં. ૧૨૦
૭	વાવઢી	૦	૦	૦	,,	,,	વાવાના મંદિરમાં ઉ.

માંડલ ગામનાં નામો.	શ્રા.ધર.	દેરા.	ઉપા.	જીલ્લો.	મા. નં.	વિ. હ.
૯॥ બેટમા	૧૦	૧	૧	ઈંદોર સ્ટેટ	પાકી સડક	ચંપાલાલજી રાજમલજી.
૧૪ દિગઠાળ	૧૦	૨	૧	,,	કાચો રસ્તો	સુરજમલજી માંગીલાલ
૯ લુનેરા	૦	૦	૦	ધારસ્ટેટ	,,	ધારની સડકે ઢાક બંગલામાં ઉતર્યા.
૩ નાલછા	૧૨	૧	૧	,,	પાકી સડક.	
૧॥ માંડવગઢ	૦	૧	૧	,,	,,	તીર્થ. જૂ. નો. નં ૧૨૧

અલ્હાવાદથી માણેકપુર, ચિત્રકૂટ, બાંદા, મહોબા, અને મહુ-રાણીપુર થઈ
ઝાંસી સુધીના વિહારની યાદી. (સંવત્ ૧૯૭૯)

	અલ્હાવાદ	—	—	—	અલ્હાવાદ	૦	જૂ.નો.નં. ૨૧૮, ૧૯૮
૯	ધુરપુર *	૦	૦	૦	,,	૮-૧	ધર્મશાલા, ઢાક બંગલો અને બજાર છે.
૩॥	જસરા	૦	૦	૦	,,	૧૧-૬	મહાજનના મકાનમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન અને બજાર છે.
૪॥	બારા *	૦	૦	૦	શંકરગઢસ્ટેટ	૧૬-૧	જૂ. નો. નં. ૨૧૯
૧૦	શંકરગઢ	૦	૦	૦	,,	રેલ્વેલાઇન	સ્કૂલમાં ઉતર્યા. સ્ટે- શન અને બજાર છે.
૧૧	બરગઢ	૦	૦	૦	બાંદા	૩૮-૪	જૂ નો. નં ૨૨૦
૯॥	ડમૌરા	૦	૦	૦	રીવાંરાજ્ય	૪૮	જૂ. નો. નં. ૨૨૧
૪	માણિકપુરજંસન	૦	૦	૦	બાંદા	૬૨	જૂ. નો. નં. ૨૨૨

માઈલ. ગામનાં નામો. શ્રા.વર.દેરા. ઉપા. જીલ્લો. મા. નં. વિ. હ.

પાકી સડક.

૯।	અંચવારા *	૦	૦	૦	બાંદા	૧૧-૬	
૩॥	રેહુંટીયા	૦	૦	૦	,,	૪૮-૩	મહાદેવના મંદિરમાં તથા સ્કૂલમાં ઉતર્યા
૯।	કરવી *	૦	૦	૦	,,	૪૩	જૂ. નો. નં. ૨૨૩
૯	ચિત્રકૂટ	૦	૦	૦	,,		જૂ. નો. નં. ૨૨૪
૧૨	રૌલીકલ્યાણપુર	૦	૦	૦	,,	૩૦-૯	રામવિશાલ બ્રાહ્મણના ઘરમાં ઉતર્યા. ગામ તદન નાનું છે.
૪।	બદૌસા *	૦	૦	૦	,,	૨૬-૩	પરગણું, સ્ટેશન અને બજાર છે.
૬	અતર્યા *	૦	૦	૦	,,	૨૦-૩	સ્ટેશન અને બજાર છે.
૬	નદનંદી	૦	૦	૦	,,	૧૪-૪	નંબરદારના ચોરામાં ઉતર્યા.
૭॥	ડીંગવાહી *	૦	૦	૦	,,	૭	સ્ટેશન છે.
૭	બાંદા	૦	૦	૦	,,	૦	જૂ. નો. નં. ૨૨૯
૧૨	મટોંધ	૦	૦	૦	,,	૧૧-૩	સરકારી સ્કૂલમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન અને બજાર છે.
૪॥	રેવડિસુનૈચા *	૦	૦	૦	,,	૧૬-૧	સડકથી ગામ ૨ ફર્લિંગ દૂર છે.
૯	કવરડ *	૦	૦	૦	હમીરપુર	૨૧-૨	જૂ. નો. નં. ૨૨૬
૭॥	કીરાહી	૦	૦	૦	,,	૨૮-૨	જૂ. નો. નં. ૨૨૭
૪	મહોષા *	૦	૦	૦	,,	૦	જૂ. નો. નં. ૧૨૮
૧૦।	લાહનગર	૦	૦	૦	,,	૧૦-૨	ગામને સામે જાંપે નંબરદારના મકાનમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન છે.
૪।	કુરુપહાડ *	૦	૦	૦	,,	૧૪-૪	જૂ. નો. નં. ૨૨૯

माइल.	गामनां नामो.	श्रा. घर. देरा. उपा.	जीलो.	मा. नं.	वि. ह.
५	जैतपुरा *	० ० ०	„	पाकी सडक	जू. नो. नं. २३०
३	बेलताल स्टेशन *	० ० ०	हमीरपूर	पाकी सडक	जू. नो. नं. २३१
२॥	छेतरवाळा	० ० ०	„	काचो रस्तो.	जू. नो. नं. २३२
११॥	हरपालपुर	० ० ०	आलिपुरस्टेट	„	जू. नो. नं. २३३
१८	मउ-रानीपुर	० ० ०	झांसी	पाकी सडक	जू. नो. नं. २३४
९	बंगरा	० ० ०	„	२९-४	जू. नो. नं. २३५
९	सक्रार	० ० ०	„	२०-५	जू. नो. नं. २३६
७॥	घघवा *	० ० ०	„	१३	डाक बंगलो छे.
१॥	बरवासागर	० ० ०	„	११-४	जू. नो. नं. २३७
१२॥	झांसी	२ १ ०	„	१ थी	जू. नो. नं. २३८, १८१

શ્રી વિહાર વર્ણન.

(દ્વિતીય ટાંડ).

શ્રી અમદાવાદથી રૂડર, કેશરીયાજી, ઉદયપુર થઈને શ્રી રાણકપુરજી સુધીના
તથા પાલણપુરથી આબુજી સુધીના વિહારની યાદી.

(આશરે સંવત્ ૧૯૭૦)

(શા. વિ. જૈ. શ્રીમદ્ વિજયધર્મસૂરિજી મહારાજના શિષ્ય શ્રીમાન્ સિંહવિજયજી
મહારાજની બુક ઉપરથી)

ગાઁ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
	અમદાવાદથી			
૩	નરોડા	૨૬	૧	
૩	વરાજ	૨૬	૧	
૩	પ્રાંતીઁ	૨૬	૧	
૬	ચારુ	૬	૧	
૩	ઘડકળ	૬૦	૧	
૪	પ્રાંતીજ	૮૦	૧	
૩	સલાલ	૬	૦	
૭	અમનગર (હિંમતનગર)	૩૬	૩	શ્રાવકનાં ઘરોમાં પુરુષો બહુ યોડા છે.
૩	વક્તાપર	૬	૧	
૨	જામલા	૬	૧	
૩	સાવલી	૮	૨	
૩	પોસીના (તીર્થ)	૦	૧	દિગંબરનાં ઘર ૧૦ છે.

ગાઉ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
૩	કુકડીયા	૬	૧	
૩	ઈંદર (તીર્થ)	૧૫૦	૬	
૫	વડાલી	૨૦૦	૨	
૩	વ્યાદર	૦	૦	દિગંબરનાં ઘર ૧૦ તથા દેરાસર ૧ છે.
૫	મોહેટી	૦	૦	„ ૧૫ „
૭	ટાંકાટુંકા	૦	૦	„ ૨૦ છે.
૮	પાલ	૨	૧	
૦	ચીતરથું	૩	૦	
૩	પાઢા	૦	૦	દિગંબરનાં ઘર ૨ છે.
૦	કરાવાહું	૦	૦	„
૪	છાળી	૦	૧	„ ૨૫ છે.
૪	ચેરવાડા (છાવળી)	૨	૧	
૬	ધુલેવા (કેશરીયાજી તીર્થ)	૦	૧	દિગંબરીનાં ઘર ૧૨૫ છે.
૪	પરસાદ	૦	૦	„ ૩૦ તથા દેરાસર ૧ છે.
૫	ટીહી	૦	૦	
૨	બારાપાલ	૦	૦	
૭	ઉદયપુર (મેવાડ)	૩૦૦	૩૫	
૪	મંદાર	૦	૦	
૫	ગોકુંદા	૩	૩	શ્વે. તેરાપંથીનાં ૩૦૦ ઘર છે.
૧	મજાવરી	૦	૧	
૩	નાદેશ	૦	૨	શ્વે. તેરાપંથીનાં ૧૦૦ ઘર છે.
૧	હોલ	૦	૦	„ ૧૫ „
૫	સાયરા	૩૦	૨	
૨	ઢીકુળા	૦	૧	
૨	ખાણપરા	૩૫	૧	
૪	રાણકપુરજી (તીર્થ)	૦	૩	જુ. નો. નં. ૨૩૨

શ્રીપાલળપુરથી આબુ સુધીના વિહારની યાદી.

ગાઝ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
	પાલળપુરથી			
૧	ચિત્રાસળી	૧૦		પાકી સડક.
૩	જેથી	૨		સડકથી અરધો ગાઝ દૂર છે.
૨	સલોત્રી			
૩	સલોતરા	૧	૧	બે ગાઝ સુધી સડક છે પછી પગ રસ્તો.
૧	કીડેતર	૨		
૧	રોહ	૧		
૩	વાછડા	૧	૦	
૧	લેરેડી (માઁટ આબુ)	૧૦	૧	ધર્મશાલા છે. જાત્રાલુ માટે સગવડ છે.
૧૨	આબૂદેલવાડા(તીર્થ)	૦	૧	જૂ. નો. નં. ૨૪૦
૩	અચલગઢ (તીર્થ)	૦	૨	

શ્રીમુંબઈથી નાશિક, અંતરિક્ષજી, માંડકજી, કુલ્પાકજી, (દક્ષિણ) હૈદરાબાદ, પુના, શાહાપુર થઈને પાછા મુંબઈ સુધીના વિહારની યાદી.

(સંવત્ ૧૯૭૨ થી સંવત્ ૧૯૭૬)

(શ્રીમાન્ હંસવિજયજી મહારાજના શિષ્ય મુનિરાજ શ્રીદોલ્લતવિજયજી મંની બુક ઉપરથી લખી, અને ન્યા. વિ. ન્યા. તી. શ્રીમાન્ ન્યાયવિજયજી મંની બુક ઉપરથી સુધારી.)

માઈલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
	મુંબઈ-પાયધુની	—	—	
૨	ભાયલલા	૨૦	૧	
૪	દાદર	૨૦	૧	
૭	વાટકોપર	૧૦	૧	
૧૧ ૬	માંડૂપ	૩	૧	

માઈઝ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
૪॥	ઠાળા	૪૦	૧	
૬	કસોલી	૨	૦	
૬	મીમડી (મીવંડી)	૩૦	૧	દેરાસરમાં ધાતુના ત્રિંચ છે.
૯	પડઘા	૦	૦	
૬॥	વાસીમ	૦	૦	
૬॥	શાહાપુર	૩૦	૧	
૪	આટગામ	૧	૦	
૮	ચરડી	૪	૦	
૮	કસારા	૨	૦	
૧૧॥	ફગતપુરી	૦	૦	સ્થાનકવાસીનાં ૯ ઘર છે.
૬॥	ઘોટી	૬	૦	
૪॥	કાવનાઈ	૮	૧	
૮	વાડીવેરે	૦	૦	સ્થાનકવાસીનાં ૭ ઘર છે.
૬	ફડોલી	૨	૦	
૭	નાશિક	૨૦	૧	
૬	વાડગામ	૦	૦	સ્થાનકવાસીનાં ૬ ઘર છે.
૬	ઓઢાર	૦	૦	મેશ્રી વાળીયાનાં ૯ ઘર છે.
૬	સુકીના	૬	૦	
૭	નિફાડ	૬	૦	
૯	વિંચોડ	૬	૦	
૬	દેશમાણું	૧	૦	
૧૨	યેવલા	૬૦	૧	
૬	અંદરસૂર	૦	૦	
૧૨	વૈજાપુર	૬	૦	
૧૦	પારસોડા	૦	૦	દિગંઠરનાં ૩ ઘર છે.
૧૧	બાબુલગામ	૧	૦	આંદીથી લાસુર થઈ કસતલેડા જવું. લાસુરમાં શ્રાવકનાં અને કસતલેડામાં દિગંઠરનાં છે.
૧૦	વેરુલ	૧	૦	

માફલ.	ગામનાં નામા.	શ્રા.ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
૮	દૌલતાબાદ	૦	૦	
૧૦	ઔરંગાબાદ	૧૦	૧	
૬	ચીકલઠાણું	૦	૦	દિગંબરનાં ૨ ઘર છે.
૯	કરમાલ	૦	૦	સ્થાનકવાસીનાં ૩ ઘર છે.
૧	સંકટા	૦	૦	
૭	બદનીપુર	૦	૦	
૧૨	(નવા) જાલના	૧૦	૧	શ્વે. બન્ને ફિરકાના મુઝ્લીને ૧૦ ઘર છે.
૯	વાઘરુલ	૦	૦	
૬	રાજાદેવલગામ	૧૦	૧	
૭	શીનલેહ	૨	૦	
૮	કીનગામ	૧	૦	
૯	બીબીગામ	૧	૦	અંહીથી મેકરપુર, ડોનગાંવ થઈ અંતરિક્ષની જવાય છે.
૧૦	લોનાર	૧	૧	આંહીથી ૪ મા. મોપ, ૮ મા. રીસોહ, થઈ ૧૬ મા. અંતરિક્ષની જવાય છે.
૧૨	સોનાટી	૦	૦	
૮	મંગરોલ	૧	૦	
૧૨	અંતરિક્ષની (સિરપુર)	૧	૧	અંતરિક્ષપાર્શ્વનાથની તીર્થ. જૂ.નો.નં. ૨૪૧
૧	માલેગામ	૦	૦	મેશ્રીનાં ૮ ઘર છે. સડક
૮	મેહસી	૦	૦	સ્થાનકવાસીનાં ૧ ઘર છે. ”
૧૦	પાતૂર	૦	૦	”
૧૦	કાયસી	૧	૦	”
૯	આકોલા	૪૦	૧	”
	પાતૂરથી	—	—	”
૧૦	વાઢેગાંવ	૦	૦	બાલાપુરના શ્રાવકના મકાનમાં ૩. સડક
૮	બાલાપુર	૨૧	૨	ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. સડક
૮	ણુ	૦	૦	મહાદેવના મંદિરમાં ઉતર્યા.
૮	આકોલા	—	—	

માંડલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.વર.	દેરા.	વિ. હ.
૧	એલલેખેડા	૦	૦	
૭	બોરગામ	૦	૦	
૧	કાટીપૂર્ણા	૦	૦	
૬	મૂર્તિચાપુર	૩	૦	
૮	માના	૦	૦	
૮	કુરમ	૦	૦	
૧	ટાંકલી	૦	૦	
૬	બડનેરા	૦	૦	સ્થાનકવાસીનાં ૧૦ ઘર છે.
૧	ઉમરાવતી	૪૦	૧	ત્રણે ફીરકાનાં મઢીને ૪૦ ઘર છે.
૩	વડાલી	૦	૦	
૭	પોર	૦	૦	
૧૦	ચાંદૂર	૦	૦	દિગંબરનાં ૨૦ ઘર છે.
૧૧	રાજના	૦	૦	
૧૧	ધામળગામ	૪	૧	સ્થાનકવાસીનાં ૧૧ ઘર છે. આંહીથી પુલગામ થઈ બાયફલ જવાય છે. પુલગામમાં શ્રાવકનાં ઘર છે.
૬	લીંબોરા	૦	૦	
૮	નાંચળગામ	૧	૧	
૮	બાયફલ	૪	૦	
૧૨	વરધા	૪	૧	સ્થાનકવાસીનાં ૮ ઘર છે.
૬	ધાનુરા	૦	૦	
૬	ગુંજી	૦	૦	
૮	હિંમળગામ	૧૧	૧	સ્થાનકવાસીનાં ૧૦ ઘર છે.
૧૦	નાગરી	૦	૦	
૧૦	દેહગામ	૦	૦	
૬	બરોરા	૬	૧	સ્થાનકવાસીનાં ૨૦ ઘર છે. આંહીથી નાગપુર જવા માટે આગલ જુઓ.

માઇલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
૬	ટાંકલી	૦	૦	સડક
૭	ખાંડક (તીર્થ)	૨	૧	જૂ. નો. નં. ૨૪૨
૮	તાડાલી	૦	૦	સડક
૧૦	ચાંદા	૨૦	૧	પાછા તેજ રસ્તે બરોરા આવ્યા. સડક
૩૦	બરોરા	૬	૧	સ્થાનકવાસીનાં ૨૦ ઘર છે. સડક
૭	પાટાલા	૦	૦	ધર્મશાલામાં ઉતર્યા.
૭	વની (ઉન)	૧	૦	ફતેચંદજીની દુકાન છે. આંહીથી કાયર થઈને માંગલી જવાય છે.
૧૦	વેડનીપુર	૧	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા.
૧૦	મુકુડબંધ	૦	૦	ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. ગોવિંદા કુમટીના મકાનમાં પળ.
૬	માંગલી	૦	૦	ચાવડીમાં ઉતર્યા.
૪	સાંગલી	૦	૦	" "
૬	જૈનત	૦	૦	પટેલના ઘરમાં ઉતર્યા.
૮	ઇદલાબાદ	૦	૦	ગામ બહાર મઠમાં ઉતર્યા.
૧૦	સિંદીગોંદી	૦	૦	જંગલમાં ઉતર્યા.
૬	ગુડરત્ન	૦	૦	મહાદેવના મંદિરમાં ઉતર્યા.
૯	ઈંચોડા	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૪૩
૬	કુમટી કુમારી	૦	૦	ચોકી ઉપર ઉતર્યા.
૪	નેરનગુંડા	૦	૦	સરકારી બંગલામાં ઉતર્યા.
૭	વાંકડી	૦	૦	" " "
૭	ચિંચોડી	૦	૦	ચાવડીમાં ઉતર્યા.
૪	નિરમલ	૦	૦	મઠમાં ઉતર્યા. નદી ઉતરીને ૧ માઇલ પર દુધગાંવમાં સરકારી બંગલો છે.
૬	સોહન	૦	૦	સરકારી બંગલામાં ઉતર્યા.
૧૦	બાલકુંડા	૦	૦	સરામાં ઉતર્યા.
	પીરકીટ	૦	૦	બંગલામાં ઉતર્યા.
	સીકંદરાપુર	૦	૦	ચોકી ઉપર ઉતર્યા.

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	वि. ह.
१४	डीचपल्ली	०	०	स्टेशन उपर उतर्या. आंहीथी जालना माटे आगळ जूओ.
	चंद्रायपल्ली	०	०	चोकी उपर उतर्या.
१८	नगर	०	०	मुसाफरखानामां उतर्या.
७	कामारेडी	०	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.
	जंगलपल्ली	०	०	सरामां उतर्या.
११	बिकनूर	०	०	स्टेशन पास बगीचामां उतर्या. आंहीथी हैद्राबाद जवा माटे आगळ जुओ.
	कंचळो	०	०	पटेलना घरमां उतर्या.
८	नसकलटी	०	०	पटेलनी चावडीमां अने कचेरीमां उ.
८	दुब्बाक	०	०	महादेवना देवळमां अने चावळनी गीरनीमां उतर्या.
	रामरुखडो	०	०	चावडीमां उतर्या.
१४	सिद्धिपेठ	०	०	मारवाडीना घरमां उतर्या. बीकनूरथी आंही सुधी काचो रस्तो छे.
६	दूधडा	०	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.
८	चीरीयाळ	०	०	सरामां उतर्या.
९	वळनापेठ	०	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.
६	कुल्पाकजी	०	१	माणिक्यस्वामीतीर्थ. जू. नो. नं. २४४
४	आलेर	०	०	स्टेशन उपर उतर्या.
७	ओंगापल्ली	०	०	गाममां उतरवानुं.
	रायगीर	०	०	सडक उपर मकानमां उतर्या.
१०	भोयगीर	०	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.
	नवीनगर	०	०	" " "
१२	घटकेसर	०	०	" " "
१२	उप्पल	०	०	महादेवना देवळमां उतर्या.
७	सीकंदराबाद	०	१	भाडाना मकानमां उतर्या.

माइल.	गाग्रनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	वि. ह.
दक्षिण हैद्राबाद	४ हैद्राबाद कोठी	५	१	जुनी बैकमां उतर्या.
	वेगमबजार	६	१	चांदमलजीनी दुकाने उतर्या.
	चारकमान	३०	१	चारकमान, पथरगटी विगेरे थडने.
	कारवाण	२	१	दादाजीनी वाडीमां उतर्या.
	बारकस	१	०	श्रावकना मकानमां उतर्या.
				स्था० वा० नां १५ घरछे.
	अलवाल	१	१	” २० ” श्रावकना
				मकानमां उतर्या.
	सीकंदराबाद	७	१	स्था० वा० नां ५० घर छे.
	१ कुकरपली	०	०	देवळमां उतर्या.
८	निगमपली	०	०	मारवाडीना बगीचामां उतर्या.
३॥	पटनचूर	०	०	शकी बावानी धर्मशालामां उतर्या.
८	रुद्रारम (गणेशघाट)	०	०	गणेशघाटमां उतर्या.
४॥	पोतरडीपल्ली	०	०	मुसाफरखानामां उतर्या.
९	सत्यासी	०	०	देसटीसरन्नप्पाना बगीचामां उतर्या.
१०	कमकोल	०	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.
१४	एकेली	०	०	शंकरमठमां उतर्या.
६	सत्वार	०	०	जंगममठमां उतर्या.
१०	(नानी) एकेली	०	०	” ” ”
११	कप्परगाम	०	०	सरकारी चावडीमां उतर्या.
६	हुमनाबाद	०	०	” बंगलामां उतर्या.
७॥	राजेसूर	०	०	भवानी माताना देवळमां उतर्या.
१२॥	सस्तापुर	०	०	चावडी पासे उतर्या.
१५	तरमुंडा	०	०	चावडीमां उतर्या.
१२॥	उमरगां	०	०	बावानी धर्मशालामां उतर्या.
११॥	दालीम	०	०	चावडीमां उतर्या.
७॥	दस्तापुर	०	०	सरकारी चावडीमां उतर्या
८॥	नळदुगे	०	०	मठमां उतर्या.

માફલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ષર.	દેરા.	વિ. હ.
૩	અંદોરા	૦	૦	જેઠુમાના દેવઝમાં ઉતર્યા.
૮	ઈટકલ	૦	૦	ચાવડીમાં ઉતર્યા.
૪	તાંદલવાડી	૦	૦	સરકારી સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
૧	બોરામળી	૦	૦	ચાવડીમાં ઉતર્યા.
૧૦	સોલાપુર	૦	૦	જૂની મીઠમાં ઉતર્યા.
૬	કુંડી	૦	૦	માસ્તીના દેવઝમાં ઉતર્યા.
૧૪	મોહલ	૦	૦	” ” ”
૯	વાડી	૦	૦	ચાવડીમાં ઉતર્યા.
૧૧	શટપાલા	૦	૦	ધર્મશાલામાં ઉતર્યા.
૮૧	વડવુઢા	૦	૦	” ”
૯	ટીંબુરળી	૦	૦	” ”
૭	હિંગનગામ	૦	૦	પટેલના મકાનમાં ઉતર્યા.
૬	ઈંદાપુર	૦	૦	(લીલી લશ્કરવાઝા)બાલાજીના દેવઝમાં ઉતર્યા.
૯	લોની	૦	૦	ધર્મશાલામાં ઉતર્યા.
૯૧	કુભારગામ	૦	૦	” ”
૩	બીગવાળ	૧૨ મા.	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. શ્રાવકો હુંડીયા થણાછે.
૬	લઢકી	૬ મા.	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા.
૪	રાવળગા	૧૦ મા.	૦	
૬	કુરકુંબ	૦	૦	દિગંબરીનાં ૩ ઘર છે.
૯૧	ઘરવંઢ	૧૦ મા.	૦	
૯૧	ણવત	૧૦ ગુ.	૧	
૯	ઝરલી	૧	૦	મારવાડીનાં ૧૦ ઘર છે.
૭૧	લોની	૪ ગુ.	૦	
૬	હડપસર	૨ ગુ.	૦	
૪	પુનાકેપ (લશ્કર)	૭૦ ગુ.	૧	મૂ. શ્રીવાસુપૂજ્યજી.
૧૧	પુના (વેંતાલપેઠ)			મૂ. શ્રીઆદિનાથજી.

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	वि. ह.
५	खडकी	१७मा.गु.	१	
५	चिंचवड	०	०	बोराना बंगलामां उतर्या.
{ ६	देहु	६	१	
{ ६	चिंचवड	०	०	बोराना बंगलामां उतर्या.
५	सेलारवाडी	०	०	
८	तलेगाम	१७	१	
३	वडगाम	१५मा.	०	
६	खटकाला	१५	०	मारवाडीना घरमां उतर्या.
५	कारला	५	०	विठुबाना मंदिरमां उतर्या.
४	वळवण	१५	१	उपाश्रयमां उतर्या.
२	लाजोली	२५	१	” ”
२	खंडाला	१०	०	मारवाडी श्रावकनी दुकानमां उतर्या.
७	खापोलीनाघाट	८मा.	१	उपाश्रयमां उतर्या.
९	कर्जत जंक्षन	१०	०	मारवाडीना घरमां उतर्या.
१०	चींचोली	४	०	” ” ”
१२	सासणा	१गु.	०	
४	मुरबाड	१७गु.	१	उपाश्रयमां उतर्या.
{ ८	कीनोली	१०गु	१	
{ ८	कीशला	१गु.	०	
{ ८	घसई	१०मा.गु.	०	पटेलना घरमां उतर्या.
{ १४	मुरबाड	१७गु.	१	उपाश्रयमां उतर्या.
८	लेनाड	५गु.	०	घर देरासर छे.
३	नडगाम	०	०	पटेलना घरमां उतर्या.
४	सरळांबु	२	०	शा. पोपटलाल जेशंगना मकानमां उतर्या
७	साडगाम	०	०	बंगलामां उतर्या.
{ ८	कीनोली	११	१	धर्मशालामां उतर्या.
{ ८	साडगाम	०	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.
७	शाहपुर	३०	१	शा. नगीनदास हेमचंद जैनशालामां ”

માફલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. વર.	દેરા.	વિ. હ.
૧૥	વાશમગામ	૦	૦	મારુતીના દેવઢમાં ,,
૬	પઢઘા	૦	૦	ગોપાઢજી ઢાટીયાના મેકાનમાં ,,
૯	ઢીમઢી	૩૦	૧	દેરાસરની પાઢ્ઢલ ધર્મશાલામાં ઉતર્યા.
૪	કારેલ	૧	૦	ધર્મશાલામાં ઉ મેવજી શીવજી કચ્છી.
૪	ઢાળા	૪૦	૧	ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા.
૪	ઢાંઢુપ	૩	૧	ધર્મશાલા છે.
૧	ઘાટકોપર	૧૦	૧	ઉપાશ્રય-ધર્મશાલા છે.
૭	દાદર	૨૦	૧	ઉપાશ્રય નાનો છે.
૪	ઢાયલા	૨૦	૧	ઉપાશ્રય છે.
૨	મુંબઈ-પાયધુની	—	—	જૈનપુરી કહેવાય છે. જૂ. નો. નં. ૭૯

(નિજામ) હૈદ્રાબાદથી જાલના, ઢુસાવઢ, ઁંઢવા થઈને માંઢવગઢ સુધી;
 ઇંદોરથી ઉજ્જૈન થઈને દેવાસ સુધી અને વરોરાથી નાગપુર સુધીના
 વિહારની યાદી.

ન્યાયવિશારદ-ન્યાયતીર્થ શ્રીમાન્ ન્યાયવિજયજી મહારાજની બુક ઉપરથી

(સંવત્ ૧૯૭૯-૧૯૮૦)

	હૈદ્રાબાદથી	—	—	આંહીથી નિજામાબાદ સુધી પાકી સઢક છે.
૩	સિકંદરાબાદ	—	—	
૬	અલવાલ	—	—	
૧૦	મીઢચલ	૦	૦	સિકંદરાબાદવાઢાના બાગમાં ઉ.
૧૪	તુપનૂર	૦	૦	સરકારી બંગલામાં ઉ.
૧૪	નરસિંગ	૦	૦	દેવઢમાં ઉ.

માંડલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	વિ. હ.
૧૧	બીકનૂર	૦	૦	બાગમાં ઉ. કુલ્પાકજી માટે જૂ. પૃ. ૩૮
૧૧	કામારેડી	૨	૦	જીનમાં ઉ.
૧૧	ચોકી	૦	૦	
૯	ઈંદલવાઈ	૦	૦	સ્ટેશન પાસેના મકાનમાં ઉ.
૬	ડીચપહ્લી	૦	૦	સરકારી બંગલામાં ઉ. આંહીથી માંડકજી અને અંતરીક્ષજી માટે જૂ. પૃ. ૩૮
૯	નિજામાબાદ	૩	૦	ધર્મશાલામાં ઉ.
૧૩	કનકુરતી	૦	૦	દેવલમાં ઉતર્યા. આંહીથી જાલના સુધી રેલ્વે સડકે આવ્યા.
૧૧	ચીકની	૦	૦	પટેલના ઘરમાં ઉ.
૨	કરકેલી	૦	૦	કુમટી ગૃહસ્થના મકાનમાં ઉ.
૧૦	ઁંબરી	૪	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉ.
૧૨	મુતલેહ	૦	૦	જીનમાં ઉ.
૧૩	નાંદેહ	૧૦	૦	શ્રાવકના ઘરમાં ઉ.
૮	લીંબગાંવ	૦	૦	પટેલના મકાનમાં ઉ.
૧૨	પૂર્ણા	૦	૦	ગૃહસ્થના મકાનમાં ઉ.
૧૬	પરખળી	છે	૦	હૈદરાબાદ વાઝાની દુકાન છે.
૩૨	સેલુ	૪	૦	
૩૮	જાલના	૧૦	૧	બન્ને ફીરકાના થઈને ૧૦ ઘર છે. આંહીથી જામનેર સુધી કાચો રસ્તો છે.
૧૦	(બાવન્યાકી) પાંગરી	૦	૦	
૬	(ગણપતિકા) રાજોરા	૦	૦	
૮	બરાંજલા	૦	૦	
૬	ભાવલી	૦	૦	
૧૨	બાજારકા બડોદ	૦	૦	
૬	અજંટા	૦	૦	આંહીની ગુફાઓ પ્રસિદ્ધ છે.
૪	ફરદાપુર	૦	૦	

માહલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ઘર.	ઢેરા.	વિ. હ.
૧૨	ફતેપુર	૧	૦	
૬	તલગાંવ	૦	૦	
૮	જામનેર	૨	૦	શ્રાવક રાજમલજી છે.
૮	નેરી	૦	૦	જીનની સામેના મકાનમાં ઉ. સડક
૭	ચીંચોડી	૦	૦	"
૭	જલગાંવ	૨૦	૧	ઉપાશ્રયમાં ઉ. "
૧	નસિરાબાદ	૦	૦	સ્થા.૦વા.૦ નાં ઘરો છે. શ્રાવકના બંગલામાં ઉ. "
૧૦	ધુસાવલ	૦	૦	સ્થા.૦ વા.૦ નાં ઘર ૨૧ તથા સ્થાનક છે. ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. "
૧૨	સાવડા	૦	૦	કાચોરસ્તો
૧૦	રાવેર	૦	૦	સડક
૬	લુની	૦	૦	ચાવડીમાં ઉતર્યા. "
૮	બુરાનપુર	૧૧	૧	ઉપાશ્રયમાં ઉ. "
૧	લીંબોરા	૦	૦	"
૮	આસેર	૦	૦	"
૧	દહીનાલા	૦	૦	ક્ષુદ્ર ગામડું છે. લેહુતના મકાનમાં ઉ. "
૮	બોરગાંવ	૦	૦	સ્થા.૦ વા.૦ નાં ઘર ૧ છે. શ્રાવકના મકાનમાં ઉતર્યા. "
૧	કોમટી	૦	૦	"
૯	ચંડવા	૧૨	૧	ઉપાશ્રયમાં ઉ. "
૪	(છોટી) છેગાંવ	૦	૦	"
૧	(બડી) છેગાંવ	૦	૦	"
૬	દેશગાંવ	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા. "
૪	રોસ્યા	૦	૦	"
૧	ધનગાંવ	૦	૦	"
૭	સનાવત	૩	૦	દિગં.૦ નાં ઘર છે. "

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	वि. ह.
७	वडवा	छे	छे	सडक
३०	महेसर	६	१	उपाश्रयमां उतर्या.
१२	गुजरी	०	०	काचो रस्तो
४	भारुणपुरा	०	०	
१३	नालछा	—	—	सडक
६	मांडवगढ	—	—	”

इंदोरथी उज्जैन थइने देवास.

	इंदोरथी	—	—	
१६	सामेर	९	१	सडक
६	पीपलीया	०	०	काचो रस्तो
५	त्रिवेणी	०	०	नदीना कीनारा उपर मकानो छे.
३	उज्जैन	१००	१४	अवंति पार्श्वनाथतीर्थ.
१२	नरवल	२	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.
१४	देवास	—	—	”

बरोराथी नागपुर.

	बरोराथी	—	—	जुओ पृ. ३६-३७	काचो रस्तो
८	टामुडा	०	०	सरकारी बंगलामां उतर्या.	”
१०	खंभाडा	०	०	पटेलना मकानमां उ.	”
१०	हळदेवायगाम	१	०	श्रावकना घरमां उ.	”
१४	बेला	५	०	” ”	”
१२	बोरी	१	०	” ”	”
६	डुंगरपुर	०	०		”
११	नागपुर	४०	२	प्रतापचंद छोगमलनी धर्मशालामां उतर्या,	”

બનારસથી અલહાબાદ, કાનપુર, મૈનપુરી, આગ્રા, જયપુર, અજમેર, વ્યાવર
થઈ પાલી સુધીના; તથા સકોરાબાદથી ઇટાવા, ફતેહપુર, અલહાબાદ,
મીરજાપુર થઈને બનારસ સુધીના વિહારની યાદી.

(શાસ્ત્રવિશારદ જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્ વિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્ય પં. શ્રીમક્તિ-
વિજયજી મહારાજના શિષ્ય સ્વર્ગવાસી મુનિરાજ શ્રીઅમૃતવિજયજી મહારાજની
બુક ઉપરથી) (આશરે સંવત્ ૧૯૬૧ થી ૧૯૬૮)

માફલ.	ગામનાં નામો.	વિ. હ.
	બનારસથી	
૧૦	રાજાકા તલાવ	સરાઈમાં ઉતરાય છે.
૧૧	મહારાજગંજ	તલાવ પાસે સરાઈ છે.
૧૧	ગોપીગંજ	ઉતરવા સરાઈ મળે છે.
૧૧	બાંસીપુરા (દુર્ગાગંજ)	ઉતરવા સ્થાન મળે છે.
૧૬	ઇનાયત	ઉતરવા સરાઈ મળે છે.
૧૦	અલહાબાદ	ઉતરવાનું પુશ્કલ મળે છે.
૧૨	દુર્ગાગંજ	ઉતરવા સરાઈ મળે છે.
૧૨	મલાકા	" "
૧૪	અરસરાઈ	" "
૧૩	લાગા	" "
૨૨	ફતેહપુર	" "
૧૧	કલ્યાણપુર	
૧૧	ત્રવાડીપુર	
૧૬	કાનપુર	કાચનું જૈન શ્વે. મંદિર જોવા લાયક છે.
૪	લક્ષ્મણપુરા	
૧૨	ચોબેપુરા	ઠાકુરદ્વારમાં ઉતરાય છે.
૧૩	લાલપુર બજાર	
૧૬	મોટા દ્વેરા	
૪	મીરાં સરાઈ	

માહલ ગામનાં નામો.

વિ. હ.

૧૩॥	ગુસાઈગંજ	વિષ્ણુના મોટા મંદિરમાં ઉતરવું.
૧૨	કમાલગંજ	ધર્મશાલા તથા વિષ્ણુનું મંદિર છે.
૧૨	ફરુકાબાદ	જૂ. નો. નં. ૨૪૬
૪	હાથીપુર	ગામ નાનું છે. ઉતરવાનું મળે છે.
૧૬	કાયમગંજ	જૂ. નો. નં. ૨૪૬
૬	કંપિલપુર	તીર્થ છે. જૂ. નો. નં. ૨૪૭
૧૨	અલિગંજ	જૂ. નો. નં. ૨૪૮
૧૪	કિન્હોર	જૂ. નો. નં. ૨૪૯
૧૦	મૈનપુરી	જૂ. નો. નં. ૨૫૦
૧૬	ગિરોદ	જૂ. નો. નં. ૨૫૧
૧૪	સકોહાબાદ	જૂ. નો. નં. ૨૫૨
૧૨	ફીરોજાબાદ	જૂ. નો. નં. ૨૫૩
૪	રાજાકા તાલ	જંગલમાં મંદિરમાં ઉતર્યા.
૨	ઉસામળી	બજારમાં દુકાન ઉપર સૂઈ રહ્યા.
૮	મેમદાવાદ	
૨	અદમેદપુર	
૮	સાદડા	
૪	આગ્રા	જૂ. નો. નં. ૨૫૪
૧૩	રાયમા	દિગંબરીનાં ૩ ઘર છે ઉતરવા સ્થાન મળે છે.
૧૦	ચિકસાન	દિગંબરીની વસ્તી છે. ગામ સારું છે.
૬	બિછામદી	જૂ. નો. નં. ૨૫૫
૩	ભરતપુર	જૂ. નો. નં. ૨૫૬
૪	સંઘર	જૂ. નો. નં. ૨૫૭
૬	બાંસી	ગામ નાનું છે.
૪	પરેસર	ગામ મોટું છે. દિગંબરો ભક્તિવાલા છે.
૧૨	ક્ષારાટાર	જૂ. નો. નં. ૨૫૮
૧૨	મડવા	જૂ. નો. નં. ૨૫૯

માઇલ.	ગામનાં નામો.	વિ. હ.
૧૪	ઠીકરીયા	ગામ સારું છે. સડકથી ૨ ફર્લોંગ દૂર છે.
૧૩	હુબ્બી	સડકથી ૧ ફર્લોંગ દૂર છે. પહિવાલેનાં ઘરો છે.
૧૨	દોષા	જૂ. નો. નં. ૨૬૦
૧૬॥	મૌનપુરા	જૂ. નો. નં. ૨૬૧
૧૪॥	ઘાટ	જૂ. નો. નં. ૨૬૨
૨	જયપુર	જૂ. નો. નં. ૨૬૩
૨	જયપુર સ્ટેશન	જૂ. નો. નં. ૨૬૪
૬॥	ભાલરોટા વાવડી	જૂ. નો. નં. ૨૬૫
૫॥	ઠીકરીયા	જૂ. નો. નં. ૨૬૬
૯	મહેલા	ગામ ઠીક છે.
૪	ગાહોતા	દિગંબરીને ત્યાં ઉતરાય છે.
૬	વાલુ	
૮	દુદુ	ગામ મોટું છે. દિગંબરીની વસ્તી સારી છે.
૫	પરાસર	સડકથી ૧ માઇલ છે ગોચરી મળે છે.
૪	દાંત્રી	જૂ. નો. નં. ૨૬૭
૭	પાટન	સડકથી ૦.૫ માઇલ દૂર છે. દિગં. ની વસ્તી છે.
૮	કિસનગઢ	જૂ. નો. નં. ૨૬૮
૫	નાજર વાવડી	જૂ. નો. નં. ૨૬૯
૧૩	અજમેર	જૂ. નો. નં. ૨૭૦
૯॥	સીરાધના	જૂ. નો. નં. ૨૭૧
૬॥	માંગલીયાવાસ	ગામ ઠીક છે.
૭	ઘરવા	જૂ. નો. નં. ૨૭૨
૧૦	બ્યાવર (નયાશહેર)	જૂ. નો. નં. ૨૭૩
૯	સેંદરા	જૂ. નો. નં. ૨૭૪
૬	બર	સ્થા. વા. ની વસ્તી છે. ગોચરી મળે છે.
૬	રાયપુર	જૂ. નો. નં. ૨૭૫
૨	જોટા	જૂ. નો. નં. ૨૭૬

माइल. गामनां नामो.

वि. ह.

६	पीपलीया	जू. नो. नं. २७७
६	चंडावल	जू. नो. नं. २७८
	मुंडावा	जू. नो. नं. २७९
६	खोखरा	जू. नो. नं. २८०
६	सोजत	जू. नो. नं. २८१
६	वागाव	श्रावकनां ३-४ घर छे.
९	जाडन	श्रावकनां १० घर तथा देरासर १ छे.
१०	पाली	जू. नो. नं. २८२

सकोराबादथी कानपुर, अल्हाबाद थइ बनारस सुधीना बिहारनी यादी.

माइल. गामनां नामो.

माइल. गामनां नामो.

सकोराबादथी सिरसागं....

८ अकबरपुर

११	मीठापुर	काची सडक	४	बारा
७	जशवंतनगर	काची सडक	९	रायपुर
१३	इटावाशहेर	पाकी सडक	६	पनकी
१३	भरथना	काची सडक	९	कानपुर
९	बहारपुरा	नहेरनी पटरी	६	हरवा
		जू. नो. नं. २८३	४	रुमा
३	मलौसी	नहेरनी पटरी	१०	तीखटीयापुरवा
६	अछलदाकी कोठी		६	औंग
११	दबीयापुर		१२	मलवा
९	कनचौसी		९	अलीपुर
७	झीझक		९	फतेहपुर
७	शेठमरा		४	बिलंदा
९	रुरा		८	थरीआव सराय

माइल. गामनां नामो.

८	खागा
११	अजुआ
५	सयनी
४	गुलामीपुर सराय
७	मलाका
५	मुरतगंज
३	मुनसीगंज
५	दुर्गागंज
४	तीवारीका तलाव
४	घुमनगंज
३	अल्हाबाद
६	झुसी
४	अनायत
४	हनुमानगंज

माइल. गामनां नामो.

६	सैदाबाद
५	हंडीया-मुनसीगंज
५	बरौत
७	जंगीगंज
४	गोपीगंज
६	चेतगंज
६	मीरजापुर
१२	महाराजगंज
६	तमाचाबाद
५	मीरजामुराद
४	राजाका तलाव
४	सहाबाबाद
६	बनारस-काशी

श्रीवीरमगामथी कपटवंज, गोधरा, उज्जैन, गुणा, शिवपुरी, झांसी, कानपुर,
अल्हाबाद यइने बनारस सुधीना विहारनी यादी.

शास्त्रविशारद जैनाचार्य श्रीमद्विजयधर्मसूरीश्वरजी महाराजना शिष्य उपाध्यायजी
श्रीमंगलविजयजी महाराज तथा पंन्यासजी श्रीभक्तिविजयजी महाराजनी
बुको ऊपरथी (संवत् १९५९).

गाउ. गामनां नामो.

	वीरमगामथी
२	कोकता
५	रामपुरा
३	देन्नोज
२	भोयणी

गाउ. गामनां नामो.

४	सूरज
४	जोटाणा
३	लींच
५	कीओल
३	डांगरवा

गाउ. गामनां नामो.

२	वड्ड
३	नारदीपुर
७	पेयापुर
५	डभोडा
३	दहेगाम

गाउ. गामनां नामो.

- १ बैयल
३ आंतरसुंवा
५ कपडवंज
४ सावली
२ लसुंदरा
३ सांडेली
५ अंधाडी
३ पाली
५ टुवा
७ गोधरा
३ चंचेलाव
३॥ सालीया
३॥ पींपरोल
२॥ बांडीबहार
३॥ वलंडी
५॥ दाहोद
४ कतवाडा
४॥ कुंदनपुर
४॥ राणपुर
४॥ पारा
७॥ छडावद
२॥ राजगढ
४॥ लडगाम
३॥ दशइ
३॥ कडोद
३॥ कानुन
५॥ अमला
२ बडनगर

गाउ. गामनां नामो.

- ३ उंथास
३ बरेडी
४ नलवा
३ उज्जैन
४ ताजपुर
४ कायथा
४ मक्षी पार्श्वनाथ
माइल.
४॥ गोलवा
१०॥ शाजापुर
१०॥ पनवाडी
६॥ सारंगपुर
१२॥ उदनखेडी
१५॥ करणवास
१० ब्यावरा
११ घोडापछाड
१० बीनागंज
१३ पार्वती
१४ रुटीआइ
१२॥ गुणा (नी छावणी)
१२ भदोरा
१७ बदरवास
१८ कोलारस
७ सेसइ
८ सीपरी (नी छावणी)
१२॥ सुरवाया
४ मीटलोनी
१५॥ करेरा

माइल. गामनां नामो.

- १३ दीनारा
८॥ रक्सा
७॥ झांसी
७॥ बडागाम
१० चीरगांव
९॥ अमरा
४ मोठ
१० पुंछ
७ पाराना
६ अैट
८ भुवा
८ ओरई
१०॥ आटा
१०॥ कालपी
३ चुनराह
५ पोखरायन
६ मालासा
४ लालपुर
९(वामा)
९ भीमसेन
७ हमीरपुर
३ कानपुर
१० महाराजपुर
१६ मोहार
१० मलवा
९ फतेहपुर
२३ खागा
१३ अरसराइ

માઈલ.	ગામનાં નામો.	માઈલ.	ગામનાં નામો.	માઈલ.	ગામનાં નામો.
૧૬	ભરવાડી	૬	હુસી	૧૨	સહાબાબાદ
૧૦	તલીયા તાલાવ	૧૦	સાજાબાદ	૧૦	રાજાકા તાલાવ
૮	અલ્હાબાદ	૧૨	તમાચાબાદ	૮	બનારસ શહેર

- નોટ:—૧ આ યાદીમાં માઈલ સંખ્યા બરાબર જણાતી નથી. કોઈ કોઈ ગામ લખવાં રહી ગયાં હોય અથવા પાછલથી યાદ કરીને લખ્યાં હોય તેમ લાગે છે.
- ૨ આ યાદીમાં (ક) નિશાનીવાળાં ગામોમાં મંદીરમાર્ગીશ્રાવકનાં ઘર છે.
- ૩ (ય) નિશાનીવાળાં ગામોમાં સ્થાનકવાસીનાં ઘર છે.
- ૪ (ગ) નિશાનીવાળાં ગામોમાં દિગંબરીઓનાં ઘર છે.
- ૫ (ઘ) નિશાનીવાળાં ગામોમાં સરાઈ (ધર્મશાલા) છે.
- ૬ (ચ) નિશાનીવાળાં ગામોમાં ઢાકબંગલો છે.
- ૭ આ યાદીમાં વીરમગામથી મક્ષીપાર્શ્વનાથ સુધી ગાડ સંખ્યા આપી છે, અને ત્યાંથી લઈને બનારસ સુધી બરાબર પાકી સડક હોવાથી માઈલ સંખ્યા આપી છે.
- ૮ ઉપરની નિશાનીઓ જ્યાં જ્યાં આપી છે ત્યાં ત્યાં તે વસ્તુઓ છે એમ સમજવું, પરંતુ જ્યાં તેવી નિશાનીઓ નથી આપી ત્યાં તે વસ્તુઓ નહીંજ હોય એમ સમજવું નહીં.

બનારસથી પટના, બિહાર, પાવાપુરી વિગેરે નગરીઓ અને સમ્મેત-
શિશ્વરજી થઈ કલકત્તા સુધીના વિહારની યાદી.

(વ્યાખ્યાતૃચૂડામણિ શ્રીમાન્ મુનિરાજ વિદ્યાવિજયજી મહારાજની બુક ઉપરથી)
(સં. ૧૯૬૩)

માઈલ.	ગામનાં નામો.	માઈલ.	ગામનાં નામો.
	બનારસથી (કાશીતીર્થ)	૯	ચંદ્રાવતી તીર્થ
૪	સિંહપુરી તીર્થ	૯	સૈયદપુર

નોટ—પૃષ્ઠ ૪૯ થી ૫૨ સુધીની પ્રેસકોપી ગુમ થઈ જવાથી બરાબર સેલ્લી શકાયું નથી તેથી તેમાં ફેરફાર થઈ ગયો હોવાનો સંભવ છે.

माइल.	गामनां नामो.	माइल.	गामनां नामो.
१२	नंदगंज	६	जमुई
११	गाजीपुर	१२	टीटानो सरकारी बंगलो
१३	मेमदावाद	११	बटीया
१२	कटुवा	८	चकई
३	बकसर	७	सरवान चट्टी
८	भुजपुर काची सडक	८	नवडीहा
१०	ब्रह्मपुर	१४	पचम्बा
१५	गजराजगंज	३॥	गीरडीह
११	आरा शहर	८	बलाकड (ऋजुवालुका) तीर्थ
९	कोयलवड	१०	मधुवन (श्रीसम्मेतशिखरजी तीर्थ) आंहीथी २६
७	कनोली रस्तामां सोनभद्रा नामनी मोटी नदी उतरवी पडे छे. रेलना पुल पर चलाय छे.		माइल सुधी काचो रस्तो छे.
१५	बांकीपुर	१०	चासचट्टी
६	पटणा तीर्थ	१०	राजगंज
१०	फतवा	१२	गोविन्दपुर
९	नगरनवसा	१२	निरसाचट्टी
९	जुरसराई	१२	न्यामतपुर
८	बीहार तीर्थ	६	आसनसोल
८	पावापुरी तीर्थ	१२	राणीगंज धर्मशाला छे.
९	कुंडलपुर तीर्थ	१२	फरीदपुर
९	राजगृही तीर्थ	१२	पानागंज
१५	गुणया तीर्थ	१७	मोलछी
१५	बामा	१२	वर्धमान
१०	अलीगंज	५	गांगपुर
६	लछवाड (क्षत्रीयकुंड) तीर्थ	१२	मेमारी
१२	क.क.दिनगरी तीर्थ	१०	बोयची
		१४	मगरापुर

માઇલ. ગામનાં નામો.

૬ ટુગલી
૬ શ્રીરામપુર
૮ બાલી
૬ કલકત્તા

ગામનાં નામો.
જોધપુરથી પાલી.
જોધપુરથી
બીલાવાસથી
લુળીથી
રોહટથી
સ્વારટાથી
જંગલમાં મુકામ કરીને
પાલી

શ્રીબનારસથી અયોધ્યા થઈને લખનૌ સુધીના વિહારની યાદી. *

(વ્યાસપાત્કૃષ્ણમણિ શ્રીમાન વિદ્યાવિજયજી મહારાજની બુક ઉપરથી) (સંવત્ ૧૯૬૮)

માઇલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા.ધર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
	બનારસથી	—	—	—	(તીર્થ) જૂ. નો. નં. ૨૦૪
૪	શિવપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૮૪
૯	બાવડપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૮૫
૧	પિંડરા	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૮૬
	જલાલપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૮૭
	જૌનપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૮૮
૧૬	સરાયસેતા	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૮૯
૭	શાહગંજ	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯૦
૬	બીલવડયા	૦	૦	૦	
૮	સુરમુરપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯૧
૮	સૈદપુર	૦	૦	૦	
	અકબરપુર	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯૨

* આ યાદીમાં કોઈ કોઈ ગામોમાં માઇલ લખેલા નહોતા, અને કોઈ કોઈ સ્થાને માઇલસંખ્યામાં ફેરફાર હશે તેમ પણ લાગે છે.

માઈલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
૧૧	ગોસાઈગંજ	૦	૦	૦	ધર્મશાલામાં ઉતર્યા.
૧૨	પુરાબજાર	૦	૦	૦	સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
૧૦	અયોધ્યા	૦	૧	૧	તીર્થ છે. જૂ. નો. નં. ૨૯૩
૪	ફૈજાબાદ	૧	૧	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯૪-
૧૦	નૌરાઈ (રત્નપુરી)	૦	૧	૧	તીર્થ છે. જૂ. નો. નં. ૨૯૫
૪	ગયાગંજ	૦	૦	૦	
૧૨	રદોલી	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯૬
૬	પઢાવ	૦	૦	૦	પઢાવમાં ઉતર્યા. ચોકી છે.
૮	સુમેરગંજ	૦	૦	૦	નાવાના મંદિર પાસેની ધર્મ- શાલામાં ઉતર્યા.
૧૦	બદોલી	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯૭
૧૨	બારાબંકી	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૨૯૮
૧૧	પઢાવ	૦	૦	૦	પઢાવમાં એક છાપરામાં ઉ.
૭	લખનૌ	૧૧	૧૩	૪	જૂ. નો. નં. ૨૯૯
	ચૌકથી સહાદતગંજ				
	૧ માઈલ	૧	૧	૧	જૂ. નો. નં. ૩૦૦

શ્રીવ્યાવરા (રાજગઢ સ્ટેટ-માલવા) થી કાલરાપાટણ સુધી, અને ઇંદોરથી
હાટપીંપલીયા થઈ બાગલી સુધીના વિહારની યાદી.

(વ્યાખ્યાતૃચૂડામણિ શ્રીમાન્ વિદ્યાવિજયજી મહારાજના શિષ્ય મુનિ હિમાંશુવિજયજીની
બુક ઉપરથી) (સં. ૧૯૮૧)

માઈલ.	ગામનાં નામો.	શ્રા. ઘર.	દેરા.	ઉપા.	વિ. હ.
	વ્યાવરાથી	—	—	—	જૂ. નો. નં. ૧૩૭
૧૦	કાલીપીઠ	૦	૦	૦	જૂ. નો. નં. ૩૦૧
૬	લેચ્છા	૦	૦	૦	ગોસાવી નાવાને ઘેર ઉતર્યા.

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	वि. ह.
१०	मनोहरथाना	१०	१	०	जू. नो. नं. ३०२
७	गुराडी	०	०	०	ठाकोरजीना मंदिरमां उ.
१०॥	लास	१	०	०	ओसवालना घरमां उत्तर्या.
५	अंकलेरा	०	१	०	जू. नो. नं. ३०३
१६	हुंगरगाम	०	०	०	श्रीकृष्णमंदिरमां उत्तर्या. पटेलनुं घर भक्तिवालुं छे.
४	असनाबर	०	०	०	स्था०वा०नां घर ३ छे.कस्त्रो छे. श्रीकृष्णमंदिरमां उत्तर्या.
११	झालरापाटण	१०	४	१	जू. नो. नं. ३०४
४	झालरापाटण छावणी	५	२	१	जू.नो.नं.३०५ पाकी सडक.

इंदोरथी हाटर्पीपळीया थइ बागळी.

	इंदोरथी	—	—	—	इंदोरस्टेट	सडक	जू.नो.नं.
५	देवगुराडीया	०	०	०	„	„	जू.नो.नं. ३०६
९	अरणीया	३	०	०	„	„	श्रावकनां घरमां उत्तर्या.
६	रावगढ	०	०	०	„	„	क्षुद्र गामडुं छे. खेडुतनां घरमां उ.
४	करनावट	८	१	१	ग्वालियर	काचो पाको	जू.नो.नं. ३०७
४॥	हाटर्पीपळिया	२५	२	१	बागलीस्टेट	काचो रस्तो	जू.नो.नं. ३०८
१०	बागली	१७	१	१	„	सडक	जू.नो.नं. ३०९

શ્રી વિહાર વર્ણન.

તૃતીય ક્ષંડ.

નોટો.

- ૧ ઉદયપુર, મેવાડની રાજધાની અને મોટું શહેર છે. અહિંથી શ્રીકેશરીયાજી જવાય છે. અહિં જૈન ધર્મશાલા મોટી છે, યાત્રાલુઓને સગવડ છે, ધર્મશાલામાં શા. વિ. જૈ. શ્રીવિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મંના સદુપદેશથી સ્થપાણું પુસ્તકાલય છે. ગામમાં જુનાં પુસ્તકોનો ખંડાર છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ રોશનલાલજી ચતુર. ૨ શેઠ પન્નાલાલજી પુંજાવત. અહિંથી નજીકમાં કરેડા તીર્થ છે. ઉદયપુરમાં સ્થા. વા. નાં ૧૦૦ તથા તેરાપંથીનાં ૧૦ ઘર છે દિગં. નાં ઘર તથા દેરાસર છે. અહિંથી ૧ કેશરીયાજી થડે સ્વેરવાડાની, ૨ નાથદ્વારા થડે કાંકરોલીની, ૩ ચિત્તોડની અને જયસમુદ્રની પાકી સડકો છે. ઉદયપુરસ્ટેટ (મેવાડ) માં જૈનોની કુલ વસ્તી ૬૩૧૩૨ છે.
- ૨ કાયામાં સરાઈમાં ઉતર્યા હતા. અહિંથી ૧ માઈલ બારાપાલમાં પાકી ધર્મશાલા છે.
- ૩ કેશરીયાજી મોટું તીર્થ છે. અહિં કેશરની માનતાઓ થાય છે. ગુ. ફાગણ વદી ૮ નો મોટો મેલો ભાય છે, સાસ જોવા લાયક બહુજ ધૂમધામથી વરઘોડો ચડે છે. ધર્મશાલાઓ વિશાલ છે. યાત્રાલુઓને સગવડ સારી છે. ગામ બહાર દાદાવાડીમાં એક દેરી છે. શ્વેતામ્બરનાં ઘર નથી પણ દિગંબરીનાં ઘર ૧૨૬ છે. મુનિરાજોને ગોચરી મળી શકે છે. હાલમાં દિગંબર જૈન વિદ્યાલય સ્થાપન થયું છે. આ તીર્થમાં પણ શ્વે. દિ. નો જંગલો ચાલી રહ્યો છે.
- ૪ મુરેઠીમાં દિગંબર જૈનીના ઘરમાં ઉતર્યા. દિગંબરીનાં ઘર ૧૦ તથા દેરાસર ૧ છે.
- ૫ ઇડર જુનું શહેર છે. ઇડરગઢ ઉપર પ્રાચીન બે દેરાસરો જુદાં જુદાં હતાં તેથી તેને શત્રુંજય-ગિરનાર કહે છે. પરંતુ તેમાં નાના દેરાસરજીમાંથી પ્રતિમાની કોઈ કારણસર

- ઉઠાવી લીધેલા છે અને મોટા દેરાસરનો જીર્ણોદ્ધાર ચાલે છે. ઘણું કામ થઈ ગયું છે. ગઢ ઉપર આ પ્રાચીન દેરાસરો હોવાથી ઇંદર તીર્થ ગણાય છે. જૈનપાઠશાળા છે.
- ૬ શ્રીપોસીના પાર્શ્વનાથજી તીર્થ છે. ધર્મશાળા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. દિગંબરીનાં ૧૦ ઘર છે.
- ૭ પાનસર, શ્રીમહાવીર સ્વામીનું તીર્થ નવું થયું છે. નવું મોટું દેરાસર તથા બીજી ધર્મશાળા થતી હતી. પાછલથી દેરાસરની પ્રતિષ્ઠા થઈ ગઈ છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે.
- ૮ મોયળી, શ્રીમહાનાથજી ભગવાનનું તીર્થ છે. ધર્મશાળાઓ ૩ છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. લાયબ્રેરી હતી તે બંધ થઈ ગઈ છે.
- ૯ વીરમગામ, શહેર મોટું છે. શા. વિ. જૈ. શ્રીવિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મ. ના ઉપદેશથી સ્થપાણી શ્રીજૈનધર્મવિજય પુસ્તકાલય તથા જૈનપાઠશાળા છે. ધર્મશાળા છે. તે સિવાય બીજા નાના મોટા ઉપાશ્રયો પળ છે. ઇંદેરી તરફથી સંસ્કૃત પાઠશાળા તથા ધર્મશાળા નવી થઈ છે.
- ૧૦ ઉપરીઆલા, શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનનું તીર્થ છે. ધર્મશાળા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. બીજી નવી ધર્મશાળા બંધાવવા માટે પૂજ્યપાદ ગુરુવર્યના ઉપદેશથી બજાણાના નવાબે જમીન જોડે તેટલી ભેટ કરી છે. રેલ્વે રસ્તે વીરમગામ-પાટડી લાઇનમાં ડુંડ સ્ટેશનથી જવાય છે. સ્ટેશનથી ૧૥ માઈલ થાય છે.
- ૧૧ બજાણા સ્ટેટ છે. અહિંથી અંકેવાળીયા જતાં રસ્તામાં ચેરવા ગામ આવે છે. ત્યાં શ્રાવકોનાં ઘરો છે.
- ૧૨ વળાથી રાજપર જતાં વચ્ચે શ્રાવકોનાં ઘરવાળાં ગામો આવે છે.
- ૧૩ લીંબડી, ગામ સારું છે. કાઠીયાવાડમાં બીજા નંબરનું સ્ટેટ છે. દેરાસરમાં ઘણો પ્રાચીન પુસ્તકખંડાર છે. જૈનપાઠશાળા છે. પૂજ્યપાદ ગુરુવર્યના સદુપદેશથી લીંબડી જૈન શ્રે. મૂ. બોર્ડીંગની સ્થાપના થઈ જે અત્યારે સારી સ્થિતિમાં ચાલે છે. સ્થા. વા. નાં ઘર ૪૦૦ તથા સ્થા. વા. જૈન બોર્ડીંગ ૧ છે.
- ૧૪ લાંબેળીથી પછેગામ આવતાં નવ માઈલે કંચારીયા ગામ આવે છે. ત્યાં શ્રાવકનાં ઘર ૧૦ મક્તિવાળાં છે.
- ૧૫ વળા, કાઠીયાવાડમાં ત્રીજા નંબરનું સ્ટેટ છે. અસલ અહિં વલ્મીનગર શહેર હતું, તેનાં જુના શિલાલેખો તથા ચંદેરો નિકળે છે. વલ્મીનગરમાં પહેલાં શત્રુંજયની તલાટી હતી એમ કહેવાય છે. તેથી વળા પણ તીર્થ ગણાય છે. અહિં શ્રીમાન્ દેવધિગણી

ક્ષમાશ્રમણે આગમોને પુસ્તકારૂઢ કર્યો છે તેથી દેરાસરમાં તેમની મૂર્તિ બિરાજમાન કરેલી છે. શ્રીવૃદ્ધિચંદ્રજી જૈનપાઠશાલા તથા કન્યાશાલા છે. નાનો પુસ્તકમંડાર છે. ધર્મશાલા ૨ છે. અહિંનો ઉપાશ્રય મોટો છે. શ્રાવિકાનો ઉપાશ્રય નવો થયો છે.

૧૬ પાલીતાણા, કાઠીયાવાડમાં બીજા નંબરનું સ્ટેટ છે. શત્રુંજય મહાતીર્થની તલાટી છે. ધર્મશાલાઓ નાની મોટી થઈને ૩૮ છે. ગામમાં આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીનું કારંસાનું છે. તલાટીએ યાત્રાલુઓને માતું અપાય છે. મોટી ટોલી તથા નાની ટોલીવાળાઓની એમ બે જૈનપાઠશાલા છે. શ્રીયશોવિજય જૈનગુરુકુલ—જૈનબાલાશ્રમ—વીરબાઈ જૈન પાઠશાલા—હેમચંદ્રાચાર્ય જૈન પાઠશાલા—તલકચંદ માણેકચંદ જૈન લાય-બ્રેરી—જૈન દવાસાનું—શ્રેયસ્કર મંડલ વિગેરે સંસ્થાઓ છે.

૧૭ ભાવનગર, કાઠીયાવાડમાં પહેલા નંબરનું સ્ટેટ અને રમણીય શહેર છે. આ પળ જૈનપુરી કહી શકાય, જ્યાં જૈનધર્મ પ્રસારકસભા, આત્માનંદ જૈનસભા, પૂજ્યબાદ ગુરુવર્યના ઉપદેશથી સ્થપાણી શ્રીયશોવિજય જૈન ગ્રંથમાલા, વિશાશ્રીમાલી બોર્ડીંગ, દશાશ્રી-માલી બોર્ડીંગ, શેઠ ત્રીભોવનદાસ માળજી જૈન કન્યાશાલા, શ્રીવૃદ્ધિચંદ્રજી જૈન પાઠશાલા, શ્રીજૈન શુભેચ્છક મંડલ, શ્રીવિજયધર્મ પ્રચારકસભા, શ્રીઆત્મવીરસભા, શ્રીગંધીરવિજયજી જૈનસભા, શ્રીજૈન યુવકમંડલ વિગેરે સંસ્થાઓ છે, અને જ્યાંથી ‘જૈન’ સાપ્તાહિક તથા જૈન ધર્મપ્રકાશ, આત્માનંદપ્રકાશ અને શ્રાવિકા સુબોધ વિગેરે માસિકો પ્રસિદ્ધ થાય છે. પ્રાચીન પુસ્તકમંડાર છે. દાદાસાહેબમાં ધર્મશાલા સારી છે. બાકી બે ચાર ઉપાશ્રયો તથા ધર્મશાલાઓ તથા ચાર પાંચ ઘરે દેરાસરો વિગેરે છે.

૧૮ ઘોઘા, શ્રીનરસંહા પાર્શ્વનાથજીનું પ્રાચીન તીર્થ છે. ધર્મશાલા છે યાત્રાલુઓને સગવડ છે. યાત્રાલુઓને માતું અપાય છે, જૈનપાઠશાલા છે.

૧૯ તલાજા એ ભાવનગર સ્ટેટના તાલુકાનું ગામ છે. તાલધ્વજતીર્થની તલાટી છે. પહાડ રમણીય છે. તેમ ગુફાઓ વિગેરે જોવા લાયક છે. તલાટીમાં ભાવનગરવાળા શેઠ આણંદજી પુરુષોત્તમ તરફથી નવી ધર્મશાલા થઈ છે, ત્યાં યાત્રાલુઓને માતું અપાય છે. બીજી એક ગામમાં પણ ધર્મશાલા છે. સાચાદેવનું તીર્થ કહેવાય છે.

૨૦ મહુવા એ ભાવનગર સ્ટેટનો મુખ્ય અને રસાઝ તાલુકો છે. અહિંના દેરાસરમાં શ્રીમહાવીરસ્વામીની મૂર્તિ છે, તે જીવિતસ્વામીની મૂર્તિ કહેવાતી હોવાથી તથા શ્રીશત્રુંજયની પંચતીર્થનું ગામ હોવાથી મહુવા તીર્થ ગણાય છે. શાસ્ત્રવિશારદ જૈનાચાર્ય શ્રીમાન વિજયધર્મસૂરિની મહારાજના સદુપદેશથી જૈનબાલાશ્રમની સ્થાપના થઈ જે

- અત્યારે સારી સ્થિતિમાં ચાલે છે. જૈન સ્ત્રી ઉદ્યોગશાલા અને જૈન કન્યાશાલા વિગેરે સંસ્થાઓ છે. પૂજ્યપાદ ગુરુવર્ય વિગેરે અનેક વીર પુરુષોની આ જન્મભૂમિ છે.
- ૨૧ કુંભળમાં શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. સિદ્ધચક્રનો ગટો દર્શન માટે રાખેલો છે. કુંભળથી બે માઈલ ગોરસ ગામમાં શ્રાવકનાં ૩ ઘર છે.
- ૨૨ જીરાથી આંબા સીધે રસ્તે ૩ માઈલ થાય છે પણ તે રસ્તે વચમાં શેત્રુંજી નદી ઉતરવી પડે છે, માટે રેલના પુલ ડાહ્યાથી ઉતરવા સારુ જીરાથી બોરાળા થઈ પુલ ઉપર થઈને ચાર માઈલ મેંશવડી આવવું. મેંશવડીથી ૩ માઈલ આંબા થાય છે. કુંડલાથી મુવા થઈને આંબા આવવાનો રસ્તો સારો છે. આંબામાં સિદ્ધચક્ર પૂજાની ઓરડી રાખેલ છે. શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા.
- ૨૩ અમરેલી, ગાયકવાડ સરકારનો પ્રાંત છે. ગામ સારું છે. જૈનધર્મશાલા છે. પૂજ્યપાદ ગુરુવર્યના સદુપદેશથી જૈન બોર્ડીંગની સ્થાપના થઈ. અહિં નાનાં છોકરાંઓની રમત ગમતની સ્કૂલ, હિન્દુવનિતા વિશ્રામ તથા અનાથાશ્રમ જોવાલાયક છે.
- ૨૪ અમરેલીથી ચીતલ કાંચે રસ્તે ૮-૯ માઈલ થાય છે, અને પાકી સડકે ૧૧ માઈલ થાય છે. ચીતલથી ૧૦ માઈલ ઘુવરાલું ગામ છે, ત્યાં શ્રાવકનાં ૧૦ ઘર છે. ત્યાંથી આટકોટ ૧૦ માઈલ થાય છે. ચીતલથી આટકોટ સુધી કાંચો રસ્તો છે.
- ૨૫ પીપરીયામાં સ્થાનકમાં ઉતર્યા. સ્થાનકવાસીનાં ૧૦ ઘર છે. આંહીથી પાંચોડા થઈને સીધા સમદીઆળા જવાય છે, તે રસ્તે ૧૨ માઈલ થાય છે.
- ૨૬ રાજકોટ, કાઠીયાવાડમાં બીજા નંબરનું સ્ટેટ છે તથા સદર-છાવળી સરકારી છે, ત્યાં કાઠીયાવાડના ના. એજન્ટ ટુ ધી ગવર્નર જનરલ રહે છે. શહેર સારું છે. દેરાસરીમાં દેરાસરજીના કંપાઉંડમાંજ દેરાસર, ઉપાશ્રય, વ્યાખ્યાનશાલા, શ્રાવિકાનો ઉપાશ્રય, ધર્મશાલા, જૈન યુવકમંડલ તથા નાનું પુસ્તકાલય છે. સ્થાનકવાસીનાં લગભગ ૮૦૦ ઘર છે. રાજકોટથી ભાવનગર સુધી સીધી સડક માઈલ ૧૦૭ છે. આટકોટથી રાજકોટ સુધી પાકી સડક છે. રાજકોટથી જુનાગઢની તથા ધ્રોલ થઈને જામનગરની તથા વાંકાનેરની સડકો છે. રાજકોટથી સીધા જામનગર જનારે પડધરી સુધી પાકી સડકે અને પડધરીથી ધુંવાવ સુધી રેલ્વેની સડકે જવું.
- ૨૭ વઢાલમાં-દેરાસર તથા ઉપાશ્રય નવા તૈયાર થતા હતા. દેરાસરની પ્રતિષ્ઠા કરવાની બાકી હતી. ઉપાશ્રયમાં કામ ચાલતું હતું તેથી શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. પાછલથી પ્રતિષ્ઠા થઈ ગઈ છે.

૨૮ જૂનાગઢ એ કાઠીયાવાડમાં પહેલા નંબરનું રાજ્ય છે. શહેર સારું છે. શ્રીગીરનાર મહાતીર્થની તલાટી છે. બે ધર્મશાલાઓ છે. યાત્રાલુઓને સારી સગવડ છે. બીજા બે ત્રણ ઉપાશ્રય, જૈનસ્વયંસેવકમંડલ, જૈનપાઠશાલા, પુસ્તકાલય અને સ્ત્રી ઉદ્યોગ-શાલા છે. તલાટીએ પણ ધર્મશાલા ૧ તથા દેરાસર ૧ છે. ગિરનારનો પહાડ ઘણો રમણીય તથા દર્શનીય છે.

૨૯ શાપુરમાં સ્ટેશનની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. વૈષ્ણવ વાળીયાનાં ૪-૫ ઘર છે.

૩૦ માઝીયામાં સરકારી દવાખાનામાં ઉતર્યા. સ્થાનકવાસીનાં ૫-૭ ઘર તથા સ્થાનક છે. વૈષ્ણવ દશાશ્રીમાલી વાળીયાનાં ૫૦ ઘર છે. અહિં ઉપાશ્રય બંધાવવા માટે પ્રબંધ થયો છે.

૩૧ વેરાવલમાં આ સિવાય સ્વરત્તર ગચ્છના ઉપાશ્રયમાં એક ઘરદેરાસર છે અને બીજા નાના-મોટા ઉપાશ્રયો, જ્ઞાનશાલા, ધર્મશાલા, પુસ્તકાલય, સ્ત્રી શિક્ષણશાલા અને જૈન દવાખાનું વિગેરે સંસ્થાઓ છે.

૩૨ પ્રભાસપાટણમાં તે સિવાય નાના-મોટા ઉપાશ્રયો, જ્ઞાનશાલા, ધર્મશાલા વિગેરે છે. પ્રાચીન શહેર અને શ્રીહોહલા પાર્શ્વનાથજીનું તીર્થ છે. હિંદુઓનું પણ તીર્થ છે.

૩૩ માંગરોલ, નવપલ્લવ પાર્શ્વનાથજીનું તીર્થ છે. મુખ્ય દેરાસર પ્રાચીન તથા મોટું છે તેમાં ઉપર નીચે થઈને આઠ દેરાં છે. અને બીજું દેરાસર ઘંડીમાં છે. બીજા નાના-મોટા ઉપાશ્રય, જ્ઞાનશાલા, ધર્મશાલા વિગેરે છે. એક જુનો પુસ્તકમંડાર ઉપાશ્રયમાં છે.

૩૪ બરેજ, બરેજા પાર્શ્વનાથજીનું તીર્થ છે. ધર્મશાલા છે યાત્રાલુઓને સગવડ છે.

૩૫ હીંબોડામાં સ્થાનકવાસીનાં ૨૦ ઘર છે. સ્થાનકમાં ઉતર્યા. શ્રાવકોનો ભક્તિભાવ ઘણો સારો છે.

૩૬ ધોરાજીમાં સર્વજ્ઞ મહાવીર જૈન પુસ્તકમંડાર છે. ગામ બહાર શ્રીવિજયદયાસૂરિજીની પાટુકાની દેરી છે. અહિંથી જુનાગઢ ૭૦ ૧૪ માઈલ થાય છે. પાકી સડક છે. ધોરાજીથી રાજકોટ સુધી પાકી સડક છે.

૩૭ પીઠડીયા નાનો તાલુકો છે. ત્યાંના દરબાર ધર્મિષ્ઠ તથા સાધુ-સંતો ઉપર ભક્તિવાળા છે. દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા. સ્થાનકવાસીનાં ૨-૩ ઘર છે.

૩૮ વીરપુર નાનો તાલુકો છે. માનકેશ્વર મહાદેવની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. સોની તથા સોરઠીયા વાળીયાનાં ૨-૩ ઘર છે.

૩૯. હડમતીયામાં બીજું એક જૈનશાલાનું મકાન છે. સ્થાનકવાસીનાં ઘર ૬ તથા સ્થાનક છે.
૪૦. ધુંવાવમાં ધર્મશાલા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. સ્થાનકવાસીનાં ઘર તથા સ્થાનક છે. સ્થાનકમાં ઉતર્યા હતા.
૪૧. જામનગર, કાઠીયાવાડમાં પહેલા વર્ગનું રાજ્ય છે. શહેર મોટું છે. અહિંના મુખ્ય દેરાસરો ઘણાં મોટાં અને સિદ્ધાચલની ટુંક જેવાં છે તેથી જામનગર તીર્થમાં ગણાય છે. યાત્રા કરવા હાયક છે. દેરાસરો નવ મોટાં છે તથા ત્રણ ધરદેરાસરો છે. ત્રણ ગચ્છના ચાર ઉપાશ્રયો મોટા છે. તે સિવાય નાના ઉપાશ્રયો ૨, વંડા ૪, ઓસવાલ જૈન યુનિયન પ્રી લાયબ્રેરી વિગેરે છે. વિશાશ્રીમાલીની ધર્મશાલા મોટી હતી તે દરબારે પડાવી નાંચી છે. પાછલથી તે જગ્યા દરબારે તેમને વેચાળ આપવાથી ત્યાં પાછી મોટી ધર્મશાલા થઈ છે. શ્રાવકોની આટલી વસ્તી હોવા છતાં એક સારી જૈન પાઠશાલા પણ નથી તો બીજી ઉપયોગી સંસ્થાની તો વાતજ શી ? હાલમાં જૈન વિદ્યાર્થી ભુવન સ્થાપન થયું છે.
૪૨. કરાણામાં દરબારી ઉતારામાં ઉતર્યા. સોરઠીયા વિગેરે વાળીયાનાં ૨-૩ ઘર છે. અહિંથી મોટી મારડ થઈને ધોરાજી સુધીની પાકી સડક છે.
૪૩. મોરબી, કાઠીયાવાડમાં પહેલા વર્ગનું રાજ્ય છે. શહેર સારું છે. ગામમાં બઠદ તથા પાડાની ટ્રામ ચાલે છે. ઉપાશ્રય, વ્યાખ્યાનશાલા, જૈનશાલા, શ્રાવિકાનો ઉપાશ્રય, ધર્મશાલા, પુસ્તકમંડાર તથા પુસ્તકાલય વિગેરે છે. એકજ કંપાઉંડમાં બન્ને દેરાસરો છે. તેમાં એક દેરાસરમાં ઉપર નીચે થઈને પાંચ ગંભારા છે. સ્થાનકવાસીની વસ્તી ઘણી વધારે છે. બન્ને ફીરકામાં સંપ સારો છે.
૪૪. વાંકાનેર એ કાઠીયાવાડમાં બીજા નંબરનું રાજ્ય છે. ગામ સારું છે. જૈન પુસ્તકાલય છે. અહિંની જૈન સંગીત મંડલી વલ્લભાય છે. અહિંથી રાજકોટ લગ. ૨૪ માઈલ થાય છે. પાકી સડક છે.
૪૫. ધોલેરા ગામ પ્રાચીન છે. મોટું દેરાસર, ઉપાશ્રય, શ્રાવિકાનો ઉપાશ્રય, ધર્મશાલા, પાઠશાલા અને પુસ્તકમંડાર વિગેરે એકજ કંપાઉંડમાં અત્યંત વિશાળ જગ્યામાં છે.
૪૬. તરકપુરમાં સ્વેદુતના ઘરમાં ઉતર્યા. કામાતલાવ અને તરકપુર વચ્ચે સાબરમતી નદીનો તરકપુરનો આરો ઉતરવો પડે છે. આરો ઉતર્યા પછી લગ. ૧૦ માઈલે તરકપુર ગામ આવે છે. અહિં સ્વેદુત તલપદા કોઢીઓનાં ઘર છે. તરકપુરનો આરો વિકટ નથી, છઠ્ઠી અગ્યારસ સુધી આરો ઉતરી શકાય છે. અથવા ધોલેરાથી આંબઢી-પીંપઢી

થઈ આરો ઉતરી મીટલી થઈ પાનડ અથવા આઘોલ આવી શકાય. તે રસ્તે શ્રાવકોનાં ઘર આવે છે પણ તે રસ્તો લાંબો છે.

- ૪૭ પાનડમાં ઘોડીયાર દેવીના મકાનમાં ઉતર્યા. કપોલ વિગેરે વાળીયાનાં ૪ ઘર છે આહાર પાળી મળે છે.
- ૪૮ નવિ આઘોલમાં સ્વામિનારાયણના મંદિરમાં ઉતર્યા. શ્રાવિકા બહુ ભક્તિવાલી છે. આહાર પાળી મળી શકે છે.
૪૯. ધંભાત ઘણું પ્રાચીન શહેર હોવાથી તીર્થ ગણાય છે. ગામ સાહું છે નવાબનું રાજ્ય છે. સ્તંભન પાર્શ્વનાથનીનું દેરાસર વિગેરે ઘણાં તીર્થભૂત દેરાસરો છે. મોટાં દેરાસરો ૧૯ અને ઘરદેરાસરો ૧૧ છે. નાના મોટા ઉપાશ્રયો તથા ધર્મશાળાઓ ઘણી છે. તેમાં જૈનશાળા તથા અંબાલાલ પાનાચંદની ધર્મશાળા મુખ્ય છે. લાયબ્રેરી, પાઠશાળા, કન્યાશાળા, સ્ત્રીઉદ્યોગશાળા, શેઠ નગીનદાસ કરમચંદ હસ્તકનો તાડપત્રનો પ્રાચીન પુસ્તકમંડાર, શેઠ પોપટભાઈ અમરચંદ હસ્તકનો સંઘનો મંડાર, બીજા મંડારો વિગેરે સંસ્થાઓ છે.
- ૫૦ ધુવારણમાં સ્કૂલમાં ઉતર્યા. અહિંથી કાવી સિદ્ધા જવું હોય તો મહીસાગર ઉતરવા માટે લ. સાત માઈલ નાવમાં બેસીને કાવી જવાય છે. કાવીના આરાથી ધર્મશાળા એક માઈલ દૂર છે. અથવા ધુવારણથી નાવમાં બેસી આરો ઉતરી સામે કાંઠે સારોદ ગામમાં જવું, ત્યાં શ્રાવકનાં બે ઘર છે ત્યાંથી કાવી સાત માઈલ થાય છે.
- ૫૧ કાવી શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનનું પ્રાચીન તીર્થ છે. બન્ને દેરાસરો વિશાલ અને બહુ મજબુત છે. ધર્મશાળા છે યાત્રાલુઓને સગવડ છે. ધંભાતથીજ નાવમાં બેસીને કાવી આવવામાં ભય જેવું છે; કારણ કે સમુદ્રમાં નદીનો સંગમ થાય છે ત્યાં થઈને આવવાનું હોવાથી ચક્રાવામાં પડવાનો ભય રહે છે.
- ૫૨ મરુચ પ્રાચીન શહેર હોવાથી તીર્થ ગણાય છે. શ્રીમુનિસુવ્રતસ્વામિનું તીર્થ છે. શહેર મોટું અને ગવર્નમેંટ રાજ્ય છે. મુખ્ય નવ દેરાસરો અને બીજાં બે ઘરદેરાસરો છે. ધર્મશાળા, પુસ્તકાલય વિગેરે છે. શેઠ અનુપચંદ મલુકચંદનું ઘરદેરાસર રમણીય છે. પાંજરાપોલ મોટી છે, તેમાં શત્રુંજય-ગિરનારનો પટ તથા દાદાજીનાં અને શ્રીમાન્ હીરવિજયજી સૂરીશ્વરજીનાં પગલાંની દેરીઓ ૪ છે.
- ૫૩ ઘઘડીયા શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનનું તીર્થ છે. દેરાસર મધ્ય છે. ધર્મશાળા બન્ને સારી છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. પુસ્તકાલય છે.

- ૧૪ માંગરોલ (જી. સૂરત) માં શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. ઘર દેરાસરમાં ધાતુની પંચતીર્થી છે. દેરાસર તથા ઉપાશ્રય બન્ને નવાં થાય છે.
- ૧૫ સૂરત મોટું શહેર છે. શ્રાવકોનાં ઘર આ. ૮૦૦ થી ૧૦૦૦, મોટાં દેરાસરો આ. ૧૦, ઘરદેરાસરો આ. ૭૫, નાના મોટા ઉપાશ્રયો તથા ધર્મશાળાઓ ઘણી છે, તેમાં નેમુભાઈની વાડી, વઢા ચૌદાનો ઉપાશ્રય, ગોપીપુરા જૈનધર્મશાળા અને દેવચંદ લાલભાઈ જૈનધર્મશાળા વિગેરે મુખ્ય છે. શેઠ દે. છા. જૈનપુસ્તકોદ્ધારસ્વાતું, આગમોદય સમિતિની ઓફીસ, મોહનલાલજી જૈનપુસ્તકમંડાર, જૈનઆનંદમંદિર, વિગેરે પુસ્તકોદ્ધારનાં સ્થાતાંઓ, મંદારો અને પુસ્તકાલયો છે. વઢાચૌટા જૈનબોર્ડીંગ, રતનસાગરજી જૈનપાઠશાળા અને બોર્ડીંગ અને જૈનવનિતાવિશ્રામ વિગેરે સંસ્થાઓ છે. અહિં સંઘ તરફથી ૧ મોજનશાળા મોટા પાયા ઉપર ચાલે છે તેમાં સ્વર્ચ ઘણો થાય છે પણ વ્યવસ્થા બરાબર નથી.
- ૧૬ વાંઝામાં ઉપાશ્રય નિરુપયોગી હોવાથી માહે આપેલ છે, પટેલના મકાનમાં ઉતર્યા.
- ૧૭ ડામેલમાં શ્રાવકોના ઘરમાં ઉતર્યા. વાંઝાથી ડામેલ આવતાં રસ્તામાં એક નાની, પળ ઝંઢી નદી આવે છે. નાવમાં બેસીને ઉતરવું પડે છે. કીચડ સુંદરો પડે છે. માટે સચીન થઈને રેલ્વેની સડકે નવસારી જવું સારું છે. પરંતુ વાંઝા અને ડામેલના શ્રાવકોને પળ લાભ આપવો જરૂરી છે.
- ૧૮ નવસારી ગામ મોટું છે. દેરાસર, બન્ને ઉપાશ્રયો, ધર્મશાળા અને પુસ્તકાલય વિગેરે એક વિશાલ કંપસુંડની અંદરજ છે.
- ૧૯ વલસાડ, સૂરત જીલ્લાનો તાલુકો છે, ગામ સારું છે. વલસાડ જૈનહિતવર્ધકમંડલ, જૈનલાઈબ્રેરી અને જૈનપાઠશાળા વિગેરે છે.
- ૨૦ દમણમાં ફિરંગીનું રાજ્ય છે. જુનું દમણ અને નવું દમણ એમ બે વિભાગથી વહેચાયેલું છે. બન્નેની વચ્ચે સમુદ્રની નાની સ્કાડી આવેલી છે, નાવથી ઉતરીને જવાય છે. નવા દમણમાં સરકારી મહેલો, કોર્ટ-કચેરી વિગેરે છે. શ્રાવકોનાં ઘર, દેરાસર, ઉપાશ્રય, જૈનધર્મશાળા અને જૈનલાઈબ્રેરી વિગેરે જુના દમણમાં છે. ગામના જ્ઞાપામાંજ મોટો સમુદ્ર હોવાથી ગામ રમણીય લાગે છે.
- ૨૧ સંજાણમાં મોઢ વાળીયાની ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. અહિંથી સોલસંભા, બોરડીને રસ્તેથી ગોલવડ જવાય છે, તે રસ્તે શ્રાવકોનાં ઘર આવે છે પણ સ્કાડીઓ ઉતરવી પડે છે, માટે રેલની સડકે થઈને જવું સારું છે.

- ૬૨ સંજાળથી સિધા ઁંબરગામ જતાં ઁાડી ઁતરવી ઁડે છે માટે સંજાળથી રેલ્વેની સડકે થઈ ઁંબરગામ સ્ટેશને ઁાવી શ્રાવક પોપટલાલના ઁરે રાત રહ્યા.
- ૬૩ વાનગામ સ્ટેશનથી મુંબઈના રસ્તા તરફ ઁક માઈલ છેટે શેઠ પુરુષોત્તમદાસ લાલદાસના બંગલામાં ઁતર્યા.
- ૬૪ પાલઁરમાં શ્રાવકનાં બન્ને ઁર સામાન્ય છે. સ્ટેશનથી ૦|| માઈલ દૂર રાવ-બહાદુર વિષ્ણુ વામન ઁાંઁકરના બંગલામાં ઁતર્યા.
- ૬૫ કેરવા સ્ટેશન ઁપરજ રાત રહ્યા. થોડા સાધુઁ સ્ટેશનથી ૦|| માઈલ દૂર રામુઁી બ્રાહ્મણના મકાનમાં રાત રહ્યા. સ્ટેશનથી ૧ માઈલ દૂર જાંજોલી ગામ છે ત્યાં મારવાડીની બે ઁુકાનો છે.
- ૬૬ ઁેહિસરના સ્ટેશન ઁપરજ રાત રહ્યા. સ્ટેશન ઁાલુ નથી પળ માસ્તર તથા નોકરો રહે છે. સ્ટેશનની ઁારે તરફ ઁૂંબ ઁાડી-જંગલ છે. સોફાલા ઁને ઁેહિસર વઁ ૩ ફર્લીંગ ઁને ૧|| ફર્લીંગ લાંબા ઁનુક્રમે બે પુલો ઁાવે છે પુલો ઁતર્યા પછી તુરતજ ઁેહિસરનું સ્ટેશન ઁાવે છે. ત્યાં સુઈ રહેવાની જગ્યા મઁી શકે છે. ઁેહિસરથી લ. ૧ માઈલ દૂર કજરાલી ગામ છે ત્યાં મારવાડીનો બે ઁુકાનો છે ત્યાંથી ઁુંગરમાં થઈને ૪ માઈલે ઁિરાર સ્ટેશન ઁાવે છે.
- ૬૭ ઁીરાર સ્ટેશન ઁપર મનોરમાઈ માવનગરીની ઁુકાન છે ત્યાં જરા વાર ઁિશ્રાંતિ લીધી. ઁીરાર સ્ટેશનથી પાકી સડકે ૩|| માઈલ ઁગાસી તીર્થ છે ત્યાં શ્રાવકનાં ઁરો, ઁેરાસર, ઁર્મશાલા ઁિગેરે છે. ઁાત્રાલુઁને સારી સગવડ છે.
- ૬૬ વસઈરોડ સ્ટેશનની સામેજ શેઠ પ્રેમઁંદ રાયઁંદની બંધાવેલી ઁને સરકારી કબજા-વાઁી જબરઁસ્ત ઁર્મશાલા છે તેમાં ઁતર્યા. ઁર્હિથી લ. ૬ માઈલે વસઈ ગામ છે. ત્યાં શ્રાવકોનાં ઁર ઁિગેરે છે.
- ૬૯ મંઈંદરમાં ઁપાશ્રયના ઁક ઁોરઁામાં ઁરઁેરાસર રાઁેલું છે તેમાં ઁાતુની બે પ્રતિ-માઁી છે. વસઈરોડ ઁને મંઈંદર વઁ પહેલો ત્રળ ફર્લીંગ ઁને ઁીજો ઁક માઈલ લાંબો, ઁમ બે પુલો ઁાવે છે. ઁાટલામાં સમુદ્રની નાની મોટી ઁાડીઁ ઁાઁ્યા કરે છે તેના ઁપર રેલ્વે સડકે પુલો ઁાવે છે લ. ૧૦૦-૧૫૦ કઁમથી મોટા પુલો ઁપર રેલ્વે લાઈનની બાજુમાં લ. ઁક હાથની પહોઁાઈમાં પતરાં નાંઁેલા હોય છે ઁને પઁઁે ઁંઁો કઁોડો હોય છે તેથી તેના ઁપર બરાબર ઁ્યાન રાઁીને સુઁ પૂર્વક ઁાલી શકાય છે. ઁા પુલો ઁપરથી ઁાલવા માટે, મુંબઈથી સરકારી પાસ

મેઝવાની જરૂર પડે છે. મોટા પુલની મધ્યમાં જઈ ચારે તરફ નજર કરતાં સમુદ્રની મનોહરતા મનને આનંદ પમાડે છે.

૭૦. બરોલી સ્ટેશનથી લ. ૧ માઈલ દૂર મુંબઈની સડક ઉપર કચ્છી શ્રાવકના બંગલામાં વિશ્રાંતિ લીધી. બરોલીથી છ માઈલ દૂર કનેરીની ૧૦૧ ગુફાઓ જોવા લાયક છે.
૭૧. મલાડમાં પહેલી વખતે શેઠ દેવકરણ મૂલજીના જુના બંગલામાં ઉતર્યા. તેજ બંગલામાં તેમણે બંધાવેલ દેરાસર તથા ઉપાશ્રય છે. પાછલથી તે બંગલો તેમણે વેચી નાંખી બીજો નવો બંગલો લીધો છે. દેરાસર પણ ત્યાંથી વધાવી લઈને સ્ટેશન ઉપર નવું કરાવ્યું છે. બીજી વખતે તે નવા બંગલામાં ઉતર્યા હતા તે સિવાય બીજું એક ઘર-દેરાસર શા. ચુનીલાલ ન્યાલચંદના બંગલામાં છે. મલાડના હવા-પાણી વલણાય છે.
૭૨. અંધેરી, ગામ ઠીક છે, અહિં ઉપાશ્રયની જોડેજ દેરાસરમાં ધાતુની બે મૂર્તિઓ છે. ઉપાશ્રયની આસપાસ મારવાડી તથા કચ્છી શ્રાવકનાં ઘર છે. ઉપાશ્રય નાનો હોવાથી ઉપાશ્રયની પાસેજ મારવાડી શ્રાવકના બંગલામાં ઉતર્યા. અહિંથી ૦|| માઈલ દૂર મુંબઈની સડક ઉપરજ માઉન્ટ પ્લેક્સન્ટ નામની ટેકરી છે, તેના ઉપર પટ્ટી ફાવેરી ભોગીલાલ લહેરચંદ અને ફાવેરી મોહનલાલ હેમચંદના બંગલા છે, બન્ને બંગલામાં ઉતર્યા હતા. ત્યાંથી ૦|| મા. ૦ દૂર મુંબઈની સડક ઉપરજ શેઠ સેવંતિલાલ નર્ગીનદાસ કરમચંદ વિગેરે પટ્ટીના જોડાજોડ ચાર બંગલા છે, તેમાં શેઠ સે. ૦ ન. ૦ ક. ૦ ના બંગલામાં ઘરદેરાસર છે. શેઠ ન. ૦ ક. ૦ તથા શેઠ મળીલાલ પ્રેમચંદના બંગલામાં ઉતર્યા. અંધેરીથી ઘાટકોપરની સીધી સડક (માઈલ ૧||) છે.
૭૩. અંધેરીથી લ. બે માઈલ અને સે. ૦ ન. ૦ ક. ૦ ના બંગલાથી લ. ૧ માઈલ જવાથી મુંબઈની સડકથી વીલેપારલે ગામમાં જવાની પાકી સડક નીકળે છે. ત્યાંથી લ. ૨ ફર્લોંગે વીલેપારલેનું દેરાસર આવે છે. ત્યાંથી પાછા તેજ રસ્તે આવી મુંબઈની સડકે ચઢવું. વીલેપારલેમાં સ્ટેશનરોડ ઉપર આવેલા મેસાળાવાલા શેઠ રામચંદ હરગોવિંદ તથા શેઠ ડાહ્યાભાઈ ઘેલાભાઈના બંગલામાં ઉતર્યા. વીલેપારલેમાં સંવત્ ૧૯૭૬ ના અષાઢ સુદિ ૨ ને દિવસે શ્રીવીરતત્ત્વપ્રકાશકમંડલનું ઉદ્ઘાટન શાસ્ત્રવિશારદ જૈનાચાર્ય શ્રીમાન્ વિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મહારાજના ઉપદેશથી થયું હતું. જો કે આ સંસ્થાની મુખ્ય સ્થાપના તો મુંબઈમાં ૧૯૭૧ ના આસો વદિ ૧૩ ના દિવસે થઈ હતી. સંસ્થાને પ્રારંભમાં છ માસ સુધી શેઠ ગોવિંદજીભાઈ રુગનાથે પોતાનું મકાન રહેવા માટે આપ્યું હતું. પાછલથી આ સંસ્થાને શિવપુરી (ગ્વાલિયર સ્ટેટ) લઈ જવામાં આવી છે.

અહિં શ્રાવકોનાં ઘર ૧૫ છે હજુ ઘર વધતાં જાય છે. દેરાસરની આસપાસ માંસાહારીની વસ્તી છે તેથી દેરાસરને સારી જગ્યાએ લઈ જવાની ધર્મશાલા કે ઉપાશ્રય નથી, તે ત્યાંના મોટા મોટા ધનાઢય અને બંગલાવાલા જૈન સદ્ગૃહસ્થોને શરમાવે છે. વીલેપારલેના હવા-પાણી વલ્લભાય છે.

૭૪ શાંટાકુણ્ડમાં ભાવનગરવાલા શેઠ નરોત્તમદાસ ભાણજીના બંગલામાં ઘરદેરાસર છે. તેમના બંગલામાં, જામનગરવાલા શેઠ કેશવજી માળેકચંદના બંગલામાં અને શેઠ વિઠ્ઠલજી જેઠાભાઈના બંગલામાં ઉતર્યા હતા. અહિંથી જુના કુરલા ૩ માઈલ અને ઘાટકોપર ૪૥ માઈલ થાય છે. પાકી સડક નવી થઈ છે.

૭૫ વાંદરામાં દેરાસરની આસપાસમાં મારવાડી તથા કચ્છી શ્રાવકોનાં ઘર છે. શ્રાવકો મક્તિવાલા છે. ધર્મશાલા માટે એક મોટું મકાન દેરાસરની જોડેજ લીધેલું છે, પણ તે ખાડે આપેલું હતું અને ઉપાશ્રય નાનો છે, તેથી મારવાડી શ્રાવક રાયચંદનીના મકાનમાં ઉતર્યા. વાંદરામાં મોટું કસાઈખાતું હોવાથી કેટલાક મુનિરાજો તથા શ્રાવકો વાંદરા ગામમાં જતા નથી, પરંતુ વાંદરાનું દેરાસર બજારના મધ્યચોકમાં છે અને કસાઈખાતું તો સ્ટેશનની પેલી તરફ છે એટલે વાંદરામાં દર્શન કરવા જવામાં કોઈ જાતની હરકત નથી. પરમર્યા સિધી સડકે ચાલ્યા જવા કરતાં ગામમાં થઈને જવાનો રસ્તો વધારે અનુકુલ છે.

૭૬ વાંદરાની ધાડીનો પુલ ઉતર્યા પછી તુરતજ માહીમ આવે છે, અહિંથી કોલાબા સુધી મુંબઈ ગણાય છે. માહીમમાં દેરાસરની આસપાસમાં લગભગ ૨૦-૨૫ મારવાડી શ્રાવકોનાં ઘર છે બાકીનાં ઘર જુદા જુદા લતામાં છેટાં છે. માહીમમાં દરીયા કાંઠો બહુજ નજીક છે. જુની ધર્મશાલા રસ્તા ઉપર હતી તે પડી ગઈ છે. દેરાસરની જોડેજ નવી ધર્મશાલા કરાવી છે. માહીમથી ૦૥ માઈલ દૂર માટુંગા છે ત્યાં ગુજરાતી શ્રાવકોનાં ૮-૧૦ ઘર છે. માહીમ અને દાદરની વચ્ચે લ. અરધે રસ્તે મ્યુ. ફાનસ નંબર ૧૭-૧૮ ની વચ્ચે જૈનોની સસ્તા ખાડાની ચાલી આવે છે, તેમાં ગુજરાતી-કાઠીયાવાડીનાં ૩૫-૪૦ ઘર છે.

૭૭ દાદરમાં શ્રીશાંતિનાથજી મગવાનના દેરાસરની આસપાસમાં મારવાડી શ્રાવકોનાં ૧૫-૨૦ ઘર છે બાકીનાં ઘર છેટાં છેટાં જુદા જુદા લતાઓમાં છે. દેરાસરની જોડેજ નાનો ઉપાશ્રય તથા નાની ધર્મશાલા છે. રેલ્વે લાઇનની પેલી તરફ શેઠ હેમચંદ અમરચંદના બંગલામાં ઉતર્યા, તેટલામાંજ શેઠ સ્વેતશી સ્વીયશીનો પણ મોટો બંગલો છે. દાદ-

રથી માયસાલા તરફ જતાં લગભગ ૧ માઈલ પછી પેરેલ જવાનો રસ્તો જુદો પડે છે, પેરેલમાં મારવાડી શ્રાવકોની ૧૫-૨૦ દુકાનો છે, તથા એલ્ફીનસ્ટન રોડ ઉપર શેઠ ગોકલભાઈ મૂલચંદ જૈન હોસ્ટેલનું મહત્ત્વ મકાન છે, તેમાં લ. ૪૦ વિદ્યાર્થીઓ રહે છે અને કોલેજમાં મળવા જાય છે, તે હોસ્ટેલમાં ઘરદેરાસર રાખેલું છે. દાદરથી માયસાલા તરફ આગલ ચાલતાં રસ્તામાં ચીંચપોસ્લી આવે છે ત્યાં જૈનોની સસ્તા માઢાની ચાલીઓ પાછલથી થઈ છે ત્યાં જૈનોનાં ૪૦૦-૫૦૦ ઘર રહેવા આવ્યાં છે.

૭૮ માયસાલામાં મોતીશા શેઠનું બંધાવેલું મોટું દેરાસર છે તે કંપાઉંડમાંજ મોટી વ્યાખ્યાનશાલા, મોટો ઉપાશ્રય, મંદિરની પછવાડે રાયળ નીચે પગલાંની દેરી, દાદાજીના પગલાંની દેરીઓ, ધર્મશાલા, મોટો બાગ તથા બંગલો છે. દેરાસરની પછવાડે દેરાસરની વિશાલ જગ્યામાં સ્થેતી થતી હતી તે જગ્યાનો હાલમાં સરકારે કબજો લઈ લીધો છે, તે પાછો મેઢવવા માટે તકરાર ચાલે છે. આ દેરાસરમાં કાર્તિકી તથા ચૈત્રી પુનમે શત્રુંજયનો પટ બંધાય છે ત્યારે મોટો મેઢો જામે છે અને દર સોમવારે આશ્વા મુંબઈ શહેરમાંથી ઘણાજ લોકો અહિં દર્શન કરવા આવે છે. પાસેજ શેઠ કીકાભાઈ પ્રેમચંદ રાયચંદનો બંગલો છે તેમાં પળ થોડા દિવસ રહ્યા હતા.

૭૯ માયસાલાથી લ. ૧૥ માઈલે મુંબઈ શહેરના સ્વાસ મધ્ય ભાગમાં પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીગોડીપાર્શ્વનાથજીના દેરાસરની પછવાડેના વિશાલ ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. ગોડીપાર્શ્વનાથજીનું દેરાસર બહુ મહત્ત્વ તથા મુંબઈ શહેરમાં મોટું ગણાય છે, તે દેરાસરની પછવાડે મોટો ઉપાશ્રય, વ્યાખ્યાનશાલા, જૈન પાઠશાલા, જૈન કન્યાશાલા અને શ્રાવિકાનો ઉપાશ્રય છે દેરાસરની નીચે પેઢી તથા યતિનો ઉપાશ્રય છે. ગોડીજીનો ઉપાશ્રય, લાલબાગનો ઉપાશ્રય અને પાયધુનીના ચોકમાં આવેલ શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનની ધર્મશાલા, આ જળ મુખ્ય અને મોટા ઉપાશ્રયો છે. આ સિવાય પ્રાયઃ મુખ્ય મુખ્ય દેરાસરોમાં એક એક નાનો ઉપાશ્રય હોય છે. પ્રથમ સંઢમાં મુંબઈ શહેર અને સતાઓનું વર્ણન આપ્યું છે તેમાં મુખ્ય મુખ્ય દેરાસરો અને ઉપાશ્રયો જણાવ્યા છે, તે સિવાય બીજા નાના ઉપાશ્રયો અને ઘરદેરાસરો પણ છે. જૈન શ્વેતાંબર યાત્રાલુઓને ઉતરવા માટે લાલબાગમાં ધર્મશાલા સારી છે. ગોવાલીયા ટેંક ઉપર શ્રીમહાવીર જૈન વિદ્યાલય, શેઠ ગોકુલભાઈ મૂલચંદ જૈન હોસ્ટેલ, શ્રીમોહનલાલજી જૈન સેન્ટ્રલ લાયબ્રેરી અને સંસ્કૃત પાઠશાલા, બાબુ પન્નાલાલ પુનમચંદ જૈન હાઈસ્કૂલ અને હોસ્પીટાલ, જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ ઓફીસ, જૈન એસોશીએશન ઓફ ઇન્ડીયા, માંગરોલ

જૈન સભા અને જૈન કન્યાશાળા, શ્રીશાંતિનાથજીના દેરાસરમાં જૈન પાઠશાળા, શ્રીઆ-
દીશ્વર ભગવાનની ધર્મશાળામાં જૈન પાઠશાળા, શેઠ દેવચંદ લાલભાઈ જૈન પુસ્તકોદ્ધાર-
ફંડ ઓફીસ, આગમોદય સમિતિ ઓફીસ, જૈન એજ્યુકેશન બોર્ડ, જૈન વોલંટીયર-
કોર, જૈન યુવકમંડલ, જૈન સેનેટરી એસોસીએશન, મુંબઈ જૈન ઓસવાલ સોસાયટી,
શ્રીવીરતત્ત્વપ્રકાશક મંડલ એડવાઈઝરી બોર્ડ, બનારસ જૈન પાઠશાળા ઓફીસ,
પાલીતાણા જૈન ગુરુકુલ ઓફીસ, પાલીતાણા જૈન બાલાશ્રમ ઓફીસ, વિગેરે
વિગેરે અનેક ધાર્મિક સંસ્થાઓ, તેની ઓફીસો, દેશ, ગામ અને કોમોનાં
હિતકારી મંડલો અને તેને અંગે ચાલતાં ધાર્મિક ક્ષાતાંઓ બહુ છે. મુંબઈ શહેર
ખાસ જૈનપુરી કહેવાય, તેની ચોક્કસ ડીરેક્ટરી કર્યા વિના સંપૂર્ણ વર્ણન લેવી શકાય
નહીં તેથી જેટલી જાણવામાં આવી તેટલી મુખ્ય મુખ્ય વાતો જણાવી છે.
પ્રથમ ટુંકમાં મુંબઈ શહેરના મુખ્ય ચાર લતાઓનું વર્ણન જુદું આપ્યું છે તે સિવા-
યના વધા લતાઓની શ્રાવકની વસ્તી વિગેરે હકીકતનો સમાવેશ પાલકોની વર્ણનમાં
કર્યો છે. એકંદર આજે મુંબઈ શહેર (પરાંઓ સહિત) માં જૈન શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક
મનુષ્યોની સંખ્યા (કચ્છી સહિત) ચાલીશથી પચાસ હજારની લોકો કહે છે, પરંતુ
શ્રીયુત નરોત્તમદાસ ભગવાનદાસ શાહ બી. એ. એ લખેલ અને છપાવેલ સન ૧૯૨૧
ની “ મુંબઈ જિલ્લાકાની જૈનોની વસ્તી વિષયક દશા ” નામની બુકમાં મુંબઈ શહેર
અને આસપાસનાં વધાં પરાંઓની મળીને જૈન શ્વે. મૂર્તિપૂજક, સ્થાનકવાસી અને
દિગંબર મળીને કુલ જૈન વસ્તી ૨૬૮૭૩ ની જણાવી છે. લોકોની ધારણા ફક્ત
જૈન શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજકની જ વસ્તી ૪૦ થી ૬૦ હજારની હોય તેમ છે ત્યારે
ઉપરની બુકમાં ત્રણે ફીરકાની મળીને ૨૬૮૭૩ ની સંખ્યા જણાવી છે.

- ૮૦ મુંબઈ—કોટમાં શ્રીશાંતિનાથજી ભગવાન તથા શ્રીમહાવીરસ્વામીનું દેરાસર મનોહર છે.
પાસેના એક જ માળામાં ઉપાશ્રય, વ્યાખ્યાનશાળા, શ્રાવિકાનો ઉપાશ્રય, પુસ્તકાલય
અને જૈનપાઠશાળા છે. કોટમાં કાઠીયાવાડી છાપરીયા જૈનોની વસ્તી વધારે છે.
- ૮૧ મુંબઈ—વાલકેશ્વરમાં બાબુ અમીચંદજી પન્નાલાલજીના દેરાસર પાસેના ઉપાશ્રયમાં
ઉતર્યા. બીજીવાર સુરતી શ્રાવિકા ચન્દનબાઈના દેરાસર પાસેના બંગલામાં ઉતર્યા
હતા. વાલકેશ્વરમાં મોટા મોટા ગૃહસ્થોનાજ બંગલા છે.
- ૮૨ મુંબઈ—માંડવી બંદર ઉપર કચ્છી વિશાઓસવાલોનું અને કચ્છી દશાઓસવાલોનું
એમ બે મોટાં દેરાસરો છે તેની સાથે મોટા ઉપાશ્રયો પણ છે અને તે બન્ને જ્ઞાતિ

તરફથી જુદી જુદી મોટા પાયા ઉપર જૈનસ્કૂલો ચાલે છે તેમાં ધાર્મિક શિક્ષણ પળ અપાય છે. જૈન કન્યાશાળા, કચ્છી જૈન ઇસોસીએશન વિગેરે છે.

૮૩ (નવા) કુરલાના દેરાસરને શિવગામનું દેરાસર પણ કહે છે. દેરાસરપાસેજ ઉપાશ્રય તથા શ્રાવકનાં ઘર ૩-૪ છે બાકીનાં ઘર બજારમાં છે. અહિંથી ઘાટકોપર જવાની બે સડકો છે, તેમાંથી બજારને રસ્તે જતાં દેરાસરથી ૮૦ ૧ માઈલ પછી જુના કુરલા આવે છે, ત્યાં શ્રાવકોનાં ૬-૭ ઘર છે. જુના કુરલાથી શાંટાકુણ ૩ માઈલ અને ઘાટકોપર ૧૥ માઈલ થાય છે. નવા કુરલા અને વાંદરાથી ઠાળા જીલ્લો શરૂ થાય છે.

૮૪ ઘાટકોપરમાં દેરાસરની આસપાસ કચ્છી-ગુજરાતીઓનાં ઘોડાં ઘર છે બાકીનાં ઘર જુદા જુદા લતામાં છેટાં છે. એકજ કંપાઉંડમાં દેરાસર, જૈન ધર્મશાળા, જૈન પુસ્તકાલય અને જૈન કન્યાશાળા છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ પરમાણંદ રતનજી, ૨ શેઠ ફુલચંદ ત્રીકમજી, ૩ શેઠ સ્વેતશી સ્વીયસી. અહિંથી શાંટાકુણ ૪૥ માઈલ થાય છે.

૮૫ માંડુપમાં કચ્છી દશાઓસવાલનું જૈનસેનેટરીયમ, ધર્મશાળા, દેરાસર વિગેરે સડક ઉપર એકજ કંપાઉંડમાં છે. શ્રાવકોનાં બીજાં ઘર ગામમાં છે.

૮૬ મુલુંડ, આ. રો. મા. નં. ૨૦ પછી સડકથી નીચે ઉતરી ૮. ૧ માઈલ ચાલી ગામમાં ગયા. માંડુપથી રેલની સડકે મુલુંડ જવાથી ૦.૥ માઈલ ઓહું થાય છે. મુલુંડમાં શેઠ ઝવેર રામજી તથા શેઠ હરગોવિંદ રામજીના બંગલાઓમાં ઉતર્યા. ઇ. ૦. ૨૦ ના બંગલામાં ઘરદેરાસર છે. દેરાસર તથા ઉપાશ્રય નવો કરવાના છે. પાછા ત્યાંથી પગ રસ્તે ૧ માઈલ જઈ આ. રો. ઉપર ચઢ્યા મા. નં. ૮. ૨૧. આ. રો. મા. નં. ૨૧ અને ૨૨ ની વચ્ચે આસા હિંદુસ્તાનમાં પ્રસિદ્ધ, સરકારી, ગાંડાઓનું હોસ્પિટાલ છે, તેમાં ૮. ૩૦૦ ગાંડા સ્ત્રી પુરુષો રહે છે. વ્યવસ્થા તથા સગવડ ઘણી સારી છે.

૮૭ ઠાળામાં જૈન ધર્મશાળા છે. ઠાળાથી ઘોડબંદર થઈને મંદર ૧.૪ માઈલ યાય છે સીધો રસ્તો છે. ઠાળાથી ૨ માઈલે ભીમડીની સડક તરફ કચ્છી રતનજી પ્રેમજી વૈષ્ણવના બંગલામાં રાત રહ્યા. ઠાળાથી આગ્રારોડે ભીમડી જતાં રસ્તામાં ચાર માઈલે કોલસ્ટ પાસે સ્લાઈ આવે છે તે નાવમાં બેસીને ઉતરવી પડી છે, ત્યાંથી ૮ માઈલ ભીમડી થાય છે. પરંતુ તે રસ્તે ન જતાં પાળીના નળને માટે પુલ બાંધેલો છે તે ઉપર સાધુઓને ચાલવા થે છે માટે તે રસ્તે જવું સારું છે. તે રસ્તે જતાં ઠાળાથી

મીમડી લ. ૧૧ માઈલ થાય છે. શાહીનો પુલ ઉતર્યા પછી રસ્તામાં કોરેલ ગામ આવે છે, ત્યાં શા. મેષજી શીવજી કચ્છીનું એક ઘર છે. અને કસોલી ગામમાં શ્રાવકનાં ૨ ઘર છે.

૮૮ મીમડીમાં દેરાસરની પછવાડે જૈન ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. અહિંથી કલ્યાણી છ માઈલ થાય છે. મીમડીથી બે માઈલ છેટે પડધાના રસ્તા ઉપર એક બંગલો છે તેમાં રાત રહ્યા.

૮૯ ડોઝામાં વામનરાવ બ્રાહ્મણના ઘરમાં તથા સ્કૂલમાં રાત રહ્યા. સડકથી લ. એક ફર્લોંગ ગામ દૂર છે.

૯૦ શાહાપુરમાં શા. વિ. જૈનાચાર્ય શ્રીવિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મહારાજના ઉપદેશથી જૈન પાઠશાળા સ્થાપન થઈ. આ. ગૃ. ૧ શેઠ નગીનદાસ હેમચંદ, ૨ શેઠ ચુનીલાલ, ૩ શેઠ મીલુભાઈ. શાહાપુરથી મુરબાડ કાચે રસ્તે ૧૫ માઈલ અને સડકને રસ્તે ૨૫ માઈલ થાય છે ત્યાં શ્રાવકનાં ઘર, દેરાસર વિગેરે છે.

૯૧ અટગાંવમાં સ્ટેશન ઉપર વીટીંગ રૂમમાં રાત રહ્યા. ચીતલવાળા ગોપાલજી ટોઢીયાનું એક ઘર છે.

૯૨ સ્વરડી, મા. નં. ૬૫-૨ પછી સડક છોડી ૦|| માઈલ પગ રસ્તે ચાલી ગામમાં ગયા. શા. વાડીલાલ વીરચંદના ઘરમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ વા. વી., ૨ ચાણસોલ-વાળા પાંચા મગન. અહિંથી લ. ૦|| માઈલ પગદંડીએ ચાલી મા. નં. ૬૬-૨ પછી સડકે ચડ્યા.

૯૩ કસારાથી બપોરના વિહાર કરી સાંજે દસ્તુરની ચોકીમાં સરકારી મકાન છે તેમાં આવી રાત રહ્યા. ઉતરવાની સગવડ સારી છે પણ ત્યાં ઉતરવા માટે કસારાથી અમલદારની ચીઠ્ઠી લેવાની જરૂરની છે. આ ચોકીથી ઠાળા જીલ્લો પુરો થઈ નાશિક જીલ્લો શરૂ થાય છે. આ ચોકી પહાડની મધ્યમાં હોવાથી સ્થાન રમણીય લાગે છે.

૯૪ ઇગતપુરી, નાશિક જીલ્લાનો તાલુકો છે. મારવાડી ઓસવાલો વિગેરેની ૪૫ દુકાનો છે. શેઠ લક્ષ્મીચંદ દીપચંદના મકાનમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ શેઠ રાવત-મલ જોરજી, ૨ શેઠ હંસરાજ યુગરાજ. કસારાથી ઇગતપુરી સુધીનો રસ્તો પહાડી તથા ચઢાવનો છે અને કસારાનો ઘાટ કહે છે. હિંદુસ્તાનના મોટા ચઢાવવાળા ઘાટોમાં આ પણ મુખ્ય ગણાય છે. ચઢાવ વિકટ છે. સડક સારી તથા ચાલુ હોવાથી

કોઈ જાતના મય જેવું નથી. રસ્તામાં પહાડ તથા જંગલોની રમણીયતા મનોહર લાગે છે પહાડની ગુફાઓમાંથી રેલ્વે જાય છે અને તેના ઉપર પાકી સડક ચાલી જાય છે.

૯૧ ઘોટીમાં સમસ્ત જૈનપંચના સ્થાનકમાં ઉતર્યા. મારવાડી ઓસવાલોની ૪૦ દુકાનો છે. આ. ગૃ. ૧ શા. હગનલાલ હેમચંદ, ૨ શા. સરુપચંદ લલ. દેરાસરનો પાયો નાંચી, થોડું કામ શરૂ કરી સ્થા. વા. નું જોર હોવાથી કામ બંધ રાખવું પડ્યું છે.

૯૨ મા. નં. ૯૧-૨ પછી શ્રીઘાટની સડકે ચડી મા. નં. ૧-૧ પછી તે સડક છોડી પગ રસ્તે લ. ત્રણ માઈલ ચાલી કાવનાઈ આવ્યા. શાહ ચુનીલાલ ફતેચંદના ઘરમાં તથા સ્કૂલમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ શા. ચુ. ફ., ૨ શા. રામચંદ ફતેચંદ, ૩ શા. કકુચંદ ચત્રમુજ.

૯૩ કાવનાઈથી પગ રસ્તે આ. ૩ માઈલ ચાલી મુકળા આવ્યા. મારવાડી ઓસવાલોની ૧૦ દુકાનો છે. શ્રાવકો ભક્તિવાલા છે. આ. ગૃ. તીવરીવાલા મુલતાનમલજી. મુકળાથી લ. એક માઈલ કાચે રસ્તે ચાલી આ. રા. મા. નં. ૯૮-૪ પછી સડકે ચડ્યા.

૯૪ મા. નં. ૧૦૧-૧ થી સડક છોડી પગરસ્તે લ. ૦. માઈલ ચાલી વાઙીવરા ગામમાં ગયા સરકારી સ્કૂલમાં ઉતર્યા. મારવાડી ઓસવાલોની ૧૦ દુકાનો છે, તેઓ ભક્તિવાલા છે. આ. ગૃ. રામચંદ હજારીમલ મારવાડી. ગામથી લ. ૧ માઈલ કાચે રસ્તે ચાલી મા. નં. ૧૦૨-૪ પછી સડકે ચડ્યા.

૯૫ બીલ્હોલીમાં મારવાડી ઓસવાલોની ૨ દુકાનો છે. મારુતીના દેવઝમાં રાત રહ્યા.

૧૦૦ નાશિક, જીલ્લો છે. સારું શહેર છે. શ્રીચંદ્રપ્રભસ્વામીનું પ્રાચીન જૈનતીર્થ છે. હિંદુઓનું પણ મોટું તીર્થ ગણાય છે. આ. રો. મા. નં. ૧૧૩ થી ગામમાં જવાની સડકે ચડી એક માઈલ ચાલી ઉપાશ્રયે ગયા. જૈનધર્મશાળા નવા દેરાસર પાસેજ છે યાત્રાલુઓને સગવડ સારી છે. શા. દીપચંદ ન્યાલચંદના બંગલામાં ઘરદેરાસર ઘણું રમણીય છે. સ્થાનકવાસીનાં ૨૦-૨૫ ઘર છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ દીપચંદ ન્યાલચંદ, ૨ શા. હગનલાલ દામોદરદાસ, ૩ શેઠ બુધમલ કેવલચંદજી. ઉપાશ્રયથી નીકળી ગોદાવરી નદી તથા પંચવટી થઈ એક માઈલ ચાલી સડકે ચડ્યા. મા. નં. ૧૧૬. દક્ષિણમાં નાશિક અને જ્ઞાનદેશ જીલ્લાઓમાં મારવાડી ઓસવાલોની ઘર સંખ્યા લખેલી છે તે બધા પ્રાયઃ સંવેગી મુનિરાજોના વિહારના અભાવથી સ્થા. વા. થઈ ગયા છે છતાં સંવેગી સાધુઓને આહાર-પાણી તો આપે છે.

૧૦૧ ગોંદા, મા. નં. ૯૯ પછી સડકથી નીચે ઉતરી લ૦ બે ફર્લોંગ ચાલી ગોંદા ગામમાં ગયા. ૦॥ કલાક વિશ્રાંતી લીધી. મારવાડી ઓસવાલનું એક ઘર છે.

૧૦૨ ગોંદાથી કાચે રસ્તે લ૦ ૧૦ માઈલે ભગુર ગામ આવે છે. ત્યાંથી લ૦ ૩-૪ માઈલમાં (ભગુર વે.પમાં) છાવણી તથા બંગલા છે. ભગુર ગામથી લ૦ બે માઈલે કપોલ સેનેટેરીયમ પાસે મુંબઈવાલા માસ્તર હરજીવંદ કપૂરચંદના બંગલામાં ઉતર્યા. અહિં કાચમી શ્રાવકનાં ઘર નથી, પણ બંગલાઓમાં આવતાં જતાં બે ચાર ઘર રહેતાં હોય છે. ઘોટીથી ગોંદા થઈને દેવલાલી (ભગુરવે.પ) જતાં રસ્તામાં ગામ તથા શ્રાવકનાં ઘર આવતાં નહીં હોવાથી દુઃખી થવું પડે છે; માટે જેને યાત્રા જવું હોય તેણે નાશિકથી દેવલાલી જઈ પાછા નાશિક આવવું. માસ્તર હ૦ ક૦ ના બંગલાથી લ૦ બે માઈલે (નાશિક તરફ) દેવલાલી ગામ આવે છે. ઉપર્યુક્ત બંગલાથી નાશિક રોડની સડકે થઈને લ૦ આઠ માઈલ ચાલી નાશિક આવ્યા.

૧૦૩ આડગાંવમાં પંચાયતી મકાન (ચોરા) માં ઉતર્યા મારવાડી ઓસવાલોનાં ૫ ઘર છે. આ. ગૃ. સરુપચંદ ચોથમલજી કુમઠ, જોધપુર મહામંદિરવાલા.

૧૦૪ પિંપલગાંવમાં સમસ્ત જૈન પંચના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. મારવાડી ઓસવાલોની ૧૫ દુકાનો છે. આ. ગૃ. ૧ ઉમેદ ગમાન, ૨ ઉજમ કરમચંદ. અહિંથી નિફાડ (મા. ૧૧) થઈ ચેવલા (મા. ૩૮) થઈ ઔરંગાબાદ પાકી સડક જાય છે. પિંપલગાંવથી કાચે રસ્તે પાંચ માઈલે વડનેર ગામ આવે છે. ત્યાં શ્રા. ઘર ૪ છે. ત્યાંથી વડાલીભોઈ ૫ માઈલ થાય છે.

૧૦૫ વડાલીભોઈ ગામ સડકથી એક ફર્લોંગ દૂર છે. મારવાડી ઓસવાલોની ૧૧ દુકાનો છે, તેઓ ભક્તિવાલા છે. સરકારી ચાવડીમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ કેશરીચંદની, ૨ મુલચંદ રાવતમલજી.

૧૦૬ ચાંદવડ તાલુકો છે. લ. મા. નં. ૧૫૩-૪ પછી ગામમાં જવાની સડકે વડી લ૦ ૦॥ માઈલ ચાલી ગામમાં ગયા. એક નાનો પુસ્તકમંડાર છે. અહિંથી લ૦ એક માઈલ દૂર પહાડ ઉપર ગુફામાં જૈન દેરાસર છે, તેમાં પહાડમાં કોતરેલી ઘણી મૂર્તિઓ છે. આ. ગૃ ૧ હેમચંદ નાનચંદ, ૨ ચુનીલાલ રતનચંદ. ગામમાં ડિંગ્લીનાં ઘર ૬ તથા દેરાસર ૧ છે. અહિંથી મનમાડ (મા. ૧૫) થઈ ચેવલા (મા. ૩૦) પાકી સડક ગઈ છે. ગામથી ૦॥ માઈલ ચાલી સડકે વડ્યા, લ૦ મા. નં. ૧૫૪-૪.

- ૧૦૭ મા. નં. ૧૬૪-૪ થી સડક છોડી લ. ૦. ૦॥ માઈલ ચાલી ઉંચરાણે ગામમાં ગયા. શા. હુંદીરામ હેમંરાજના મકાનમાં ઉતર્યા મારવાડી ઓસવાલોની ૨૦ દુકાનો છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ હુ. હે., ૨ શેઠ બુધમલ તારાચંદ. વચમાં લ. મા. નં. ૧૬૧-૪ ઉપર ચિંચવે ગામ આવે છે. ત્યાં મારવાડી ઓસવાલનું ૧ ઘર છે. ગામથી લ. ૦. ૦॥ માઈલ ચાલી સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૧૬૧-૨.
- ૧૦૮ સંદાણેમાં મરાઠા શિવરામ ગોપાલ તથા દામોદર ગોપાલ લિંગાયતના સડક ઉપરના મકાનમાં રાત રહ્યા. ગામમાં મારવાડી ઓસવાલોની ૮ દુકાનો છે.
- ૧૦૯ માલેગાંવ, એ નાશિક જીલ્લાનો તાલુકો છે. મા. નં. ૧૭૯-૧ પછી ગામમાં જવાની સડકે ચડી લ. ૦. ૦॥ માઈલ ચાલી ગામમાં ગયા શ્રીસંવના થીયટરમાં ઉતર્યા. જૈન પાઠશાળા, જૈન પુસ્તકાલય, નાનો જ્ઞાનમંડાર તથા ઉપાશ્રય છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ લાલચંદ કેવલચંદ, ૨ શેઠ ભૂષણદાસ જેઠાશા, ૩ શેઠ મંગલદાસ માણેકચંદ, ૪ શા. બાલચંદ હીરાચંદ. દિગંબરીનાં ઘર ૬ તથા દેરાસર ૧ છે. અહિંથી એક પાકી સડક મનમાડ (મા. ૨૩) થઈ ચેવલા (મા. ૩૮) થઈ નગર ગઈ. અને બીજી સડક નાંદગાંવ થઈ ઔરંગાબાદ ગઈ ઉતારાથી લ. ૦. ૦॥ માઈલ ચાલી સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૧૮૧.
- ૧૧૦ ધુલ્ડીયા, જીલ્લો છે. શહેર સારું છે. અહિં દેરાસર જુનું હતું તેનું મોટું નવું શિખરબંધી થાય છે. જૈન પુસ્તકાલય છે. મંદિરમાર્ગી શ્રાવકોનાં ઘર છે તેમાં ૪૦ કચ્છીનાં, ૨૦ મારવાડીનાં અને ૪ ગુજરાતીનાં છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ સલ્વારામ દુર્લભદાસ, ૨ શેઠ જોગીલાલજી ગુલાબચંદજી, ૩ શેઠ હીરજી રતનશીની કું. મારવાડી ઓસવાલોનાં ૩૦ ઘર છે. દિગંબરીનાં ઘર ૧૦ તથા દેરાસર ૧ છે. અહિંથી ચાલીશગાંવ (મા. ૩૧) ની પાકી સડક છે. ચાલીશગાંવમાં શ્રાવકોનાં ઘર અને દેરાસર વિગેરે છે. પશ્ચિમ દેશમાં જૈનોની કુલ વસ્તી ૪૧૩૮ માણસની છે.
- ૧૧૧ સોનગીર, મા. નં. ૨૨૩-૧ પછી પગ રસ્તે ગામમાં થઈ લ. ૦. ૦॥ માઈલે ગોલ્લાવડી પાસે ગોવિંદ મહારાજના મઠમાં ઉતર્યા. બીજીવાર આવ્યા ત્યારે દિગંબરીનાં મંદિરમાં ઉતર્યા. અહિં દિગંબરી હુંબડનાં ઘર ૩૦ તથા દેરાસર ૧ છે. મા. નં. ૨૨૩-૧ ઉપર ઢાકબંગલો છે. રજા મેલવી હોય તો ત્યાં ઉતરી શકાય. અહિંની ગોલ્લાવડી ઘણી મોટી છે. સરા ડાકામાં ૨૧ કોસ ચાલ્યા કરે તો પણ પાણી સુકતું નથી. મઠથી ૦. ૦॥ માઈલ ચાલી સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૨૨૪-૧.

- ૧૧૨ નરડાળે મામમાં સુપડુ પટેલના મકાનમાં તથા ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. આ૦ ગૃ૦ શેઠ હજારીમલજી ધનરૂપજી. બીજી વાર આવ્યા ત્યારે સ્ટેશન ઉપર જીનમાં ઉતર્યા, ત્યાં વઢા વાઢા શ્રાવક મહેતા ગંભીરચંદ રાયચંદ રહે છે.
- ૧૧૩ સાવલદેમાં મારવાડી ઓસવાલોની ૨ દુકાનો છે. દબાસી અને સાવલદે વચ્ચે તાપી નદી ઉતરવી પડે છે. ચૈત્ર માસમાં ગોઠળ સુધી પાળી હતું.
- ૧૧૪ શિરપુર (વાઘારી), ધુલીયા જીલ્લો નો તાલુકો છે. મા૦ નં૦ ૨૩૨-૪ પછી સડક છોડી કાંચી સડકે લ૦ ૩૥ માઈલ ચાલી શિરપુર આવ્યા. આગ્રારોડથી અમોદે થઈ શિરપુર જવા માટે ઠેઠ સુધી પાકી સડક છે, પણ તે રસ્તે એક માઈલ વધારે થાય છે જૈનપાઠશાળા, જૈન પુસ્તકાલય તથા જૈનહિતવર્ધક મિત્રમંડલ છે. આ૦ ગૃ૦ ૧ શેઠ લીલાચંદ ગુલાબચંદ, ૨ શેઠ લક્ષ્મીચંદ ધરમચંદ. અહિં તારણપંથી (દિગંબર-તેરાપંથી) અને સ્થાનકવાસીનાં મઠીને લ૦ ૨૦ ઘર છે. ઉપાશ્રયથી લ૦ ૧ માઈલ ચાલી અમોદેની સડકે મેશ્રી ગણપત પરશરામ અગ્રવાલના બંગલામાં રાત રહી ત્યાંથી ૦૥ માઈલ ચાલી આગ્રારોડ ઉપર ચડ્યા, મા૦ નં૦ ૨૪૩-૪.
- ૧૧૫ દહિવડમાં સરકારી ચાવડીમાં ઉતર્યા. આ૦ ગૃ૦ સોજાવાલા સમરથમલ સુરાળા મક્તિવાળા છે.
- ૧૧૬ હાડાખેડમાં સડક ઉપરજ શિરપુરવાલા ચતુર અગ્રવાલના મકાનમાં ઉતર્યા. શિરપુરથી કાંચે રસ્તે હાડાખેડ ૮ માઈલ થાય છે.
- ૧૧૭ પલાસનેર ગામ છોડ્યા પછી બોરઘાટની જબરી ઘાટી ચડવાની આવે છે અને બોરઘાટથી ગવાડી સુધી ઉતરવાનું આવે છે, લગભગ ચાર માઈલ સુધી પહાડી પ્રદેશ (સાતપુડા પહાડ) માંથી પસાર થવું પડે છે. બોરઘાટનો ઉતાર જોવા લાયક ગણાય છે. બોરઘાટમાં ઉતરવાનું સ્થાન નહીં મળવાથી રોકાયા નહોતા.
- ૧૧૮ આ૦ રો૦ મા૦ નં૦ ૨૬૫-૪ ઉપર મુંબઈ રાજકોટની અને જામનગરની હદ પુરી થઈ, અને ત્યાંથી રૂંદોરસ્ટેટની હદ શરૂ થઈ. ૦૥ માઈલ ચાલ્યા પછી રૂંદોરનો માઈલ નંબર ૧૦૩ મો આવ્યો.
- ૧૧૯ જમનીયામાં બ્રાહ્મણ નાના નારાયણદત્ત શિરપુરના વૈદ્યની દુકાનમાં વિશ્રાંતિ લીધી. તેમણે સારી મક્તિ કરી. રોકાયા નહોતા.
- ૧૨૦ સિંધવા, રૂંદોર સ્ટેટના તાલુકાનું સારું ગામ છે સરકારી થાણામાં ઉતર્યા મારવાડી ઓસવાલનું ૧ ઘર છે. આ૦ ગૃ૦ મુઠ્ઠીવાળા ગુલાબચંદ ઉજમશી.

- ૧૨૧ માં નં. ૭૩-૬ પાસે સડક ઉપર હેબ નદીને કાંઠે સરકારી ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. ગામ નથી. અહિંથી ૧ માઈલ દૂર કાંચે રસ્તે ચક્રવાદી ગામ છે.
- ૧૨૨ ચુરમપુરમાં હંદોરવાલા જગન્નાથ નારાયણદાસજીના જીનમાં ઉતર્યા. અહિં શા મગન-લાલ અમથાભાઈ, મરુચ વેન્ગલપુરના લાડવાશ્રીમાલી શ્રાવક રહે છે.
- ૧૨૩ હીંચરનીમાં પળ હંદોરવાલા જગન્નાથ નારાયણદાસજીના જીનમાં ઉતર્યા. ઔંકારલાલ અમ્રવાલે સારી ભક્તિ કરી.
- ૧૨૪ ચલઘાટમાં નદીના કાંઠે ધર્મશાલામાં ઉતર્યા અહિં નર્મદા નદી ઉતરવી પડે છે, દર વરસે દીવાલી બાદ કાંચો પુલ બાંધે છે અને જેઠ માસમાં ચોલી નાંચે છે, પુલ છુલી ગયો હોય ત્યારે નાવથી ઉતરવું પડે છે નદી વિકટ છે; પાકો પુલ બાંધવાનું કામ ચાલે છે. નદી ઉતરીને સામે કાંઠે મુકામ કરવો ઠીક છે, સામે કાંઠે પળ ચલઘાટ ગામ છે, ઉતરવાનું સ્થાન મળે છે.
- ૧૨૫ ગુજરી, માં નં. ૪૧-૭ ઉપર હંદોર અને ધારની સડક જુદી પડે છે ત્યાંથી ધાર ૩૦ માઈલ થાય છે. હંદોરની સડક ઉપર ગુજરી ગામ છે. ગુજરીમાં વૈષ્ણવ અમ્રવાલોની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. દિગંબરીનાં ઘર ૩ તથા દેરાસર ૧ છે.
- ૧૨૬ માંડવગઢ, શ્રીસુપાર્શ્વનાથ ભગવાનનું તીર્થ છે. ધર્મશાલા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. ગુજરીથી નદી ઉતરી, ધારની સડક ઓલંગી લગ. બે માઈલ કાંચે રસ્તે ચાલ્યા બાદ સાદરાબાદથી પહાડની ઘાટી ચઢવાની આવે છે, આ. ૧॥ માઈલ ઘાટી ચઢ્યા પછી આ. ૪ માઈલ પહાડમાં સીધે રસ્તે ચાલ્યા પછી પાકી સડકે ચડી ૨॥ માઈલ જવાથી માંડવ આવે છે. એકંદર ગુજરીથી માંડવ ૧૦ માઈલ થાય છે. માંડવના પહાડની આસપાસના સીરસુડીયા, બગવાની, મારુડપુરા, વિગેરે બધાં ગામડા-ઓમાંથી પહાડ ઉપર ચઢવાનો રસ્તો છે, પળ તે રસ્તા બધા વિકટ છે, અને તે ગામડાંઓમાં ઉતરવા માટે સ્થાન મળવું મુશ્કેલ છે, માટે ગુજરીમાં મુકામ કરી સાદરાબાદના રસ્તે ચઢવું વધારે સારું છે. સાદરાબાદ સુધી બલદ ગાડી જઈ શકે છે. માંડવ ઉપર યાત્રા કરવા સિવાય બીજાં જોવાલાયક પ્રાચીન સ્થાનો ઘણાં છે. કદાચ ઘાટી ચઢ્યા સિવાય સડકને રસ્તે માંડવગઢ જવું હોય તો આ. રો. મા. નં. ૪૧-૭ થી ધારની સડક જુદી પડે છે, તે સડકે ચડી ત્યાંથી ૦॥ માઈલ સીરસુડીયા, ૩॥ માઈલ માંડુક, ૪॥ માઈલ તચાવ સરાઈ, ૬ માઈલ હુનેરા, ૩ માઈલ

નાલછા થઈ ૧૥ માઈલે માંડવગઢ જવાય છે. એકંદર ૨૩ માઈલ થાય છે. તલાવ-સરાઈ અને લુનેરામાં ઉતરવાનું સ્થાન મળી શકે છે. માંડવથી પાકી સડકે લુનેરા માં ૮૥ અને લુનેરાથી ધાર માં ૧૧૥ થાય છે. ધારમાં શ્રાવકોનાં ઘર તથા દેરાસર વિગેરે છે. ધારથી ૧ રાજગઢની, ૨ મહુની છાવણીની, ૩ ઇંદોરની, ૪ તલામની તથા ૫ બદનાવર-બહનગર થઈને ઉજ્જૈનની પાકી સડકો છે. (માંડવની યાત્રા કરી પાછા એજ રસ્તે ઉતરીને ગુજરી આવ્યા.)

૧૨૭ માનપુર, ગામ ઠીક છે. શ્રાવક પુનમચંદ્રજીનું ઘર છે. દેરાસરમાં આશાતના ઘણી છે. પુનમચંદ્રજી તથા બીજા સ્થાનકવાસીઓ ઉપાશ્રય જુદો હોવા છતાં ખાસ દેરાસરમાં જ મુહપત્તિ બાંધીને સામાયિક-પ્રતિક્રમણાદિ કરે છે. પ્રતિમાજીને સ્થીર કરેલા નથી. આશાતના ટાઢવા ખાસ પ્રયત્ન થવાની જરૂર છે. સ્થાનકવાસીનાં ઘર ૨ છે. દિગંબરીનાં ઘર ૩ તથા દેરાસર ૧ છે.

૧૨૮ મહુની છાવણી, ગામ મોટું છે. માં નં. ૧૪-૪ થી છાવણીની બજારની સડકે ચઢી લં. ૧ માઈલ ચાલી દેરાસરે ગયા બ્રાહ્મણની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. આં ગૃ. શા. કેશવલાલ ધારશી વઢવાળવાળા. અહિં દિગંબરીનાં ઘર આશરે ૭૫ તથા દેરાસર ૪ છે. અહિંથી લગં. ૬ માઈલ દૂર મહુ ગામ છે, ત્યાં શ્રાવકોનાં ઘર ૫ છે. ધર્મશાલાથી લં. ૧૥ માઈલ ચાલ્યા પછી પુર પાસે આં રો. માં નં. ૧૨ મો આવ્યો. મહુની છાવણીથી ધાર, બદનાવર, રતઝામ, જાવરા અને મંદસોર થઈને નીમચની છાવણી સુધીની પાકી સડક (માં ૧૬૩) છે. નીમચની છાવણીથી ચિત્તોડ થઈને અજમેરની પાકી સડક છે.

૧૨૯ રાવમાં વૈષ્ણવના મંદિરમાં ઉતર્યા. પછી માં નં. ૬ પાસે સડક ઉપર સાહેબના બંગલામાં આવી રાત રહ્યા.

૧૩૦ માં નં. ૪-૩ થી આગ્રારોડ છોડી ઇંદોર શહેરની સડકે ચઢી ૪ માઈલ ચાલી ઇંદોર શહેરમાં આવ્યા. ઇંદોર શહેર મોટું છે. હોલકર સરકારની રાજ્યધાની છે. પાસેજ ઇંદોર કેપ (સરકારી છાવણી) છે. સીયાગંજમાં ૧ ઘર દેરાસર છે. માણેક-ચંદ્રજી યતિજી પાસે સારો પુસ્તકસંગ્રહ છે. સુંદરબાઈ જૈનકન્યાશાળા, જૈનસ્વયંસેવક મંડલ, ગુરુગુણગાયક જૈનમહીલાસમાજ, જૈન ધર્મામિલાષિણી સભા વિગેરે સંસ્થાઓ છે. દાદાવાઢીમાં દાદાજીના પગલાં અને બગીચો છે. દાદાવાઢી પાસે યતિજી માણેકચંદ્રજીના બગીચામાં ભગવાન્નાં તથા ૧૧ ગણધરનાં મળીને પગલાં જોડી ૨૦ છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ નથમલજી ગંધીરમજી હ શેઠ બાલચંદ્રજી, ૨ શેઠ ધમડશી

જુહારમલજી હ. શેઠ પુનમચંદની, ૩ શેઠ પન્નાલાલજી તમાચુવાલા. ચૌમુખજીવાલા ઉપાશ્રયમાં તથા મલહારગંજમાં શેઠ ઘ૦ જુ૦ ના નોરામાં ઉતર્યા. સ્થાનકવાસીનાં ઘર ૧૮૦, સ્થાનક ૪ અને એક લાયબ્રેરી છે. ઇંદોર શહેર અને છાવણીમાં મઠીને દિગંબરીનાં ઘર ૮૫૦, મંદિર ૧૨ અને નસીયા ૨ છે. શેઠ હુકમીચંદનીનું દેરાસર જોવાલાયક છે. મલહારગંજથી રવાના થઈ તુકોગંજને રસ્તે થઈ લ૦ ૩ માઈલ ચાલીને મા૦ નં. ૧-૩ પાસેથી આગ્રારોડ ઉપર ચઢી મા૦ નં. ૧-૨ ઉપર શેઠ નંદાલાલ મોતીલાલના બંગલામાં રાત રહ્યા. (તુકોગંજમાં અગ્રવાલ ઔંકારજી ચુનીલાલના બંગલામાં થોડા દિવસ રહ્યા હતા.) ઇંદોરથી ૧ હરદાની, ૨ ધારની, ૩ ટંકવા તરફ ડરવાન સુધીની, ૪ ઉજ્જૈન તરફ સામેર સુધીની પાકી સડકો છે. સેંટ્રલ ઇંડીયામાં જૈનોની કુલ વસ્તી ૪૪૪૩૧ માણસની છે.

૧૩૧ માંગલ્યામાં બ્રાહ્મણ ગોપાઠ પટેલના મકાનમાં તથા રામમંદિરમાં ઉતર્યા.

૧૩૨ દેવાસ, સ્ટેટ છે. ગામ મોટું છે મા૦ નં. ૨૧-૨ થી આગ્રારોડ છોડી શહેરની સડકે લ૦ ૧ માઈલ ચાલી ઉપાશ્રયે આવ્યા. આ૦ ગૃ૦ ૧ નગનીરામજી હીરાલાલજી મોદી, ૨ મગનીરામજી બગાણાવાલા. સ્થા૦ વા૦ નાં ઘર લ૦ ૩૦ છે. ઉપાશ્રયથી લ૦ ૦૥ માઈલ ચાલી આ૦ રો. મા૦ નં. ૨૨-૨ પાસે શેઠ સુરજમલજી પોરવાડના મકાનમાં રાત રહ્યા. દેવાસથી ઉજ્જૈનની તથા મોપાટની પાકી સડકો છે.

૧૩૩ મકસીની, શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનનું તીર્થ છે મા૦ નં. ૪૩-૫૧ થી સડક છોડી કાચે રસ્તે ત્રણ ફર્લોંગ ચાલી જૈન ધર્મશાલામાં ઉતર્યા ધર્મશાલા મોટી છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે પાછલ મોટા બગીચામાં શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનનાં, શ્રીઅમયદેવસૂરિજીનાં અને દાદાજી વિગેરેનાં પગલાંની પાંચ દેરીઓ છે. આ૦ ગૃ૦ ૧ શેઠ તારાચંદની ધુલ્લજી ઓસવાલ, ૨ શેઠ ચુનીલાલ શ્રીમાલ. જૈનપુસ્તકાલય અને જૈન પાઠશાલા સ્થાપન થઈ છે પણ તેને ધર્મશાલામાં સ્થાન નહીં મળવાથી બંધ પડી છે. પૂજ્યપાદ વિજયેંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજના ઉપદેશથી તેને ચલાવવાનો પ્રયત્ન થયો છે. આ તીર્થમાં શ્વેતાંબર દિગંબરનો મારે ઝગડો ચાલી રહ્યો છે ઝગડાના કારણથી સ્ટેટ પોલીસની દસ્તલગીરી ૩૦-૪૦ વર્ષથી થઈ છે, ધર્મશાલામાં સ્ટેટની પોલીસનું યાણું છે, તેના સર્વેના લગભગ માસિક ૧૦૦ રૂ. શ્વેતાંબર-દિગંબર બંનેને ભરવા પડે છે. દિગંબરી દેરાસર એક છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. શ્રીયુત તાપીદાસજી જમીનદાર સજ્જન માણસ છે. મા૦ નં. ૪૩-૫ પાસે ડાકબંગલો છે. તેની પાસેથી જ મકસી સ્ટેશન જવાની પાકી સડક (મા૦ ૧) ગઈ. આ. રો. મા.

- નં. ૩૧ થી ગ્વાલિયર સ્ટેટની હદ આવી, ત્યાંથી આગ્રા ૩૪૪ માઈલ થાય છે. ધર્મશાલાથી કાચે રસ્તે બજારમાં થઈ લં. ૩ ફર્લીંગ ચાલી માં નં. ૪૪ પાસે સડકે ચડ્યા. માં નં. ૪૯-૯ થી તરાણાની પાકી સડક (માં ૧૦) ગઈ. મઠસી થી કાચે રસ્તે તરાણા ૮ માઈલ થાય છે. તરાણામાં શ્રા. ઘર ૬ અને મંદિર ૧ છે. બજાર છે. તરાણાથી તરાણારોડ સ્ટેશન ૬ માઈલ થાય છે. તરાણાથી કાયથા પાકી સડક (માં ૧૦) ગઈ છે. આ રો. મા. નં. ૩૩-૯ ટોંક પાસેથી ૩ માઈલ દૂર ટોંક-ચાવડા કરીને ગામ છે, ત્યાં શ્રા. ઘર. ૧૦-૧૨ અને દેરાસર ૧ છે.
- ૧૩૪ શાજાપુર, ગ્વાલિયર સ્ટેટનો જીલ્લો છે. ગામ સારું છે. બજાર, ઢાકબંગલો અને સરાઈ છે. માં નં. ૯૮-૨ થી સડક છોડી લં. ૦||| માઈલ ચાલી ઉપાશ્રયે ગયા. આં. ગૃ. શેઠ જમનાદાસ કેશરીચંદની ઉપાશ્રયથી લં. ૦||| માઈલ ચાલી આં. રો. માં નં. ૯૮-૩ પાસે નદીના કાંઠે દેવીના મંદિરમાં રાત રહ્યા. પળ ઉપાશ્રયથી લગભગ ૧ માઈલ કાચે રસ્તે ચાલી (નદીમાં પાણીમાં ઉતરવું પડે તેમ ન હોય તો) લં. મા. નં. ૯૯-૧ પાસે સડકે ચડવું ઠીક છે, શાજાપુરથી બેઢછા સ્ટેશનની પાકી સડક છે. બેઢછામાં શ્રા. ઘર ૬ તથા ઘરદેરાસર ૧ છે. આ ગૃ. શેઠ જમનાદાસની લક્ષ્મીચંદની શાજાપુરવાઝા. સ્ટેશન અને બજાર છે.
- ૧૩૫ સારંગપુર, ગામ સારું છે. બજાર છે, ગામને નાકે સરાઈ છે, માં નં. ૭૪ પાસે ઢાકબંગલો છે. માં નં. ૭૪-૯ પાસે મોટી નદી છે, નીચો (રપટ) પાકો પુલ બાંધેલો છે, છતાં તેના ઉપર થઈને પાણી વહેતું હતું. માં નં. ૭૪-૯ થી સડક છોડી લં. ૦||| માઈલ ચાલી ઉપાશ્રયે આવ્યા. બીજીવાર માં નં. ૭૯ પાસે સડક ઉપર જીનની પાસે ઉજ્જૈનવાલા શેઠ કરમચંદની કોઠારીના બંગલામાં ઉતર્યા. આં. ગૃ. ૧ શેઠ પદમશી મદનલાલજી, ૨ શેઠ કચોડીલાલજી ઓસવાલ. સ્થા. વા. નાં ઘર ૩ છે. દિગંબરીનાં ઘર ૨૯ તથા દેગસર ૩ છે. ઉપાશ્રયથી લં. ૦||| માઈલ ચાલી આં. રો. માં નં. ૭૪-૭ પાસે શ્રાવકના જીનમાં રાત રહ્યા, પળ ઉપાશ્રયથી લગ. ૦||| માઈલ ચાલીને માં નં. ૭૯ પાસે અથવા માં નં. ૭૯-૯ પાસે સડકે ચડવું સારું છે. માં નં. ૭૪-૩ પાસેથી એક પાકી સડક (માં ૩૨) આગર ગઈ. આગરમાં શ્રા. ઘર, દેરાસર વિગેરે છે. આગરથી એક પાકી સડક (માં ૪૦) ઉજ્જૈન ગઈ અને બીજી પાકી સડક જ્ઞાણરાપાટળ થઈ કોટા ગઈ. સારંગપુરથી પાકી સડકે ૧૪ માઈલ ઉપર આકોદીયા નામનું ગામ છે, ત્યાંની મંડીમાં કચ્છીનાં ૯ અને બીજાં ૯ મઠીને શ્રાવકોનાં ૧૦ ઘર છે, બજાર છે.

- ૧૩૬ ઉદનલેહીમાં સ્કૂલમાં ઉતર્યા. બીજીવાર સ્કૂલ પાસે એક જૈનના મકાનમાં ઉતર્યા. દિગંબરનું ઘર ૧ છે. આ. ગૃ. શેઠ ચુનીલાલ દેવચંદ પદ્માવતી પોરવાડ. ઓસવાલનું એક ઘર છે. અગ્રવાલનાં ૨-૩ ઘર ભક્તિવાલાં છે. ડાકબંગલો છે. કરણવાસ ગામમાં પોરવાડ જૈનનાં ૨ ઘર છે ગામમાં ૩-૪ સાધુઓ ઉતરી શકે તેવું એક મંદિર છે. પચોરથી શુજલપુર સ્ટેશન જવાની પાકી સડક છે. શુજાલપુર ગામમાં શ્રા. ઘર ૫૦-૬૦ અને એક દેરાસર છે. અને સ્ટેશન ઉપર કચ્છી શ્રાવકોનાં ૧૦-૧૨ ઘર તથા એક ઘરદેરાસર છે બજાર છે.
- ૧૩૭ બ્યાવરા, ગામ ઠીક છે ડાકબંગલો, સરાઈ અને બજાર છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ જુહારમલની રાજમલની, ૨ શેઠ હજારીમલની શ્રીમલની. દિગંબરનાં ઘર ૧૬ અને દેરાસર ૧ છે. મા. નં. ૭૦ ૧૧૦ પાસેથી એક પાકી સડક નરસિંગગઢ (મા. ૧૮) ગઈ. નરસિંગગઢ સ્ટેટ છે, ત્યાં શ્રા. ઘર ૬ અને દેરાસર ૧ છે. બ્યાવરાથી એક પાકી સડક (મા. ૧૫) રાજગઢ ગઈ. રાજગઢ સ્ટેટ છે, ત્યાં શ્રા. ઘર ૧ છે. દેરાસર નથી. બ્યાવરાથી મોપાલની પાકી સડક છે.
- ૧૩૮ ઘોડાપછાડ. આ. રો. મા. નં. ૧૨૩-૨ પાસે ઘોડાપછાડ નદીના પુલ ઉપર રાજગઢ સ્ટેટની હદ પુરી થઈ અને ગ્વાલિયર સ્ટેટની હદ શરૂ થઈ. અહિં પથ્થર ઉપર ઇંદોર માઈલ ૧૨૨॥ અને આગ્રા માઈલ ૨૫૩॥ લખેલ છે, તે હીસાબે ઇંદોરના માઈલમાં ૦॥૩ માઈલનો અર્હિં ગોટાલો છે. મા. નં. ૨૫૩-૨ પાસે કસ્ટમ ઘાતાના નવા મકાનમાં ઉતર્યા. પાસેજ સરાઈ પણ છે ક્ષુદ્ર ગામડું છે.
- ૧૩૯ કોટડામાં આ. ગૃ. શેઠ સીતારામ ભમરલાલ. શેઠ કિશોરીલાલ પહ્લીવાલના મકાનમાં ઉતર્યા.
- ૧૪૦ પેંચીમાં આ. ગૃ. શેઠ પન્નાલાલ નથુલાલ ગોપીલાલજીના મકાનમાં ઉતર્યા. એક ઘરદેરાસર છે. તેમાં ધાતુની બે મર્તિઓ છે. દેરાસરની વ્યવસ્થા સારી નથી.
- ૧૪૧ બીનાગંજમાં શિવપુરીવાલા પ્રલ્હાદદાસની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. શેઠ પન્નાલાલજી ભમરલાલજી શ્રીમાલના મકાનમાં પળ રાત રહ્યા. દિગં. નાં ઘર ૭-૮ તથા ઘરદેરાસર ૧ છે. ડાકબંગલો અને બજાર છે. મા. નં. ૨૪૩-૫ પાસેથી એક પાકી સડક ચાંચોડા (માઈલ ૨) ગઈ. ચાંચોડા, ગ્વાલિયર સ્ટેટના ઇસાગઢ જીલ્લાની તહેસીલ છે, બજાર છે, ગામ જુનું છે, જુનો કિલ્લો ખાલી પડ્યો છે. શ્રા. ઘર ૬ તથા દેરાસર ૧ છે. આ. ગૃ. ૧ જીતમલની ઓસવાલ, ૨ હજારીમલની શ્રીમાલ. દિગં. નાં ઘર ૨ છે. સરકારી હોસ્પિટાલમાં ઉતર્યા. ચાંચોડાથી કાચે રસ્તે પેંચી માઈલ ૩ થાય છે.

- ૧૪૨ પાર્વતીને સરાઈ નીમચેડી પળ કહે છે. સરકારી પોલીસચોકીમાં ઉતર્યા. બીજીવાર હોગાલાલ ઘાંસીલાલ જૈનના મકાનમાં ઉતર્યા. દિગંબરી પરવારનાં ઘર ૬ છે. અગ્રવાલનાં ૨-૩ ઘર છે. માં નં. ૨૩૨-૬ પાસે ઢાકબંગલો છે પણ હાલમાં તે ઢાકબંગલો કાઢી નાંચ્યો છે. માં નં. ૨૩૧-૯ પાસે ચટકીયાકી ચોકી છે, ત્યાંથી થોડે દૂર તે નામનું ક્ષુદ્ર ગામડું છે ચટકીયાકી ચોકીથી કાચે રસ્તે ૯ માઈલ દૂર કુંભરાજ નામનું ગામ છે, ત્યાં શ્વે. શ્રા. નાં ઘર ૯ છે અને દિગં. નાં ઘર ૩૯ તથા એક મંદિર છે. માં નં. ૨૩૧-૪ પછી પાર્વતી નામની મોટી નદી આવે છે, પાકો પુલ બાંધેલો છે. પાર્વતી અને રૂટીઆઈ વચ્ચે સડક ઉપર આમન તથા ભરસુલા ગામ આવે છે. આમનમાં દિગં. પરવારનાં ઘર ૮ છે અને ભરસુલામાં દિગં. પરવારનાં બે ઘર છે.
- ૧૪૩ રૂટીઆઈમાં દિગંબરનાં ઘર ૬ તથા દેરાસર ૧ છે. આ. ગૃ. પરવાર મનુલાલજી જૈન ભક્તિવાળા છે. દેરાસરના મકાનમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન પાસે બગીચાના પડાવમાં રાત રહ્યા. સ્ટેશન અને બજાર છે. અહિંથી સાત માઈલ સુધી પહાડી પ્રદેશ હોવાથી ચઢાવ ઉતાર ઘણા આવે છે.
- ૧૪૪ ગુણાસીટી, ગામ સારું છે, પાસેજ ગુણાની છાવણી છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. શેઠ રતનમલજી બચ્તાવરમલજી રાજમલજીના બગીચામાં ઉતર્યા. સ્થા. વા. નાં ઘર ૧૦, દિગંબરીનાં ઘર ૪૦ તથા દેરાસર ૩ છે. મદોરામાં દિગં. નાં ઘર ૩-૪ છે. મદોરાનો ઢાકબંગલો હવે ઊઠી ગયો છે.
- ૧૪૫ માં નં. ૧૮૭-૩ પાસે કુવા આગલ ઝાડ નીચે તથા પુલ નીચે ઉતર્યા સડકથી મ્યાના ગામ લ. ૧ માઈલ દૂર છે, ત્યાં ઓસવાલોનાં ઘર ૪ છે આ. ગૃ. ધરમચંદજી સુરાળા ઓસવાલ. દિગં. નાં ઘર ૨૦, મંદિર ૧ અને ચૈત્યાલય ૨ છે. આગ્રારોડથી મ્યાના ગામ સુધીની પાકી સડક નવી થઈ છે.
- ૧૪૬ બદરવાસમાં પહેલીવાર અગ્રવાલ નેનારામ હલવાઈના મકાનમાં ઉતર્યા, અને બીજીવાર માં નં. ૧૭૯-૬ પાસે ઢાકબંગલામાં ઉતર્યા. થાણું છે. દિ. નાં ઘર ૯-૭ તથા એક ચૈત્યાલય છે. લુકવાસમાં આ. ગૃ. કુંવરપ્રસાદજી જૈનની દુકાનમાં ઉતર્યા.
- ૧૪૭ કોલારસ, શિવપુરી જીલ્લાની તહેસીલ છે. ગામ મોટું છે, બજાર છે. માં નં. ૧૯૮-૬ થી આગારોડ છોડી લ. ૦.૧૧ માઈલ ચાલી ગામમાં દિગંબર જૈન-ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. દિ. નાં ઘર ૯૦, મંદિર ૧ અને ચૈત્યાલય ૨ છે. આ. ગૃ. ૧

૫૦ ફુંદીલાલજી જૈન સરાફ, ૨ તારાચંદજી જૈન. દરવાજા બહાર સડક ઉપર હિંદુ ધર્મશાલામાં રાત રહ્યા. ત્યાંથી ૨૥ ફર્લિંગ ચાલી આગારારોડ ઉપર ચઢ્યા, માં નં ૧૧૮. બીજીવાર માં નં ૧૧૮-૨ થી ૨ ફર્લિંગ દૂર તહેસીલ, હોસ્પીટાલ અને ઢાકબંગલા પાસે ફારેસ્ટ ઓફીસના મકાનમાં ઉતર્યા.

૧૪૮ સેસડ પાસે સડક ઉપર ગ્વાલિયર સરકારનો ખાસ બંગલો છે તેની પાસેથી એક પાકી સડક છોટા કોટા અને બારા થઈને કોટા ગઈ, (આશરે માં ૧૨૦). કોટાથી ૧ ક્વાલરાપાટણ થઈને ડાહ્યાનની, અને ૨ બુંદી થઈને દેવલીની પાકી સડકો છે. દેવલીથી ૧ અજમેરની અને ૨ જયપુરની પાકી સડકો છે.

૧૪૯ શિવપુરી (સીપરીની છાવણી), એ ગ્વાલિયર સ્ટેટનો જીલ્લો છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. દર વરસે સીજનમાં આઠ મહીના ગ્વાલિયર સરકાર અહિં રહેતા હોવાથી શહેરને ઘણું રમણીય બનાવ્યું છે. બાગ-બગીચા, ધર્મશાલાઓ, સદાવ્રત, તલાવો, મોટા મોટા બંગલાઓ, તાર-ટેલિફોન, વિજલી, પાણીના નલ અને સુંદર સડકો વિગેરેથી શહેર સુશોભિત છે. સંભવ છે કે થોડા વર્ષોમાં ગ્વાલિયર સ્ટેટની મુખ્ય રાજ્યધાની શિવપુરી બની જાય. માં નં ૧૪૩-૬ થી આગારારોડ છોડી ૨ ફર્લિંગ ચાલી ઉપાશ્રયે આવ્યા. પૂજ્યપાદ ગુરુવર્ય જગત્પૂજ્ય શ્રીવિજયધર્મ-સૂરીશ્વરજી મહારાજનો અહિંજ સ્વર્ગવાસ થયેલો હોવાથી તેઓશ્રીના અગ્નિસંસ્કારના સ્થાને, શ્રીમાન્ મહારાજા ગ્વાલિયર સરકારે મેટ કરેલી જમીન ઉપર ઘણુંજ મલ્ય અને દર્શનીય ધર્મસમાધિમંદિર બન્યું છે. જ્યાં ધર્મશાલા વિગેરે બનેલ હોવાથી યાત્રાલુઓને ઉતરવાની સગવડ છે. પૂજ્યપાદ ગુરુવર્યે વિલેપારલે (મુંબઈ) માં સ્થાપન કરાવેલ શ્રીવીરતત્ત્વપ્રકાશકર્મડલને પણ હવે શિવપુરી-શ્રીવિજયધર્મસૂરિ ગુરુમક્તિમવનમાં કાયમ કરવામાં આવ્યું છે. તે મંડલના પાઠ્ય ક્રમ અને નિયમો વિગેરેમાં ઘણો સુધારો વધારો કરવાથી હાલ તે ઘણું પ્રગતિ ઉપર આવ્યું છે. આં ગૃં ૧ શેઠ પીરચંદજી ફુલચંદજી હ. શેઠ ટોડરમલજી તથા શેઠ કાનમલજી સાંકલા છે. સ્થાંવાં નાં ૧૧ ઘર છે. સૌભાગ્ય સરસ્વતી મુવન જૈન પુસ્તકાલય છે. પણ તે હવે બંધ છે. દિગં નાં ૧-૭ ઘર તથા ૧ ચૈત્યાલય છે, અને સીપરી ગામમાં દિગં નાં ૧૦-૧૧ ઘર અને એક દેરાસર છે. શિવપુરીમાં જોવાલાયક સ્થાનો—૧ જીજા મહારાણીની છત્રી, ૨ ચાંદપાઠા તલાવ, ૩ મદૈયાકુંડ, ૪ બાળગંગા વિગેરે. સીપરીનું નામ શ્રીમાન્ ગ્વાલિયર સરકારે શિવપુરી

ગાંધીજીએ પહેલાં નરવર જીલ્લો હતો, તેને બદલીને શિવપુરી જીલ્લો કર્યો છે. શિવપુરીથી ૧ રૂયોપુરની અને ૨ ઝાંસીની (માઇલ ૬૧) પાકી સડકો છે. શિવપુરીથી ગ્વાલિયર સુધી પહાડીપ્રદેશ અને જંગલ વધારે આવે છે, રસ્તામાં ગામો બહુ નાનાં અને થોડાં આવે છે, પણ સડક ચાલુ અને પાકી છે. અહિંથી લશ્કર જતાં રસ્તાના સતનવાડા, ચોરપુરા, ઘાટીગાંવ અને નવાગાંવના ઢાક-બંગલાઓ સં. ૧૯૮૧ માં ગ્વાલિયર સરકારે કાઢી નાંખ્યા છે. ઉપાશ્રયથી રવાના થઈ ધર્મસમાધિમંદિરમાં રાત રહ્યા, ત્યાંથી સરકારી હોટલ પાસે થઈ લ૦ ૦૥૥ માઇલ ચાલી આગરારોડ ઉપર ચડ્યા, મા૦ નં૦ ૧૪૨-૬. સમાધિમંદિરથી રેલ્વે લાઇન ઉપર થઈને આગરારોડ ઉપર ચડતાં ૦૥૥ માઇલ ઓછું થાય છે.

- ૧૬૦ મુરાલોહ, મા. નં. ૧૩૭-૬ થી એક ફર્લિંગ દૂર આ નામનું રમણીય સ્થાન છે. કુદરતી ફરણાં, ગુફાઓ અને ફાડી વિગેરે આનંદજનક છે. સ્ટેટ તરફથી મકાનો બાંધી શોભા વધારી છે. ગામ નથી. મુરાલોહથી સતનવાડા જતાં રસ્તામાં 'કૌવત' નામનું જંગલ આવે છે.
- ૧૬૧ સતનવાડામાં સડક ઉપર સરકારી જંગલાત ખાતાના મકાનમાં ઉતર્યા. ઢાકબંગલો પાસેજ છે. અહિંથી ગામ ૨ ફર્લિંગ દૂર છે. સ્ટેશન છે. બીજીવાર મા. નં. ૧૩૩-૨ પાસે દિ. જૈન ઠેકેદાર મિશ્રીમલજીના મકાનમાં ઉતર્યા. ગામમાં તેમના મકાનમાં દિંગ. જૈન ચૈત્યાલય છે દિ. નાં ઘર ૨ છે. અહિંથી એક પાકી સડક (મા. ૧૬) નરવર ગઈ. પહેલાં નરવર જીલ્લો હતો, હાલ પરગણું છે. ત્યાં દિ. નાં ઘર ૧૦૦ તથા મંદિર ૨ છે. નરવરની આસપાસના ગામોમાં દિંગંબરીની વસ્તી ઘણી છે.
- ૧૬૨ ચોરપુરા, ઢાકબંગલામાં ઉતર્યા. ઢાકબંગલાથી પાસેજ અને સડકથી બે ફર્લિંગ દૂર ચુડેલખેડા નામનું ગામ છે, તેમાં દિ. નાં ૩ ઘર છે, સડકથી ૦.૫ માઈલ દૂર ચોરપુરા ગામ છે. ચોરપુરામાં દિ. નાં ઘર ૨ છે. સ્ટેશન છે. સ્ટેશન માસ્તર બદ્રીપ્રસાદજી અને તેનો પુત્ર કિસનસ્વરૂપ લાયક માણસ છે.
- ૧૬૩ મોહના, મા. નં. ૧૦૮-૬ પાસે ઢાકબંગલામાં ઉતર્યા. મા. નં. ૧૦૭-૭ પાસે સ્ટેશન છે. ત્યાંથી મોહના ગામ ૦.૫ માઈલ દૂર છે. ગામમાં દિ. નાં ઘર ૮ તથા દેરાસર ૧ છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. મા. નં. ૧૧૧-૬ પાસેથી ઉમ્મેદગઢ જલપ્રપાત જવાની પાકી સડક (મા. ૧ ફ. ૧) ગઈ.

- ૧૧૪ રૅટ-ચરાઈમાં સડક ઉપર જંગલાત શ્વાતાના મકાનમાં તથા હનુમાન્જીના મંદિરમાં ઉતર્યા. દિ૦ નાં ઘર ૩ તથા દેરાસર ૧ છે. સ્ટેશન છે. રૅટ અને ચરાઈ બન્ને ગામ જુદાં જુદાં છે. ચરાઈમાં ૫૫ દિ૦ નાં ઘર છે. મા૦ નં૦ ૧૦૪-૧ પાસેથી કાચે રસ્તે ૦॥ માઈલ ચાલી દોરાર ગામમાં ગયા. ત્યાં દિ૦ ઘર ૧ છે, ત્યાંના જમીનદાર શ્રીમાન્ દેવલાલસિંહ બહુ સજ્જન માણસ છે. ઘાટીગાંવથી કાચે રસ્તે આશરે મા૦ ૧॥ ધુંવાવ ગામ છે, ત્યાં દિ૦ નાં ઘર આશરે ૨૧ છે. ગામ સારું છે, બજાર છે. ત્યાં નેનારામ વૈદ્ય વૃદ્ધ અને અનુભવી છે.
- ૧૧૫ લશ્કર, સિંધીયા (ગ્વાલિયર) સરકારની રાજ્યધાનીનું મુખ્ય, રમણીય અને મોટું શહેર છે. મા૦ નં૦ ૮૦-૧ પાસેથી બે સડકો જુદી પડે છે. તેમાંથી આ. રો. ના નંબર વાળી સડકે ચાલવું. રેલ્વે લાઇનવાળી સડકે જવાથી સરાફા લ૦ ૧ માઈલ વધારે થાય છે. મા૦ નં૦ ૭૪-૪ થી આગરારોડ છોડી ત્યાંથી લ૦ ૦॥ માઈલ ચાલી દેરાસરે આવ્યા, જૈન ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. બે દેરાસરો પૈકી સરાફામાં મોટું અને રમણીય દેરાસર છે, તેમાં એક સારો પુસ્તકખંડાર છે. અહિંથી લ૦ ૧ માઈલ દૂર દાદાવાડીમાં બીજું દેરાસર, ધર્મશાલા વિગેરે છે. આ૦ ગૃ૦ ૧ શેઠ રિધરાજી ધાડીવાલ, ૨ શેઠ બસ્તીમલજી કોઠારી. ધર્મશાલામાં અને યતિજી પાસે પુસ્તક સંગ્રહ સારો છે. શ્રીવિજયધર્મસૂરિ સ્મારક પાઠશાલા અને કન્યાશાલા સ્થાપન થઈ છે. લશ્કરમાં સ્થા. વા. નાં ઘર લ૦ ૨૧ છે. દિ૦ નાં ઘર લ૦ ૪૦૦, દેરાસર ૧૮ અને ચૈત્યાલય ૪ છે, તેમાં મુખ્ય બે મંદિરો બહુ વિશાલ અને દર્શનીય છે. જોવાલાયક સ્થાનો—૧ ગ્વાલિયરનો કિલ્લો અને મ્યુઝીયમ, ૨ ફૂલબાગ અને મોતીબાગ, ૩ કોલેજ, ૪ હોસ્પિટાલ, ૫ રાજમહેલ વિગેરે. આખા ગ્વાલિયર સ્ટેટમાં જૈનોની કુલ વસ્તી ૩૮૯૦૬ માણસની છે.
- ૧૧૬ ગ્વાલિયર, સિંધીયા સરકારની જૂની રાજ્યધાનીનું ગામ છે, અત્યારે પડી ખાંચું છે. લશ્કર, ગ્વાલિયર અને મુરાર ત્રણે પાસે પાસે હોવાથી એક સાથે મળેલાં હોય તેમ લાગે છે. ગ્વાલિયરમાં અત્યારે શ્રાવકની વસ્તી નથી, પહેલાં હતી. દિ૦ નાં ઘર ૨૧ તથા દેરા૦ ૧૦ છે. સ્ટેશન અને બજાર છે.
- ૧૧૭ મુરાર, ગ્વાલિયર સરકારનો કેંપ છે, સ્થાનકમાં ઉતર્યા. ઓસવાલોનાં ૧૦ ઘર છે. દિ૦ નાં ઘર ૨૧ તથા દેરા૦ ૨ છે, સ્ટેશન અને બજાર છે. શિવપુરીવાલા રાજ-મલજી સુરાના અહિં રહે છે. બહુ ભક્તિવાલા છે.

- ૧૧૮ ગ્વાલિયર સ્ટેશન ઉપર રાય બહાદુર છત્રુલાલજીના બંગલામાં ઉતર્યા. શેઠ વિનોદીરામ બાલચંદનો બંગલો પણ પાસેજ છે. ઉતારાથી કિલ્હાની સડકે ચડી ગ્વાલિયર ગામમાં થઈ લં. ૩૥ માઈલ ચાલી આગરારોડે ચડ્યા. માં નં. ૭૧-૨. પરંતુ સીધે રસ્તે જનારે સરાફાથી લં. ૧ માઈલ દાદાવાડી જઈ માં નં. ૭૩-૬ થી આગરારોડ ઉપર ચડી નવું. આની આસપાસમાં રસ્તા ઉપર માઈલના ચોતરા આવે છે તેમાં માં નં. બરાબર નથી, માટે સડક ઉપર આવતા માં નં. ના પથ્થરોનેજ સાચા સમજવા.
- ૧૧૯ પુરાણી છાવણી, સડક ઉપરજ લશ્કરવાળા લાલા ગજપતરાય કાયસ્થના મકાનમાં ઉતર્યા. અહિંથી ગામ બે ફર્લોંગ દૂર છે. સીધે રસ્તે સરાફાથી પુરાણી છાવણી પાંચ માઈલ થાય છે. માં નં. ૬૯-૧ પાસેથી એક પાકી સડક (માં ૬૥) મુરાર ગઈ છે. બીજીવાર માં નં. ૬૬-૬ પાસે એગ્રીકલ્ચર ડીપાર્ટમેન્ટ (છેતીવાડી જ્વાતાની ઓફીસ) ના બંગલામાં અને ચોકીદારના મકાનમાં ઉતર્યા.
- ૧૨૦ વામોર, માં નં. ૬૪ પાસેથી સડકથી થોડું દૂર છે. માં નં. ૬૩ પાસે મોટી લાઇનનું સ્ટેશન તથા સીમેન્ટની મોટી મીલ છે. સ્ટેશનની સડક ઉપર ઠેકેદારના નવા મકાનમાં ઉતર્યા. બીજીવાર સીમેન્ટની મીલના આસીસ્ટન્ટ મેનેજર ભાવનગરી મહેતાના ક્વાટરમાં ઉતર્યા. વામોરમાં ઉતરવાના સ્થાન માટે મુશ્કેલી છે.
- ૧૨૧ નૂરાબાદ, પરગણું છે. સ્ટેશન, બજાર અને ઢાકબંગલો છે. રામામુજ બાવાના મંદિરમાં ઉતર્યા. ગામની પાસેજ ઘોડાપછાડ નામની નદી છે તેના ઉપર તેલીનો બંધાવેલો જૂનો પુલ જોવાલાયક છે.
- ૧૨૨ જોરા, રામચંદ્રજીના મંદિરમાં તથા એકવાર માતાના મંદિરમાં ઉતર્યા. સડકથી ૧ ફર્લોંગ ગામ દૂર છે. અહિંથી મુરેનાની સડક (માઈલ ૧૥) ગઈ.
- ૧૨૩ માનપુર, ઢાકબંગલામાં ઉતર્યા. પાસેજ ગામ છે. ગામમાં નંબરદાર જીમીપાલસિંહ લાયક માણસ છે. અહિંથી ૦.૥ માઈલમાં ચંબલ નામની મોટી નદી છે, દર વર્ષે દીવાલી બાદ કાચો પુલ બાંધવામાં આવે છે, અને જેઠ માસમાં खोली નાંચે છે. પુલ ન હોય ત્યારે નાવથી ઉતરવું પડે છે.
- ૧૨૪ ધૌલપુર, માં નં. ૩૬-૨ થી આગરારોડ છોડી શહેરની સડકે ચડી લં. ૧ માઈલ ચાલી શેઠ ચંદનમલજી ઓસવાલ જૈનીની કોઠીમાં ઉતર્યા. ધૌલપુર સ્ટેટ છે. ગામ મોટું છે, બજાર અને સ્ટેશન છે. દિ. નાં ઘર છે. ઉતારાથી લં. ૧ માઈલ ચાલી આ. રો. ઉપર ચડ્યા, માં નં. ૩૪-૨.

- ૧૬૧ મનીઆ, માં નં. ૨૬-૪ પાસે ઢાકબંગલામાં ઉતર્યા માં નં. ૨૬-૧ પાસે મનીઆ ગામ છે, ત્યાં દિ. નાં ઘર ૫ છે. એક સોનાર બહુ ભક્તિવાળો છે. મનીઆ સ્ટેશન છે. માં નં. ૨૪-૭ પાસે મનીઆકીચોકી નામનું ગામનું છે, ત્યાં દિ. નાં ઘર ૩ છે. બાબુલાલ જૈન સજ્જન માણસ છે. માં નં. ૨૦-૧૧ પાસે ધૌલપુર સ્ટેટનું પોલીસથાનું છે. માં નં. ૧૯-૧ પાસે જાજડ ઢાકબંગલો છે.
- ૧૬૬ તેહરાકાબાગ, માં નં. ૧૩-૬ પાસે બાગમાં ઉતર્યા. અગ્રવાલ વૈશ્ય મોદી ભક્ત છે. અહિંથી તેહરા ગામ ૦.૧ માઈલ દૂર છે. માં નં. ૧૧-૨ પાસે સ્વામીનદી ઢાકબંગલો છે.
- ૧૬૭ બાધ, આગરાવાલાના બગીચામાં ઉતર્યા. માં નં. ૮ પાસે કકુવા ગામ છે. માં નં. ૩-૨ પાસે ' સિંધોકા નગલા ' આર્ય પાઠશાળામાં રાત રહ્યા.
- ૧૬૮ આગરા, રોશન મહોલામાં શ્રીચિન્તામણિ પાર્શ્વનાથજીના દેરાસર પાસે ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. આ ઉપાશ્રય શ્રીહીરવિજયજી સૂરીશ્વરજીના વસ્ત્રતનો કહેવાય છે. પાસેજ જૈનધર્મશાળામાં શ્રીઆત્માનંદ પુસ્તક પ્રચારક મંડલ, ઉપાધ્યાય શ્રીવીરવિજયજી જૈન પુસ્તકાલય અને જૈન પાઠશાળા છે, નીમકમંડીમાં શ્રીશાંતિનાથ જૈન ક્લબ અને શ્રીવિજયધર્મસૂરિ જૈનમંડલ છે. શહેરથી લ. ૨ માઈલ દૂર દાદાવાડી છે, તેમાં દેરાસર ૧, શ્રીમાન્ હીરવિજયસૂરીશ્વરજીની ચરણપાદુકાની દેરી, દાદાજીની દેરી અને ધર્મશાળા વિગેરે છે. આ. ગૃ. ૧ બાબુ ગુલાબચંદ હુટ્ટનલાલજી શ્વેરી, ૨ બાબુ છોટેલાલ અબીરચંદ હ. ગુલાબચંદજી. સ્થા. વા. નાં ઘર લ. ૫૦ તથા સ્થાનક, પાઠશાળા અને લાયબ્રેરી છે, તેમનું જૈનપથ પ્રદર્શક નામનું સાપ્તાહિક નીકળે છે. દિ. નાં ઘર ૧૦૦૦, દેરાસરો ૨૨, ચૈત્યાલય ૬, ધર્મશાળા, જૈનકુમારસભા, પુસ્તકાલય, પાઠશાળા ૫, કન્યાશાળા ૨ વિગેરે છે. તેમનું " જસવાલ જૈન " નામનું માસિક નીકળે છે. દિગંબર જૈન બોર્ડીંગ છે. તે સિવાય અહિં લ. ૧૦૦ ઘર પછીવાલોનાં છે. તે પળ ગમે તે ફીરકાને માનવાવાળા જૈનજ છે. જોવાલાયક સ્થાનો—૧ તાજમહેલ, ૨ કિલ્લો, ૩ યમુનાનો પુલ, ૪-૫ બન્ને કોલેજો, ૬ દયાલબાગ, ૭ સિકંદરા, ૮ એતમાદુદૌલહ વિગેરે.
- ૧૬૯ બેલનગંજ, આગરાફોર્ટથી લ. ૧ માઈલ દૂર આગરાશહેરનું એક મોટું પહં છે. અહિં ધનાઢ્યોની ઘણી વસ્તી છે. જગદ્ગુરુ ગુરુવર્ય શ્રીવિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મહારાજના ઉપદેશથી દાનવીર શેઠ લક્ષ્મીચંદજી બૈદે શ્રીસુપાર્શ્વનાથ ભગવાનનું એક ભવ્ય દેરાસર

નવું કરાવી પૂજ્યપાદ આચાર્ય શ્રીવિજયેન્દ્રસૂરિજી મહારાજ પાસે તેની સંવત્ ૧૯૭૯ ના વૈશાખ શુદ્ધ ૭ ને સોમવારે પ્રતિષ્ઠા કરાવી છે. તથા તેજ સમયમાં, જગત્પૂજ્ય ગુરુવર્યની શ્રાદ્ધ મહામંચી શેઠ લક્ષ્મીચંદ્રજી બૈદે કરાવેલ શ્રીવિજયધર્મ લક્ષ્મી જ્ઞાનમંદિર નામનું જૈનસમાજમાં અદ્વિતીય પુસ્તકાલય ઘણા મોટા પાયા ઉપર તેઓશ્રીએ શરૂ કરાવી જાહેર પ્રજાને માટે ખુલ્લું મુકાવ્યું છે તેમાં પૂજ્યપાદ ગુરુવર્યનો તમામ પુસ્તકમંડાર તથા શેઠ લક્ષ્મીચંદ્રજી લાયબ્રેરીને મેલવી દેવામાં આવ્યાં છે. હસ્તલિખિત અને છાપેલાં થઈને લ. વીશ હજાર પુસ્તકનો સંગ્રહ છે, અનેક ભાષાઓનાં પેપરો આવે છે, તેનો તમામ જાહેર પ્રજા સારી રીતે લાભ લે છે. મંદિરની પાસેજ ઉપર્યુક્ત શેઠજીએ મોટી ધર્મશાળા બંધાવી છે તેમાં યાત્રાલુઓને ઉતરવાની સગવડ છે. તેમજ તેમના તરફથી જૈનપાઠશાળા અને સરસ્વતી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ પણ ચાલે છે, શેઠ તેજકરણજી ચાંદમલજીને ત્યાં ઘરદેરાસર છે.

૧૭૦ આગરાથી મથુરા સુધી (માઈલ ૩૯) અને મથુરાથી વૃન્દાવન સુધી (માઈલ ૬) પાકી સડક છે. યમુનાનો નવો પુલ ઉતર્યા પછી મા. નં. શરૂ થાય છે. પહેલાં બધા પહ્લીવાલો પ્રાયઃ શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈનો હતા, પણ પાછલથી સંવેગી સાધુઓના ઉપદેશના અમાવથી આગરા જીલ્લાના પહ્લીવાલો પ્રાયઃ દિગંબર આમ્નાય માનવા લાગી ગયા છે. અને કેટલાક સ્થા. વા. આમ્નાય માને છે. પણ તેઓ હજુ સુધી ઇટલું તો જરૂર જાણે છે કે અમો શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન છીએ.

૧૭૧ સિકંદરા, સ્ટેશન છે. પહ્લીવાલનું ઘર ૧, દિ. નાં ઘર ૬ તથા દેરાસર ૧ છે. દિગંબરીની ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. સિકંદરો (જેમાં બાદશાહ અકબરની કબર છે) જોવાલાયક છે. મા. નં. ૬-૪ થી કૈલાસની પાકી સડક (માઈલ ૧૧) જાય છે. ત્યાં જમનાના કિનારા ઉપર હિંદુઓનું ધામ છે. સ્થાન રમણીય છે.

૧૭૨ રૂઝકટા, સ્ટેશન છે. પહ્લીવાલ જૈનોનાં ઘર ૭ છે, સડક ઉપર જૂના થાણામાં અને બીજીવાર શ્રાવક જવાહિરલાલજીના મકાનમાં ઉતર્યા. શ્રીમાન્ આચાર્ય મહારાજ-શ્રીવિજયેન્દ્રસૂરીશ્વરજીના ઉપદેશથી ઘરદેરાસર સ્થાપન થયું છે. ધાતુની પ્રતિમા છે.

૧૭૩ ફરા; કસ્બો છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. અહિં અગ્રવાલોનાં ઘર ૬૦ છે. સડક ઉપર ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. મા. નં. ૧૯-૨ પાસે ઢાકબંગલો છે.

૧૭૪ મથુરા, જીલ્લો છે. શહેર મોટું છે. હિંદુ અને જૈનોનું પ્રાચીન તીર્થ છે. મા. નં. ૩૬ થી લ. ૧ માઈલ બજારમાં ચાલી ધીયામંડીમાં જૈન શ્વ. મંદિરે ગયા. પાસેજ દિ.

જૈનધર્મશાલામાં ઉતર્યા. પહેલાં ધીયામંડીમાં મૂલચંદ્રજી વકીલ જૈનના કમરામાં પણ ઉતર્યા હતા. દિ. નાં ઘર ૧૦, દેરાસર ૨ અને ચૈત્યાલય ૨ છે. જૈનો ભક્તિવાલા છે. અહિં ' ચોરામી ' નામનું દિગંબર જૈનમંદિર દર્શનીય છે. અહિંનું સરકારી મ્યુઝીયમ પણ જોવા લાયક છે, તેમાં જૈનોની જમીનમાંથી નીકળેલી પ્રાચીનમાં પ્રાચીન મૂર્તિઓ તથા શિલાલેખોનો સંગ્રહ સારો છે. મથુરામાં જંબૂ સ્વામીનું નિર્વાણ થયેલું છે.

૧૭૬ વૃન્દાવન, હિંદુઓનું તીર્થ છે. મા. નં. ૧ પાસે મીરજાપુરવાઝાની હિન્દુ ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. પછીવાલ જૈનોનાં ઘર ૨ છે, દિ. નું ઘર ૧ તથા મંદિર ૧ છે. શ્રાવક ચાંદમલજી જૈન ઓસવાલ, ઠે. છીપીગલી. જોવાલાયક સ્થાનો—૧ આર્ય-સમાજગુરુકુલ, ૨ પ્રેમમહાવિદ્યાલય, ૩ માનસિંહજીનું લાલમંદિર, ૪ (મથુરા નિવાસી દિ. જૈન શેઠ લક્ષ્મીચંદ્રજીનું બનાવેલું) રંગજીનું મંદિર, ૫ શાજીનું આરસનું મંદિર, ૬ જયપુર મહારાજાનું મંદિર વિગેરે.

૧૭૬ શિવપુરી (ગ્વાલિયર સ્ટેટ), ઉપાશ્રયથી રવાના થઈ લ. ૧ મા. ચાલી સહ્યારાજા સદાશ્રવ ધર્મશાલામાં રાત રહ્યા. શિવપુરીથી જ્ઞાંસી સુધી પહાડો અને જંગલ વધારે છે. પણ સડક પાકી અને ચાલુ છે. શિવપુરીથી જ્ઞાંસી જતાં રસ્તાના સુરવાયા અને દીનારાના ઢાકબંગલા સં. ૧૯૮૧ માં સરકારે કાઢી નાંખ્યા છે. શિવપુરીથી ગ્વાલિયર મા. ૬૯ અને આગરા મા. ૧૪૪ થાય છે.

૧૭૭ સુરવાયા, મા. નં. ૧૨ પાસેથી સુરવાયા ગામ બે ફર્લિંગ દૂર છે. મા. નં. ૧૨-૪ પાસે સડક ઉપર ઢાકબંગલામાં ઉતર્યા. સુરવાયામાં જૂના કિલ્લામાં પ્રાચીન વસ્તુઓ છે. દિ. નાં ઘર છે.

૧૭૮ મીતલોનીકી સ્વદાનમાં સીપરીવાઝા વૃદ્ધિચંદ્રજી ઓસવાલ ઠેકેદાર શ્રાવકનું ઘર છે. અહિંથી લ. ૧ માઈલ સુધી પહાડની ઘાટી ઉતરવાની આવે છે.

૧૭૯ મા. નં. ૨૬-૬ પાસે સડક ઉપર પઢાવમાં ઉતર્યા. અહિંથી સીરસોદે ગામ ૧૥ માઈલ દૂર છે સડક ગઈ છે.

૧૮૦ કરેરામાં સડક ઉપર રસાલા પાસે રામચંદ્રજીના મંદિરમાં રાત રહ્યા. તેની પાસે નાની ધર્મશાલા છે. સડકથી ૦.૫ માઈલ દૂર કરેરા ગામ છે. ત્યાં દિગંબરીનાં ઘર તથા દેરાસર છે. સડક ઉપર ઢાકબંગલો મા. નં. ૩૨-૬ ઉપર છે. બીની વસ્ત તેમાં ઉતર્યા.

- ૧૮૧ શાંસી, ગવર્નમેંટ જીલ્લો છે. શહેર સાહં છે. સરકારી છાવણી છે. મોટું જંક્શન છે. શાંસીનો કિલ્લો જોવાલાયક ગણાય છે. માં નં. ૧૯ પછી કાનપુર-લખનૌની સડક છોડી શહેરની સડકે ચડી લ. ૩ માઈલ ચાલી દેરાસરે ગયા, શેઠ મીલમચંદની રામચંદની હં: ગુલાબચંદ મીલાપચંદની ઓસવાલના મકાનમાં તથા મુન્નાલાલજીની હિંદુધર્મશાલામાં ઉતર્યા. સદર બજારમાં ઓસવાલોનાં બે ઘર છે. અહિં દિગંબરીનાં લ. ૧૦૦ ઘર તથા ૪ દેરાસર છે. શાંસીની છાવણીથી કાનપુર (માં ૧૪૦) થઈ લખનૌની (માં ૧૮૮) પાકી સડક છે. દેરાસરથી લ. ૦૫૫ માઈલ ચાલી બહેગાંવ દરવાજા બહાર હનૂમન્નિવાસ મંદિરમાં રાત રહ્યા, ત્યાંથી ૧૫૫ માઈલ ચાલી કાનપુર-લખનૌની સડકે ચડ્યા, માં નં. ૧૮૪-૪.
- ૧૮૨ બહેગાંવમાં સડક ઉપર હનૂમાન્ના મંદિરમાં ઉતર્યા. ઢાકબંગલો છે. દિગંબરીનાં બે ઘર છે.
- ૧૮૩ ચીરગાંવમાં દિગંબરીનાં ઘર ૧૬ તથા દેરાસર બે છે. સ્ટેશન, બજાર, ઢાકબંગલો વિગેરે છે. ગામ ઠીક છે.
- ૧૮૪ મોઠ, પરગણું છે. સ્ટેશન, બજાર અને ઢાકબંગલો છે. દિગંબરીનાં ઘર ૧ તથા દેરાસર ૨ છે.
- ૧૮૫ સીલીમાં આહીરના ચોતરા ઉપર ઉતર્યા. અહિંનો કૂવો જોવાલાયક છે, બે મજલાની ધર્મશાળા તરીકે તે કૂવામાં માણસો આરામ લઈ શકે છે વાવડીની જેમ ઠેઠ સુધી અંદર ઉતરી શકાય છે. પાણી ૧૧ ઘણું ભરેલું રહે છે.
- ૧૮૬ પૂંછ, સડકથી લ. બે ફર્લિંગ દૂર છે. સ્ટેશન છે. ગામ સીસો પાસે ઢાકબંગલો છે.
- ૧૮૭ ઐટ, સડકથી ૨-૩ ફર્લિંગ દૂર છે. સડક પાસે મદરસામાં તથા પઢાવમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન તથા કસ્બો છે.
- ૧૮૮ ઓરહ, જીલ્લો છે. પહેલાં જાલૌન જીલ્લો હતો, તેનું બધું દફતર, કચેરી, કલેક્ટર વિગેરે ઓરહમાં રહે છે, તેથી હવે ઓરહ જીલ્લો કહેવાય છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. ઉતરવાની અડચણ છે. પાકા તલાવ ઉપર થોડી જગ્યા છે પણ તે નાની છે. બાબુ કુંવરબહાદુર વકીલના મકાનમાં ઉતર્યા. મારવાડી ઓસવાલોની બે દુકાનો છે. ગામ મોટું છે.
- ૧૮૯ ઓસરગાંવમાં સડકથી ૧ ફર્લિંગ દૂર શિવાલયમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન છે.
- ૧૯૦ કાલ્પીમાં માં નં. ૯૮ થી બે ફર્લિંગ દૂર લોટનગંજમાં શેઠ મળશી લક્ષમશીની ડુ-

કાને ઉતર્યા. અહિંથી ૧ માઈલ દૂર બઢાબજારમાં દેરાસર, ઉપાશ્રય, તથા બાબુનાં બે ઘર છે. આ.ગૃ. ૧ શેઠ મ.લં. ૨ શેઠ નેણશી દેવશી. કાલ્પીમાં ડિંગંબરનાં ઘર ૪ તથા દેરાસર—૨ છે. ઢાકબંગલો, સ્ટેશન, બજાર અને પરગણું છે. ગામ મોટું તથા જૂનું છે. અહિંથી લ૦ ૧ માઈલે યમુના નદી આવે છે, તેના ઉપર દરવરસે દીવાલી પછી કાચો પુલ બાંધે છે અને જેઠ શુદિ ૧૦ પછી खोली નાંખે છે, પુલ ન હોય ત્યારે નાવથી ઉતરવું પડે છે.

- ૧૯૧ પોલરાયનમાં શેઠ મળશી લખમશીના મકાનમાં ઉતર્યા. તેમની કાલ્પીની દુકાનના રોકડીયાનો પુત્ર બાલાજી અહિં રહે છે. પરગણું અને સ્ટેશન છે. સ્કૂલમાં રાતે સુઈ રહ્યા.
- ૧૯૨ બારામાં સડક ઉપર સરકારી સરાઈમાં તથા ઢાકબંગલામાં ઉતર્યા. સડકથી ગામ ૨-૩ ફર્લોંગ દૂર છે.
- ૧૯૩ કાનપુર, જીલ્લો છે. શૈહેર મોટું, રમણીય અને વ્યાપારનું મોટું મથક છે. ગામમાં ટ્રામ ચાલે છે. માં નં. ૧૦ થી સડક છોડી ત્યાંથી ૧ માઈલ ચાલી કાચના જૈન મંદિર સામેની જૈન ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. કાચનું જૈન શ્વેતાંબર મંદિર મનોહર અને સ્વાસ્થ્ય દર્શનીય છે. આ. ગૃ. ૧ બાબુ સંતોકચંદની મંડારી, ૨ શેઠ કુંવરજી ઉમરશી, ૩ શા. ચીમનલાલ સરુપચંદ. દિગંબરીનાં ઘર લ. ૨૧૦, દેરાસર ૩ તથા ચૈત્યાલય ૨ છે. ધર્મશાલાથી નીકળી લ. ૨ માઈલ ચાલી દીલી-કલકત્તા રોડ ઉપર ચઢ્યા પછી માં નં. ૧૧૯ મો આવ્યો. કાનપુરથી દીલી માં ૨૬૧, કલકત્તા માં ૬૨૦, અલ્હાબાદ માં ૧૨૧ અને ફતેહપુર માં ૪૭ થાય છે.
- ૧૯૪ બઢાહારમાં પાકા તલાવ પાસે પઢાવમાં ઉતર્યા. લ. માં નં. ૧૧૭ પાસે આસપુર ઢાકબંગલો છે.
- ૧૯૫ મલવામાં સરાઈમાં તથા શિવાલયમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન છે. માં નં. ૧૮૪-૨ પાસે દોલતપુર ઢાકબંગલો છે.
- ૧૯૬ માં નં. ૧૭૩ થી ૧૭૧ સુધી ફતેહપુર શહેર છે જીલ્લો છે. સ્ટેશન, બજાર અને ઢાકબંગલો છે. આને ફતેહપુર-હસવા કહે છે.
- ૧૯૭ સ્વાગામાં માં નં. ૧૧૦-૧ પાસે પઢાવમાં ઉતરવાની જગ્યા સારી છે, પણ વરસાદનો ભય હોવાથી ત્યાંથી ૦|| માઈલ ચાલી ગંગાજીની સડકે હનૂમાનમંદિરમાં

ઉતર્યા. સ્ટેશન, બજાર અને પરગણું છે. તેજ રસ્તે પાછા આવી સડકે ચડ્યા. લ૦ મા૦ નં૦ ૧૪૬ પાસે કટોવનમાં ઢાકબંગલો છે.

- ૧૯૮ અલ્હાબાદ, મા૦ નં૦ ૪૯૭-૯ પછી દી૦ ક૦ રોડ છોડી લ૦ ૦॥ માઈલ ચાલી યમુનાના પુલ પાસે કચ્છી માટીયા કાનજી સ્વેતશીની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા આ. ગૃ. ૧ પાલ્હનભાઈ તેજપાલ, ૨ શેઠ કુંવરજી ઉમરશી હઃ હરશીભાઈ ગણપત. દિગંબરીનાં ઘર, ધર્મશાલા અને મંદિરો છે. તેજ રસ્તે ૦॥ માઈલ પાછા આવી દી. ક. રોડ ઉપર ચઢવું અથવા જમના કિનારે થઈ ગંગાની સડકે ચડી દારાગંજ પાસે થઈ પુલ પાસે જવું. દારાગંજ અને ઝુસી વચ્ચે ગંગાનદી ઉતરવી પડે છે, દર વરસે દીવાલી પછી કાચો પુલ બંધાય છે અને જેઠ સુદી ૧૦ ને દિવસે खोलવા માંડે છે, પુલ ન હોય ત્યારે નાવથી ઉતરવું પડે છે. માટે મંજુરી મેલવી નાની લાઈનના રેલના પુલ ઉપરથી જવું સારું છે. અલ્હાબાદ, યુ. પી. ની રાજધાનીનું મોટું અને રમણીય શહેર છે. સંયુક્ત પ્રાન્તના ગવર્નર અહિં રહે છે. હિંદુઓનું મોટું તીર્થ છે. જૈનોનું પણ તીર્થ છે, કેમકે આને અયોધ્યા નગરીનો પુરિમતાલ નામનો પાટક (પાડો) કહેવામાં આવે છે, ત્યાં પ્રથમ તીર્થંકર શ્રીકૃષ્ણમદેવ ભગવાનનું દીક્ષાકલ્યાણક થયેલું છે, તેની નિશાની તરીકે હજુ કિલ્લામાં પ્રાચીન વડ નીચે ભગવાનની પાદુકા તથા પાસેજ જૈનની બે મૂર્તિઓ છે. અલ્હાબાદમાં એક જૈન શ્વેતાંબરી મંદિર નવું તૈયાર થયેલું છે, પણ અન્ય દર્શનિયોએ તેની પ્રતિષ્ઠા થવા નહીં દીધી તેથી ટાલી પડ્યું છે. સંયુક્ત પ્રાન્તમાં જૈનોની કુલ વસ્તી ૬૮૧૧૧ માણસની છે. અલ્હાબાદમાં જોવાલાયક સ્થાનોમાં કિલ્લો તથા યમુનાનો પુલ મુખ્ય છે.
- ૧૯૯ ઝુસીમાં કીશોરીલાલની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા અને ઢાકબંગલામાં રાત રહ્યા. સ્ટેશન છે. અહિંની ધર્મશાલામાં ઘણી સગવડતા પૂર્વક મુસાફરોની ઇચ્છાનુસાર મોટા પાયા ઉપર સદાવ્રત અપાય છે. અહિંથી જૌનપુર થઈ ગોરખપુર તરફ એક પાકી સડક ગઈ છે.
- ૨૦૦ ગોપીગંજમાં પુરુષોત્તમદાસ ચૌધરીના મકાનમાં ઉતર્યા. ગામ બહાર લક્ષ્મીનારાયણ બધેલ જમીનદારના મકાનમાં રાત રહ્યા. સ્ટેશન અને બજાર છે. અહિંથી મીરજાપુરની (મા૦ ૧૨) પાકી સડક છે. મા૦ નં૦ ૪૯૯ પાસે લાહનગરમાં ઢાકબંગલો છે. મા૦ નં૦ ૪૯૦-૩ પાસે ઓરુઈના થાળાથી મીરજાપુરની પાકી સડક (મા૦ ૮) ગઈ છે. મીરજાપુરમાં શ્રા. ઘર ૧૦, દેરાસર ૧ અને ઉપાશ્રય ૧ છે.
- ૨૦૧ મહારાજગંજ; સડક ઉપર તલાવ, શિવાલય અને કૂવો છે ત્યાં ઉતર્યા. સડકથી ગામ ૧ ફર્લાંગ દૂર છે. ગામમાં મહાવીર હલવાઈ ઉતરવાની જગ્યા આપે છે. બજાર છે,

બાબુસરાઈમાં ઢાકબંગલો માં નં. ૪૪૩-૬ પાસે છે. તમાચાબાદ ગામમાં મુકામ કરવો નહીં, વસ્તી સારી નથી.

૨૦૨ રાજાકાતલાવમાં સડક ઉપર શિવાલય વિગેરે છે. પાકા તલાવ ઉપર શ્રીમાન્ કાશીનેરેશનો બંગલો છે. સ્ટેશન અને ઢાકબંગલો છે. સડક ઉપર બનારસના મહાજનના શણના કારખાનામાં ઉતર્યા. માં નં. ૪૨૪-૬ થી દીલ્હી કલકત્તા રોડ છોડી મઢવાડીની સડકે ચડ્યા, માં નં. ૨-૪.

૨૦૩ મઢવાડીમાં બબુવા પાંડેના બગીચામાં ઉતર્યા. બજાર, સ્ટેશન તથા સ્ટેશન ઉપર ધર્મશાળા છે.

૨૦૪ બનારસ (કાશી), એ મોટું અને ઘણું પ્રાચીન શહેર છે. હિંદુઓનું મોટું તીર્થ છે તેમજ જૈનોનું પણ મોટું અને પ્રાચીન તીર્થ છે. શ્રીચંદ્રપ્રભ ભગવાન્, શ્રીશ્રેયાંસનાથ ભગવાન્, શ્રીસુપાર્શ્વનાથ ભગવાન્ અને શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાન્નાં મઢીને કાશીમાં ૧૬ કલ્યાણક થયાં છે. ૧ સિંહપુરી, ૧ ચંદ્રાવતી, ૧ મેલુપુર, ૧ મૈદની, ૧ ય. વિ. જૈનપાઠશાળા અને શહેરનાં ૮ મઢીને અહિં કુલ ૧૩ દેરાસરો છે. યાત્રા કરવા લાયક છે. શ્રી ય. વિ. જૈનપાઠશાળામાં (અને શહેરની બાહર ઉતરવું હોય તો) મેલુપુરમાં જૈન યાત્રાલુઓને ઉતરવાની સગવડ છે. આં ગૃ. ૧ બાબુ શિખર-ચંદની ચૌધરી, ૨ ક્ષત્રેરી મંછારામજી લામચંદની. સદ્ગત પૂજ્યપાદ ગુરુવર્ય શા. વિ. જૈ. શ્રીવિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીએ અથાગ પરિશ્રમ વેઠી અહિં પધારી શ્રીયશોવિજય જૈનપાઠશાળા, શ્રીયશોવિજય જૈનપ્રંથમાલા અને શ્રીકાશી-પશુશાસ્ત્ર સ્થાપી હતી. તેની વિશેષ હઠીકત માટે તે તે સંસ્થાઓ તરફથી બહાર પડેલા રીપોર્ટો જુઓ. પાઠશાળા અન્તર્ગત શ્રીહેમચંદ્રાચાર્ય જૈનપુસ્તકાલય, દેરાસર અને ગુરુમંદિર છે. રામઘાટ ઉપર બડા મંદિરમાં પુસ્તકમંડાર છે. કાશીમાં જોવાલાયક સ્થાનોમાં હિંદુ વિશ્વવિદ્યાલય, હિંદુ કોલેજ, ક્વિન્સ કોલેજ, ગંગા નદીનો રેલનો પુલ, ગંગા નદીના કિનારા ઉપરના ઘાટો, કાશી વિશ્વનાથનું મંદિર, ગોપાલમંદિર, સારનાથ પ્રાચીન સંગ્રહસ્થાન, રાજા મોતીચંદની સાહેબનો બગીચો, નવી કોર્ટ (કચેરી), મેલુપુર વોટરર્ક્સ વિગેરે મુખ્ય છે. દી. ક. રોડ માં નં. ૪૨૨ મો બનારસ છાવણીમાં છે.

૨૦૫ ફાગણામાં મારવાડી ઓસવાલોનાં ૧૫ ઘર છે. શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા.

૨૦૬ વની-આંબડામાં મારવાડી ઓસવાલનું ૧ ઘર છે. રાજપૂત પોલીસપટેલના ઘરમાં

તથા ચાવડીમાં ઉતર્યા. વની અને આંબડા, બન્ને ગામની વચ્ચે નદી વહે છે નીચો પુલ બાંધેલો છે.

- ૨૦૭ ચોપડા-કુંડાલામાં ગામમાં દેવઝમાં ઉતર્યા અને સાંજે ગામ બહાર જઈ સડક ઉપર ઓસરીમાં રાત રહ્યા.
- ૨૦૮ જનવામાં મારવાડી ઓસવાલોનાં ૪ ઘર છે. મઠમાં તથા સ્કૂલમાં ઉતર્યા.
- ૨૦૯ કમલેડામાં મારવાડી ઓસવાલોનાં ૪ ઘર છે. ચાવડીમાં રાત રહ્યા. આ. ગૃ. શેઠ ધનરાજી પુનમચંદની. કુરખલી અને કમલેડા વચ્ચે તાપી નદી ઉતરવી પડે છે.
- ૨૧૦ પાસડામાં મારવાડી ઓસવાલોનાં ૪ ઘર છે. આ. ગૃ. શેઠ લક્ષ્મીચંદની ચત્રમુજ.
- ૨૧૧ બેટાવડમાં આ. ગૃ. શેઠ શામજી રામલાલજી હઃ છોગમલજી. મારવાડી ઓસવાલોનાં ૧ ઘર છે. શ્રાવકની દુકાનમાં ઉતર્યા. સ્ટેશન છે.
- ૨૧૨ કલમસરામાં શ્રાવક મોતીલાલજી મીશ્રીલાલજી તથા માળેકચંદની કપૂરચંદનીના મકાનમાં ઉતર્યા. ઉપાશ્રય થવાનો છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ હમીરમલજી નથમલજી, ૨ શેઠ હીરાલાલજી ચુનીલાલજી. અહિંથી લ. મા. ૨॥ મારવડ સુધી કાંચે રસ્તે જઈ અમલનેરની પાકી સડકે ચઢ્યા, મા. ૬॥.
- ૨૧૩ અમલનેર, જલગાંવ જીલ્લાનો તાલુકો છે. ગામ મોટું છે. સ્ટેશન છે. અહિં શ્રાવકોનાં ઘર-૬૦ છે તેમાં ૨૦ ઘર ગુજરાતીનાં, ૧૦ કચ્છીનાં અને ૩૦ મારવાડીનાં છે. અહિં જૂનું દેરાસર મોટું છે તેનો જીર્ણોદ્ધાર કરવા માટે તહન નવુંજ દેરાસર કરાવવા અહિંના શ્રાવકો ધારે છે. જૈન બોર્ડીંગ માટે નવું મકાન તૈયાર થઈ ગયું છે. હજુ ચાલુ થઈ નથી. આ. ગૃ. ૧ શેઠ ચુનીલાલ છગનલાલ, ૨ શેઠ મગનદાસ ભૂલ્લણદાસ, ૩ શેઠ રતનચંદ દગડુશા હઃ શેઠ મોગીલાલ. સ્થાનકવાસીનાં ૮-૧૦ ઘર છે. પૂર્વે જાનકેશ (જલગાંવ જીલ્લો) માં જૈનોની કુલ વસ્તી ૮૭૦૦ માણસની છે. અહિંથી ચોપડા થઈ જલગાંવની પાકી સડક ગઈ છે.
- ૨૧૪ શિરસાથી અમલનેર સુધી કાંચો રસ્તો છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ દલીચંદ, ૨ શેઠ લક્ષ્મીચંદ. દલીચંદશેઠને ત્યાં ઘરદેરાસર છે. દિગંબરીનાં ઘર ૧૨ તથા દેરાસર ૧ છે.
- ૨૧૫ (રત્ના) પીપરી, મા. નં. ૬-૪ પાસેથી સડક છોડી બે ફર્લિંગ ચાલી ગામમાં શામજી દેવજીના મકાનમાં ઉતર્યા. કચ્છી શ્રાવકનાં બે ઘર ગામમાં છે અને મારવાડી શ્રાવકનાં બે ઘર સડક પાસે સામા ગામમાં છે. ગામથી પાછા બે ફર્લિંગ ચાલી સડકે ચઢ્યા, મા. નં. ૭ આ. ગૃ. ૧ શેઠ ગંગાજી દેવજી, ૨ શેઠ ભારમલ દેવજી.

- ૨૧૬ પારોલા, પહેલાં તાલુકો હતો. ગામ સારું છે. આ. ગુ. શેઠ હીરાચંદ રતનચંદ હઃ મોગીલાલ અમદાવાદવાલા. અહિં શ્રાવકનાં ૧૬ ઘર છે તેમાં ૪ ઘર ગુજરાતીનાં, ૨ કચ્છીનાં અને ૧૦ મારવાડીનાં છે. દિગંબરી હુંબડનાં લ૦ ૨૬ ઘર તથા દેરાસર ૨ છે. અહિંથી ૧ ધુલીયાની (મા૦ ૨૨), ૨ ધરણગાંવની, ૩ જલ-ગાંવની, ૪ મુસાવઝની અને ૬ પાંચોરાની પાકી સડકો છે.
- ૨૧૭ બાદરપુરમાં આ. ગુ. ૧ શા. વાલચંદ મોતીચંદ, ૨ શા. માણેકચંદ રૂપચંદ. અહિંથી પારોલાની પાકી સડક (મા૦ ૬) છે. મારવાડી ઓસવાલોનાં ઘર ૪ છે. અહિંથી કાચે રસ્તે રત્નાપીપરી મા૦ ૬, અમલનેર મા૦ ૮ અને શિરસાલા મા૦ ૧૨ થાય છે. અહિંથી ધુલીયા જવું હોય તો એક માઈલ કાચે રસ્તે ગયા બાદ પારોલા અને ધુલીયાની સડકે ચડી મુક્તિ-ફાગળા થઈને ધુલીયા જવાય છે. મુક્તિ અને ફાગ-ળામાં મારવાડી ઓસવાલોનાં ઘરો છે.
- ૨૧૮ અલ્હાબાદમાં યમુનાના પુલ પાસે કચ્છી કાનજી માટીયાની સદાવ્રત વાઢી ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. ત્યાંથી યમુનાનો પુલ ઉતરી માણેકપુરની સડકે ચડ્યા. અહિંથી આ સડકનો માઈલ નંબર શરૂ થાય છે. અહિંથી બારા સુધી પાકી સડક છે. પુલ પાસેથી એક પાકી સડક નયની થઈને મીરજાપુર તરફ ગઈ છે.
- ૨૧૯ બારાથી માણિકપુર સુધી કાચો રસ્તો છે. રસ્તો બહુજ ખરાબ અને જંગલ છે. રેલ્વે સડકનો રસ્તો કાંઈક ઠીક છે. શંકરગઢથી ચિત્રકૂટની કાચી સડક છે તે પણ રસ્તો ખરાબ છે. આ તરફમાં સાથે ભોમીયો બરાબર ગામે ગામથી હેવો.
- ૨૨૦ બરગઢમાં સ્ટેશન ઉપર ઉતર્યા. અહિંથી ગામ ૧ માઈલ દૂર છે. ગામમાં દિગંબરનાં ઘર તથા દેરાસર છે. રાતે પોસ્ટઓફીસમાં સુઈ રહ્યા.
- ૨૨૧ ડભૌરા સ્ટેશન ઉપરના બજારની સ્કૂલમાં અને ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. હનુમાન મંદિરના ચોતરા ઉપર ઉતરી શકાય છે. વ્યાપારનું પીટું છે. ડભૌરાગામ થોડું દૂર છે.
- ૨૨૨ માણિકપુર જંક્શન, સ્ટેશન ઉપરની બજારમાં ઠાકુરમંદિરમાં ઉતર્યા. મરુસાસિંહ ઠાકુરનું નવું ઠાકુરદ્વારા થાય છે ત્યાં ઉતરવાની સગવડ સારી છે. ધર્મશાલા પણ સડક ઉપર થાય છે. અહિંથી માણિકપુર ગામ ૧ માઈલ દૂર છે. સ્ટેશન ઉપરની બજારથી બાંદાની સડકે ચડ્યા, બાંદા મા૦ નં. ૬૧, માણિકપુર મા૦ નં. ૧.
- ૨૨૩ કરવી, પ્રાચીન અને મોટું ગામ છે. સ્ટેશન, બજાર અને પરગણું છે. મા૦ નં. ૪૪

થી ગામ શરુ થાય છે, ત્યાંથી પાકી સડકે ચિત્રકૂટ છ માઈલ થાય છે, અને પગ રસ્તે લગ. ૪ માઈલ થાય છે, પળ પગ રસ્તે જતાં નદી ઉતરવી પડે છે માટે સડકેજ જવું સારું છે.

૨૨૪ ચિત્રકૂટ, ગંગા કિનારાથી ગામમાં થઈ ૧ માઈલ ચાલી, ગામમાં એક હિંદુ મંદિરમાં ત્યાંના મહંતે અમોને ઉતાર્યા પછી અમો જૈન છીએ તેમ સ્વચ્છ પડતાં તુરતજ ત્યાંથી કાઢ્યા, તેથી ગામ બહાર સડક ઉપર હનૂમાનજીના મંદિરમાં ઉતર્યા. ત્યાંથી કાચે રસ્તે લગ. ૩ માઈલ ચાલી બાંદાની સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૩૯-૪.

૨૨૫ બાંદા, જીલ્લો છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. ડિગંબર જૈન શેઠ હીરાલાલજી કપૂરચંદની મંડીમાં ઉતર્યા. દિ. નાં ઘર ૧૦, દેરાસર ૩ અને ચૈત્યાલય ૨ છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ પરમાનંદ શિશ્વરચંદ, ૨ શેઠ બંસીધરજી. ઉતારાથી લ. ૧ માઈલ ચાલી મહોબાની સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૧-૨. ત્યાંથી લ. ૧ માઈલે નદી આવે છે, કાચો પુલ બાંધેલો હતો.

૨૨૬ કબરદ, પરગણું છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. મા. નં. ૨૧-૨ પાસે સડક ઉપર પડાવ છે. પાસેજ ડાકબંગલો છે. અહિંથી ગામ ૧ માઈલ દૂર છે. પડાવ પાસેથી એક પાકી સડક હમીરપુર (મા. ૪૨) થઈ કાનપુર (મા. ૮૧) ગઈ.

૨૨૭ કીરાડી, સડકથી નીચે ૧ ફર્લોંગ દૂર તદ્દન નાતું ગામ છે. ઉતરવાની જગ્યા મુશીબતથી મળી ગઈ. ગામ રહેવા લાયક નથી. મા. નં. ૩૧ પાસેથી એક પાકી સડક નવાગાંવ છાવણી થઈ જાંસી (માઈલ ૯૬) ગઈ. તેજ રસ્તે જવું સારું છે. પળ અમો તે રસ્તો છોડી મહોબા સ્ટેશનની સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૦.

૨૨૮ મહોબા, પરગણું છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. અહિં પ્રાચીન કિલ્લો છે. મહોબા ગામમાં થઈ મા. નં. ૧-૧ પાસેથી તે સડક છોડી કુલપહાડની સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૦.

૨૨૯ કુલપહાડ; સ્ટેશન, બજાર અને પરગણું છે. મા. નં. ૧૪-૪ થી તે સડક છોડી કુલપહાડ સ્ટેશનની સડકે ચડ્યા.

૨૩૦ કુલપહાડ સ્ટેશનની સડકે ૧૥ માઈલ ચાલી, મા. નં. ૧ પાસેથી જૈતપુરાની સડકે ચડી, ત્યાંથી ૩૥ માઈલ ચાલી જૈતપુરાના જાંપે પહોંચ્યા.

૨૩૧ જૈતપુરાના જાંપાથી લ. ૧૥ માઈલ જૈતપુરાના બજારમાં બેલતાલ તલાવ પાસે ચાલી, બેલતાલ સ્ટેશનની સડકે ચડી, ૧૥ માઈલ ચાલી બેલતાલ સ્ટેશને ગયા. બેલતાલ તલાવ ઘણુંજ મોટું અને જોવાલાયક છે, મોટો બંધો બાંધેલો છે.

- ૨૩૨ બેલતાડ સ્ટેશનથી લ. ૨॥ માઇલ ગાઢા રસ્તે અથવા રેલની પટરી ઉપર ચાલી છેતરવાળાં ગામ ગયા. છેતરવાળામાં નંબરદારના મકાનમાં તથા સ્કૂલમાં ઉતર્યા. ગામ તદ્દન નાનું છે. ત્યાંથી પચારા થઈ રેલની પટરી ઉપર ચાલવું. તેની પાસેજ ગાઢા રસ્તો ચાલે છે. છેતરવાળાથી ૧૧॥ માઇલ ચાલી હરપાલપુર આવ્યા.
- ૨૩૩ હરપાલપુરમાં સ્ટેશન, બજાર અને ઢાકબંગલો છે. સડક ઉપર ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. અહિંથી પળ રેલની પટરીથીજ મડ જવું, કેમકે તે રસ્તે મડ ૧૩ માઇલ થાય છે, અને પાકી સડકે જવાથી ઘણુંજ દૂર પડે છે. છતાં પાકી સડકે થઈને જવાની ઇચ્છા થી અમો નવાગાંવની સડકે ચડ્યા
- ૨૩૪ નવાગાંવની સડકે ૩॥ માઇલ ચાલી ત્યાંથી મડની સડકે ૨॥ માઇલ ચાલ્યા બાદ જ્ઞાંસીની સડકે ચડી ઢસાળનડીના બંધા પાસે થઈને લ. ૨ માઇલ ચાલ્યા બાદ જ્ઞાંસી જીલ્લાની હદ આવે છે ત્યાંથી મડ માઇલ ૯ થાય છે. માઇલ ૨॥ મડ બાકી રહ્યું ત્યારે જ્ઞાંસીની સડક છોડી મડની સડકે ચડી, લગ. ૩ માઇલ ચાલી, બજારમાં થઈ, નદીને સામે કાંઠે ધનુષધારીના મંદિરમાં ઉતર્યા. મડ ગામ મોટું છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. દિ. ૦ નાં ઘર ૧૮ અને દેરાસર ૨ છે. નાથુરામજી પોરવાડ જૈન ભક્ત માણસ છે. ધનુષધારીની ધર્મશાળાથી લ. ૧ માઇલ કાંચે રસ્તે ચાલી જ્ઞાંસીની સડકે ચડ્યા, મા. ૦ નં. ૩૭-૫. અહિંથી નજીકમાં રાનીપુર ગામ છે.
- ૨૩૫ બંગરા, ગામ તદ્દન નાનું છે. સડક ઉપરજ સરકારી કોટડીઓમાં ઉતર્યા. પાસેજ ઢાકબંગલો છે.
- ૨૩૬ સકરાર, શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. દિગંબરનાં ઘર ૧૦ તથા દેરાસર ૨ છે. આ. ગુ. પન્નાલાલજી છક્કીલાલજી પરવાર, હરપ્રસાદ, નંદરામ, સરૂપચંદ, શિવલાલ વિગેરે. સ્કૂલમાં રાતે સુઈ રહ્યા.
- ૨૩૭ બરવાસાગર; સ્ટેશન અને બજાર છે. સડક ઉપર કંપનીવાગ છે. પ્લેગ હોવાથી રોકાયા નહોતા. અહિં દિગંબરનાં ઘર ૧૮ અને દેરાસર ૧ છે.
- ૨૩૮ બરવાસાગરથી આગલ ચાલી મા. ૦ નં. ૧૦ પાસે કૂવો અને ધર્મશાળા છે ત્યાં ઉતર્યા. ત્યાંથી ત્રીજા પહોરે વિહાર કરી મા. ૦ નં. ૭-૬ પાસે વેગવતી નદી આવે છે તે નાવથી ઉતરી સામે કાંઠે ચોકી ઉપર ધર્મશાળામાં રાત રહ્યા. ત્યાંથી સવારે વિહાર કરી મા. ૦ નં. ૧ પાસેથી તે સડક છોડી જ્ઞાંસી શહેરની સડકે ચડી લ. ૨ માઇલ ચાલી દેરાસરે ગયા. દેરાસરની જોડેના કનકમલજીવાળા મકાનમાં ઉતર્યા. જ્ઞાંસીથી ૧ મડ-રાનીપુર અને નવાગાંવ થઈને મહોબાની, ૨ છત્રપુરની, ૩ લલિતપુર થઈને જબલપુરની પાકી સડકો છે.

- ૨૩૯ રાણ(ક)પુર, શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનનું તીર્થ છે. જંગલમાં મઘ્ય મંદિર છે. ધર્મશાળા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. વિશેષ હકીકત માટે આગલ જુઓ.
- ૨૪૦ દેલવાડા તથા અચલગઢ બન્ને તીર્થો આબૂના પહાડ ઉપર છે. આબૂનો પહાડ વનસ્પતિથી ભરેલો, રમણીય અને દર્શનીય છે. બન્ને તીર્થોમાં પ્રાચીન મંદિરો તથા ધર્મશાળાઓ છે, યાત્રાલુઓને સગવડ સારી છે. કર્નલ ટૉડ સાહેબ લખે છે કે દેલ-વાડાના મંદિરોની આજ્ઞા હિંદુસ્તાનમાં કોઈ પણ મંદિરો તુલના કરી શકે તેમ નથી. વિશેષ માટે જૂઓ રાજપુતાનેકા ઇતિહાસ, પહલા खंड, पृष्ठ २३ અને १७२ થી १८०. દેલવાડાથી થોડે દૂર આબૂ કેંપમાં સરકારી હશ્કરી છાવણી છે.
- ૨૪૧ શ્રીઅંતરિક્ષ પાર્શ્વનાથજી, પ્રાચીન તીર્થ છે. ગામનું નામ સિરપુર છે. ધર્મશાળા છે યાત્રાલુઓને સગવડ છે. સિરપુરમાં દિ. નાં ૬૦ ઘર છે. રેલ્વે રસ્તે આકોલાથી જવાય છે. આકોલામાં શ્રાવકોનાં ઘરો, દેરાસર, ઉપાશ્રય, ધર્મશાળા વિગેરે છે.
- ૨૪૨ માંડક, શ્રીકેશરીયા પાર્શ્વનાથજીનું નવું તીર્થ થયું છે. ધર્મશાળા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે.
- ૨૪૩ ઇંચોડામાં તામીરાતના બંગલામાં તથા ચાવડીમાં ઉતર્યા. અહિંથી હૈદરાબાદની પાકી સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૧૬૧.
- ૨૪૪ કુલપાકજી, શ્રીમાણિક્યસ્વામીનું તીર્થ છે. ધર્મશાળા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. રેલ્વે રસ્તે મદ્રાસથી આલેર સ્ટેશન થઈને જવાય છે.
- ૨૪૫ ફરુકાબાદમાં જૈન શ્વેતાંબરી મંદિર ૧ છે. તેની દેવરેલ્લ લખનૌ વાળા રાલે છે. દિ. નાં ૬૦ ઘર છે. મોટું શહેર છે.
- ૨૪૬ કાયમગંજ, ગામ મોટું છે. દિગંબરીની વસ્તી છે. ઠાકુરદ્વારામાં ઉતરવાનું મળે છે.
- ૨૪૭ કંપિલપુર, ગામ મોટું છે. શ્રીવિમલનાથ ભગવાનનાં ચાર કલ્યાણક અહિં થઈ્યાં હોવાથી તીર્થ ગણાય છે. દેરાસર રમણીય છે. ધર્મશાળા સુંદર છે. દેવરેલ્લ લખનૌ વાળા રાલે છે. કંપિલપુર રેલ્વે પવિત્ર તીર્થભૂમિ છે તે આ ગામનાં ઘંડેરો જળાવી આપે છે.
- ૨૪૮ અલીગંજમાં દિ. ધર્મશાળા છે. સ્કૂલ તથા થાળા પાસે શ્યામલાલનું ઘર છે તે તથા વેળીરામ સારા માણસ છે.
- ૨૪૯ અલીગંજ અને કિન્હોર વચ્ચે કાલી નદી નાવથી ઉતરવી પડે છે. હનુસેરા ઘાટે ઉતરવું. બીજે રસ્તે જવાથી રલ્લડવું પડે છે. કિન્હોરમાં દુર્ગાપ્રસાદ જૈની મક્તિવાલા છે.

- ૨૧૦ મૈનપુરી, મોટું શહેર છે. લાલા કમનલાલ જૈની ચૌધરી ભક્તિવાલા છે. દિ૦ નાં
ઘર ૭૧ તથા ૭ મંદિર છે. અહિંનો કિલ્લો જોવા લાયક છે. કિન્હોરથી મૈનપુરી
આવતાં મૈનપુરીથી ૧ માઈલ દૂર દીછીની પાકીસડક આડી આવે છે.
- ૨૧૧ ગિહોર, ગામ મોટું છે. કનૌલીમલજી તથા શ્યામલાલજી વિગેરે જૈનીઓ ભક્તિવાલા છે.
- ૨૧૨ શિકોહાબાદમાં ગામને છેડે ઉતર્યા. અહિંથી શૌરિપુર ૧૪ માઈલ થાય છે. શૌરીપુરની
વિશેષ હકીકત માટે આગલ જૂઓ.
- ૨૧૩ ફીરોજાબાદ, શહેર મોટું છે. દિગંબરીની વસ્તી વધારે છે. ઉતરવા માટે ધર્મશાલા
વિગેરે સુસાધનો છે.
- ૨૧૪ આગરા, બહુ મોટું શહેર છે. અહિં શ્રીમાન્ હીરવિજયસુરીશ્વરજીના વચ્ચતનો જૂનો
ઉપાશ્રય છે, મંદિરમાં તેઓશ્રીની મૂર્તિ સ્થાપન કરેલી છે. શહેરની પાસેજ યમુનાજીનો
પુલ અને તાજમહાલ જોવાલાયક છે, કહેવાય છે કે—હમેશાં ૨૦૦૦૦ માણસો
તેમાં કામ કરતાં હતાં, એવી રીતે બાવીશ વર્ષે તે રોજો પુરો થયો છે, સ્વેચ્છા
દુનિયામાં એક જોવાલાયક चीज છે. કિલ્લો પણ જોવાલાયક છે, ત્યાં માણસ
દીઠ ટીકીટના બે આના છે છે. તાજમહાલ મફત જોઈ શકાય છે. રોશન
મોહોલ્લામાં ઉપાશ્રયની પાસેજ જૈન ધર્મશાલા છે.
- ૨૧૫ બિલાવંદીમાં સડક ઉપર ઠાકુરમંદિરમાં ઉતર્યા. એક બાજુ ગામ અને બીજી બાજુ
ઠાકુરમંદિર છે. ગામ સારું છે.
- ૨૧૬ ભરતપુર, મોટું શહેર છે. જૈન શ્વે૦ મંદિર ૧ છે. પન્નાલાલજી અને મોતીલાલજી
વિગેરે શ્રાવકો સારા ભક્તિવાલા છે. અહિંનો કિલ્લો જોવા લાયક છે, કિલ્લાની ચારે
બાજુએ પાણીથી ભરેલી સ્ત્રી છે.
- ૨૧૭ સેવર, ગામ સારું છે. અહિં ભરતપુરના રાજાની કોઠી, કેદવાનું વિગેરે છે. ઉતરવાની
જગ્યા મળે છે.
- ૨૧૮ કાલાટાલા, ગામ સારું છે. પહ્લીવાલનાં ઘર ૪ છે. ગોચરી મળે છે. ઉતરવાની જગ્યા
મળે છે. કિશોરીલાલ, સકરચંદ, લાલચંદ વિગેરે ભક્તિવાલા છે. અહિં આવતાં રસ્તામાં
હલેના નામનું મોટું ગામ આવે છે.

- ૨૧૯ મહુવામાં ગામ બહાર જયપુરના રસ્તે ઠાકુરમંદિર અને ધર્મશાળા છે. અહિંથી જયપુરનું રાજ્ય શરૂ થયું.
- ૨૬૦ દૌસા, મોટું ગામ છે. રેલ્વે સ્ટેશન છે. સડકથી બે ફર્લોંગ ડાબી બાજુ છે. લક્ષ્મી-નારાયણ તથા રૂપનારાયણ વિગેરે જૈનોનાં ઘર છે.
- ૨૬૧ મોહનપુર, ગામ સફું છે. ઉતરવા સ્થાન મળે છે. દિગંબર તથા પછીવાલોની વસ્તી છે.
- ૨૬૨ ઘાટ, આ જયપુરે રાજ્યની બહુ રમણીય અને વિશાલ જગ્યા છે. ઘણા લોકોની હવેલીઓ છે. કોઈ કારણસર લોકો તેમાં નિવાસ કરે છે. જૈન શ્વે. દેરાસર ૧ છે. ઉતરવાના સ્થાનનો પાર નથી.
- ૨૬૩ જયપુર, મોટું શહેર છે. શ્રાવકોનાં ઘર ૭૦ ૧૦૦ તથા દેરાસરો ૧૧ છે. અહિંનું ચિત્ર-કામ દુનિયામાં એક નમૂનેદાર થાય છે. આ શહેરની બાંધણી જુદીજ રીતની હોવાથી બહુ રમણીય લાગે છે. રામનિવાસ બગીચો તથા સંગ્રહસ્થાન ધ્યાન જોવા લાયક છે. અહિંથી ૪ કોસ સાંગાનેર તથા ત્રણ કોસ આમેરની યાત્રા કરી પાછા અહિં આવવું.
- ૨૬૪ જયપુરસ્ટેશનપર એક જૈનધર્મશાળા છે. તેમાં શ્રીકેશરીયાનાથજીનું દેરાસર છે.
- ૨૬૫ માલરોટા વાવડી, સડકથી નજીક છે. અહિં દિગંબરીની વસ્તી છે. ઉતરવા સ્થાન મળે છે.
- ૨૬૬ ઠીકરી, સડકથી જમણી બાજુ થોડે છેટે છે. દિગંબરીનું ઘર ૧ ભક્તિવાલું છે.
- ૨૬૭ દાંત્રી, સડકથી જમણી બાજુ અરધો ફર્લોંગ દૂર છે. જૈન શ્વે. નાં ૧-૭ ઘર ઘણાં ભક્તિવાલાં છે તથા એક દેરાસર છે.
- ૨૬૮ કિસનગઢ, મોટું શહેર છે. શ્રાવકોનાં ઘર ૨૦-૨૧ છે. દેરાસર ૪ છે, તેમાં ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથનું દેરાસર મોટું છે. સુગુણચંદની તથા ધનરૂપમલ્લી લોઢા વિગેરે શ્રાવકો ભક્તિવાલા છે.
- ૨૬૯ નાજરવાવડી નામની મોટી વાવ સડકથી જમણી બાજુ છે. ઉતરવાની જગ્યા સારી છે. જ્ઞાહીવાળી જગ્યા હોવાથી આરામ છે.
- ૨૭૦ અજમેર, મોટું શહેર છે. અહિં આવતાં રસ્તામાં ગગવાણું તથા ઘુઘરા એ બે ગામ આવે છે. અજમેરમાં જૈન શ્વે. મંદિર ૨ છે. ઉપાશ્રય છે. અહિં દૌલતબાગ, શાજા

પીરની દરેગા, અઢાઈ દિનકી છુંપડી, આનાસાગર તલાવ, મૂલચંદ સોનીની મસીયાં વિગેરે જોવાલાયક સ્થળો છે. સન ૧૯૨૧ ની ગણત્રી પ્રમાણે આજ્ઞા રાજપૂતાનામાં જૈનોની કુલ વસ્તી ૨૯૮૧૪૪ માણસની છે, જ્યારે ફક્ત અજમેર-મેરવાડા પ્રાન્તમાં જૈનોની કુલ વસ્તી ૧૮૪૨૨ ની છે.

- ૨૭૧ સરાધનામાં સડકથી જમણી બાજુએ સરકારી મકાનમાં ઉતરાય છે. ગામમાં ગાંચરી પાળી મળે છે.
- ૨૭૨ ધિરવા, ગામ મોટું છે. જૈન શ્વે. મંદિર છે. સ્થાનકવાસીની વસ્તી છે.
- ૨૭૩ નયાશહેર (ઢ્યાવર), મોટું અને નવું વસેલું શહેર છે. શ્રાવકોનાં ઘર ૬૦-૭૦ છે. જૈન શ્વે. દેરાસર ૧ છે. ઉપાશ્રય સારો છે.
- ૨૭૪ સેંદરામાં સડકથી જમણી બાજુ ધર્મશાલા અને ઢાબી બાજુ સ્ટેશન છે.
- ૨૭૫ રાયપુરમાં જૈન મંદિર છે. સ્થા. વા. ની વસ્તી છે. આલમચંદની મક્તિવાલા છે.
- ૨૭૬ જુંટામાં જૈન મંદિર છે. શ્રાવકો સારા છે, પણ સંવેગી સાધુઓના વિહારના અભાવે સ્થા. વા. થયા છે.
- ૨૭૭ પીપલીયામાં જૈન મંદિર છે. વસ્તીરામજી વિગેરે શ્રાવકો મક્તિવાલા છે.
- ૨૭૮ ચંડાવલમાં જૈન મંદિર છે. શ્રાવકો સારા મક્તિવાલા છે. અહિંથી મુંડાવા તીર્થ થઈ એક કોશ ફેરમાં સાંડીયા થઈ ધોલપુરા જવું.
- ૨૭૯ મુંડાવામાં મોટું રમણીય દેરાસર હોવાથી તીર્થ ગણાય છે. ધર્મશાલા મોટી છે, યાત્રા-લુઓને સગવડ છે. શ્રાવકોનાં ૧-૭ ઘર છે.
- ૨૮૦ ધોલપુરામાં દેરાસર તથા શ્રાવકોનાં ૪-૫ ઘર છે.
- ૨૮૧ સોજતમાં શ્રાવકોનાં ૧૫૦-૨૦૦ ઘર છે. સાત દેરાસર છે. સારસંભાલ બરાબર નથી.
- ૨૮૨ પાલી, મોટું અને જૂનું શહેર છે. શ્રાવકોનાં ઘર ૩૦૦ છે. જૈન દેરાસરો ૬ છે તેમાં નવલ્લખાજીનું દેરાસર મોટું છે. અહિંથી ૧ કોસ દૂર માલવ તીર્થ છે. ચાંદમલજી છાજેડ વિગેરે મક્તિવાલા શ્રાવકો છે. બધા થઈને ઉપાશ્રય ૭ છે. નવલ્લખાજીના દેરાસરની અંદર જૈન ધર્મશાલા છે. સ્થાનકવાસીનાં ઘર ૩૦૦, તેરાપંથીનાં ઘર ૫૦, દિગંબરીનાં ઘર ૫ અને દિગં. મંદિર ૧ છે.
- ૨૮૩ મરથના અને બહારપુરાથી રૂા સુધી નહેરની પટ્ટી ઉપર આવ્યા અને રૂાથી કાનપુર સુધી પાકી સડક છે.
- ૨૮૪ શિવપુરમાં બનારસવાળા રાજા મોતીચંદજીના બગીચામાં ઉતર્યા. કાશીની પંચકોશી યાત્રાનું એક મુકામ હોવાથી આ હિંદુતીર્થ ગણાય છે. સ્ટેશન, પોસ્ટ ઓફીસ, મિડિલ સ્કૂલ અને બજાર છે. અહિં હિંદુ બ્રહ્મચર્યાશ્રમ તથા સનાતન ધર્મસમા છે.

- ૨૮૬ બાવડપુરમાં ગામની નજીકમાં કૂવા પાસે તેથી ઉતર્યા. અહિં એક નાની સ્કૂલ છે.
- ૨૮૬ પિંડરા, બનારસથી ૧૪ માઈલ થાય છે. આ ગામ પ્રાચીન છે, તેની નિશાની તરીકે એક ફુટચો તુટચો કિલ્લો મૌજૂદ છે. સન ૧૭૪૯ માં જ્યારે સુજાઉદ્દૌલાએ બલવંતસિંહ ઉપર હુમલો કર્યો, ત્યારે ગુલાબકુંવરી નામની રાણીએ ઘણી શૂરવીરતાથી તેની સાથે લડાઈ કરી હતી. મોગલ બાદશાહ શાહજહાંના વલ્લભ પુત્ર આ એક મશહૂર જગ્યા હતી. શાહજહાંની તરફથી પહેલાં એક નાયબ રહેતો હતો. આ જગા ઉપર પહેલાં પિંડારા ચોરો રહેતા હતા તેથી આ ગામનું નામ પિંડારા પડ્યું છે. અહિં સ્કૂલ, પોસ્ટ ઓફીસ અને તહસીલ છે. સરદાર પ્રેમસિંઘજી મોટા રહીશ, સાધુભક્ત અને સજ્જન છે. અહિંથી ખાલીસપુર સ્ટેશન બે માઈલ થાય છે.
- ૨૮૭ જલ્લાલપુર, ગામ તદ્દન નાનું છે. અહિંથી થોડે દૂર એક સ્ટેશન છે. એક કૂવા ઉપર તંત્રમાં પડાવ કર્યો. થાણું છે.
- ૨૮૮ જૌનપુર, બાદશાહી સમયનું પ્રાચીન નગર છે. શહેર મોટું અને સારું છે. પરંતુ ધર્મશાલા હિંદુઓને ઉતરવા લાયક એક પળ નથી. ગુલરઘાટ ઉપર એક બાવા-જીનું ધામ છે ત્યાં મુકામ કર્યો. અહિં એક પશુશાલા છે, તેના સેક્રેટરી શ્રીમાન્ કૃષ્ણસેવકદાસ તથા શ્રીમાન્ રાધાકૃષ્ણજી ઘણા ઉત્સાહી તથા સજ્જન છે. અહિં ૩-૪ મસ્જીદો જોવાલાયક છે. તેમાં એક મોટી મસ્જીદ છે તે પહેલાના જમાનામાં જૈન અથવા હિંદુનું મંદિર હોય તેવી દંતકથા ચાલે છે.
- ૨૮૯ સરાયલેતા, આ કસ્બાને નવાબ વજીર સુજાઉદ્દૌલાએ વસાવ્યો કહેવાય છે.
- ૨૯૦ શાહગંજમાં પ્રસિદ્ધ રહીશ ભગવાનદાસજી રામદાસજીના મકાનમાં ઉતર્યા. અહિં એક ધર્મશાલા છે, પણ અમોને જૈન હોવાથી ત્યાં રહેતા રામાનુજ સાધુએ ઉતરવા દીધા નહીં.
- ૨૯૧ બરમડપુરમાં ઠાકુર પાંડેને ત્યાં મુકામ કર્યો. આ બ્રાહ્મણોનું નાનું ગામ છે.
- ૨૯૨ અકબરપુરમાં બનારસવાલા રાજા મોતીચંદજી સાહેબની કોઠીમાં ઉતર્યા.
- ૨૯૩ અયોધ્યાજી, જૈનો અને હિંદુઓનું પ્રાચીન તીર્થ છે. મોટું શહેર છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. અહિં પ્રથમ તીર્થંકર શ્રીઋષભદેવજી વિગેરેનાં થઈને ૧૯ કલ્યાણકો

થણાં છે, તથા ભરતચક્રવર્તી, સગરચક્રવર્તી રામચંદ્રજી, લક્ષ્મણજી વિગેરે ઘણા પુરુષરત્નો અહિં થઈ ગયા છે, તેથી આ ભુમી સ્વર્ણ તીર્થરૂપ છે. અહિં એક દેરાસર છે, તેની બહારે એક ચૌમુખજીનું સમવસરણ છે, પાસેજ ધર્મશાળા છે, યાત્રાલુઓને સર્વ પ્રકારની સગવડ છે. જૈન દેરાસરનો વહીવટ કલકત્તાવાળા બાબુ માધવલાલજી દુગડના હાથમાં છે. અયોધ્યાજીમાં હિંદુઓનાં મોટાં મોટાં મંદિરોમાં ૧ કનકભવન ૨ મિલ્કુસાવ વિગેરે કેટલાંક મોટાં મંદિરો જોવાલાયક છે. શ્રીમાન્ મહંત ભગવાનદાસાચાર્ય વિગેરે અહિં નિવાસ કરતા ઘણા મહંતો તથા પં, દુર્ગાદત્તજી, બાબુ નાનકશરણજી, બાબુ સુખરાજ બહાદુર વિગેરે સદ્ગૃહસ્થો ઘણા સજ્જન અને લાયક છે.

૨૯૪ ફૈજાબાદ, જીલ્લો છે. મોટું શહેર છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. અહિં જૈન શ્વે. મંદિર ૧ છે, તે કલકત્તાવાળા બાબુ મોતીચંદની ક્ષત્રીના પિતાજીએ બંધાવ્યું છે. ધર્મશાળા કે ઉપાશ્રય નથી પરંતુ દેરાસરની પાસેજ પાંચ-દસ માળસો ઉતરી શકે તેટલી જગ્યા છે. જૈન શ્વે. શ્રાવકનું એક ઘર છે. દેરાસરનો વહીવટ કલકત્તાવાળા બાબુ લાખચંદની મોતીચંદની કરે છે. લાલા રામરણુવીર બહુ સજ્જન માળસ છે તેના મકાનમાં મોટા કમરામાં ઉતારો કર્યો. વકીલ મહેન્દ્રલાલ વર્મા પણ સજ્જન માળસ છે.

૨૯૫ નૌરાંઈ (રત્નપુરી), જૈન તીર્થ છે. શ્રીધર્મનાથ ભગવાનનાં ૪ કલ્યાણક અહિં થણાં છે. મંદિર રમણીય છે. મૂર્તિઓ ભવ્ય અને પ્રાચીન છે. સંપ્રતિરાજાના વલ્લભની છે તેમ કહેવાય છે. દેરાસરની પાસે એક ધર્મશાળા છે યાત્રાલુઓને સગવડ છે. અયોધ્યાની યાત્રા કરનારે અહિંની યાત્રા જરૂર કરવી જોઈએ. દેરાસરથી લગભગ એક માઈલ દૂર સ્ટેશન પણ છે.

૨૯૬ રદોલીમાં બાબુ પુરુષોત્તમદાસના મકાનમાં ઉતર્યા. બાબુ પુરુષોત્તમદાસ તથા પ્રલ્હાદદાસ મારવાડી બહુ લાયક અને સજ્જન છે.

૨૯૭ બદોલીમાં જમીનદાર શિવનંદજીના મકાનમાં ઉતર્યા. તેઓ અહિંના સારા રહીશ અને ધર્મિષ્ઠ તથા સજ્જન છે.

૨૯૮ બારાબંકીમાં વકીલ શંમુનાથજીના મકાનમાં ઉતર્યા. અહિં દિગંબરનાં ૩૦-૪૦ ઘર છે.

૨૯૯ લખનૌ; બાદશાહી વલ્લભનું પ્રાચીન, પ્રસિદ્ધ, યુ. પી. માં એક મોટું અને સુંદર શહેર છે. અહિં ઓસવાલ અને શ્રીમાલનાં થઈને શ્રાવકોનાં ૧૧

ઘર છે. ચૌકમાં બાબુ ઇન્દ્રચંદ્રજી લક્ષ્મીચંદ્રજીની ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. અહિં ઓસવાલ પુસ્તકાલય તથા જૈન શ્વેતાંબર પાઠશાળા છે. ચાર ઘરદેરાસર છે. દાદાવાહી મોટી-વિશાલ છે તેમાં મોટાં પાંચ દેરાસર છે. અહિં દિ. નાં ઘર ૧૨૬ અને દેરાસર ૬ છે. આ. ગૃ. ૧ બાબુ ઇન્દ્રચંદ્રજી સ્ત્રીમંદિરજી સ્ત્રી, ૨ બાબુ હીરાલાલજી ચુનીલાલજી સ્ત્રી, ૩ બાબુ અજીતપ્રસાદજી એમ, એ. એલ. એલ, બી. હાઈકોર્ટ વકીલ. દિ. જૈન પાઠશાળા છે. ઓનરેબલ બાબુ ગંગાપ્રસાદ વર્મા તથા બાબુ ગોકર્ણનાથ મિશ્ર હાઈકોર્ટ વકીલ ઘણા સજ્જન છે. લખનૌથી કાનપુરની પાકી સડક (મા. ૪૮) છે.

૩૦૦ ચૌકથી ૧૥ માઈલ દૂર સહાદતગંજમાં દેરાસરની પોશાલમાં ઉતર્યા. અહિં શ્રા. નાં ઘર ૬ તથા દિ. નાં ઘર ૧૦ છે.

૩૦૧ કાલીપીઠ, રાજગઢ સ્ટેટનું આ ક્ષુદ્ર ગામડું છે. બ્યાવરાથી મનોહરથાના સુધીનો રસ્તો કાચો તથા વિકટ છે. ચારે તરફ પહાડી પ્રદેશ છે. ગામના પાટીદાર પટેલના ઘરમાં ઉતર્યા.

૩૦૨ મનોહરથાના, જ્ઞાલરાપાટણ સ્ટેટનું ગામ છે. આ ગામ ચોરનું વસાવેલું કહેવાય છે. ગામની ચારે તરફ મજબુત કીલો છે. શેઠ ગોવિંદજીના ઘરમાં ઉતર્યા. આ તરફમાં સંવેગી સાધુઓનો વિહાર નહીં હોવાથી કેટલાક શ્રાવકો ધર્મથી વિમુક્ત થયા છે અને બીજા શિથિલ થયા છે. બાબુ કુંવરલાલજી જૈન સજ્જન છે. દિ. નાં ઘર ૧૨ તથા મંદિર ૧ છે. મનોહરથાનાથી જ્ઞાલરાપાટણ સુધી માઈલના નંબરવાળી કાચી સડક છે.

૩૦૩ અંકલેરા, કોટા સ્ટેટનું ગામ છે, ગામ મોટું છે. સંવેગી મુનિઓના વિહારના અભાવથી લગભગ બધા ઓસવાલો ગામમાં મંદિર હોવા છતાં સ્થાનકવાસી થયા છે. ભગવાનને પૂજારિને સ્વાધીન કરેલ છે. સ્થાનકમાં ઉતર્યા. સ્થા. વા. નાં ઘર ૧૬ છે. દિ. નાં ઘર તથા મંદિર ૧ છે.

૩૦૪ જ્ઞાલરાપાટણ, સ્ટેટ છે. સંવેગી મુનિઓના વિહારના અભાવથી અને સ્થા. વા. મુનિઓના વિચરવાથી અહિંના ઘણા શ્રાવકો સ્થા. વા. થઈ ગયા છે. મંદિરોની દુર્દશા છે. શ્વેતાંબરોમાં કુસંપ છે. આ. ગૃ. કોટાવાલા શેઠ હમીરમલ્લજી કેશરી-મલ્લજીના મકાનમાં ઉતર્યા. સ્થા. વા. નાં ઘર ૬૬ છે. દિ. નાં ઘર ૪૦૦ અને મંદિરો ૪ છે. દિ. જૈન પાઠશાળા ૧ અને જૈન પુસ્તકાલય ૧ છે, તેમાં પુસ્તક

સંપ્રહ સારો છે. શ્રી શાંતિનાથજીનું મંદિર વિશાલ અને સુંદર છે, તેમાં ૧૪-૧૫ ફુટ ઊંચી જિનપ્રતિમા છે. દિ૦ ની ઉન્નત દશા છે. આ. ગૃ. શેઠ વિનોદીરામ બાલચંદ વિગેરે છે. પં. કવિ ગિરિધર શર્મા અહિં રહે છે.

૩૦૬ જ્ઞાલરાપાટળ છાવણી, સ્ટેટની રાજધાની છે. રાજદરબાર, કોર્ટ-કચેરી વિગેરે તમામ અહિં છે, શહેર ઠીક છે. રાજ્યમહેલ ખાસ જોવાલાયક છે, રાજ્યમહેલના દરેક દરેક રૂમમાં પુસ્તકોના બે ત્રણ કબાટો તો સ્વરાજ, એકંદર આશરે ૮૫ કબાટો પુસ્તકોથી ભરપૂર છે, આશરે ત્રણ ચાર લાખ રૂ. નો સ્વર્ચ તેમાં થયો હશે. તે સિવાય એક પબ્લિક પુસ્તકાલય પણ છે. કુલમણિ નામના એક વિદ્વાન્ સજ્જન અહિં રહે છે. ઉપાશ્રય (સ્થાનક) માં ઉતર્યા. આ૦ ગૃ૦ શેઠ કુશલચંદની સ્થા. વા૦ નાં ઘર ૧૧ છે. દિ૦ નાં ઘર ૨૦ અને મંદિર ૨ છે. અહિંથી એક પાકી સડક (મા૦ ૭૦) કોટા ગઈ.

૩૦૬ દેવગુરાડીયા, ઇંદોર સ્ટેટનું નાનું ગામડું છે. શિવમંદિરમાં ઉતર્યા. શિવમંદિર વિશાલ છે. ત્યાં દર વર્ષે મોટો મેલો ભરાય છે. ઇંદોરથી બાગલી-હાટપીંપલીયા માટે પાકી સડક છે.

૩૦૭ કરનાવટ, ગ્વાલિયર સ્ટેટનું ગામ છે. શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. આ૦ ગૃ૦ શેઠ તારાચંદની ફતેહચંદની જૈન સજ્જન માણસ છે.

૩૦૮ હાટપીંપલીયા, બાગલી સ્ટેટનું ગામ છે. ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. આ૦ ગૃ૦ શા હુશાલજી કેશવજી હસ્તે ધનાલાલજી. વિજયધર્મસૂરિ જૈન પાઠશાલા છે. સ્થા. વા. નાં ઘર ૨૦ છે. દિ૦ નાં ઘર ૩૬ અને મંદિરો ૨ છે. દિ૦ જૈન પાઠશાલા ૧, કન્યાશાલા ૧, ગૌશાલા ૧, હોસ્પિટાલ ૧ અને ધર્મશાલા ૨ છે. ધાર્મિક વિષયમાં ત્રણે ફિરકાવાલા સંપથી વર્તે છે. દિ૦ સંપ્રદાયમાં ધનાઢ્યો છે, તેથી ગામમાં જૈનોની પ્રબલતા છે, પ્રજામાં ધાર્મિક ઉત્સાહ સારો છે.

૩૦૯ બાગલી, ગ્વાલિયર સ્ટેટ અન્તર્ગત નાનું સ્ટેટ છે. ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. શેઠ જેઠમલજી. સ્થા. વા. નું ઘર ૧ છે. અહિંના શ્રાવકો ભક્તિવાળા છે, સંપ સારો છે. અહિંના મંદિરમાં મૂર્તિ બહુ મનોહર અને ચમત્કારી છે.

- ૩૧૦ પેંચ-મુરેના, ગ્વાલિયર સ્ટેટનો જીલ્લો છે. આ જીલ્લાને ત્રણધાર જીલ્લો પણ કહે છે. સ્ટેશન, બજાર, ડાકબંગલો અને બજારમાં સારી ધર્મશાલા છે. અનાજનું મોટું પીટું છે. દિ. નાં ૭૦ ઘર તથા મંદિર ૨ છે. દિ. જૈનસિદ્ધાન્તમહા વિદ્યાલય સારું ચાલે છે, તેમાં લગભગ ૧૦૦ વિદ્યાર્થીઓ ભણે છે, મુખ્ય અભ્યાસ સંસ્કૃત અને ધાર્મિકનો છે, મુખ્ય અધ્યાપક પંડિત માણેકચંદ્રજી સજ્જન છે. એકવાર જૈનમહાવિદ્યાલયમાં ઉતર્યા અને બીજીવાર ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. આ. રો. મા. નં. ૧૦-૭ થી મુરેના સુધીની પાકી સડક (મા. ૧૧) છે. લશ્કર તરફથી મુરેના જતાં આ. રો. મા. નં. ૧૨-૪ થી સડક છોડી કાચે રસ્તે ૨૥ માઈલ ચાલી મુરેના ગયા. આગરા તરફથી આવનારને દેવરી પાસેથી કાચો રસ્તો મળે છે તે રસ્તે નજીક પડે છે. મુરેનાથી મહગવાં (મા. ૧૦) થઈ મીંડની પાકી સડક છે તે સડકે ચડ્યા, રેલના ફાટક પાસે મા. નં. ૦-૨.
- ૩૧૧ હડીયાલેડામાં સડક ઉપર મોદીની દુકાનમાં રાત રહ્યા. સડકથી થોડે દૂર બાવાની જગ્યા છે, ત્યાં ઉતરવાનું સાધન મળી શકે છે. ખુદ્ ગામ છોડ્યા પછી મા. નં. ૧૧-૪ પાસે કુમારી નદી આવે છે, નીચો (રપટ) પાકો પુલ બાંધેલો છે છતાં શિયાળામાં પુલ ઉપર થોડું પાણી વહેતું હતું.
- ૩૧૨ રાનપુર, મા. નં. ૧૪-૬ પાસેથી સડક છોડી ૨ ફર્લિંગ ચાલી રાનપુર ગામમાં ગયા. બોરાના મકાનમાં ઉતરવાની જગ્યા મળી શકે છે. (આ તરફનાં ગામોમાં કોઈ સુખી-ધનાઢ્ય હોય તેને બોરા કહે છે.) ગામમાંથી ૧ ફર્લિંગ ચાલી મા. નં. ૧૫-૧ પાસે સડકે ચડ્યા.
- ૩૧૩ અંબાહ, મુરેના જીલ્લાની તહેસીલ છે. ગામ ઠીક છે. બજાર, ડાકબંગલો અને તહેસીલ પાસે બે ધર્મશાલાઓ છે. ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. દિ. નાં ૧૬ તથા મંદિર ૧ છે. આ. ગૃ. બોરા ફરશરામજી ટેકરામજી તથા મોલારામજી. મા. નં. ૨૦-૧ થી મહગવાંની સડક છોડી પિનહાટની સડકે ચડ્યા, મા. નં. ૦.
- ૩૧૪ ઓસેયકાપુરા, મા. નં. ૧૦-૭ પાસે સડક ઉપર ત્રીવારી (ધર્મશાલા) માં ઉતર્યા. અહિંનો કૂવો ૬૦ થી ૮૦ હાથ ઊંડો હશે. અહિંથી ગામ ૪ ફર્લિંગ દૂર છે. મા. નં. ૧૫ પાસે ચંબલ નદી આવે છે, તે નાવથી ઉતરવી પડે છે, ગાડાં વિગેરેને નાવથી ઉતારવા માટે અનુકૂલ સાધનો નથી પણ મુશ્કેલીથી ઉતારે છે. ચંબલ નદીથી ૧૥ મા. પિનહાટ થાય છે, રસ્તો કાચો અને ઘણોજ વિકટ છે, બેલગાડી મુશીબતથી જડ શકે છે.

- ૩૧૬ પિનહાટ, આગરા જીલ્લાનું જૂનું ગામ છે, જૂનો કિલ્લો પહીં ગયેલો છે. બજાર છે. દિગં.નાં ઘર ૧૦ તથા મંદિર ૧ છે. આ. ગૃ. ૧ બેદશ્વરદયાલજી જૈન, ૨ શિ-
સ્વચંદ્રજી જન, ૩ પોસ્ટમાસ્ટર દુતીલાલજી જૈન. નવારામજીએ બંધાવેલી રામચંદ્રજીના
મંદિરની ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. સરકારી પોષ્ટ ઓફીસ પણ તેમાંજ છે
- ૩૧૬ ફરેરા, ભદ્રોલીથી આગરા-હટાવાની પાકી સડકે મા. નં. ૩૬-૨ પાસેથી ચડી
લગ. ૩ માઈલ ચાલી ફરેરાના નાકા પાસેથી તે સડક છોડી બેદસરની કાંચી
સડકે ચડ્યું. ત્યાંથી લગ. ૨ માઈલ ફરેરા થાય છે. અમો મા. નં. ૩૭-૬ થી
સડક છોડી પગડંડીએ લગ. ૧૥ માઈલ ચાલી ફરેરા આવ્યા. ચોપાડ (ધર્મશાલા)
માં ઉતર્યા.
- ૩૧૭ બેદસર, આગરા જીલ્લાનું જૂનું ગામ છે, જૂની ઇમારતો અને ઘંડેરો બહુ છે. બજાર
અને પોષ્ટ ઓફીસ છે. દિગં. મંદિર ૧ તથા દિગં. જૈન ધર્મશાલા છે, દિગં.
મંદિરકનો ગૃહસ્થ શિષ્ય રહે છે.
- ૩૧૮ શૌરીપુર, આ સ્થાન બેદસરથી લ. ૧૥ માઈલ દૂર જંગલમાં છે, ગામ નથી. રસ્તો
ઘણો વિકટ હતો પણ હાલમાં આગરાની જૈન શ્વે. શૌરીપુર તીર્થ કમિટીએ સુધારાવ્યો
છે. તેથી ગાડીઓ જઈ શકે છે શૌરીપુર, એ પ્રાચીન જૈન તીર્થ છે, ૨૨ મા તીર્થકર
શ્રીનેમિનાથ ભગવાનનાં ચક્રવર્તન અને જન્મ કલ્યાણક અર્હિ થયાં છે. અર્હિ પહેલાં
જૈન શ્વે. ૭ મંદિરો હતાં. કાલક્રમથી હાલ એકજ મંદિર રહ્યું હતું, તે પણ ઘણુંજ
જીર્ણ થઈ ગયું હતું, તેનો જીર્ણોદ્ધાર શેઠ નથમલજી ગુલેચ્છા તથા શેઠ મોહનલાલજી
બેદ વિગેરે લઈકર તથા આગરાના શ્રીસંઘના ધાસ પ્રયત્ન અને દેસરેસથી થયો છે,
અને ઇતિહાસતત્ત્વમહોદધિ જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્વિજયેન્દ્રસૂરિજી મહારાજની આજ્ઞાથી
શ્રીમાન્ વિદ્યાવિજયજી મહારાજના હાથે તેની હાલમાંજ પ્રતિષ્ઠા થઈ છે.
મંદિર મન્ય બન્યું છે. યાત્રા કરવા લાયક છે એક ડુંગર ઉપર મંદિર
અને તેની ચારે બાજુએ જંગલ હોવાથી સ્થાન ઘણુંજ મનોહર-આનંદજનક લાગે છે.
જૈન શ્વે. નાની ધર્મશાલા છે. અર્હિ દિગં. મંદિર ૧ છે. યાત્રાલુઓએ પોતાને
જોડતી સામગ્રી બેદસરથી સાથે લઈ જવી. “ શૌરીપુર તીર્થ વ્યવસ્થાપક કમિટી,
નમકમંડી, આગરા ” શૌરીપુરનો વહીવટ કરે છે. રેલ્વે રસ્તે જનારે ડુંડલા જંક્શન
પાસેના શિકોહાબાદ સ્ટેશને ઉતરી ત્યાંથી ૧૩ માઈલ બેદસર જવાય છે. સ્ટેશન
ઉપર વાહનો મળી શકે છે. બેદસરથી શૌરીપુર જવાય છે.

- ૩૧૯ બજરંગદ, ગ્વાલિયર સ્ટેટનું જૂનું ગામ છે. ગામ બહાર એક જૂનો કિલ્લો છે, તેમાં પડી ગઈલાં સિવાય બીજું કંઈ નથી. બજરંગદને પહેલાં જયનગર કહેતા હતા. આ. ગૃ. ૧ શાહ ફતેહચંદની પોરેલ, ૨ શાહ મૂલચંદની ઓસવાલ. ફતેહચંદની પોરેલના મકાનમાં ઉતર્યા. આ એક ઘર સિવાયના બીજાં કંઈ સ્થા. વા. ૦ જેવા થઈ ગયા છે. મંદિરની દેસરેલ તેમના હાથમાં છે, પણ સંભાળ રાખતા નથી. આશા-તના ઘણી છે. દિગં. નાં ઘર ૪૦ અને મંદિર ૩ છે તેમાં એક મંદિર મોટું અને જોવાલાયક છે, બજાર છે.
- ૩૨૦ રાઘોગઢ, ગ્વાલિયર સ્ટેટ અંતર્ગત એક નાનું સ્ટેટ છે રાઘોગઢમાં કિલ્લો છે તેમાં રાજમહેલ અને હિંદુઓનાં ૭ મંદિરો છે. બજાર છે. અહિં શ્રીમાલોનાં ૧ ઘર છે તે પાકાં મંદિરમાર્ગી છે. દેરાસરની વ્યવસ્થા સારી છે. જૈન ધર્મશાળા નવી થાય છે, તેથી શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ ગઢમલની શ્રીમાલ જૈન, ૨ શાહ ભમર-લાલજી જૈન. દિગં. નાં ઘર ૨૧ તથા મંદિર ૧ છે. બજરંગદથી સીધે રસ્તે રાઘોગઢ જતાં ૧૧ માઈલ થાય છે પણ તે રસ્તો પહાડી અને વિકટ છે. બેલગાડી તે રસ્તે જઈ શકતી નથી. રસ્તામાં ખીલોનાં બે ગામડાં આવે છે ત્યાં કાથો બને છે. બેલગા-ડીને રસ્તે જનારે બજરંગદથી ૩૥ માઈલ કાચે રસ્તે ચાલી દેવરીગામ પાસે આગરા રોડ ઉપર ચડી ત્યાંથી ૧ માઈલ સ્ટીઆઈ જવું, સ્ટીઆઈથી કાચે રસ્તે રાઘોગઢ ૬ માઈલ અને પાકી સડકે ૯ માઈલ થાય છે. રાઘોગઢથી એક પાકી સડક (મા. ૩) જઈ આગરા રોડને મળે છે. રાઘોગઢથી કાચે રસ્તે ૪૥ માઈલ ચાલી આવન ગામ પાસે આગરા રોડ ઉપર મા. નં. ૨૨૬-૨ પાસે ચડ્યા, ત્યાંથી ૪૥ માઈલ પાર્વતી થાય છે, અને રાઘોગઢથી પાકી સડકે જવાથી પાર્વતી ૧૧ માઈલ થાય છે. મા. નં. ૨૨૯-૭ પાસેથી એક પાકી સડક મકસૂદનગઢ ગઈ, (માઈલ ૨૪).
- ૩૨૧ દોન્તામાં શેઠ રામચંદ મથુરાલાલ મિશ્રીલાલજીના મકાનમાં ઉતર્યા. તેમના બેગી-ચામાં એક નાનું દેરાસર છે, તેમાં ધાતુની બે મૂર્તિઓ છે. શ્રાવકો ભક્તિવાળા છે. અહિં એક જૂના જૈનમંદિરનું સ્કંદર છે.
- ૩૨૨ કાયથામાં દેરાસરના જીર્ણોદ્ધારના નિમિત્તે શિવરબંધી નવું દેરાસર થાય છે, પ્રતિષ્ઠા થવાની છે, રંગમંડપનું કામ થઈ બાકી છે. ધર્મશાળા જીર્ણ હોવાથી શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. કનૈયાલાલજી જૈન. શ્રાવકો સૂસ્ત છે.
- ૩૨૩ તાજપુરમાં એક શ્રાવકના ઘરમાં ઘરદેરાસર પણ છે તેમાં ધાતુની પંચતીર્થીઓ ૧-૬

છે. આ. ગૃ. શ્રાવક રતનલાલજી ઓસવાઝ જૈન. ઉપદેશની જરૂર છે. દિ. ૦ નું ૧ થર છે. સ્ટેશન છે.

૩૨૪ ઉજ્જૈન, ગ્વાલિયર સ્ટેટના માલવાના ચાર જીલ્લામાંથી એક મુખ્ય જીલ્લો છે. શહેર સારું અને પ્રાચીન છે. પહેલાં આને ઉજ્જયિની અથવા અવંતી નગરી કહેતા હતા. હિંદુઓનું અને જૈનોનું તીર્થ છે. શ્રીમાન્ આર્ય સુહસ્તિસૂરિના શિષ્ય અવંતી-સુકુમાલ અહિં દીક્ષા લઈ ક્ષીપ્રાનદીને કાંઠે શ્મશાનભૂમિ પાસેના કંથેરના વનમાં કાઠસગ્ગ ધ્યાનમાં રહી દેવલોકવાસી થયા, તેમના સ્મરણ માટે તેમના પુત્રે મહાકાલ નામનું અવંતીપાર્શ્વનાથનું વિશાળ દેરાસર બંધાવ્યું. પાછલથી શૈવલોકોનું જોર વધવાથી તેઓ પાર્શ્વનાથ ભગવાનની મૂર્તિ ઉપર શૈવલિંગ સ્થાપન કરી તેને પૂજવા લાગ્યા, કેટલોક સમય ગયા બાદ અહિં શ્રીમાન્ સિદ્ધસેન દિવાકરસૂરિએ કલ્યાણમંદિર સ્તોત્રની રચના કરી તેના પ્રભાવથી મહાદેવનું લિંગ ફાટ્યું, તેમાંથી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની મનોહર મૂર્તિ પ્રગટ થઈ અને તેથી વિક્રમાદિત્ય રાજા પ્રતિબોધ પામ્યો. શ્રીમાન્ માનતુંગસૂરિજીએ રાજા વૃદ્ધભોજને અનેક ચમત્કાર દેખાડવાપૂર્વક શ્રીભક્તામરસ્તોત્રની રચના પણ અહિંજ કરી છે. ઉજ્જૈનમાં શાંતિનાથજી જૈન સ્થાપાશ્રયમાં ઉતર્યા. જૈન શ્વે. સ્કૂલ અને આનંદવર્ધક સ્વયંસેવક મંડલ છે. સરાફામાં દાદાજીની છત્રી છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ ઘમડશી જુહારમલ, ૨ શેઠ કર્મચંદજી દીપચંદજી કોઠારી, ૩ શેઠ અમરચંદજી દીપચંદજી બાંઠીયા, ૪ શેઠ અમુલશ્વચંદજી, ૫ શેઠ ઉમરાવસિંહજી સરદારસિંહજી. ઉપાશ્રયથી એક માઈલ દૂર દરવાજા બહાર ક્ષીપ્રા નદીની પાસે શ્રીઅવંતીપાર્શ્વનાથનું દેરાસર છે, પાસેજ જૈનધર્મશાળા છે, યાત્રાલુઓને સગવડ છે. આ દેરાસરની બિલકુલ પાસેજ મહાદેવનું એક મંદિર છે. ક્ષીપ્રા નદીથી ૦||| માઈલ દૂર બડનગરને રસ્તે દાદાવાડી છે. અહિંના સંઘમાં તહ નથી પણ નિર્નાયકતા જરૂર છે. સંઘના કામો માટે કમિટી સ્થાપન કરી આગેવાન તરીકે એકને પ્રમુખ સ્થાપન કરી સંપથી કામ ચલાવવાની જરૂર છે. અહિં અને આજ્ઞા માલવામાં સંવેગી મુનિરાજોએ વસ્તોવસ્ત વિચરી ચોમાસાં કરી શ્રાવકોને ઉપદેશ આપી ધર્મમાં ઢઢ કરવાની યાસ જરૂર છે. સ્થા. ૦વા. ૦નાં ઘર ૨૦૦ છે. દિગંબરીનાં ઘર ૫૦, દેરાસર ૪, અને દિ. ૦ જૈનવિદ્યાર્થી મુવન છે. ઉજ્જૈનમાં જ્યૌતિષશાસ્ત્રના આધારથી બનેલું પાષાણનું ઘડીયંત્ર અને અનેક ધર્મસ્થાનો જોવાલાયક છે. અહિંથી દેવાસની (મા. ૦ ૨૬) અને આગરની (મા. ૦ ૪૦) પાકી સડકો ગઈ છે. ઉજ્જૈનથી સીધા કાચે રસ્તે રત્નલામ મા. ૦ ૪૮

થાય છે. ઉપાશ્રયથી નીકળી આશરે એક માઈલ ચાલી દરવાજા બાહર અવંતી-પાર્શ્વનાથ તીર્થની ધર્મશાલામાં આવી રાત રહ્યા અને ત્યાંથી બડનગરની સડકે ચડ્યા, માં નં. ૦

૩૨૫ ચંદુલેડી, ગામ સડકથી ૦.૥ માઈલ દૂર છે. ગામમાં ગયા નહોતા. શાહ નીચે પડા-વમાં રાત રહ્યા. અહિંથી આગલ ચાલતાં લં. ૨ માઈલે સડકથી થોડું દૂર નલવા ગામ આવે છે. ત્યાંથી આગલ ચાલતાં લં. ૩ માઈલે સડકથી થોડું દૂર ચીંચલી ગામ આવે છે. નલવા અને ચીંચલીમાં શ્રા. ઘર, દેરાસર વિગેરે નથી. માટે માં નં. ૧૪-૬ પાસેથી સડક છોડી લં. ૧.૥ માઈલ કાંચે રસ્તે ચાલી બેરેડી ગામમાં જવું, ત્યાં શ્રાવકનાં ઘરો, દેરાસર અને ઉપાશ્રય છે. ત્યાંથી લં. ૬ માઈલ કાંચે રસ્તે ચાલી સીરસાના પાસે સડકે ચડવું.

૩૨૬ સિરસાનામાં નંબરદારના મકાનમાં ઉતર્યા. માં નં. ૧૭-૬ પાસે ચંબલ નદી આવે છે, નીચો (રપટ) પુલ બાંધેલો છે.

૩૨૭ બડનગર, ગ્વાલિયરસ્ટેટના ઉજ્જૈન જીલ્લાની તહેસીલ છે. ગામ ઠીક છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. આદીશ્વર ભગવાનના દેરાસરની પાછલના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ શેઠ માનાજી કસ્તૂરચંદજી, ૨ શેઠ કસ્તૂરચંદજી ચૌધરી, ૩ શેઠ લાલ-ચંદજી, ૪ શેઠ નન્દરામજી. જૈન શ્રે. પાઠશાળા છે. અહિં શ્રાવકોનાં ૭૦ ઘર છે તેમાં ૪૦ ઘર ચાર થુઈ અને ૩૦ ઘર ત્રણ થુઈ આમ્નાયને માનનારાં છે. ત્રણ થુઈવાળામાં સંપ ઠીક છે પણ ચાર થુઈનાં ૪૦ ઘરમાં ચાર તડ (ઘડા) છે. કદાગ્રહ બહુજ છે. સ્થાનકવાસીનાં ઘર ૨, શ્રે. તેરાપંથીનાં ઘર ૨, દિ. નાં ઘર ૧૨૫ અને તેમનાં મંદિર ૩ છે. દિ. જૈન અનાથાલય સારા પાયા ઉપર ચાલે છે, જેમાં સો ઉપરાન્ત વિદ્યાર્થીઓ લાભ લે છે. ‘દિ. જૈન દેશી ઔષધાલય’ પણ સારું ચાલે છે, જેની દેશાવરમાં ઘણી શાખાઓ છે, બધી શાખાઓમાં મફત દવા પુરી પાડે છે. બજેની વ્યવસ્થામાં સુધારો થવાની જરૂર છે. દિ. જૈન પાઠશાળા છે. ગામ બહાર નીકળી લં. માં નં. ૧ થી બદનાવરની સડકે ચડ્યા.

૩૨૮ બદનાવર, ધારસ્ટેટની તહેસીલ છે, ગામ ઠીક છે. બજાર છે. માં નં. ૧૧ પુરા થયા બાદ આશરે ૦.૥ માઈલ ચાલી ઉપાશ્રયે ગયા. આ. ગૃ. શેઠ નંદલાલજી ચોપડા. સંઘમાં સંપ છે. સ્થા. વા. નાં ઘર ૩૦ છે. દિ. નાં ઘર ૨ અને દેરાસર ૧ છે. માં નં. ૧૦ પાસે મહુ-નીમચની સડક ધાર તરફથી આવી રતલામ તરફ ગઈ.

અર્હિથી ધાર લ૦ ૩૨ માઈલ થાય છે. ધારથી માંડવની પાકી સડક (મા૦ ૨૪) છે. બદનાવરથી કાચે રસ્તે ચાર માઈલ દૂર વસ્તગઢ ગામ છે, ત્યાં શ્રા૦ ઘર ૩, દેરાસર ૧, ઉપા૦ ૧ અને સ્થા૦ વા૦ નાં ઘર ૨૨ છે. આ ગૃ. ગુમાનમલ કેશરીચંદની પોરવાઢ ભક્તિવાળા છે.

૩૨૯ બદનાવરથી મુલથાન કાચે રસ્તે મા૦ ૪ અને પાકી સડકે મા૦ ૬ થાય છે. મુલ-થાનમાં ઉપાશ્રયમાં તથા શેઠ હીરાલાલજીના મકાનમાં ઉતર્યા. આ૦ ગૃ૦ ૧ શેઠ જેચંદ શ્રીચંદ, ૨ શેઠ હીરાલાલજી જૈન. મુલથાનમાં ઓસવાળોનાં ૨૦ ઘર છે તેમાં ચાર ઘર પાકાં મંદિરમાર્ગી છે. બાકીનાં બન્ને ફીરકાને માનનારાં છે. અર્હિના દેરાસ-રમાં મરામતનું કામ શરૂ કરેલું અધુરું પડેયું છે, તે મરામત થવાની અને આશાતના દૂર થવાની જરૂર છે. મુલથાનથી નીકળી કાચે રસ્તે લગ૦ ૧ માઈલ ચાલી મહુ-નીમચરોડ મા૦ નં૦ ૧૮-૪ પાસે સડકે ચડ્યા. મુલથાન ગામમાંથીજ પાકી સ-ડકે જવાથી ૨-૨૧ માઈલ વધારે ચાલવું પડે છે. મુલથાનથી કાચે પાકે રસ્તે ૪ માઈલ દૂર (સેલાના સ્ટેટનું) સીમલૌદા ગામ છે, ત્યાં શ્રા૦ ઘર ૨, દેરા૦ ૧ અને સ્થા૦ વા૦નાં ઘર ૨ છે. માઈલ નંબર ૬૧-૬ પાસે સરવરમાં ઢાકબંગલો છે.

૩૩૦ બીલપાંક, મા૦ નં૦ ૬૮-૨ પાસેથી સડક છોડી કાચે રસ્તે લગ૦ ૧ માઈલ ચાલી ગામમાં ગયા. શ્રાવક શેઠ સરૂપચંદનીના ઘરમાં ઉતર્યા. અર્હિ શ્વે૦ તેરાપંથીનાં ઘર ૪ છે. ગામથી નીકળી કાચે રસ્તે લગ૦ ૧ માઈલ ચાલી સડકે ચડ્યા, મા૦ નં૦ ૭૦-૪.

૩૩૧ ધરાર, સડકથી ગામ ૧-૨ ફર્લોંગ દૂર છે. ગામમાં ગયા નહોતા. સડકે ઉપર પહા-વમાંજ રાત રહ્યા. શ્વે૦ તેરાપંથીનાં ૪ ઘર છે.

૩૩૨ રતલામ, સ્ટેટ છે. શહેર સારું છે. સ્ટેશન અને બજાર છે. મા૦ નં૦ ૭૬-૬ થી પાકી સડક છોડી લગ૦ ૨ માઈલ કાચી સડકે ચાલી ગુજરાતીના ઉપાશ્રયે ઉતર્યા. શહેરમાં ૧૨ દેરાસરો છે તે સિવાય રતલામથી ૨ માઈલ દૂર સાગોદે ગામની નજીકમાં ૧ દેરાસર છે, પાસે નાની ધર્મશાળા અને બગીચો છે. ત્યાંથી ૨ માઈલ દૂર બીબડોદની તીર્થમાં દેરાસર ૧ યાત્રા કરવા લાયક છે, પાસેજ ધર્મશાળા છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. રતલામથી ૨ માઈલ દૂર કરમદી ગામની પાસે બે દેરાસરો છે તેની જોડે નાની ધર્મશાળા છે, પાસેજ મહાદેવનું મંદિર અને તેની પાસે લોકોત્તિ પ્રમાણે સદા વહેતા પાણીના झरणानો કુંડ છે.

ए प्रमाणे रतलामમાં કુલ ૧૬ દેરાસરો કહી શકાય. ઉપાશ્રયો મોટા ત્રણ છે તે સિવાય નાના ઉપાશ્રયો પણ છે. ગુજરાતીના ઉપાશ્રયની પાસેજ ગુજરાતીની એક જૈનધર્મશાળા છે, તેમાં યાત્રાલુઓને ઉતરવાની સગવડ છે. શ્રીઆત્માનંદ જૈનપાઠ-શાળા, જૈનકન્યાશાળા અને જૈનપુસ્તકમંડાર છે. રીશ્વદેવજી કેશરીમહાજીના નામથી સંઘની પેઢી સ્થાપન થઈ છે. અહિંનો યૂવકવર્ગ-સાધારણ જનતા ઉત્સાહી અને તટસ્થ છે. પણ પેઢીના કાર્યવાહકો પક્ષપાતી હોવાથી પેઢી સ્થાપન થઈ ત્યારથી સંઘમાં કુસંપ વધ્યો છે. પેઢી તરફથી જીર્ણોદ્ધારનું કામ પણ ઉલટી રીતે થાય છે, થવું જોઈએ તેમ થતું નથી. આં ગૃં ૧ શેઠ કેશરીમહાજી માલવી વકીલ, ૨ શેઠ કેશરીમહાજી નાહર. માલવામાં ઝગડાલુ-કદાગ્રહી સાધુઓના વિચરવાથી ત્રણ થુઈ-ચાર થુઈમાં; તપાગચ્છ-ત્વરતરગચ્છમાં; ઓસવાલ-પોરવાલમાં અને આપસઆપસમાં પણ કુસંપ અને રાગદ્વેષ વધ્યો છે, તેને શાન્ત કરવા માટે તટસ્થ અને વિદ્વાન્ મુનિરાજોએ માલવામાં વિચરવાની જરૂર છે. શ્રાવકોએ પણ કદાગ્રહ છોડી એક સંપી થવાની જરૂર છે. સ્થાં વાં નાં ઘર ૩૫૦ અને શ્વેંતેરાપંથીનાં ઘર ૨૦ છે. દિગં નાં ઘર ૧૦૦, મંદિર ૩ અને દિગં જૈન બોર્ડીંગ ૧ છે. રતલામથી કાચે રસ્તે ધામનોદ માં ૯ થાય છે. અને રતલામથી પાકી સડકે નામલી (માં ૧૦) થઈ ધામનોદ માં ૧૬ થાય છે. 'ધામનોદથી સેલાનાની પાકી સડક (માં ૩૧) છે સેલાના, ધામનોદ અને નામલીમાં દેરાસર અને શ્રાવકોનાં ઘર વિગેરે છે. રતલામથી પાકી સડકે જાવરા માં ૨૪ થાય છે. ઉપાશ્રયથી નીકળી લગં ૧ માઈલ ચાલી શેઠ મીશ્રીમહા મથુરાલાલ જૈનના જીનમાં રાત રહ્યા. ત્યાંથી લગં ૨ માઈલ ચાલી મહુ-નીમચની પાકી સડકે ચઢ્યા, માં નં ૮૦-૯.

૩૩૩ સેમલીયા, શ્રીશાંતિનાથ ભગવાનનું તીર્થ છે. માં નં ૮૩-૮૪ ની વચ્ચેથી સડક છોડી કાચે રસ્તે લગં ૪ માઈલ ચાલી દેરાસરની પાસે યતિજી હીરવિજયજી રહે છે તે મકાનમાં ઉતર્યા સ્થાં વાં નાં બે ઘર છે રતલામથી પાકી સડકે નામલી સ્ટેશન માઈલ ૧૦ થાય છે ત્યાંથી સેમલીયા (કાચો રસ્તો) માઈલ ૨ થાય છે.

૩૩૪ સરસીમાં ઉપાશ્રય પડી ગયેલો હોવાથી શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. આં ગૃં શેઠ સૂવચંદજી ઓસવાલ જૈન. શ્રાવકો બધા ત્રણ થુઈ આમ્નાયવાળા છે. પણ કદાગ્રહી નથી. સ્થાં વાં નાં બે ઘર છે.

૩૩૬ જાવરા, સ્ટેટ છે. સ્ટેશન, બજાર અને ઢાકબંગલો વિગેરે છે. જૈન પાઠશાળા છે. મોટા દેરાસર પાસેના જૂના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. અહિં લગભગ ૧૨૬ ઘર ત્રણ થુઈ આમ્નાયનાં છે, સડક ઉપર તેમનો મોટો ઉપાશ્રય નવો થયો છે. સ્વરતરગચ્છ અને તપાગચ્છનાં મઠીને ચાર થુઈ આમ્નાયનાં ઘર આશરે ૨૬ છે. ત્રણ વર્ષ ઉપર રતલામમાં ત્રણ થુઈ-ચાર થુઈમાં અને તપાગચ્છ-સ્વરતરગચ્છમાં કલેશ થયો હતો તેના છાંટા આજે માલવામાં ઉડ્યા છે. પરસ્પર લેવાતાં અને રૂપિયા સૂચવે છે. છતાં તટસ્થ સાધુઓની સાથે તેઓ બધા પ્રેમભાવથી વર્તે છે. રતલામ, જાવરા વિગેરે બધા ગામોના ત્રણ થુઈવાળા અને સ્વરતરગચ્છવાળાઓએ અમારી સાથે તો બહુજ સારો વર્તીવ રાખ્યો હતો. આ. ગૃ. ૧ શેઠ નાદરજી નયમલજી ક્ષેત્રી, ૨ શેઠ કેશરીમલજી કર્ણાવટ. સ્થા. વા. નાં ઘર ૧૬૦, દિ. નાં ઘર ૩૬ અને તેમનાં મંદિરો ૨ છે. શ્રીરાજેન્દ્રસૂરિનીએ ત્રિસ્તુતિ મતનો પ્રારંભ (પ્રથમ ઉપદેશ) જાવરામાં કર્યો. અહિંથી રીંગણોદ તીર્થ (કાચો રસ્તો) મા. ૮ થાય છે. રીંગણોદમાં મનોહર જિનર્ભિંજ જમીનમાંથી નીકળેલા પછી દેરાસરમાં સ્થાપન કર્યા છે તેથી રીંગણોદ તીર્થ ગણાય છે. ત્યાં શ્રાવકનાં ઘર વિગેરે છે. ઉપાશ્રયથી નીકળી લ. ૧ માઈલ ચાલી મહુ-નીમચ રોડ ઉપર મા. નં. ૧૦૧-૭ પાસે ઢાકબંગલામાં રાત રહ્યા. મા. નં. ૧૦૯ પાસેથી રીંગણોદની પાકી સડક નવી થાય છે, અહિંથી રીંગણોદ ૬ માઈલ થાય છે.

૩૩૭ ઢોદર, મા. નં. ૧૧૦-૬ થી સડક છોડી ૨ ફર્લિંગ કાચે રસ્તે ચાલી ગામમાં ગયા. શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. દેરાસરમાં થોડી મરામતની જરૂર છે. સ્થા. વા. નાં ૩ ઘર છે. સ્ટેશન છે. ગામથી કાચે રસ્તે લ. ૦. માઈલ ચાલી મા. નં. ૧૧૧-૩ પાસે પાકી સડકે ચડ્યા. પાસેજ ઢાકબંગલો છે. ઢોદરથી રીંગણોદ મા. ૬. અને કચ્છનારાથી રીંગણોદ મા. ૯ થાય છે. મંદસોરની સડક તરફ ઢોદરથી લ. ૪. માઈલે સડકથી થોડું દૂર કચ્છનારા ગામ આવે છે, ત્યાં શ્રા. ઘર ૬-૭, દેરાસર ૧ અને ઉપા. ૧ છે. ત્યાંથી ત્રણ માઈલ દૂર અસ્વીયા ગામમાં દિ. નાં ઘર છે. ત્યાંથી ત્રણ માઈલે દલૌદા ગામ આવે છે, ત્યાં શ્રાવકનાં ઘર અને દેરાસર છે. મા. નં. ૧૨૩ પાસેથી દલૌદા સ્ટેશન જવાની પાકી સડક (ફર્લિંગ ૨) ગઈ.

૩૩૮ મંદસોર, મા. નં. ૧૩૦-૨ થી સડક છોડી કાચે રસ્તે લ. ૧ માઈલ ચાલી

સાહે બારાના દેરાપર પાસેના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. મંદપોર, ગ્વાલિયર સ્ટેટના માલવા પ્રાંતનો એક જીલ્લો છે. ગામ પ્રાચીન અને સાહ છે. સ્ટેશન, બજાર અને જૂનો કિલ્લો વિગેરે છે. મા. નં. ૧૩૦ પાસે ઢાકચંગલો છે મગવાન્ શ્રીમહાવીર-સ્વામીના સમયમાં સિંધુસૌવીર દેશના વીતમયનગરના ઉદાયન રાજાએ ઉજ્જયિની નગરીના રાજા ચંડપ્રદ્યોત ઉપર ચઢાઈ કરી તેને જીતી પકડી કેદ કરી તેને સાથે લઈને પોતાના દેશ તરફ પાછા ફરતાં ચોમાસુ બેસવાથી જંગલમાં દશપુર નામનું નગર વસાવીને ત્યાં રહ્યા (જે દશપુર હાલ મંદસોરના નામથી પ્રસિદ્ધ છે.) ઉદાયન રાજાએ પોતે જૈન હોવાથી સાંવસરિક (પર્યુષણ) પર્વને દિવસે ચંડપ્રદ્યોતે ઉપવાસ કરવાથી સ્વધર્મી જાણી તેને અહિંથીજ છોડી મૂક્યો રાજા ચંડપ્રદ્યોતે આ ગામને જિનમંદિરના નિભાવ સ્વર્ચ માટે અર્પણ કર્યું. મંદસોરથી બે માઈલ દૂર અને મહુ-નીમચ રોડ મા. નં. ૧૩૦-૨ પાસેથી એક માઈલ દૂર સોંદની ગામ પાસેના એક ક્ષેત્રમાં યશોધર્મ રાજાના મોટા બે કીર્તિસ્તંભો જમીનમાંથી નીકળેલા પડ્યા છે. પ્રત્યેક સ્તંભ એકજ પથ્થરનો બનેલો, ચાત્રીશ ફુટ ઊંચો અને તેના પ્રમાણમાં પહોલો છે. તેના ઉપર ૧૪૦૦ વર્ષ પહેલાંનો લેખ છે. મંદસોર ૧૨ પરાંઓથી વહેંચાયેલું છે. તેમાંથી ચાર પરાં અને એક શહેર મઠીને પાંચ પરાં-ઓમાં શ્રાવકની વસ્તી અને દેરાસર વિગેરે છે. (૧) શહેરમાં શ્રા. ઘર ૭૦, દેરા. ૧, ઉપા. ૨, ઓસવાલ-પોરવાલની હવેલીઓ ૨ અને એક નાનો પુસ્તકઘંડાર છે. આત્માનંદ જૈનપાઠશાળા હાલ બંધ છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ ફૂલચંદની સુરાણા, ૨ શેઠ ઇન્દ્રમલજી સ્વીમસરા. (૨) નયાપુરામાં શ્રા. ઘર ૬, દેરા. ૧, ઉપા. ૧ અને દાદાજીની છત્રી તથા બગીચો છે. (૩) જનકુપરામાં શ્રા. ઘર ૧૧૦, દેરા. ૧ અને શ્રીનાયકવિજયજીની પૌષ્પશાળામાં શ્રી પદ્માવતીજીનું દેરા. ૧ છે. રાજેન્દ્રવિલાસ નામનું મંદિર બંન છે, તેમાં રાજેન્દ્રસૂરિની છત્રી છે જૈનપાઠશાળા ૧ છે. જનકુપુરામાંના શ્રાવકોનાં લગભગ બધાં ઘર ત્રણ થુઈ આમ્નાયને માનનારાં છે. (૪) શાનપુરામાં શ્રા. ઘર ૧૦, દેરા. ૧ અને નાનો ઉપાશ્રય ૧ છે. (૫) સિલચી-પુરામાં શ્રા. ઘર ૪ અને દેરાસર ૧ છે મંદપોર શહેરના જૈન આગેવાનોમાં દમ નથી, સંઘમાં નિર્નાયકતા છે. મુનિરાજોને આવતાં જતાં માર્ગમાં માત્ર વિશ્રાન્તિ લેવા લાયક ક્ષેત્ર છે. શહેર અને પરાંઓમાં થઈને મંદસોરમાં સ્થા. વા. નાં ઘ. ૧૫૦, દિગં. નાં ઘ. ૧૦૦ તેમનાં મંદિર ૩ અને ચૈત્યાલય ૨ છે. મંદપોરથી બહુ પાર્શ્વનાથ લગ. ૮

માઇલ થાય છે. મંદસોરથી નીમચની છાવણી પાકી સડકે માં ૩૨ થાય છે. ઉપા-
શ્રયથી લગ. ૨ ફર્લિંગ ચાલી પ્રતાપગઢની સડકે ચઢ્યા, માં નં. ૧-૨.

૩૩૮ કુળી, માં નં. ૯ પાસેથી ગામ ૧૥ ફર્લિંગ દૂર છે. નરસિંહજી ઠાકોરના મકા-
નમાં ઉતર્યા. શ્રાવક શાહ ચંપાલાલ નાનાલાલ ભક્તિવાળા છે.

૩૩૯ પ્રતાપગઢ, સ્ટેટ છે, ગામ સાહં છે. બજાર છે. મંદસોર સ્ટેશનથી જવાય છે. માં
નં. ૨૦ થી આગળ એક માઇલ ચાલી ગુમાનશાના દેરાસર પાસેના ઉપાશ્રયમાં
ઉતર્યા. મુખ્ય દેરાસર ૧૦ સિવાય ઘર દેરાસર ૨ છે જૈન શ્વે. પાઠશાળા ૧ અને
કન્યાશાળા ૧ છે. આ. ગૃ. ૧ ગાંધી રામચંદ લાલજી હસ્તે શેઠ ગેબીલાલજી
તથા શિવલાલજી, ૨ શાહ દીપચન્દજી દાવડા, ૩ શાહ ચોક્ષચન્દજી માસ્ટર.
શેઠ લક્ષ્મીચંદજી ધીયાના બાગમાં તેમનું બંધાવેલું મન્ય દેરાસર ૧, ઉપાશ્રય ૧
અને તેમનું પ્રાઈવેટ પુસ્તકાલય ૧ છે. અહિંના હુંબડ શ્વેતાંબરોમાં ધાર્મિક વર્તન સાહં છે.
ઓસવાલો બધી વાતે તદ્દન શિથિલ થઈ ગયા છે. સ્થા.વા. નાં ઘર ૬૦ છે. દિગં.
નાં ઘર ૫૦૦, મંદિર ૪, દિગં. રતનલાલજી જૈનવિદ્યાલય ૧, જૈનપાઠશાળા ૨,
અને જૈનકન્યાશાળા ૨ છે. અહિંના દિગંબરો સુખી અને ધાર્મિક કાર્યોમાં ઉત્સાહ-
વાળા છે. અહિંના શ્વેતાંબર-દિગંબરોમાં સારો સંપ છે પંડિત દીપચન્દજી યતિ વિદ્વાન્
અને સજ્જન માણસ છે. અહિંથી સીધે રસ્તે બડ પાર્શ્વનાથ માં ૧૭૥ અને ધમોતર
થઈને જવાથી માં ૨૩ થાય છે. પ્રતાપગઢથી સીધે રસ્તે જીરણ માં ૨૧ અને
ધમોતર થઈને જવાથી માં ૨૪ થાય છે.

૩૪૦ ધમોતરમાં શ્રીશાંતિનાથ ભગવાનનું મંદિર તીર્થભૂત ગણાય છે. શ્વેતાં. દિગં. બન્ને
આ તીર્થને માને-પૂજે છે. મંદિરની પાસેજ જૈનધર્મશાળા છે. મંદિરનો વહીવટ નરસિં-
ગપુરા દિગંબરીઓના હાથમાં છે.

૩૪૧ ધમોતરમાં શ્રાવકના ઘરમાં ઉતર્યા. શ્રાવકો ભક્તિવાળા છે આ. ગૃ. શેઠ જીવરાજ
પૂનમચંદજી કર્ગપુરીયા. ધમોતરથી સીધે રસ્તે ચિત્તાલેડા માં ૧૪ થાય છે, પણ
તે રસ્તો પહાડી અને વિકટ છે. માટે ધમોતરથી જીરણ થઈને ચિત્તાલેડા માં
૨૨ થાય છે, તે રસ્તે જવું સાહં છે.

૩૪૨ કનોરામાં ગામ બહાર રામચંદ્રજીના મંદિરમાં ઉતર્યા. શ્રાવક શેઠ ચંપાલાલજી ચાંદ-
પલજી ભક્તિવાળા છે. દેરાસરમાં થોડી મરામતની અને દેવચેરેલની જરૂર છે.

- ૩૪૩ બહુ, શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનનું તીર્થ છે. ધર્મશાલાઓ બે છે. યાત્રાલુઓને ઉતરવાની સગવડ છે. નવી ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનની મૂર્તિની પલાંઠીની નીચે બન્ને બાજુએ વિચિત્ર પ્રકારે વ્યાઘ્રની બે આકૃતિઓ ગોઠવેલી છે. મૂર્તિ ઉપર લેખ નથી પણ મૂર્તિ પ્રાચીન જણાય છે શ્રાવક દેવીચંદની જૈન. અહિંથી સ્ટેશન ૨ માઈલ દૂર છે.
- ૩૪૪ કળગેટીમાં શેઠ હીરાલાલજી પોરવાલના મકાનમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ શેઠ હીરાલાલજી પોરેલ પોરવાલ, ૨ શેઠ ચંપાલાલજી પોરવાલ. અહિંના શ્રાવકો ભક્તિવાળા છે સંપ સારો છે અહિંથી બૈડીયા ૩ માઈલ થાય છે
- ૩૪૫ જીરણમાં દેરાસરના રંગમંડપનું કામ બાકી છે કુસંપને લીધે દ્રવ્ય હોવા છતાં કામ અધુરું પડ્યું છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ ઓંકારલાલજી ચંપાલાલજી ૨ ચંપાલાલજી મહેતા સ્થા. વા. નાં ઘર ૭ છે અહિં જૂનો કિલ્લો અને બજાર છે.
- ૩૪૬ છોટીસાદરી, ઉદયપુર સ્ટેટનું પરગણું છે. ગામ પ્રાચીન છે. બજાર છે. સદ્ગુણપ્રસારક જૈન મિત્રમંડલ, જૈનપાઠશાળા અને જૈનકન્યાશાળા છે આ. ગૃ. ૧ શેઠ ચંદનમલજી નાગોરી, ૨ શેઠ નાનાલાલજી નાગોરી, ૩ શેઠ મોતીલાલજી નાગોરી. શેઠ ચંદનમલજી નાગોરીને ત્યાં પોતાનું પ્રાઈવેટ પુસ્તકાલય છે. સ્થા. વા. નાં ઘર ૩૫, દિગં. નાં ઘર ૨ અને તેમનું ચૈત્યાલય ૧ છે. અહિંથી નીમચ સ્ટેશન (કાચો રસ્તો) મા. ૧૪ થાય છે. નીમચમાં શ્રા. ઘર, દેરાસર વિગેરે છે. છોટીસાદરીથી દેસૂરી સુધીમાં જ્યાં જ્યાં ઓસવાલોનાં ઘરની સંખ્યા લઘુ છે લગભગ તેઓ બધા સંવેગી મુનિરાજોના વિહાર તથા ઉપદેશના અભાવથી અને સ્થાનકવાસી સાધુઓના વિચરવાથી મૂર્તિપૂજામાં શિથિલ થયા છે. સ્થાનકવાસી આમ્નાય તરફ झुकवा लाग્યા છે. સાધુઓને ગોચરી પાળી તો મઠી શકે છે.
- ૩૪૭ વિનોતામાં શ્રાવકની દુકાનમાં ઉતર્યા. દેરાસરનો જીર્ણોદ્ધાર થયો છે, થોડું કામ બાકી રહી ગયું છે. પ્રતિષ્ઠા થવાની બાકી છે. મદદની અને દેસરેલની જરૂર છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ હીરાલાલજી ઓસવાલ, ૨ શેઠ પ્રતાપમલજી ઓસવાલ. ઓસવાલોનાં ઘર ૨૫, દિગં. નાં ઘર ૧૫ અને દિગં. મંદિર ૧ છે.
- ૩૪૮ નકુંમમાં શ્રાવકની દુકાનમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ શેઠ ઓંકારલાલજી ધનરાજની, ૨ શેઠ ઉદયલાલજી દોશી, ઓસવાલોનાં ઘર ૮૦ છે. બજાર છે.
- ૩૪૯ મંડફીયામાં કીસનલાલ હોગાલાલ અગ્રવાલના મકાનમાં ઉતર્યા. દેરાસરનો જીર્ણો-

દ્વાર થયો છે પ્રતિષ્ઠા થવાની બાકી છે. શ્રાવકોને દરકાર નથી. કોઈએ તે કામ હાથમાં લેવાની જરૂર છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ રૂયાલીલાલ જાવદવાલા, ૨ શેઠ ટોડુજી મારુ ઓસવાલ. ઓસવાલોનાં ઘર ૧૫ અને દિ. નું ઘર ૧ છે અહિંથી ચીલાડા ૪|| માઈલ થાય છે.

૧૧૦ ભાદોડામાં શ્રાવકની દુકાનમાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ઉદયપુરવાલા શેઠ ગણેશમલજી બોથરા હાકેમ સાહેબ. દેરાસરની દેસરેલ હાકેમ સાહેબ સારી રાખે છે. ઓસ. નાં ઘર ૬૦ અને દિ. નાં ઘર ૨ છે. બજાર છે.

૧૧૧ ઉમડમાં દરબારી કચેરીમાં ઉતર્યા. શ્રાવક ૧ રીસવદાસજી, ૨ નેળજી. ઓસ. નાં ઘર ૧૫ છે.

૧૧૨ કરેડા, શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનું તીર્થ છે. દેરાસર ઘણું વિશાલ અને પ્રાચીન છે. દેરાસરની બાંધણી, દેરીઓ અને થાંભલા ડાકરના લેખો પરથી જણાય છે કે આ દેરાસર બારમા સૈકામાં બનેલું છે. મૂલનાયકજીની મૂર્તિ ઉપર સંવત્ ૧૬૫૬ નો લેખ છે, ઇસ ૧૭૦૦ મૂર્તિને પાછલથી કોઈ કારણસર બદલવી પડી હશે તેમ જણાય છે. આ દેરાસરમાં ધાતુની બે ત્રિતીર્થીઓ ઘણી મોટી અને પ્રાચીન છે, એક આશરે સંવત્ ૧૦૦૦ ની આસપાસની અને બીજી આશરે સંવત્ ૧૨૦૦ ની આસપાસની હશે, બન્ને ઉપર નાનો નાનો લેખ છે. હાલમાં દેરાસરનો જીર્ણોદ્ધાર થયો છે, હજુ કામ ચાલે છે. મદદની જરૂર છે. દેરાસરની પાસેજ મોટી ધર્મશાળા છે યાત્રાલુઓને સગવડ છે. યાત્રા કરવા લાયક છે. ગુ. માગશર વદિ ૧૦ અને વૈશાખ શુદિ ૩ ને દિવસે મોટા મેળા મરાય છે. ઉદયપુરવાલા શાહ કનકમલજી ચોરડીયા કારખાનાના મુનીમ છે. ધર્મશાળાથી થોડુંજ દૂર કરેડા ગામ છે, ગામમાં ઓસ. નાં ઘર ૭ છે. ગામ નાનું છે. કરેડા સ્ટેશન છે. દેરાસરની પાસેજ આશરે બે માઈલના ઘેરાવાવાળું મોટું તલાવ ઉદયપુર સ્ટેટ તરફથી બંધાય છે. અહિંથી કપાસળ (કાચો રસ્તો) માં. ૬ થાય છે, ત્યાં શ્રા. ઘર ૮, દેરા. ૨ અને ઓસવાલોનાં ઘર ૯૦ છે. કરેડાથી સનવાર (કાચો રસ્તો) મા. ૮ થાય છે, ત્યાં શ્રા. ઘર ૫, દેરા. ૧ અને ઓસવાલોનાં ઘર ૫૦-૬૦ છે. કરેડાથી ઉદયપુર મા. ૪૦ અને ચિત્તોડ મા. ૨૬ થાય છે. ચિત્તોડમાં શ્રાવકનાં ઘર અને દેરાસર વિગેરે છે. ચિત્તોડનો કિલ્લો પ્રસિદ્ધ છે.

- ૩૧૩ ચરાણામાં આં. ગૃં. શિવલાલ ચંડાલીયાના મકાનમાં ઉતર્યા. સ્થાં. વાં. નાં ઘર ૧૨ અને તેરાં. નાં ઘર ૨ છે.
- ૩૧૪ બનેડીયામાં ઉદયપુરવાળા શેઠ રોશનલાલજી ચતુરના મકાનમાં ઉતર્યા. સ્થાં. વાં. નાં ઘર ૧૨ છે. એક નાનું ઘરેરાસર છે, આશાતના દૂર કરાવવાની જરૂર છે. શેઠ બેનીરામ કાંકરેચા અહિંથી સનવાર માં ૯ થાય છે.
- ૩૧૫ રાજાવાસમાં રામચંદ્રજીના મંદિરમાં રાત રહ્યા. સ્થાં. વાં. નાં ઘર ૭ છે. અહિંથી લગં. ૧ માઈલ ચાલ્યા પછી બનાસ નદી આવે છે, ત્યાંથી લગં. એક માઈલ દૂર મોડી ગામ છે, ત્યાં ઓસવાલોનાં ઘર આશરે ૫૦ અને દેરાસર ૧ છે, ત્યાંથી કાંકરોલી ૪ માઈલ થાય છે.
- ૩૧૬ કાંકરોલી, વૈષ્ણવોનું મોટું તીર્થ છે, દ્વારકાનાથનું મંદિર મોટું છે. બજાર અને ધર્મ-શાળા છે. ઓસવાળોના નોરામાં ઉતર્યા. સ્થાં. વાં. નાં ઘર ૨૫ અને તેરાં. નાં ઘર ૭૦ છે. અહિં જૈનશ્વેતાંબર દેરાસર એક હતું. જૈનો અને હિંદુઓ વચ્ચે ક્ષણે થતાં કોઈ એ તે દેરાસરનો ઘુમટ તોડી નાંખ્યો અને મૂર્તિઓ તોડી ફોડીને ગુમ કરી દીધી, ઉદયપુર સ્ટેટમાં તે માટે ત્રણ વરસથી કેસ ચાલે છે, ફેસલો મળે તે સુધી. ઉદયપુરથી કાંકરોલી પાકી સડક (માં. ૩૬) છે. ઉદયપુરથી ૧૨ માઈલ દેલવાડા, ત્યાંથી ૧૪ માઈલ નાથદ્વારા, ત્યાંથી ૧૦ માઈલ કાંકરોલી થાય છે. દેલવાડામાં પ્રાચીન મંદિરો, શ્રાવકનાં અને સ્થાં. વાં. નાં ઘર વિગેરે છે. નાથદ્વારા વૈષ્ણવોનું મોટું તીર્થ છે.
- ૩૧૭ રાજનગર, ઉદયપુર સ્ટેટનું એક પરગણું છે. ગામ જૂનું છે. બજાર છે. દરબારી ધર્મ-શાળામાં ઉતર્યા. રાજનગરમાં બે દેરાસરો છે તેમાં એક ગામમાં છે અને બીજું રાજ-સાગર તલાવના કીનારા પાસે પહાડની એક ઊંચી ટેકરી ઉપર દયાલશાહ શેઠે સંવત્ ૧૭૩૫ માં બંધાવેલું ચૌમુખજીનું વિશાલ અને મન્ય દેરાસર છે યાત્રા કરવા લાયક છે. આ દેરાસરનો જીર્ણોદ્ધાર હાલમાં થોડા વર્ષો ઉપર થયો છે. ગામના દેરા-સરમાં થોડી મરામત થવાની જરૂર છે. આં. ગૃં. ૧ શેઠ તારાચંદ્રજી કોઠારી ૨ મહાત્મા ભૂરેલાલજી. સ્થાં. વાં. નાં ઘર ૫ અને તેરાં. નાં ઘર ૧૨૦ છે. અહિં ઉદયપુરના મહારાણા રાજસિંહજીએ રૂપિયા ૧૦૫૦૭૯૮૪ સ્વર્ણને એક મોટું વિશાલ રાજસાગર નામનું તલાવ બંધાવ્યું છે. જે ચાર માઈલ લાંબુ અને પોળા બે માઈલ પહોળું છે. ત્રણ માઈલ લાંબુ તેનું બાંધકામ છે. સં. ૧૭૧૮ માં સ્વાતમુદ્દત્ત કરી સં. ૧૭૩૨ માં

તેની પ્રતિષ્ઠા કરી છે. તેના કીનારા ઉપર, દયાલશાહના મંદિરવાળી ટેકરી અને રાજ-મહેલવાળી ટેકરીની વચ્ચે બહુ સુંદર બાંધકામવાળું, નૌચોકી નામથી પ્રસિદ્ધ, રમણીય સ્થાન છે. ત્યાં આવેલી ત્રણ ચોકીઓ તથા તોરણોમાં આવૂંજીના મંદિરો જેવી કોતરણી છે. અહિંથી રાજસાગર તલાવનો દેખાવ બહુ ભવ્ય જણાય છે. અહિં મોટા મોટા ૨૫ પથ્થરોમાં खोदेले, હિંદુસ્તાનમાં સૌથી મોટામાં મોટો શિલાલેખ છે, તેમાં ઉદયપુર રાજ્યનું અને આ તલાવનું વિસ્તારથી વર્ણન કરેલું છે. રાજનગર, શ્વે. તેરાપંથ મતનું મૂળ ઉત્પત્તિસ્થાન કહેવાય છે. ભિલ્લમસ્વામીએ તેરાપંથ મતનો ઉપદેશ અહિંથી શરૂ કર્યા હતા.

૩૧૮ કેલવામાં તલતમલજી સેવકના મકાનમાં ઉતર્યા. તેરાપંથીનાં ઘર ૮૦ છે. શેઠ રાજમલજી ઓસવાલ જૈન. અહિંના ત્રણે દેરાસરો પ્રાચીન અને વિશાળ છે. કાંડક મરામતની અને આશાતના દૂર કરાવવાની યાસ જરૂર છે. મૂર્તિપૂજક શ્રાવકનું એક પળ ઘર નથી, બધા તેરાપંથી થઈ ગયા છે. અહિં દરબારી સગઈ, જૂનો કિલ્લો અને બજાર છે.

૩૧૯ પઢાવલીમાં દરબારી ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. શ્રાવક હંસરાજજી સીઆલ. તેરાપંથીનાં ઘર ૨૫ છે. અહિંથી ૭ માઈલ દૂર ગઢબોડ નામનું ગામ છે. ગઢબોડ (ચૌમુજા) વૈષ્ણવોનું તીર્થ છે. ત્યાં શ્રા. ઘર ૪૦, દેરાસર ૧ અને તેરાપંથીનાં ઘર ૩૦ છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ નંદરામજી કાવઢીયા, ૨ શેઠ હરલચંદજી કલ્હારા. ગઢબોડથી દેસૂરી ૯ માઈલ થાય છે.

૩૨૦ અંટાલીયામાં આ. ગૃ. ૧ શેઠ પ્રેમચંદજી રાઠોડ, ૨ શેઠ ચંપાલાલજી રાઠોડ. તેરાપંથીઓનાં ઘર ૯ છે. અહિંથી ૩૧ માઈલ દૂર રીચેડ ગામ છે. ત્યાં શ્રા. ઘર ૯૦, દેરાસર ૧ અને ઉપાશ્રય ૧ છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ ભગજી ચંડાલીયા, ૨ શેઠ હજારીમલજી કોઠારી. તેરાપંથીઓનાં ઘર ૯૦ છે. રીચેડથી ફીલવાડા ૪ માઈલ થાય છે.

૩૨૧ ફીલવાડામાં નવા ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. અહિં ડંચી ટેકરી ઉપર એકજ કંપાઉંડમાં બે શિલ્પરબંધી દેરાસરો છે. જૈનધર્મશાલા તથા ઉપાશ્રય બન્ને નવા તૈયાર થાય છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ ચંપાલાલજી કોઠારી, ૨ શેઠ કાલુરામજી વોરા. તેરાપંથીઓનાં ઘર ૧૦ છે. અહિંથી ગઢબોડ ૨૧ માઈલ થાય છે. મેવાડમાંથી મારવાડ જતાં વચ્ચે બન્ને દેશોની સરહદરૂપ પર્વતશ્રેણી આડી આવે છે. તેને ઉહ્લંબન કરવાના રસ્તાને નાલ કહે છે. આ તરફ એવી નાલો ૧ સોમેશ્વરની, ૨ ફીલ-

વાઢાની, ૩ હાથીગુઢાની, ૪ ઢાણપુરાની વિગેરે ઘણી છે. તેમાં કીલવાઢા (દેસૂરી) ની નાલ સૌ કરતાં સારી અને ચાલુ છે. આ નાલ લગઁ ૪ માઈલ લાંબી છે. મારવાઢ જનારને નીચું ઉતરવાનું આવે છે અને મેવાઢ જનારને ઉંચું ચઢવાનું આવે છે અર્થાત્ મેવાઢ કરતાં મારવાઢનો પ્રદેશ નીચાણમાં છે.

૩૬૨ દેસૂરી, જોધપુર સ્ટેટનું પરગણું છે. ગામ જૂનું છે. ઁક ટેકરી ઉપર જૂનો કિલ્લો છે. બજાર છે. દેસૂરી જૈનસમાજ નામનું મંડલ ૧ અને જૈનધર્મશાલા ૪ છે. આઁ ગૃઁ ૧ શેઠ જેઠમલજી મગનીરામજી ઁસવાલ, ૨ શેઠ લલ્લમીચંદજી ધનરૂપજી પોરવાલ. શિલાલેલો ઉપરથી જણાય છે કે દેસૂરીનું મૂલ નામ ' દેવસૂરિ ' હતું અને તે શ્રીમાન્ વાદિદેવસૂરિજીના નામ ઉપરથી રાલવામાં આવ્યુ હતું. દેસૂરીથી ૧૥ માઈલ દૂર સોમેશ્વર ગામમાં દેરાસર ૧ અને નાની ધર્મશાલા ૧ છે, શ્રાઁ ઘર નથી. ત્યાં ગુઁ ફાગણ વાદિ ૩ નો મેલો ભરાય છે.

૩૬૩ ઘાણેરાવમાં નાની જૈન ધર્મશાલામાં ઉતર્યા. બજાર છે. ઘાણેરાવમાં દેરાસર ૧૦, ઉપાશ્રય ૭, જૈન ધર્મશાલા ૨, પંચાયતી નોરો ૧, વિદ્યાશાલાનું મકાન ૧ અને બીજી બે ત્રણ નાની ધર્મશાલાઁ છે વિદ્યાશાલાના મકાનમાં જૈન સ્કૂલ ચાલે છે. આઁ ગૃઁ ૧ શેઠ મૂલચંદજી જોવતાજી, ૨ શેઠ જસરાજી ઁનોપચંદજી. ઘાણેરાવ શ્રી રાણપુરજીની પંચતીર્થીનું ગામ છે. અહિંથી ૩ માઈલ દૂર જંગલમાં મુછાઢા મહાવીર-સ્વામીનું મ્વય અને વિશાલ દેરાસર છે. પાસેજ જૈન ધર્મશાલા છે. અહિં પ્રતિવર્ષે કાર્તિકી પૂનમનો મોટો મેલો ભરાય છે. ઘાણેરાવથી ૩ માઈલ દૂર ઢોઢા ગામમાં દેરાસર ૧ અને તેની પાસે નાની ધર્મશાલા ૧ છે, શ્રા. ઘર નથી, અહિં ગુઁ અષાઢ વાદિ ૧૧ નો મેલો ભરાય છે.

૩૬૪ સાદરી, ગામ મોટું છે. બજાર છે. મોટા ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા. અહિંથી શ્રીરાણપુરજી જવાય છે. સાદરીમાં મોટું દેરાસર ૧, ઉપાશ્રયમાં દેરાસર ૧, ગામ બહાર શાહ મૂલચંદ મનજીનું બંધાવેલ દેરાસર ૧ અને ગામથી ૧ માઈલ દૂર રાણપુરજીના રસ્તા ઉપર શ્રીઁદીશ્વર ભગવાન્નું દેરાસર ૧ ઁમ કુલ ચાર દેરાસરો છે. સાદરીમાં નાના મોટા ઉપાશ્રયો ૧૦ છે તેમાં ઁક ઉપાશ્રય હાલમાં શેઠ જસરાજી હજમલજી ઁ નવો બંધાવ્યો છે. અહિં શ્રીરાણપુર તીર્થના વહીવટ માટે શેઠ આ. ક. ની પેઢી અને તેની સાથે ધર્મશાલા છે. તથા બીજી

ધર્મશાલા શાહ મૂલચંદ મનજીએ બંધાવેલી ગામ બહાર છે. ગામ બહાર જૈન સ્કૂલ માટે મોટું મકાન નવું તૈયાર થયું છે. તેમાં જૈન સ્કૂલ હાલમાં જ શરૂ થઈ છે. આત્મ વલ્લભ જૈન લાઇબ્રેરી હાલ બંધ છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ મૂલચંદની છજમલજી, ૨ શેઠ ગંગારામજી હંસરાજજી. સાદરીના શ્રાવકોમાં ધાર્મિક વિવેક કાંઈક ઠીક છે, પણ સંઘમાં સંપ નથી, નજીવા કારણથી બે તડ પડ્યાં છે. એક સંપી થઈ કે'ર્યે કરવાની જરૂર છે. ગોલવાડના લગભગ બધા ગામોમાં ઓસવાલ-પોરવાલ વચ્ચે રાગદ્વેષ-લેવા-તાણ વધારે પ્રમાણમાં જોવાય છે. ગોલવાડમાં ભાગ્યેજ એવું કોઈ પુણ્યશાલી ગામ વચ્ચું હશે કે જ્યાં બે-ચાર તડ (ધડા) નહીં હોય સ્થા. ૦ વા. ૦ નાં ઘર ૧૭૫ અને સ્થાનક ૫ છે. રાણપુરજીના રસ્તા ઉપર હીરાવાવ, નાની ધર્મશાલા અને ચોતરો સાદરીવાળા શેઠ મૂલચંદની છજમલજીએ બંધાવેલ છે. સાદરીથી ૧૥ માઈલ દૂર માદા ગામમાં એક દેરાસર છે, ત્યાં શ્રા. ૦ ઘર અને ઉપાશ્રય નથી, પણ એક સ્થાનક છે. સાદરીથી બે માઈલ દૂર રાજપુર ગામ છે, ત્યાં શ્રા. ૦ ઘર નથી, નાની જનધર્મશાલા છે, ત્યાંથી એક માઈલ દૂર જંગલમાં પહાડની પાસે શ્રીશાંતિનાથ ભગવાનનું દેરાસર છે, ત્યાં પ્રતિવર્ષે કાર્તિક શુદ્ધિ ૨ નો મેળો ભરાય છે.

૩૬૫ રાણપુરજી તીર્થ, ત્રણ બાજુથી પર્વતની શ્રેણીઓથી વિંટાણું, પહાડોની નીચેની તલાટીમાં આવેલું છે. તીર્થ રમણીય અને યાત્રા કરવા લાયક છે. એક વિશાળ ધર્મશાલા છે. ઉપાશ્રય એક હાલમાં નવો થયો છે. મુખ્ય દેરાસરની સામે મોટા ગૃહસ્થોને ઉતરવા લાયક એક બંગલો પણ નવો થયો છે. યાત્રાલુઓને સગવડ છે. અહિંનું ત્રૈલોક્યદીપક (ધરણવિહાર) નામનું સ્વર્ણ અન્વર્થ નામવાળું; અનેક ભવ્ય અને નકશીવાળા વિશાળ મંડપો, ગંભારા અને સ્તંભોવાળું; અનેક પ્રકારની કારીગરીથી ભરપૂર; ચતુર્મુખ શ્રીયુગાદિદેવનું આ મુખ્યમંદિર સંવત્ ૧૪૯૬ માં રાણપુર નગરમાં પોરવાલ સંઘપતિ ધરણા શાહે બંધાવી સં. ૧૪૯૮ ના ફા. ૦ વ. ૫ તપાગ-ચ્છાચાર્ય શ્રીસોમસુંદરસૂરિજી પાસે તેની પ્રતિષ્ઠા કરાવી છે. અહિં દર વર્ષે ગુ. ૦ ફાગણ વદી ૧૦ અને આશો શુદ્ધિ ૧૩ ને દિવસે મોટા મેળા ભરાય છે. મુખ્ય-મંદિર ઉપરાંત શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનનું અને શ્રીનેમિનાથ ભગવાનનું એમ બીજાં બે દેરાસરો છે. રાણપુરજીમાં ૮૪ મૌંયરાં છે એમ કહેવાય છે, પણ હાલમાં ૧૧ મૌંયરાં જ ખોલવામાં આવે છે, તેમાં અનેક જિનચિંતો છે, બાકીનાં મૌંયરાં ક્યાં છે તેનો પત્તો નથી. શિલાલેખો ઉપરથી જણાય છે કે અહિં રાણપુર નામનું મોટું નગર હતું અને

રાણપુર, ઘાળેરાવ વિગેરે ગોલવાડનો કેટલોક પ્રદેશ ઉદયપુર રાજ્યને આધીન હતો. રાણપુરજીની યાત્રા કરી પાછા સાદરી આવવું.

- ૩૬૬ મુંડાડામાં ગામમાં ૧, નાના બગીચામાં ૧, ગામ બહાર મોટા બગીચામાં ૧, આ પ્રમાણે ત્રણ દેરાસરો છે. શ્રીશાંતિજિનઆત્મવલ્લભ પાઠશાળા વિગેરે પાઠશાળા ૩ છે. જૈનધર્મશાળા નવી થવાની છે.
- ૩૬૭ કોટમાં શેઠ મૂલચંદ ગોમાજીના નોરામાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ શેઠ હીરાચંદ ઓજાજી, ૨ શેઠ બગરાજજી રૂપાજી.
- ૩૬૮ બાલી, જોધપુર સ્ટેટનું પરગણું છે. ગામ મોટું છે. બજાર છે. શ્રીમનમોહન પાર્શ્વનાથજી ભગવાનના દેરાસર સામેની ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. જૈનધર્મશાળા ૬, જૈનપાઠશાળા ૧ અને જૈનકન્યાશાળા ૧ છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ કપૂરચંદજી લલ્લમીચંદજી ઓસવાલ, ૨ શેઠ પ્રેમચંદ ગોમાજી પોરવાલ, ૩ માસ્તર ગીરધર દેવચંદ શુંંટવડાવાલા. બાલીથી બે માઈલ દૂર સેસલી ગામમાં દેરાસર ૧ અને નાની જૈનધર્મશાળા છે, ત્યાં દર વર્ષે કાર્તિકી પૂનમનો મેલો ભરાય છે. શ્રા. ઘર નથી.
- ૩૬૯ શુડાલામાં મોટી જૈન ધર્મશાળામાં ઉતર્યા શ્રીઆત્મવલ્લભ જૈન પાઠશાળા ચાલે છે. આ. ગૃ. ૧ શેઠ હજારીમલ નવલાજી, ૨ શેઠ ઉમેદમલ મેઘાજી. શુડાલા ગામથી ૧ માઈલ દૂર શુડાલા (ફાલના) સ્ટેશન પર દેરાસર એક અને જૈન ધર્મશાળા એક છે. ધર્મશાળામાં મુસાફરોને ઉતરવાની સગવડ છે. શ્રાવકનાં ઘર નથી.
- ૩૭૦ સીંદરુમાં જૈન ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. આ. ગૃ. ૧ શેઠ પૃથ્વીરાજ (પ્રતાપજી) ચિમનાજી, માહીમવાલા. ૨ શેઠ લલ્લમીચંદજી ઉદેખાણજી.
- ૩૭૧ સીવાણદી, જોધપુર સ્ટેટના બાલી પરગણાનું એક ગામ છે. ત્રણ બાજુથી પર્વત શ્રેણીથી વિંટાણું અને પર્વતની તલાટીમાં જરા ઉંચાણમાં આવેલું હોવાથી ગામનો દેખાવ સારો લાગે છે. પોસ્ટ ઓફીસ અને દરબારી સ્કૂલ છે. આ જડવાદના જમાનામાં બાહ્યપ્રવૃત્તિઓથી કંટાળેલાઓ માટે નિશ્ચિતપણે એકાન્તવાસ કરવા યોગ્ય ગામ છે. મુનિરાજોને પણ થોડા દિવસ માત્ર વિશ્રાન્તિ-શાન્તિ લેવા માટે ગામ ઠીક છે. અહિંના દેરાસરમાં મૂલનાયક શ્રીમહાવીરસ્વામીની મૂર્તિ અને મનોહર મૂર્તિ છે તે અહિંની મોટી જૈન ધર્મશાળાની પાસેની જમીનમાંથી સંવત્ ૧૮૧૨ માં નીકળી હતી, ત્યારબાદ અહિંના શ્રી સંઘે નહું દેરાસર બંધાવી તેમાં તે મૂર્તિને મૂલનાયકજી તરીકે સંવત્ ૧૮૧૪ માં સ્થાપન કરી પ્રતિષ્ઠા કરાવી છે, અહિં દર વર્ષે કાર્તિક શુદ્ધ ૧૦ નો

મોટો મેલો ભરાય છે. શાહ કપૂરચંદ પ્રતાપજીએ ગામ બહાર શિશ્વરબંધી એક નવું દેરાસર બંધાવ્યું છે, તેની પ્રતિષ્ઠા હવે થવાની છે. શાહ ઉદેભાળ શોભાજીએ બંધાવેલી જૈન ધર્મશાળામાં ઉતર્યા. તે સિવાય બીજી જૈનધર્મશાળા ૨ અને ઉપાશ્રય ૨ છે. શેઠ કસ્તૂરચંદજી શવાજી અને શેઠ રાયચંદ શવાજીએ ખાસ કન્યાશાળા માટે બંધાવેલા મકાનમાં તેઓના તરફથી જૈનકન્યાશાળા ચાલે છે. આ ૦ ગૃ ૦ ૧ શેઠ મન્નાલાલજી ગોવાજી, ૨ શાહ રામચંદ કૂપાજી, ૩ શાહ કસ્તૂરચંદ શવાજી, ૪ શાહ હંસાજી ફતાજી, ૫ શાહ પ્રતાપચંદ મેરાજી, ૬ શાહ ચીમનાજી પ્રતાપજી, ૭ શાહ જેઠાજી મેરાજી, ૮ શાહ તારાચંદ દલીચંદ, ૯ શાહ રીશ્વચંદ વરધાજી, ૧૦ શાહ નેમચંદ ઉમાજી, ૧૧ શાહ ફૌજમલ્લ બનેચંદ, ૧૨ શાહ ફૌજમલ્લ જેતાજી વિગેરે. અહિં પોરવાલનાં ૫૦ ઘર અને ઓસવાલનાં ૧૬૦ ઘર છે. અહિંના શ્રાવકોમાં સાત તડ (ઘડા) છે તે મુખ્ય બે પક્ષોમાં વહેંચાઈ ગયા છે. પહેલા પક્ષમાં ત્રણ તડવાળા શાહ ઉદેભાળ શોભાજીની ધર્મશાળાએ જવાવાળા છે, અને બીજા પક્ષમાં ચાર તડવાળા ઉપાશ્રયે જવાવાળા છે. પહેલા પક્ષવાળામાં મુનિરાજોને વિનતિ કરી ચોમાસું લાવવા, શુભ કાર્યોમાં દ્રવ્યનો વ્યય કરવો વિગેરે ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓમાં ઉત્સાહ અને વિવેક કાંઈક ઠીક છે, જ્યારે બીજા પક્ષવાળા ધર્મમાં શિથિલ, વિવેકશૂન્ય અને કદાગ્રહી છે. દેરાસરનો વહિવટ તેઓના હાથમાં છે, દેવદ્રવ્યનું ઠેકાણું નથી, તેથી પહેલા પક્ષવાળાઓને દેરાસરના ટ્રસ્ટીઓમાં નીમતા નથી. જો દેવદ્રવ્યની ચોંચવટ થઈ જાય તો સંઘને સોંપવું પડે અથવા સારી વ્યવસ્થા કરવી પડે, તે માટે તેઓ હમેશાં ઝગઝગ કરવા તૈયાર રહે છે, અને સંઘમાં કોઈપણ સારો સુધારો થતો હોય તેમાં પણ વિઘ્ન નાંખે છે, માટે ગામના સજ્જનોએ એવા માણસોને સુલ્હા પાડીને ધર્મની ઉન્નતિમાં કટિબદ્ધ થવું જોઈએ. બીજા પક્ષમાં પણ શાહ અનૂપચંદ ગુલાબજી, શાહ હૂંગા લલ્લારામ વિગેરે કેટલાક સરલ સ્વભાવી અને સજ્જનો છે.

प्रथम खंडनुं नवुं अनुसंधान.

पेंच-मुरेनाथी शौरीपुरतीर्थ सुधीना विहारनी यादी.

(सं. १९८१)

माइछ. गामनां नामो. श्रा. घर. देरा. उपा. जील्लो. मा. नं. वि. हं.

पेंच-मुरेनाथी ° ° ° ग्वालियरस्टेट ° जु. नो. नं. ३१०
जी० मुरेना

२। मुझीयाखेड़ा	°	°	°	„	२-२ जु. नो. नं. ३११
२॥ जींगणी *	°	°	°	„	४-६
५। खुद *	°	°	°	„	१०-१
५ रानपुर *	°	°	°	„	१४-६थी जु. नो. नं. ३१२
५॥ अंबाह —	°	°	°	„	२०-४ जु. नो. नं. ३१३
८। लछेड़ *	°	°	°	„	८-२ सडकथी २फर्लांग दूर
२॥ ओसेथका पुरा	°	°	°	„	१०-७ जु. नो. नं. ३१४
५॥ पिनहाट	°	°	°	आगरा	१५थी जु. नो. नं. ३१५
६ भद्रोली *	°	°	°	„	काचो रस्तो
५ फरेरा	°	°	°	„	पाको काचो जु. नो. नं. ३१६
४॥ बटेसर *	°	°	°	„	काचो रस्तो जु. नो. नं. ३१७
१॥ शौरीपुर (तीर्थ) —	°	१	१	„	जु. नो. नं. ३१८

(१२४)

गुणाथी राघोगढ थइने पार्वती (सराय निमखेढी)

(सं. १९८१)

माइल. गामनां नामो. श्रा. घर. देरा. उपा. जील्लो. मा. नं. वि. ह.

गुणाथी — — — ग्वालियरस्टेट • जु. नो. नं. १४४
जी. इसागढ

४॥ बजरंगढ (जयनगर) =	५	१	०	„	४-६ जु. नो. नं. ३१९
११ राघोगढ =	५	१	०	„	काचो रस्तो जु. नो. नं. ३२०
९ पार्वती	—	—	—	„	२३०-६ जु. नो. नं. १४२

मकसीथी उज्जैन, बडनगर, बडनावर, रतलाम, जावरा, मंदसोर, प्रतापगढ,
छोटीसादरी, करेडापार्श्वनाथ, कांकरोली, देसूरी, सादरी, बाली
थइने खीवाणदी सुधीना विहारनी यादी.

(सं. १९८१)

मकसीथी =(तीर्थ) — — — ग्वालियरस्टेट काचो जु. नो. नं. १३३
जी. उज्जैन रस्तो

३ दोन्ता —	७	०	०	„	„	जु. नो. नं. ३२१
६ कायथा	१६	१	१	इंदोर स्टेट	„	जु. नो. नं. ३२२
८ ताजपुर	८	१	१	ग्वालियरस्टेट	„	जु. नो. नं. ३२३
८ उज्जैन (तीर्थ)	१००	१४	२	„	„	जु. नो. नं. ३२४
९॥ चंदुखेडी *	०	०	०	„	५-६	जु. नो. नं. ३२५
११ सिरसाना	१	०	०	„	१६-७	जु. नो. नं. ३२६
७ मोलाना *	०	०	०	„	२३-७	महाजननां २-३ घर छे.
४। बडनगर =	७०	४	२	„	२८	जु. नो. नं. ३२७
६ पचकवासा *	०	०	०	धार स्टेट	७	दिगं. नां २ घर छे.

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.	घर.	देरा.	उपा.	जील्लो.	मा० नं०	वि० ह०
४॥	बदनावर =	४०	२	१	धार स्टेट	११	जु. नो. नं. ३२८	
४	मुलथान	४	१	१	„	काचो रस्तो	जु. नो. नं. ३२९	
११॥	बीलपांक	२	०	०	सेलाणा स्टेट	६८-२थी	जु. नो. नं. ३३०	
३	धरार *	१	०	०	रतलाम स्टेट	७२	जु. नो. नं. ३३१	
६॥	रतलाम	४५०	१२	३	रतलाम स्टेट	७६-६थी	जु. नो. नं. ३३२	
१०	सेमलीया (तीर्थ)	२०	१	१	सेलाणा स्टेट	८३	जु. नो. नं. ३३३	
५	सरसी	१०	१	१	जावरा स्टेट	काचो रस्तो	जु. नो. नं. ३३४	
७	जावरा =	१५०	३	२	„	„	जु. नो. नं. ३३५	
१०	ढोढर	४	१	०	ग्वालियरस्टेट	११०-५थी	जु. नो. नं. ३३६	
					जी. मंदसोर			
१४	फतेगढ़ *	६	१	०	„	१२५		
६॥	मंदसोर -	२००	८	५	„	१३०-२थी	जु. नो. नं. ३३७	
८	कुणी	१	०	०	प्रतापगढ़ स्टेट	९थी	जु. नो. नं. ३३८	
३	हतोनीया *	०	१	०	„	लग. १२		
९	प्रतापगढ़ =	२००	१०	५	„	२०थी	जु. नो. नं. ३३९	
३	बमोतर *	०	०	०	„	काचो रस्तो	जु. नो. नं. ३४०	
३॥	धमोतर	२५	१	०	„	„	जु. नो. नं. ३४१	
४॥	पानमाडी *	४	०	०	„	„	१ लाखमीचंदजी, १ मन्नालालजी दोशी.	
२	रठांजणा *	१०	१	०	„	„		
२॥	कनोरा	२	१	०	„	„	जु. नो. नं. ३४२	
४॥	बालागडा *	३	०	०	ग्वालियर स्टेट	„	चंपालालजी जैन.	
३	बड़ (तीर्थ)	४	१	१	जावरा स्टेट	„	जु. नो. नं. ३४३	
	प्रतापगढ़थी	—	—	—	प्रतापगढ़स्टेट	„		
२	अमरावद *	४	१	०	„	„		
४॥	गाधोला *	१०	०	०	„	„		
३	पीछु *	३	०	०	„	„		
५	बालागडा *	—	—	—	—	„		
३	बड़ (तीर्थ)	—	—	—	—	„		

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.घर.	देरा.	उपा.	जील्लो.	मा.	नं.	वि.	ह.
५	कणगेटी	१५	१	०	इंदोर स्टेट	काचो रस्तो	जु. नो. नं.	३४४	
४	हरवार *	६	०	०	ग्वालियरस्टेट	"			
३	जीरण	६०	१	१	"	"	जु. नो. नं.	३४५	
	प्रतापगढ़थी	—	—	—	प्रतापगढ़स्टेट	"			
२	अमरावद *	—	—	—	"	"			
६	पानमोड़ी *	—	—	—	"	"			
२	रठांजणा *	—	—	—	"	"			
४॥	बैड़ीया *	१०	१	०	इंदोर स्टेट	"	मथुरालालजी पोस्वाल		
६॥	जीरण	—	—	—	ग्वालियरस्टेट	"			
४॥	चित्ताखेड़ा	३५	२	१	"	"			
८	छोटीसादरी =	१००	२	२	उदयपुर स्टेट	"	जु. नो. नं.	३४६	
४॥	चंदोली	०	०	०	ग्वालियरस्टेट	"	नंबरदार हीरा-		
					जी. मंदसोर		लालना मकानमां		
							रात रह्या.		
९	विनोता	५	१	१	टोंक स्टेट	"	जु. नो. नं.	३४७	
५॥	निकुम्भ	५	१	०	ग्वालियरस्टेट	"	जु. नो. नं.	३४८	
५	(भांडावथाका)	०	०	०	उदयपुर स्टेट	"	ओसवालजुं एक		
	आकोला *						घर छे.		
५	मंडफीया	१	१	०	ग्वालियरस्टेट	"	जु. नो. नं.	३४९	
४॥	भादोडा	१	१	०	उदयपुर स्टेट	"	जु. नो. नं.	३५०	
६	उमंड	०	०	०	"	"	जु. नो. नं.	३५१	
२	दांता *	०	०	०	"	"	ओसवालनां बे घर छे.		
६	करेड़ा (तीर्थ)	१	१	१	"	"	जु. नो. नं.	३५२	
	निकुम्भथी	—	—	—	—	"			
५॥	चिखाड़ा *		१		टोंक स्टेट	"	ओस०नां घर ४० छे.		
१०॥	संगेसरा *		१		"	"	ओसवालनां २० अने		
							दिगं०नां ५ घर छे.		
७॥	आकोला *		१		उदयपुर स्टेट	"	ओस०नां ७५ घर छे.		
७	करेड़ा (तीर्थ)	—	—	—	"	"			

माइल.	गामनां नामो.	श्रा.	घर.	देरा.	उपा.	जीछो.	मा. नं.	वि. ह.
९	चराणा	०	०	०	०	उदयपुरस्टेट काचोरस्तो	जु. नो. नं.	३५३
५	बनेडीया	०	०	०	०	"	"	३५४
२॥	पीपली *	०	०	०	०	"	"	ओसवालनां ३ घरछे.
२॥	राजावास	०	०	०	०	"	"	जु. नो. नं. ३५५
६	कांकरोली	३	०	०	०	"	"	३५६
२	राजनगर	५	२	०	०	"	"	३५७
६॥	केलवा	०	३	१	०	"	"	३५८
५॥	पडावली	१५	१	०	०	"	"	३५९
२॥	अंटाळीया *	७	०	०	०	"	"	३६०
६	झीलवाडा	३०	१	१	०	"	"	३६१
७	देसूरी	२००	३	५	०	जोधपुर स्टेट	"	३६२
३	घाणेराव (तीर्थ)	४००	१०	७	०	"	"	३६३
६॥	सादरी -	६००	४	१०	०	"	"	३६४
{ ५	राणपुरजी (तीर्थ)	०	३	१	०	"	"	३६५, २३९
{ ५	सादरी	—	—	—	—	"	"	
४	मुंडाडा	१७५	३	३	०	"	"	३६६
३॥	कोट	२५	१	१	०	"	"	३६७
२॥	बाली -	५००	३	१	०	"	"	३६८
४	खुडाला	२००	१	३	०	"	"	३६९
६	सींदरु	२६	१	१	०	"	"	३७०
७	खीवाणदी ००=	२१०	१	२	०	"	"	३७१

श्री विहार वर्णन.

(चतुर्थ खंड)

परिशिष्ट १.

आ बुकमां आवेलां जैनतीर्थोनां अकारादि अनुक्रमथी नामो.

नाम.	पृष्ठ.	नाम.	पृष्ठ.
भगाली	६५	गुणाया	५३
भचलगाढ	३३, ९७	घाणेराव	११९, १२७
अंतरिक्षजी	३५, ९७	घोघा	४, ५९
अयोध्या	५५, १०१	चंद्रावती	५२, ९२
अल्हाबाद (प्रयाग)	२५, २८, ४६, ५०, ५२, ९१, ९४,	जुनागढ	७, ६१
आबू (देलवाडा)	३३, ९७	झघडीया	१२, ६३
ईडर	२, ३२, ५७	तलाजा	५, ५९
उज्जैन	४५, ५१, १०८, १२४	देलवाडा (मेवाड)	११७
उपरीआळा	३, ५८	धुळेवा (केशरीयाजी)	१, ३२, ५७
कंपिलपुर	४७, ९७	नाशिक	१६, ३४, ७२
करेडा	११६, १२६	नौरांइ (रत्नपुरी)	५५, १०२
काकंदी	५३	पटणा	५३
कावी	११, ६३	प्रभासपाटण	७, ६१
कुंडलपुर	५३	पानसर	३, ५८
कुल्पाकजी	३८, ९७	पालीताणा	४, ५९
खंभात	११, ६३	पावापुरी	५३
		पोसीना	२, ३१, ५८

नाम.	पृष्ठ.	नाम.	पृष्ठ.
बड़	११५, १२५	मांडवगढ़	१८, २८, ४५, ७६
बनारस (काशी)	२५, ४६, ५०, ५२, ५४, ९२	मुंडावा	४९, १००
बरेज	७, ९, ६१	राजगृही	५३
बलाकड	५३	राण(क)पुर	३२, ९७, १२०, १२७
बीबडोद (रतलाम)	११०	रींगणोद	११२
भरुच	१२, ६३	लछवाड (क्षत्रीयकुंड)	५३
भांडक	३७, ९७	वंयली	७
भोयणी	३, ५०, ५८	वळा	४, ९८
भकसी	१९, ५१, ७८, १२४	शिवपुरी (गुरुतीर्थ)	२०, २२, ५१, ८२, ८८
मथुरा	२२	शौरीपुर	१०६, १२३
मधुवन (सम्मत्तशिखर)	५३	सिंहपुरी	५२, ९२
महुवा	५, ५९	सेमलीया	१११, १२५
मांगरोळ	७, ६१		

પરિશિષ્ટ ૨.

આ પુસ્તકમાં આવેલાં મોટાં મોટાં ગામોનું અન્તર જળાવનારું પત્રક.

ગામો.	માફક.	ગામો.	માફક.
અમદાવાદથી	સાળંદ થઈને	મહુવાથી	કુંડલા
	વીરમગામ	૩૭	અમરેલી
,,	વઢવાળકેપ	૭૭	બગસરા
વઢવાળકેપથી	પાટડી	૩૪	જૂનાગઢ
વઢવાળકેપથી	લીંચડી	૧૭	જેતપુર
,,	રાણપુર	૩૬	જૂનાગઢથી
,,	બોટાદ	૬૦	વંથલી
,,	વઢા	૭૬	પ્રભાસપાટણ
વઢાથી	પાલીતાણા	૨૮	પ્રભાસપાટણથી
વઢાથી	શિહોર	૧૪	માંગરોઝ
વઢાથી	ભાવનગર	૨૪	બરેજ
વઢાથી (વરતેજ થઈને)	ગ્રોધા	૩૩	પોરબંદર
વઢાથી	બરવાઢા	૨૦	ધોરાજી
વઢાથી	ધોલેરા	૩૮	ગોંડલ
ભાવનગરથી	શિહોર	૧૪	જેતપુર
,,	પાલીતાણા	૩૦	ધોરાજી
ભાવનગરથી	ગ્રોધા	૧૧	(જેતપુર થઈને)
ભાવનગરથી	તલાજા	૩૧	જૂનાગઢ
,,	દાઢા	૪૪	(ધોરાજી થઈને)
,,	મહુવા	૬૨	જૂનાગઢ
			૬૮
		રાજકોટથી	અમરેલી
		રાજકોટથી	માવનગર
		રાજકોટથી	જામનગર

* આવી નિશાની સિવાયનાં બધાં ગામોની માફકસંખ્યા ટ્રિગ્નોમેટ્રીકલ સર્વે (Trigonometrical Survey)ના નકશાઓ સાથે મેઢવીને આપેલી છે.

ગામો.	માફલ.
રાજકોટથી વઢવાણકેપ	૬૬
રાજકોટથી વાંકાનેર	૨૨
વાંકાનેરથી ધ્રોલ	૩૪
જામનગરથી ધ્રોલ	૨૨
" મોરબી	૧૬
" વાંકાનેર	૭૩
મુંબઈથી વીરાર	૩૭
" દેણુ	૭૮
" વલસાડ	૧૩૨
" નવસારી	૧૫૭
" સુરત	૧૭૪
" મરુચ	૨૧૪
" સંભાત	૨૭૨
" ધોલેરા	૩૦૪
" ધંધુકા	૩૨૧
" રાણપુર	૩૩૯
" સાયલા	૩૬૦
" વાંકાનેર	૩૯૮
" રાજકોટ	૪૨૦
" ગોંડલ	૪૪૪
" જેતપુર	૪૬૩
" જૂનાગઢ	૪૮૨
" વેરાવલ	૫૩૫
" (રાજકોટ થઈને)	
અમરેલી	૪૮૦
" (વાંકાનેર થઈને)	
મોરબી	૪૧૫
" (વાંકાનેર થઈને) ધ્રોલ	૪૩૨

ગામો.	માફલ.
" (વાંકાનેર, ધ્રોલ થઈને)	
જામનગર	૪૫૪
" (રાણપુર થઈને) ચોટાદ	૩૫૪
" (ધોલેરા થઈને) વઢા	૩૪૨
" (ધોલેરા, વઢા થઈને)	
ભાવનગર	૩૬૬
" (ધોલેરા, વઢા થઈને)	
પાલીતાણા	૩૭૦
વીરારથી અગાસી	૩૧
મરુચથી ઝવડીયા	૧૪
સંભાતથી કાવી	૧૯
અમદાવાદથી પાનસર	૨૦
" લીંચ	૩૬
અમદાવાદથી મોયળી	૩૨
વીરમગામથી ઉપરીઆઝા	૧૨
વીરમગામથી માંડલ	૧૫
વીરમગામથી મોયળી	૨૨
" લીંચ	૩૬
લીંચથી પેથાપુર	૨૬
પેથાપુરથી કપડવંજ	૩૪
કપડવંજથી ગોધરા	૪૪
" દાહોદ	૮૮
" રાજગઢ	૧૩૮
" બડનગર	૧૮૦
" ઉજ્જૈન	૨૦૮
" મકસી	૨૩૨
અમદાવાદથી પ્રાંતિજ	૩૫
" ફેડર	૬૪

गामो.	माइल.	गामो.	माइल.
अमदावादथी	केशरीयाजी १२०	कर्जत जंकशनथी	मुरबाड २६
"	उदयपुर १९८	शाहापुरथी (काचेरस्ते)	" १९
उदयपुरथी	राणकपुरजी ४०	* " (पाकीसडके)	" २९
पालणपुरथी	आबू (देल्वाडा) ४८	नाशिकथी (पीपळगांव थइने)	येवला ९७
मुंबईथी	कर्जतजंकशन ९८	" औरंगाबाद	११९
"	पूना ११०	* " (नवा) जालना	१९८
* "	सोलापुर २६०	* " अंतरिक्षजी(सिरपुर)	२३९
* "	(निजाम)हैद्राबाद ४६९	* अंतरिक्षजीथी	आकोला ४२
* "	कुल्पाकजी ९२१	* अंतरिक्षजीथी	बालापुर ४१
मुंबईथी	ठाणा २३	* आकोलाथी	बालापुर १६
"	शाहापुर ९४	* आकोलाथी	उमरावती ९९
"	नाशिक ११४	* " वरधा	१२०
"	मालेगांव १८०	* " बरीरा	१६६
"	धुलीया २११॥	* बरोराथी	भांडकजी १२
"	शिरपुर २४३॥	* " चांदा	३०
"	गुजरी ३२९	* बरोराथी	नागपुर ७१
"	महुनी छावणी ३९९॥	* बरोराथी	इंचोडा ८३
"	इंदोर ३६९	* " डीचपल्ली	१४२
"	देवास ३९१	* " बिकनूर	१७८
"	मकसी ४१३	* " कुल्पाकजी	२३७
"	गुणा ९४१॥	* हैद्राबादथी	बिकनूर ९९
"	शिवपुरी ६०३	* " डीचपल्ली	९९
"	लखर ६७२	* " जालना	२७१
"	धौलपुर ७१०॥	* जालनाथी	जलगांव १००
"	आगरा ७४६	* " भुसावळ	११९
ठाणाथी (घोडबंदर थइने) मइंदर	१४	* भुसावळथी	बुरानपुर ३६
भीमडीथी	कल्याणी जंकशन ७	* " खंडवा	७६
कल्याणी जंकशनथी	मुरबाड २०	* " मांडवगढ	१७९

(१३३)

गामो.	माइल.	गामो.	माइल.
धुलीयाथी अमलनेर	२२॥	झालरा पाटणनी छावणीथी कोटा	४७
शिरपुर (वाचारी)थी ,,	२८॥	कोटाथी बुंदी	२२
अमलनेरथी पारोला	१२	,, देवली	५१
धुलीयाथी ,,	२२	आगराथी भरतपुर	३२
गुजरीथी मांडवगढ	२३	,, जयपुर	१४२
इंदोरथी मांडवगढ	४८	,, किसनगढ	२०७
इंदोरथी उज्जैन	३०	,, अजमेर	२२५
* इंदोरथी हाटपीपळीया	२८	अजमेरथी ब्यावर (नया शहेर)	३३
* हाटपीपळीयाथी बागली	१०	,, सोजत	७७
उज्जैनथी देवास	२६	,, पाली	१०१
उज्जैनथी बडनगर	२८	,, शिवगंज	१४९
,, बडनावर	३८	,, शिरोही	१७२
महुनी छावणीथी बडनावर	५३	,, अणादरा	१९४
,, रतलाम	७८	,, मंडार	२१३
,, जावरा	१०१	शिवपुरीथी झांसी	६१
,, मंदसोर	१३१	,, ओरइ	१३०
,, निमचनी छावणी	१६३	,, कालपी	१५१
मंदसोरथी प्रतापगढ	२०	,, कानपुर	२००
प्रतापगढथी छोटीसादरी	३३॥	ग्वालियरथी झांसी	६०
छोटीसादरीथी करेडा	४७॥	झांसीथी महोबा	९६
,, कांकरोली	७२॥	,, बांदा	१२९
,, देसूरी	१०२	,, माणिकपुर जंकशन	१९०
देसूरीथी सादरी	९॥	,, अल्हाबाद	२५२
,, बाली	१९॥	पेच-मुरेनाथी अंबाह	२०॥
निमचनी छावणीथी झालरा पाटणनी		,, पिनहाट	३७
छावणी	८२	,, शौरिपुर	५४
ब्यावरा (मालवा)थी झालरा पाटणनी		आगराथी मथुरा	३५
छावणी	७०	* ,, दीह्री आशरे	१२०

गामो.	माइल.	गामो.	माइल.		
आगराथी	हाथरस	३०	फतेहपुर-हसवांथी बांदा	४६	
"	अलीगढ	५१	अल्हाबादथी	प्रतापगढ	३७
आगराथी	इटावा	७०	"	फैजाबाद	
आगराथी	फीरोजाबाद	२८		(अयोध्या)	१०२
"	शिकोहाबाद	४०	अल्हाबादथी	जौनपुर	६२
"	मैनपुरी	६८	"	फैजाबाद	
"	कनौज	१३०		(अयोध्या)	१४४
"	कानपुर	१८०	फैजाबाद (अयोध्या) थी लखनौ	८२	
शिकोहाबादथी	शौरिपुर	१४	मीरजापुरथी	जौनपुर	४४
"	इटावा	३५	जौनपुरथी	गोरखपुर	९८
"	कानपुर	१३१	गोपीगंजथी	मीरजापुर	१२
मैनपुरीथी	कंपिलपुर	३२	बनारसथी	"	३२
कनौजथी	फरुखाबाद	३५	बनारसथी	प्रतापगढ	८०
"	कायमगंज	५३	"	फैजाबाद	
"	कंपिलपुर	६०		(अयोध्या)	१४५
दीलीथी	कानपुर	२६५	बनारसथी	जौनपुर	३६
"	फतेहपुर-हसवां	३१३	"	फैजाबाद	
"	अल्हाबाद	३८९		(अयोध्या)	११८
"	बनारस	४६५	बनारसथी	आजमगढ	५६
"	ससराम	५३६	"	गोरखपुर	१०९
"	नीमीयाबाट	६८७	बनारसथी	ससराम	७०
"	आसनसोल	७४८	"	गया	१३८
"	बरदवान	८१४	बनारसथी	गाजीपुर	४५
"	कलकत्ता	८८५	"	बकसर	७२
कानपुरथी	लखनौ	४८	"	आराह	११७
कानपुरथी	हमीरपुर	३९	* "	पटना	१५४
"	कबरइ	८०	पटनाथी	गया	५६
कानपुरथी	बांदा	७८	पटनाथी	बीहार	३६

सडको.	माइल.
मुंबईथी ठाणा, शाहापुर, नाशिक, मालेगांव, धुलीया, शिरपुर, इंदोर, देवास, मकसी, गुणा, शिवपुरी, लश्कर थइने आग- रानी ग्रांटरोड अथवा मुंबई- आगरारोड	७४६
कल्याणी जंकशनथी भीमडी (भीवंडी)नी	७
„ „ मुरबाडनी	२०
* शाहापुरथी „	२५
नाशिकथी भगुरकेंप (देवलाळी) नी	८
पिंपळगांव-बसवंतथी निफाड थइने येवलाणी	३८
चांदवडथी मनमाडनी	१५
मनमाडथी येवलाणी	१५
येवलाथी अहमदनगरनी	६८
„ औरंगाबादनी	५९
मालेगांवथी नांदगांव (मा. २०) थइने औरंगाबादनी	६२
„ मनमाडनी	२३
धुलीयाथी चालीशगांवनी	३३
„ अमलनेरनी	२२
„ पारोलाणी	२२
अमलनेरथी मारवडनी	६॥
„ पारोला थइने बादरपरनी	१८
„ चोपडानी	२२
पारोलाथी धरणगांवनी	१५
* „ जट्टगांवनी	
* „ पांचोरानी	

सडको.	माइल.
* पारोलाथी भुसावळनी	
धरणगांवथी जलगांवनी	२०
जलगांवथी भुसावळनी	१५
* „ जालना तरफ जापनेर सुधी	२२
* बुरानपुरथी भुसावळ तरफ सावदा सुधी	२४
* „ खंडवानी	४०
* खंडवाथी मांडवगढ तरफ महेसर सुधी	६८
* आकोलाथी पातूर थइने अंतरिक्षनी तरफनी	
* पातूरथी बालापुरनी	१८
* मांडकथी चांदानी	१८
* आ. रो. मा. नं. ७८-६ (जल- वाणीया) पासेथी कुकशीनी	
आ. रो. मा. नं. ७८-६ (जळवाणीया) पासेथी बढवाणीनी	२५
आ. रो. मा. नं. ४१-७ (गुजरी) पासेथी लुनेरा (मा. १४॥) थइने धारनी	२८
लुनेराथी मांडवगढनी	८॥
धारथी लुनेरा थइने मांडवगढनी	२२
„ राजगढनी	२८
गोधराथी दाहोदनी	४४
महुनी छावणीथी बदनावर, रतलाम, जावरा, मंदसोर थइने नीमचनी छावणीनी	१६३
„ धारनी	३५
मंदसोरथी प्रतापगढनी	२०

सडको.	माइल.
* नीमचनी छावणीथी चित्तोड थइने अजमेरनी	
„ झालरापाटण छावणीनी	८२
इंदोरथी देपालपुरनी	२३
„ धारनी	३७
* „ बागछीनी	
* „ हरदानी	
* „ खंडवा तरफ डरवान सुधी	
„ उज्जैन तरफ सांमेर सुधी	१६
* देवासथी भोपालनी	
„ उज्जैननी	२४
उज्जैनथी आगरनी	४०
„ बडनगरनी	२८
बडनगरथी बदनावरनी	११
आ. रो. मा. नं. ४५-५ (मकसी)	
पासेथी तराणनी	१०
तराणाथी कायथानी	७
शाजापुरथी बेडछानी	१०
सारंगपुरथी आगरनी	३२
* आगरथी झालरापाटणनी	
झालरापाटण छावणीथी कोटानी	४७
कोटाथी बारानी	४४
„ बुंदी थइने देवलीनी	५१
* देवलीथी जयपुरनी	
* „ अजमेरनी	
अजमेरथी नयाशहेर (ब्यावर),	
सोजत,पाली, शिवगंज, शिरोही,	
अणादरा थइने मंडार सुधीनी	२१३

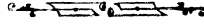
सडको.	माइल.
पचोरथी शुजालपुरनी	२२
आ. रो. मा. नं. ल. ११०	
(ब्यावरा) पासेथी नरसिंगदनी	१८
ब्यावराथी राजगढ स्टेटनी	१४
* „ भोपालनी	
आ. रो. मा. नं. १६४-४ (देहरदा)	
पासेथी इसागढ (मा. २९	
थइने पछारनी	
शिवपुरीथी झांसीनी	६१
„ श्योपुरनी	६८
„ नरवरनी	२३
सतनवाडाथी „	१६
ग्वालियरथी भीडनी	५०
* „ झांसीनी	
पेच-मुरेनाथी अंबाह, सोनी थइने	
भीडनी	६०
अंबाहथी पिनहाटनी	१५
आगराथी भरतपुर, जयपुर, किसनगढ	
थइने अजमेरनी	२२५
भरतपुरथी ब्यानानी	२६
„ मथुरानी	२४
„ फतेहपुर सीकरीनी	१५
आगराथी „	२४
„ मथुरा थइने वृन्दावननी	४१
„ हाथरस (मा. ३५) थइने	
अलीगढनी	५१
„ इटावानी	७०

॥ अर्हम् ॥

Shree Yashovijay Jain Granthmala.

श्रीयशोबिजय जैन ग्रंथमाला

सूचीपत्र ।

संस्कृत.

नाम.	कीमत.
१ प्रमाणनयतत्वालोकालङ्कार (मूळ)	०- ८-०
२ गुर्वावली	०- ४-०
३ रत्नाकरावतारिका-बे परिच्छेद टिप्पणपङ्क्तिका सहित....	१- ०-०
४ सिद्धहेमशब्दानुशासन-(मूळ)	०- ५-०
५ मुद्रितकुमुदचन्द्रप्रकरण	०- ८-०
६ जैन स्तोत्रसंग्रह भाग २	०-१२-०
७ क्रियारत्नसमुच्चय	२- ०-०
८ श्रीसिद्धहेमव्याकरणसूत्रोक्तो अकारादिक्रम	०- ४-०
९ कविकल्पद्रुम... ..	०- ४-०
१० सम्मतितर्काख्यप्रकरण (भाग १)	३- ०-०
११ श्रीजगद्गुरुकाव्य	०- ४-०
१२ शालिभद्रचरित्र	६- ०-०
१३ पर्वकथासंग्रह... ..	०- ६-०
१४ षड्दर्शनसमुच्चय	०- ४-०
१५ शीलदूतकाव्य	०- ४-०
x१६ निर्भयभीमव्यायोग	०- ४-०
१७ श्रीशान्तिनाथचरित्र-पद्य	३- ०-०
१८ गुरुगुणरत्नाकरकाव्य	०- ८-०
१९ उपदेशतरङ्गिणी	३- ०-०
२० मल्लिनाथमहाकाव्य	३- ०-०
२१ श्रीपार्श्वनाथ चरित्र-पद्य	३- ०-०
२२ नेमिनाथ महाकाव्य (पत्राकारे तथा पुस्तकाकारे)... ..	०-१२-०
२३ विशेषावश्यक (भाष्य, सटीक) २५-२७-२८-३१-३३-३५-३७-३९)	४०- ०-०
२४ अभिधानचिन्तामणि कोश (भाग १ ला स्वोपज्ञ टीका सहित) ...	४- ०-०
२५ अभिधानचिन्तामणि (बीजो भाग)	३- ०-०
२६ रत्नचूडकथा (पत्राकारे, *लोकबद्ध श्रीज्ञानसागरसुरि कृत)... ..	०- ८-०
२७ पृथ्वीचंद्रचरित्र (सत्यराजगणिकृत)	२- ०-०

२८ उत्तराध्ययनसूत्र भा. १ लो (कमलसंयमी टीकायुक्त)	...	...	३-८-०
२९ " भा. २ जो	...	...	३-८-०
३० विवेकमंजरी-प्रथम भाग ।	...	...	२-०-०
३१ श्रीधर्ममहोदय	...	...	०-४-०
३२ शृंगारवैराग्यतरङ्गिणी	...	...	भेट
३३ पर्युषणाष्टाद्विका व्याख्यान	...	...	भेट
३४ योगशास्त्र (सोसायटीवाळुं) अंक छठो	...	...	०-१२-०
३५ शान्तिनाथचरित्र (सोसायटीवाळुं) चार अंक प्रत्येकना	...	...	०-१०-०
३६ उपमितिभवप्रपंचा कथा (सोसायटीवाळुं) प्रत्येक अंकना	...	...	०-१०-०
३७ प्राकृतमार्गोपदेशिका	...	...	१-४-०
३८ जैनतत्त्वज्ञानम्	...	...	भेट
३९ स्यादिशब्दसमुच्चय	...	...	०-१२-०
४० जैनस्तोत्ररत्नाकर	...	...	०-४-०
४१ चम्पकश्रेष्ठि कथा (पत्राकारे)	...	...	०-८-०
४२ जैन तर्कवार्त्तिक (शान्त्याचार्यनी टीकायुक्त) जैन न्यायनो अपूर्व ग्रंथ छे. प्रवेश करनाराओने माटे खास उपयोगी छे	...	...	२-०-०

हिन्दी.

४३ जैनतत्त्वदिग्दर्शन	...	...	०-३-०
४४ जैनशिक्षादिग्दर्शन	...	...	०-४-०
४५ पुरुषार्थदिग्दर्शन	...	...	०-४-०
४६ इन्द्रियपराजयदिग्दर्शन	...	...	०-४-०
४७ तेरापंथ-मतसमीक्षा	...	...	०-८-०
४८ तेरापंथ-हितशिक्षा	...	...	०-४-०
४९ शिक्षाशतक (कविता)	...	...	०-१-०
५० विवेकविलास	...	...	२-०-०
५१ गौतमपृच्छा	...	...	०-१२-०
५२ धर्मशिक्षा	...	...	१-०-०
५३ जैन रामायण	...	...	४-०-०
५४ विजयप्रशस्तिसार	...	...	०-६-०
५५ जैनधर्मप्रकाश स्तवनावली	...	...	०-२-०
५६ आदर्श-साधु	...	...	१-४-०
५७ जैनसाहित्यसम्मेलन कार्यविवरण भा. १-२	...	...	१-०-०
५८ ब्रह्मचर्यदिग्दर्शन	...	...	०-८-०
५९ गंगाधरजी के असत्य आक्षेपों के उत्तर	...	...	८-१-०
६० अहिंसादिग्दर्शन	...	...	८-८-०
६१ इन्द्रियपराजयदिग्दर्शन मराठी	...	...	भेट